

warta.

TUiR „WARTA” S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

na dzień 31 grudnia 2024 roku i za rok
obrotowy kończący się tego dnia

Spis treści

Podsumowanie	4
A. Działalność i wyniki operacyjne	10
A.1. Działalność	10
A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej	14
A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	16
A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	19
A.5. Wszelkie inne informacje	20
B. System zarządzania	21
B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania	21
B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	31
B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym Własna Ocena Ryzyka i Wypłacalności	35
B.4. System kontroli wewnętrznej	43
B.5. Funkcja audytu wewnętrznego	46
B.6. Funkcja aktuarialna	48
B.7. Outsourcing	51
B.8. Wszelkie inne informacje	54
C. Profil ryzyka	55
C.1. Ryzyko aktuarialne	59
C.2. Ryzyko rynkowe	61
C.3. Ryzyko kredytowe	63
C.4. Ryzyko płynności	65
C.5. Ryzyko operacyjne	65
C.6. Pozostałe istotne ryzyka	68
C.7. Wszelkie inne informacje	70
D. Wycena do celów wypłacalności	71
D.1. Aktywa	72
D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	77
D.3. Inne zobowiązania	84
D.4. Alternatywne metody wyceny	87
D.5. Wszelkie inne informacje	92
E. Zarządzanie kapitałem	93
E.1. Środki własne	93
E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	96
E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności	99
E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	99
E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	99
E.6. Wszelkie inne informacje	99
Zastosowane definicje i skróty	100
Spis rysunków i tabel	104
Załączniki	105

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2024 roku i za rok obrotowy kończący się tego dnia

Podstawa sporządzenia

Niniejsze Sprawozdanie zostało sporządzone w celu wypełnienia wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, Rozporządzenia delegowanego, Rozporządzenia wykonawczego ITS do SFCR oraz Wytycznymi dotyczącymi sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji (EIOPA-BoS-15/109).

Pozycje finansowe zaprezentowane w niniejszym Sprawozdaniu, o ile nie wskazano inaczej, podlegają wycenie zgodnie z przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Spółka wycenia aktywa i zobowiązania przy założeniu kontynuacji działalności (zgodnie z Art. 7 Rozporządzenia delegowanego).

Sprawozdanie składa się z pięciu podstawowych części, w których:

A. Działalność i wyniki operacyjne – scharakteryzowano profil działalności Spółki, opisano i skomentowano osiągnięte w bieżącym i poprzednim roku wyniki finansowe, ze szczególnym uwzględnieniem wyników z działalności ubezpieczeniowej i inwestycyjnej.

B. System Zarządzania – zaprezentowano podstawowe informacje na temat systemu zarządzania w Spółce z uwzględnieniem stosowanych wymogów odnośnie kompetencji i reputacji oraz scharakteryzowano funkcje kluczowe w Spółce.

C. Profil ryzyka – dokonano charakterystyki ryzyka, w podziale na poszczególne jego rodzaje, wpływającego na działalność Spółki oraz opisano sposoby zarządzania tym ryzykiem.

D. Wycena do celów wypłacalności – przedstawiono przyjęte przez Spółkę zasady wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz pozostałych zobowiązań zgodnie z wymogami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, a także wskazano różnice w stosunku do zasad wyceny na potrzeby sprawozdania statutowego.

E. Zarządzanie kapitałem – przedstawiono założenia przyjęte przez Spółkę w zakresie kalkulacji wymogów kapitałowych oraz wartości środków własnych zgodnie z wymogami przedstawionymi w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, a także dokonano analizy wyników kalkulacji wymogów kapitałowych oraz wartości środków własnych na dzień 31 grudnia 2024 roku.

W niniejszym Sprawozdaniu, o ile nie wskazano inaczej, wszystkie dane finansowe zostały wyrażone w tysiącach złotych (dalej tys. PLN).

Jarosław Parkot
Prezes Zarządu

Jarosław Niemirowski
Wiceprezes Zarządu

Anna Świdarska
Wiceprezes Zarządu

Jarosław Piątkowski
Wiceprezes Zarządu

Paweł Bednarek
Wiceprezes Zarządu

Rafał Stankiewicz
Wiceprezes Zarządu

Grzegorz Bielec
Wiceprezes Zarządu

Katarzyna Kołodziej
Osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Hubert Mordka
Wiceprezes Zarządu

Jan Skrzypczak
Aktuariusz nadzorujący funkcję aktuarialną

Warszawa, 25 marca 2025

Podsumowanie

Podstawowym celem Sprawozdania jest ułatwienie odbiorcy zrozumienia prowadzonej przez Spółkę działalności, poprzez opisanie jej systemu zarządzania, pozycji kapitałowej oraz zidentyfikowanych ryzyk.

Sprawozdanie opisuje w szczególności metody i założenia użyte przy wyliczeniu pozycji kapitałowej Spółki. Integralną częścią Sprawozdania są formularze sprawozdawcze przedstawiające podstawowe mierniki finansowe, w tym kalkulację pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi.

Nieodzownym elementem oceny sytuacji kapitałowej Spółki jest ocena jej wyników w świetle bieżących realiów jej działalności, w szczególności sytuacji gospodarczej kraju oraz zmienności otoczenia makroekonomicznego czy obecnych napięć o charakterze geopolitycznym.

W 2024 roku dynamika produktu krajowego brutto w polskiej gospodarce ukształtowała się na poziomie 2,9% co oznacza wyraźną poprawę koniunktury w porównaniu do roku poprzedniego, w którym to polska gospodarka pozostawała w stagnacji a dynamika PKB wynosiła zaledwie 0,1%. Głównym motorem wzrostu gospodarczego w 2024 roku był popyt krajowy ze wzrostem 4,1% (po spadku o 3,1% zanotowanym rok wcześniej). Z komponentów składowych popytu krajowego najwyższy wzrost odnotowała konsumpcja z indeksem 3,1%, na co pozytywny wpływ miała rosnąca siła nabywcza wynagrodzeń. Jednocześnie w 2024 roku wyraźnie spadła skłonność do inwestycji. Nakłady brutto na środki trwałe wzrosły w tym okresie jedynie o 1,3%, wobec 12,6% rok wcześniej.

Jednocześnie w 2024 roku sytuacja na krajowym rynku pracy pozostawała mocna. Na koniec roku stopa bezrobocia wyniosła 5,1% i tym samym plasowała się na takim samym poziomie jak rok wcześniej. Pomimo pojawienia się pierwszych symptomów osłabienia popytu na pracę presja płacowa pozostawała na podwyższonym poziomie. W 2024 roku wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw wzrosły nominalnie o 11%, tj. niewiele mniej niż rok wcześniej (11,9%), co przy spowolnieniu dynamiki inflacji przełożyło się na wzrost siły nabywczej wynagrodzeń. W ujęciu realnym wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw wzrosły o 7% w 2024 roku i było to wynikiem znacznie wyższym niż 0,5% zanotowane rok wcześniej.

Presja inflacyjna w polskiej gospodarce uległa znacznemu ograniczeniu lecz wciąż pozostawała wysoka. Zgodnie z danymi GUS dynamika wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych wyniosła 3,6% w 2024 roku i była tym samym znacznie niższa niż 11,4% zanotowane rok wcześniej. Głównym czynnikiem wpływającym na poziom inflacji w 2024 roku były ceny usług ze wzrostem 6,6%.

Na koniec 2024 roku główny wskaźnik inflacji osiągnął poziom 4,7% r/r i tym samym plasował się znacznie powyżej celu inflacyjnego Narodowego Banku Polskiego wynoszącego 2,5%.

W całym 2024 roku Rada Polityki Pieniężnej utrzymała stopy procentowe na niezmiennym poziomie. Na koniec 2024 roku stopa referencyjna wynosiła więc 5,75%. Główną przesłanką wspierającą politykę stabilizacji stóp NBP było utrzymujące się średnioterminowe ryzyko inflacyjne.

Sektor ubezpieczeń majątkowych w 2024 roku w dalszym ciągu znajdował się pod presją inflacyjną, widoczną we wzroście wartości ubezpieczonego mienia ale również w postaci wyższych kosztów działalności, tj. we wzroście średniej szkody oraz wzroście kosztów likwidacji szkód. Dodatkowo sektor ubezpieczeń majątkowych odnotował negatywne skutki zdarzeń szkodowych o charakterze pogodowym w szczególności powodzi na południu Polski w trzecim kwartale 2024 roku.

Rosnące kwoty odszkodowań jak i kosztów działalności przyczyniły się do stopniowego wzrostu cen polis, co powinno pozytywnie wpłynąć na rentowność sektora w przyszłości.

Natomiast czynnikiem pozytywnie wpływającym na wynik finansowy sektora w 2024 roku były wysokie przychody z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu, w konsekwencji wysokich i stabilnych stóp procentowych. Dodatkowo na wzmocnienie pozycji kapitałowej sektora w 2024 roku wpływ miał wzrost wyceny rynkowej aktywów finansowych.

KLUCZOWE ELEMENTY MODELU BIZNESOWEGO I STRATEGII BIZNESOWEJ

TUiR „WARTA” S.A., zgodnie z przyjętą strategią, konsekwentnie realizuje długoterminowy cel rentownego wzrostu dzięki umacnianiu pozycji rynkowej, ciągłej poprawie efektywności kosztowej oraz zapewnieniu adekwatnych i unowocześnianych metod zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem ubezpieczeniowym.

Celem Spółki jest również dalszy rozwój zdywersyfikowanego portfela ubezpieczeń, co zapewnia jej:

- zdolność do oferowania wszechstronnej i niezawodnej ochrony ubezpieczeniowej, dostosowanej do potrzeb oraz oceny ryzyka różnych segmentów klientów,
- możliwie niską podatność łącznej pozycji rynkowej i wyników finansowych na fluktuacje warunków biznesowych w różnych segmentach rynku ubezpieczeń majątkowych i osobowych.

Spółka realizuje swoją strategię przy utrzymaniu i usprawnianiu różnicowanej sieci dystrybucji, w ramach której:

- funkcjonować będą nadal dwie odrębne sieci agencyjne z ofertą dwóch marek WARTA i HDI dostosowaną do profilu potrzeb ich docelowych klientów – fundamentem sprawności tych sieci pozostaną partnerskie relacje z agentami ubezpieczeniowymi,

- istnieć będzie dedykowana sieć do współpracy z salonami dealerskimi,
- w zakresie dużych podmiotów gospodarczych podstawowe źródło pozyskania składki nadal stanowić będą brokerzy ubezpieczeniowi,
- istotną rolę w portfelu Spółki będzie odgrywać sieć dedykowana do obsługi ubezpieczeń leasingów,
- w dalszym ciągu będzie rozwijana sieć sprzedaży On-line, co z jednej strony wynika z planowanego zwiększania obecności Spółki w tym obszarze, a z drugiej stanowi odpowiedź na zmianę preferencji części z klientów co do tej formy kontaktu ze Spółką,
- współpraca z bankami będzie traktowana jako taktyczne uzupełnienie wymienionych wyżej podstawowych elementów sieci dystrybucji Spółki.

Spółka konsekwentnie zwiększa efektywność funkcjonowania poprzez wykorzystywanie innowacji technologicznych, jako środka wspierającego w szczególności: elastyczność i efektywność procesów sprzedażowych, doskonalenie praktyk underwritingowych oraz sprawność operacyjną.

Ponadto, duże znaczenie jest położone na poprawę wskaźników sprzedaży (cross-sell), pracując nad dywersyfikacją portfela oraz efektywnością sieci sprzedaży w produktach strategicznych. Działania w zakresie rozwoju sieci sprzedaży obejmują m.in. pozyskiwanie nowych pośredników, rozwój programów lojalnościowych i prowizyjnych, optymalizacja form współpracy oraz rozwój cyklu szkoleń.

W zakresie działalności lokacyjnej Spółka kontynuuje politykę konserwatywnego profilu lokat, której wyznacznikiem jest dominujący udział w portfelu dłużnych papierów z ryzykiem Skarbu Państwa. Składnikiem uzupełniającym, a jednocześnie poprawiającym dochodowość portfela będzie ekspozycja na ryzyko korporacyjne wysokiej jakości oraz papiery jednostek samorządu terytorialnego. Inwestycje w aktywa o podwyższonym ryzyku, np. w akcje, podejmowane będą na niewielką skalę.

Spółka kontynuuje strategię zarządzania ryzykiem i kapitałem zorientowaną na zapewnienie długoterminowej wypłacalności na poziomie co najmniej 137% tj. znacznie przekraczającym wymogi regulacyjne i jednocześnie sprzyjającym utrzymaniu wysokiego ratingu kredytowego S&P.

Zgodnie z przyjętym modelem biznesowym, Spółka realizuje cele finansowe z dwóch strumieni:

- działalności ubezpieczeniowej polegającej na udzieleniu ochrony na wypadek wystąpienia skutków zdarzeń losowych, mierzonej poziomem wyniku technicznego będącego różnicą pomiędzy sumą składek ubezpieczeniowych i kosztów oraz odszkodowań wypłaconych lub zarachowanych w okresie na poczet przyszłych wypłat,
- działalności lokacyjnej, w postaci lokowania zebranej składki ubezpieczeniowej zgodnie z zasadą „ostrożnego inwestora”.

Zarząd oraz pracownicy TUIR „WARTA” S.A. realizują wiele działań o charakterze społecznym, wpisując się z pomocą w bieżące potrzeby kraju. W minionym roku aktywność Spółki skierowana była przede wszystkim na wsparcie terenów objętych powodzią. Powódź, która dotknęła południe kraju, spowodowała poważne zniszczenia nie tylko prywatnego majątku, ale także infrastruktury publicznej. Warta, oprócz wdrożonych procedur usprawniających likwidację szkód, zdecydowała się na dodatkową formę wsparcia:

- zakup sprzętu ciężkiego, który umożliwił Wojsku Polskiemu sprawniejsze i szybsze działanie w terenie. Zakupiony sprzęt to dwie nowoczesne koparki przeznaczone do inżynierskich prac ziemnych. Maszyny zostały przekazane do 1. Pułku Saperów w Brzegu. W ramach operacji „Feniks” sprzęt jest wykorzystywany na terenach najbardziej zniszczonych powodzią.
- zakup 30 ton pelletu, który został przekazany w formie darowizny rzeczowej Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi w Łomnicy k. Karpacza. Placówka ta mocno ucierpiała w czasie powodzi. Przekazany przez Wartę pellet umożliwił ogrzewanie szkoły i przynależących do niej sal terapeutycznych.
- zorganizowanie akcji pomocy, w ramach której pracownicy Warty spełnili marzenia dzieci z terenów powodziowych – z dwóch Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Domaszkowie k. Kłodzka. Dodatkowo, ze środków zebranych przez pracowników zrealizowano zakup mebli, sprzętu AGD oraz środków czystości dla obu placówek.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI

Wyniki z działalności ubezpieczeniowej Spółki – zaprezentowane poniżej, a także rozpisane szczegółowo w części A niniejszego Sprawozdania – zostały ustalone zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

Wyniki finansowe wypracowane przez TUIR „WARTA” S.A. w 2024 roku potwierdzają silną kondycję finansową Spółki.

W 2024 roku Spółka odnotowała ponownie najwyższy w historii Spółki poziom składki przypisanej brutto w kwocie 11 mld PLN, co stanowi 17% wzrostu w stosunku do 2023 roku. Na tak wysoki poziom składki zasadniczy wpływ miał poziom składki z ubezpieczeń komunikacyjnych (7 mld PLN) oraz wysoka dynamika w portfelu ubezpieczeń majątkowych.

Pomimo wysokiej sprzedaży w samym 2024 roku jak również silnego wzrostu składki zarobionej (będącej efektem wzrostu sprzedaży w roku bieżącym oraz latach ubiegłych), TUIR „WARTA” S.A. wypracowała:

- wynik techniczny na poziomie 457 100 tys. PLN, który był o 130 955 tys. PLN niższy (tj. o 22%) w porównaniu do poziomu z 2023 roku,
- zysk brutto w wysokości 1 170 507 tys. PLN, tj. o 163 814 tys. PLN wyższy wobec 1 006 694 tys. PLN w 2023 roku,

- zysk netto w wysokości 940 097 tys. PLN tj. o 147 178 tys. PLN wyższy wobec 792 920 tys. PLN w 2023 roku,
- rentowność techniczną mierzoną relacją wyniku technicznego do składki zarobionej na udziale własnym w wysokości 5% (7% w 2023 roku).

Na wysoki poziom wyniku technicznego w 2023 roku silny pozytywny wpływ miały różnice kursowe widoczne w postaci spadku poziomu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wyrażonych w PLN, w związku z ówczesnym umocnieniem się waluty polskiej. Na poziom wyniku technicznego 2024 roku wpływ miał ponadto nieznaczny wzrost kosztów działalności ubezpieczeniowej, w powiązaniu ze zmianą stanu rezerwy na ryzyka niewygaście.

Jednocześnie, na poziom wyniku w segmencie ubezpieczeń majątkowych, znaczący wpływ w 2024 roku miało wystąpienie szkód o charakterze masowym, wywołanych przez gwałtowne zdarzenia pogodowe, w szczególności powódź w trzecim kwartale 2024 roku.

Na poziom wyniku finansowego brutto w 2024 roku w stosunku do roku poprzedniego, poza ww. zmianą poziomu wyniku technicznego, wpływ miały:

- wyższe o 280 875 tys. PLN dochody z działalności lokacyjnej, wynikające głównie z wyższego stanu lokat na skutek napływu gotówki z działalności ubezpieczeniowej, a także z tytułu realizacji zysków z umorzenia jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym. Dodatkowo na poziom dochodów z lokat pozytywnie wpłynęła otrzymana dywidenda w 2024 roku z TUnŻ „WARTA” S.A. w wysokości 56 503 tys. PLN (wobec braku dywidendy w 2023 roku),
- niższe o 13 894 tys. PLN ujemne saldo pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych w stosunku do 2023 roku.

Osiągnięty poziom wyniku finansowego za 2024 rok zapewnił Spółce realizację wskaźnika ROE na wysokim poziomie 22% (23% w roku poprzednim). Na poziom wskaźnika w 2024 roku wpływ miał znaczący wzrost wypracowanego wyniku finansowego netto, jak również narosły w tym samym okresie wzrost kapitałów własnych.

Wskaźnik szkodowości na udziale własnym w 2024 roku ukształtował się na poziomie 68% i był tylko nieznacznie wyższy tj. o 0,7 p.p. w stosunku do poziomu z 2023 roku. Na zmianę wskaźnika wpłynął wzrost odszkodowań i świadczeń wywołanych przez gwałtowne zdarzenia pogodowe, w szczególności powódź w trzecim kwartale 2024 roku.

W 2024 roku Spółka odnotowała wzrost (o 0,4 p.p.) wskaźnika kosztów działalności ubezpieczeniowej do poziomu 27,4% z 27,0% w 2023 roku. Na zmianę wskaźnika wpłynął wzrost rezerwy na ryzyka niewygaście w portfelu ubezpieczeń komunikacyjnych, po wyeliminowaniu którego, wskaźnik

kosztów działalności ubezpieczeniowej byłby o 0,2 p.p. niższy niż w 2023 roku.

ISTOTNE LINIE BIZNESOWE I OBSZARY GEOGRAFICZNE, GDZIE PROWADZONA JEST DZIAŁALNOŚĆ

Spółka prowadzi działalność w zakresie ubezpieczeń majątkowych na terenie Polski – nie prowadzi działalności ubezpieczeniowej poprzez oddziały zagraniczne. Szczegółowe dane wskazujące na strukturę geograficzną sprzedaży zostały zaprezentowane w rozdziale A.2 niniejszego Sprawozdania.

Przedmiotem działalności Spółki jest prowadzenie działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej w zakresie ubezpieczeń majątkowych i osobowych objętych Działem II Załącznika do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

W swojej ofercie Spółka posiada szeroki zakres produktów ubezpieczeniowych obejmujący m.in. ubezpieczenia majątkowe, w tym ubezpieczenia środków transportu, ubezpieczenia majątku od następstw nieszczęśliwych wypadków, ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, a także ubezpieczenia osobowe.

W celu efektywnego zarządzania tak zróżnicowanym portfelem Spółka grupuje produkty według jednorodnego rodzaju ryzyka. Powstała w ten sposób segmentacja biznesowa jest wykorzystywana na potrzeby związane zarówno ze strategicznym zarządzaniem, jak i kontrolowaniem wyników Spółki na poziomie operacyjnym.

Na potrzeby sprawozdania statutowego i zgodnie z Załącznikiem do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej Spółka klasyfikuje produkty wg grup ustawowych.

Do celów raportowania zgodnie z zasadami Wypłacalność 2, Spółka klasyfikuje ryzyka do następujących linii biznesowych:

- ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych,
- pozostałe ubezpieczenia pojazdów,
- ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych,
- ubezpieczenia OC ogólnej,
- ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe,
- ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych,
- ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów,
- ubezpieczenia kredytów i poręczeń,
- ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej,
- ubezpieczenia świadczenia pomocy,
- ubezpieczenia różnych strat finansowych.
- reasekuracja czynna nieproporcjonalna dot. ubezpieczeń majątkowych,
- reasekuracja czynna nieproporcjonalna dot. pozostałych ubezpieczeń osobowych,
- reasekuracja czynna nieproporcjonalna dot. ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych,
- renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane

ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych.

Szczegółowy opis najważniejszych linii został zaprezentowany w rozdziale A.1 niniejszego Sprawozdania.

KLUCZOWE ELEMENTY SYSTEMU ZARZĄDZANIA

System zarządzania Spółki został ustanowiony i wdrożony w taki sposób, aby na każdym jego poziomie zapewniona była realizacja określonych celów Spółki, przy jednoczesnym zachowaniu zasady prawidłowości i ostrożności, spójnie z zasadami Wypłacalności 2.

W szczególności Spółka posiada strukturę organizacyjną, w której zakresy odpowiedzialności są jasno i odpowiednio podzielone, a właściwa komunikacja na wszystkich jej szczeblach zapewniona jest dzięki skutecznemu systemowi przekazywania informacji.

W ramach systemu zarządzania Spółka dba o to, aby osoby faktycznie zarządzające Spółką lub pełniące inne kluczowe funkcje spełniały wymogi kompetencji i reputacji – proporcjonalnie do wykonywanych czynności – zgodnie z zasadami Wypłacalności 2. System wynagradzania, w tym w szczególności osób zarządzających Spółką, został sformułowany w taki sposób, aby zapobiegać praktykom podejmowania nadmiernego ryzyka, tj. wynagrodzenie zasadnicze stanowi odpowiednio wysoką część wynagrodzenia całkowitego.

Spółka nie poddaje w outsourcing zwykłego zarządu nad Spółką, ani nie zleca na zewnątrz sprawowania funkcji kluczowych. Powierzenie uprawnień decyzyjnych (nadzór) w zakresie realizacji funkcji kluczowych jest zabronione. Jednak za zgodą Zarządu Spółki możliwe jest zlecenie na zewnątrz określonych czynności realizowanych w ramach funkcji kluczowych pod warunkiem spełnienia przez podmiot zewnętrzny wymogów Wypłacalności 2 w zakresie kompetencji i reputacji.

Spółka dopuszcza również zlecenie na zewnątrz czynności podstawowych lub ważnych, do których należą:

- składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowej,
- składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów reasekuracji czynnej i retrocesji.

Nieprzerwaną działalność Spółki zapewnia funkcjonujący System Zarządzania Kryzysowego, którego elementami są corocznie aktualizowane i testowane: Plan Ciągłości Działania (BCP) oraz Plan Odtworzenia Awaryjnego (DRP).

Spółka raz do roku dokonuje przeglądu systemu zarządzania pod kątem adekwatności do skali i złożoności ryzyk. Rada Nadzorcza pozytywnie oceniła funkcjonowanie systemu zarządzania Spółki zarówno w roku bieżącym jak i poprzednim.

KLUCZOWE RYZYKA

Kluczowymi rodzajami ryzyka, na które narażona jest Spółka w ramach prowadzonej działalności i które w znacznym stopniu warunkują realizację strategii biznesowej Spółki, są ryzyko aktuarialne i ryzyko rynkowe. Ich łączny udział w całkowitym kapitałowym wymogu wypłacalności, wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku wyniósł 90%, z czego 80 p.p. stanowiło ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach majątkowych oraz 10 p.p. – ryzyko rynkowe. Biorąc pod uwagę zasadę proporcjonalności oraz uwzględniając skalę i charakter działalności, ryzyka te objęte są całościowym procesem zarządzania ryzykiem oraz dodatkowo podlegają ustanowionym wewnętrznym limitom oraz poziomom ostrzegawczym.

Pozostałe ryzyka, istotnie wpływające na działalność Spółki i objęte formułą standardową, to ryzyko operacyjne oraz ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, których udział w całkowitym kapitałowym wymogu wypłacalności wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku wyniósł odpowiednio 8% i 2%.

Poniższy wykres obrazuje profil ryzyka Spółki na koniec okresu sprawozdawczego w głównych jego modułach.

Rysunek 1. Profil ryzyka Spółki – główne moduły

Poza ww. ryzykami Spółka rozpoznaje, również jako istotne, ryzyka indywidualne zidentyfikowane w ramach procesu ORSA oraz zidentyfikowane podczas przygotowywania Planu Biznesowego.

Szczegółowy opis ryzyk, w tym ryzyk zidentyfikowanych w ramach procesu ORSA w 2023 roku oraz podczas przygotowywania Planu Biznesowego, wraz z procesem zarządzania tymi ryzykami, został zaprezentowany w części C niniejszego Sprawozdania.

WYPŁACALNOŚĆ SPÓŁKI NA 31 GRUDNIA 2024 ROKU

Współczynnik wypłacalności S2 stanowi relację dopuszczonych środków własnych w wysokości 5 545 508 tys. PLN do kapitałowego wymogu wypłacalności w kwocie 3 250 640 tys. PLN.

Całość dopuszczonych środków własnych została zaklasyfikowana do Kategorii 1, tj. o najwyższej jakości pod względem dostępności w przypadku pokrywania strat. Czas

trwania wszystkich środków własnych Spółki jest nieograniczony.

Wartość dopuszczonych środków własnych, opisana szczegółowo w części E niniejszego Sprawozdania, stanowi nadwyżkę aktywów nad zobowiązaniami w kwocie 6 280 365 tys. PLN pomniejszoną o narosły wynik finansowy netto za 2024 rok w części przeznaczony na oczekiwaną wypłatę dywidendy w kwocie 650 000 tys. PLN oraz o podatek od aktywów w kwocie 84 857 tys. PLN przypadający do zapłaty w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami w kwocie 6 280 365 tys. PLN stanowi różnicę pomiędzy aktywami wycenionymi na potrzeby Wypłacalności 2 w kwocie 20 357 311 tys. PLN a zobowiązaniami wycenionymi na potrzeby Wypłacalności 2 w kwocie 14 076 946 tys. PLN. Szczegółowe informacje na temat metod i założeń przyjętych do wyceny aktywów i zobowiązań oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych znajdują się w części D niniejszego Sprawozdania.

Kapitałowy wymóg wypłacalności w kwocie 3 250 640 tys. PLN oraz minimalny wymóg kapitałowy w kwocie 1 462 788 tys. PLN zostały obliczone za pomocą formuły standardowej i zaprezentowane szczegółowo w części E niniejszego Sprawozdania.

Współczynnik wypłacalności Spółki na koniec 2024 roku na poziomie 171% istotnie przewyższa wymogi ustawowe oraz poziom docelowy (140%) określony w Polityce Zarządzania Kapitałem Spółki, opisanej w części E niniejszego Sprawozdania.

W perspektywie Planu Biznesowego przewiduje się utrzymanie współczynników pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu wypłacalności na poziomie znacznie przekraczającym wymogi regulacyjne.

ZDARZENIA MAJĄCE ISTOTNY WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ I WYPŁACALNOŚĆ SPÓŁKI

W 2024 roku wystąpiły następujące zdarzenia mające istotny wpływ na działalność i wypłacalność Spółki:

- przeznaczenie całego zysku netto za 2023 rok na kapitał zapasowy, szczegółowo opisane w części A.1 niniejszego Sprawozdania,
- wypłata dywidendy z zysku netto za 2022 rok szczegółowo opisana w części A.1 niniejszego Sprawozdania.

ZMIANY W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Zmiany w profilu ryzyka

W 2024 roku nie wystąpiły istotne zmiany w ogólnym profilu ryzyka Spółki. Nieznacznie spadł udział ryzyka aktuarialnego ubezpieczeń majątkowych (o 1 p.p.) oraz wzrósł udział ryzyka rynkowego (o 1,5 p.p.).

Zmiany w wycenie dla celów Wypłacalności 2

W 2024 roku nie dokonano istotnych zmian w zasadach wyceny dla celów Wypłacalności 2.

Poza ww. zdarzeniami nie wystąpiły w Spółce inne istotne zmiany w okresie sprawozdawczym w zakresie działalności, systemu zarządzania, profilu ryzyka, zasadach wyceny aktywów i zobowiązań dla celów Wypłacalności 2 oraz zarządzania kapitałem.

RAPORTOWANIE ROCZNE W SYSTEMIE WYPŁACALNOŚĆ 2

Niniejsze Sprawozdanie sporządzone na dzień 31 grudnia 2024 roku obejmujące informację jakościową oraz informację ilościową (w formie załączników do Sprawozdania) stanowi Sprawozdanie przygotowane zgodnie z wymogami Wypłacalność 2.

Niniejsze Sprawozdanie zostało poddane badaniu przez biegłego rewidenta i uzyskało opinię bez zastrzeżeń.

Sprawozdanie ma charakter publiczny i po zatwierdzeniu jest umieszczane na stronie internetowej Spółki.

W rozszerzeniu do niniejszego Sprawozdania i zgodnie z zasadami Wypłacalność 2 Spółka przedkłada do organu nadzoru następujące raporty:

- Regularne Sprawozdanie do celów nadzoru UKNF,
- roczne formularze sprawozdawcze sporządzone na podstawie Rozporządzenia wykonawczego ITS do organu nadzoru.

Raporty wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku, obejmujące dane za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2023 roku zostały przedłożone do organu nadzoru w dniu 8 kwietnia 2024 roku.

Data przekazania powyższych raportów, sporządzonych wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku i obejmujących dane za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2024 roku, przypada na 8 kwietnia 2025 roku.

WNIOSKI KOŃCOWE

Zgodnie ze Sprawozdaniem na dzień 31 grudnia 2024 roku Spółka spełnia wymogi związane z Wypłacalność 2, w zakresie:

- wdrożenia systemu zarządzania, w tym funkcji kluczowych, kompetencji i reputacji, zasad dotyczących wynagradzania oraz outsourcingu,
- wyceny aktywów, zobowiązań oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- kalkulacji środków własnych oraz wymogów kapitałowych,
- raportowania i monitorowania bieżącego oraz oczekiwanego (w perspektywie Planu Biznesowego) współczynnika wypłacalności S2.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku współczynnik wypłacalności Spółki wyniósł 171%. tj. znacznie powyżej wymogu ustawowego

i o 31 p.p. wyżej niż poziom docelowy określony w *Polityce Zarządzania Kapitałem* Spółki. Tak wysoki poziom współczynnika wypłacalności potwierdza, że TUiR „WARTA” S.A. utrzymuje silną i stabilną kondycję finansową.

A. Działalność i wyniki operacyjne

A.1. Działalność

Informacje na temat Spółki

NAZWA I SIEDZIBA SPÓŁKI

Spółka została założona w 1920 roku i działa jako Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” Spółka Akcyjna z prawem używania skrótu Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A. lub TUiR „WARTA” S.A. Siedziba Spółki znajduje się w Warszawie przy rondzie Ignacego Daszyńskiego 1.

REJESTRACJA W SĄDZIE GOSPODARCZYM

Spółka jest zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla miasta Stołecznego Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000016432. Czas trwania Spółki jest nieograniczony.

KAPITAŁ ZAKŁADOWY

Kapitał zakładowy Spółki wynosi 187 938 580,00 PLN i dzieli się na 18 793 858 akcji imiennych zwykłych serii A o wartości nominalnej 10,00 PLN każda.

NAZWA I SIEDZIBA JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Jednostką dominującą Spółki (Główny Akcjonariusz), posiadającą 14 234 560 akcji dających 75,74% głosów na Walnym Zgromadzeniu, jest HDI International AG z siedzibą w Hanowerze (Republika Federalna Niemiec), przy HDI-Platz 1.

Jednostką dominującą Głównego Akcjonariusza jest Talanx AG z siedzibą w Hanowerze (Republika Federalna Niemiec) przy HDI-Platz 1, który posiada 100% akcji HDI International AG.

Największym akcjonariuszem Talanx AG posiadającym 76,7% akcji jest HDI VaG – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych. Pozostałe 23,3% akcji znajduje się w wolnym obrocie.

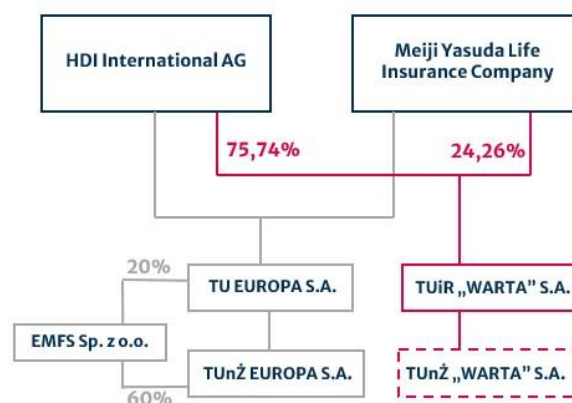
Spółki Grupy Talanx działają na całym świecie pod różnymi markami. Grupa Talanx prowadzi działalność w obszarach przedstawionych na schemacie organizacyjnym znajdującym się na poniższej stronie internetowej:

<https://www.talanx.com/en/talanx-group/group/divisions>

NAZWA I SIEDZIBA JEDNOSTKI POSIADAJĄCEJ PAKIET MNIJSZOŚCIOWY

Akcionariuszem mniejszościowym Spółki, posiadającym 4 559 298 akcji dających 24,26% głosów na Walnym Zgromadzeniu, jest Meiji Yasuda Life Insurance Company z siedzibą w Tokio (Japonia), przy ul. 1-1, Marunouchi 2-chome, Chiyoda-ku.

Strukturę właścicielską Spółki przedstawia poniższy schemat, prezentujący również pozostałe polskie spółki wchodzące w skład Grupy Talanx.

Rysunek 2. Struktura właścicielska Spółki i jej Akcjonariusza, obejmująca dodatkowo polskie spółki z Grupy Talanx

NAZWA I SIEDZIBA JEDNOSTKI PODPORZĄDKOWANEJ

Spółka posiada 100% udziałów w Towarzystwie Ubezpieczeń na Życie „WARTA” S.A. z siedzibą w Warszawie, rondo Ignacego Daszyńskiego 1, zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla miasta Stołecznego Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000023648.

Kapitał zakładowy TUnŻ „WARTA” S.A. wynosi 311 592 900,00 PLN i dzieli się na 3 115 929 akcji o wartości nominalnej 100,00 PLN każda. Wszystkie akcje są akcjami imiennymi i stanowią własność TUiR „WARTA” S.A.

NAZWA I SIEDZIBA ORGANU NADZORU

Organem nadzorczym właściwym dla nadzoru nad Spółką jest Komisja Nadzoru Finansowego z siedzibą w Warszawie, przy ul. Pięknej 20.

Organem nadzorczym właściwym dla nadzoru nad Grupą Talanx jest Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht z siedzibą

w Bonn (Republika Federalna Niemiec)
przy ul. Graurheindorfer 108.

NAZWA I SIEDZIBA PODMIOTU PRZEPROWADZAJĄCEGO BADANIE

Biegłym rewidentem odpowiedzialnym za przeprowadzenie badania niniejszego Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej jest Michał Sieradzki (nr ewidencyjny 13475), działający w imieniu PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k. z siedzibą przy ul. Polnej 11 w Warszawie.

PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k. jest firmą audytorską wpisaną na listę pod numerem 144.

Na wybór podmiotu uprawnionego do badania zgodę wyraziła Rada Nadzorcza Spółki uchwałą nr 1/2023 z dnia 22 marca 2023 roku na podstawie upoważnienia zawartego w § 24 pkt 17 Statutu TUiR „WARTA” S.A.

CHARAKTERYSTYKA ISTOTNYCH LINII BIZNESOWYCH SPÓŁKI

Na potrzeby raportowania wg Wypłacalności 2, Spółka klasyfikuje ryzyka do następujących linii biznesowych:

- ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych,
- pozostałe ubezpieczenia pojazdów,
- ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych,
- ubezpieczenia OC ogólnej,
- ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe,
- ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych,
- ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów,
- ubezpieczenia kredytów i poręczeń,
- ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej,
- ubezpieczenia świadczenia pomocy,
- ubezpieczenia różnych strat finansowych,
- reasekuracja czynna nieproporcjonalna dot. ubezpieczeń majątkowych,
- reasekuracja czynna nieproporcjonalna dot. pozostałych ubezpieczeń osobowych,
- reasekuracja czynna nieproporcjonalna dot. ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych,
- renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych.

Poniżej zaprezentowano krótką charakterystykę kluczowych dla Spółki linii biznesowych:

Ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych

Ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych stanowią jedną z podstawowych linii biznesowych Spółki. Do tej kategorii zalicza się ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju wynikające

z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych z napędem własnym wraz z odpowiedzialnością cywilną przewoźnika (wyłączając reasekurację czynną nieproporcjonalną oraz renty dotyczące szkód poniesionych i związanych z nimi kosztów). Główne grupy w ramach tych ubezpieczeń to:

- OC indywidualne,
- OC korporacyjne.

Ubezpieczenia OC indywidualne stanowią największą grupę ubezpieczeń w TUiR „WARTA” S.A. W ramach tej części portfela sprzedawane są produkty zarówno pod marką Warta, jak i pod marką HDI. Sprzedaż realizowana jest przede wszystkim przez sieć detaliczną WARTA i HDI oraz, w mniejszym stopniu, przez sieć korporacyjną i alternatywne kanały dystrybucji (np. poprzez dealerów samochodowych).

Ubezpieczenia OC korporacyjne są sprzedawane wyłącznie pod marką Warta. Oferta produktowa jest kierowana zarówno do przedsiębiorców (flota co najmniej 5 pojazdów), jak i do firm leasingowych. Sprzedaż realizowana jest przez sieć korporacyjną oraz sieć detaliczną WARTA i HDI.

Pozostałe ubezpieczenia pojazdów

Pozostałe ubezpieczenia pojazdów obejmują casco wszystkich ryzyk związanych z uszkodzeniem lub utratą pojazdów lądowych (w tym taboru kolejowego oraz pojazdów bez własnego napędu), poza ryzykami ubezpieczonymi w ramach linii ubezpieczeń komunikacyjnych oraz reasekuracją czynną nieproporcjonalną.

Podobnie jak w przypadku ubezpieczeń komunikacyjnych OC Spółka w ramach ubezpieczeń AC rozpoznaje dwie główne grupy:

- AC indywidualne,
- AC korporacyjne.

Zarówno ubezpieczenia AC indywidualne, jak i korporacyjne są oferowane w analogicznych pakietach ubezpieczeń jak ubezpieczenia OC w celu zapewnienia komplementarności oferty produktowej i dostosowania jej do zróżnicowanych oczekiwań klientów. Odpowiednio, sprzedaż produktów w ramach ubezpieczeń indywidualnych jest realizowana zarówno pod marką Warta, jak i HDI, natomiast ubezpieczeń korporacyjnych – tylko pod marką Warta.

W ramach dystrybucji Spółka wykorzystuje analogiczne kanały jak w przypadku ubezpieczeń OC.

Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych

W ramach ubezpieczeń majątkowych Spółka ubezpiecza szkody spowodowane żywiołami, w tym szkody rzeczowe wywołane przez: ogień, eksplozję, burzę i inne żywioły oraz energię jądrową, obsunięcia ziemi, a także pozostałe szkody rzeczowe wywołane przez grad lub mróz oraz inne przyczyny, np. kradzież (wyłączając reasekurację czynną nieproporcjonalną).

Wyróżnia się następujące istotne grupy ubezpieczeń majątkowych:

- majątkowe i techniczne przeznaczone dla podmiotów gospodarczych,
- majątkowe indywidualne przeznaczone dla osób fizycznych.

W ramach ubezpieczeń majątkowych i technicznych oferowane są produkty ubezpieczające ryzyka związane z utrzymaniem budynków i lokali, a także z pracami budowlano-montażowymi w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych. Sprzedaż jest realizowana głównie poprzez sieć korporacyjną oraz klientów kluczowych, w niewielkiej części również przez sieć detaliczną WARTA i HDI.

W ramach obsługi klienta indywidualnego ubezpieczeń majątkowych Spółka oferuje głównie ubezpieczenia mieszkaniowe. Filarami oferty ubezpieczeń sprzedawanych są nieustannie dwa produkty: WARTA DOM – ubezpieczenie od zdarzeń losowych z opcją rozszerzenia o ryzyko kradzieży z włamaniem i rabunku wzbogacone pakietem usług assistance oraz WARTA DOM KOMFORT – ubezpieczenie bazujące na formule all risks z dodatkowymi opcjami oraz szeroką ofertą assistance. Sprzedaż produktów tego segmentu jest prowadzona przede wszystkim przez sieć detaliczną WARTA i HDI.

W ramach tej grupy nie uwzględnia się natomiast ryzyk przypisanych do pozostałych ubezpieczeń komunikacyjnych oraz ubezpieczeń morskich, powietrznych i lądowych.

Pozostałe

Poza opisanymi powyżej liniami biznesowymi, wskazanymi przez Spółkę jako istotne, wszystkie pozostałe linie biznesowe zostały zgrupowane na potrzeby niniejszego raportu do pozycji pozostałe. W skład pozostałych ubezpieczeń w Spółce w szczególności wchodzi:

- ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej, zawierające całe spektrum produktów adresowanych zarówno do dużych firm (produkty takie jak OC menedżera, OC związane z działalnością gospodarczą w tym także odpowiedzialność za produkt), jak i do małych i średnich firm oraz do klientów indywidualnych (OC związane z działalnością gospodarczą, OC turystyczne, OC związane z działalnością rolną, ubezpieczenia OC w życiu prywatnym oraz mieszkaniowe),
- ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe, obejmujące zarówno ubezpieczenia casco statków powietrznych, szkody w statkach żegluga morskiej i śródlądowej oraz w przedmiotach w transporcie, jak i ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej związanej z posiadaniem i użytkowaniem statków powietrznych i statków żegluga morskiej i śródlądowej (łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika),
- ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych, obejmujące ubezpieczenia turystyczne oraz inne produkty zdrowotne sprzedawane przez kanał bancassurance,

- ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów, obejmują ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej – ww. ubezpieczenia dotyczą zarówno ubezpieczeń komunikacyjnych (indywidualnych oraz flotowych), jak i ubezpieczeń turystycznych, szkolnych oraz następstw nieszczęśliwych zdarzeń w życiu prywatnym,
- ubezpieczenia kredytów i poręczeń, dotyczą głównie gwarancji kontraktowych oraz celnych,
- ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej,
- ubezpieczenia świadczenia pomocy, obejmują ubezpieczenia assistance dotyczące ubezpieczeń komunikacyjnych, turystycznych oraz pomocy związanej z innymi aspektami życia klienta – ww. produkty są oferowane zarówno klientom indywidualnym jak i korporacyjnym,
- ubezpieczenia różnych strat finansowych, obejmujących ryzyka utraty pracy, a także utraconych zysków w związku z przerwą w prowadzeniu działalności ze względu na zdarzenie losowe oraz ubezpieczenie OC szybka wypłata,
- reasekuracja czynna nieproporcjonalna,
- zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie – renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych (w zakresie szkód poniesionych oraz związanych z nimi kosztów).

Istotne zdarzenia gospodarcze

ISTOTNE ZDARZENIA O CHARAKTERZE BIZNESOWYM

Przeznaczenie zysku Spółki za 2023 rok

17 czerwca 2024 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło decyzję o przeznaczeniu zysku netto w kwocie 792 919 583,03 PLN, wykazanego w Sprawozdaniu finansowym Spółki sporządzonym na dzień 31 grudnia 2023 roku, w całości na kapitał zapasowy.

Dywidenda wypłacona

Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki oraz w zgodzie z obowiązującymi przepisami, w tym stanowiskiem KNF z dnia 14 grudnia 2023 roku dotyczącego polityki dywidendowej, w dniu 17 czerwca 2024 roku Spółka wypłaciła Akcjonariuszom dywidendę w wysokości 475 751 749,82 PLN, z zatrzymanego na kapitale zapasowym zysku za 2022 rok.

Przeznaczenie zysku netto za 2023 rok spółki podporządkowane

Na podstawie wymogów przedstawionych w stanowisku KNF z dnia 14 grudnia 2023 roku dotyczących polityki dywidendowej, Zwyczajne Walne Zgromadzenie TUNŻ „WARTA” S.A. z dnia 17 czerwca 2024 roku postanowiło przeznaczyć zysk netto za 2023 rok w kwocie 113 005 897,57 PLN jak poniżej:

- kwotę 48 088 650,02 PLN na wypłatę dywidendy dla Akcjonariusza Spółki,
- kwotę 64 917 247,55 PLN na kapitał zapasowy Spółki.

Ponadto Zwyczajne Walne Zgromadzenie TUnŻ „WARTA” S.A. z dnia 17 czerwca 2024 roku postanowiło przeznaczyć na wypłatę dywidendy dla Akcjonariusza Spółki kwotę w wysokości 8 414 298,77 PLN z zysku za 2022 rok zatrzymanego na kapitale zapasowym.

Otoczenie prawne

W 2024 roku weszło w życie szereg znowelizowanych i nowych regulacji prawnych, których zakres objął również obszar funkcjonowania podmiotów prowadzących działalność ubezpieczeniową.

Bezpośrednim skutkiem wprowadzonych zmian dla Spółki było dostosowanie wewnętrznych procesów do zmienionego systemu prawnego, a tym samym podniesienie poziomu wiarygodności Spółki, co pośrednio przekłada się na poprawę jej reputacji oraz zwiększenie zaufania klientów.

Najistotniejsze nowelizacje prawne mające wpływ na działalność ubezpieczeniową Spółki zostały opisane poniżej.

Rozporządzenie DORA (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2554 z dnia 14 grudnia 2022 roku w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego – z ang. *Digital Operational Resilience Act*)

Rozporządzenie DORA, którego celem jest zwiększenie operacyjnej odporności cyfrowej podmiotów finansowych oraz uregulowanie świadczenia usług ICT na rzecz podmiotów finansowych jest aktem bezpośrednio stosowanym, nie wymagającym odrębnej transpozycji do prawa krajowego. Ubezpieczyciele zostali zobowiązani do wdrożenia kompleksowych mechanizmów identyfikacji, oceny i monitorowania ryzyka związanego z usługami ICT świadczonymi na ich rzecz. Obejmuje to wdrożenie polityk i procedur zarządzania ryzykiem, które będą integralną częścią ogólnego systemu zarządzania ryzykiem w organizacji.

Rozporządzenie DORA konsoliduje i aktualizuje wymogi dotyczące ryzyka związanego z ICT, jako części wymogów dotyczących ryzyka operacyjnego, regulowanych dotychczas fragmentarycznie w różnych unijnych aktach prawnych, wprowadzając jednolity zbiór przepisów i system nadzoru, uwzględniający operacyjną odporność cyfrową.

Nowe regulacje wpływają na procesy wdrażania innowacji w sektorze ubezpieczeń poprzez:

- zwiększenie rygoru oceny technologii: przed implementacją nowych systemów AI (z ang. *Artificial Intelligence*) konieczna będzie szczegółowa analiza ich zgodności z regulacjami oraz ocena potencjalnych ryzyk,

- wydłużenie czasu wdrożenia: dodatkowe procedury oceny i klasyfikacji mogą spowolnić proces wprowadzania innowacji na rynek,
- konieczność aktualizacji istniejących systemów: obecnie stosowane rozwiązania będą musiały zostać poddane rewizji i ewentualnym modyfikacjom, aby spełniały nowe wymogi prawne.

Wprowadzenie Rozporządzenia DORA w 2025 roku znacząco wpłynie na działalność ubezpieczycieli, wymuszając dokładną weryfikację i klasyfikację stosowanych technologii – czy spełniają przesłanki uznania ich za AI. Proces ten wiąże się z wyzwaniami, takimi jak interpretacja przepisów czy dostosowanie procesów wdrażania innowacji, co ostatecznie przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa, przejrzystości i etyczności stosowania sztucznej inteligencji w sektorze ubezpieczeń.

Postanowienia rozporządzenia są stosowane od 17 stycznia 2025 roku.

Ustawa z dnia 13 września 2024 roku o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

Ustawa implementuje postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2118 z 24 listopada 2021 roku zmieniającej dyrektywę 2009/103/WE w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczania od takiej odpowiedzialności.

Ustawa przewiduje m.in.:

- podwyższenie minimalnych sum gwarancyjnych do kwoty 29 876 400 PLN w przypadku szkód na osobie i 6 021 600 PLN w przypadku szkód w mieniu w odniesieniu do jednego zdarzenia, bez względu na liczbę poszkodowanych. Nowe sumy gwarancyjne będą miały zastosowanie nie tylko do umów OC zawartych po wejściu w życie zmian, ale także do umów już obowiązujących,
- osoby poszkodowane będą mogły dochodzić odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w miejscu ich zamieszkania lub siedziby, nawet jeśli ubezpieczyciel jest niewypłacalny. Zgodnie z ustawą Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych będzie odpowiadać za wypłatę odszkodowań osobom poszkodowanym w wyniku zdarzeń, które zaistniały na terytorium innego państwa UE albo państwa trzeciego, w przypadku niewypłacalności ubezpieczyciela,
- nałożenie na ubezpieczycieli obowiązku wpłacania składek, w wysokości 0,1% składki przypisanej brutto w ubezpieczeniu OC komunikacyjnym, na rzecz *funduszu do spraw niewypłacalności*. Ma on zabezpieczać klientów

przed groźbą upadku czy niewypłacalności ubezpieczyciela.

Ustawa weszła w życie w dniu 6 listopada 2024 roku.

ISTOTNE ZDARZENIA W OBSZARZE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

W 2024 roku w Spółce nie wystąpiły istotne zdarzenia w obszarze zarządzania ryzykiem.

A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Wyniki z działalności ubezpieczeniowej Spółki, analizowane poniżej, zostały zaprezentowane w zgodzie z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

Spółka zanotowała w 2024 roku dwucyfrowy wzrost zarówno składki przypisanej, jak i zarobionej. Składka przypisana brutto w 2024 roku wyniosła 11 mld PLN (wzrost o 17%), podczas, gdy składka przypisana netto wyniosła ponad 10 mld PLN, tj. o 17% więcej niż w 2023 roku. Składka zarobiona netto wzrosła w analogicznym okresie o 15% tj. do 9 mld PLN.

Niższa dynamika składki zarobionej w 2024 roku w stosunku do składki przypisanej wynika z rozkładu sprzedaży w czasie roku sprawozdawczego oraz działania mechanizmu zarabiania składki, w szczególności bardzo wysokiej dynamiki składki przypisanej w 2 półroczu 2024 roku, z relatywnie niskim wpływem na poziom składki zarobionej w 2024 roku.

Na wyższy poziom składek ubezpieczeniowych w 2024 roku zasadniczy wpływ miały: z jednej strony – bardzo wysoka

dynamika sprzedaży ubezpieczeń komunikacyjnych indywidualnych, a z drugiej – dynamicznie rozwijający się portfel ubezpieczeń majątkowych, w szczególności ubezpieczeń majątkowych indywidualnych (mieszkaniowych, turystycznych, MiŚ) oraz majątkowych i technicznych.

Łączne koszty Spółki wyniosły w 2024 roku nieco ponad 9 mld PLN, co oznacza wzrost o 16% w stosunku do poprzedniego roku. Zgodnie z ujęciem zastosowanym w załączniku 2 do niniejszego Sprawozdania koszty powyższe obejmują: odszkodowania i świadczenia netto, koszty poniesione oraz saldo pozostałych kosztów i przychodów technicznych.

Relacja łącznych kosztów do składki zarobionej netto wyniosła w 2024 roku 97%. Dla poszczególnych składników kosztów relacja ta ukształtowała się następująco: odszkodowania i świadczenia netto – 61%, koszty poniesione – 35%, pozostałe koszty – 1%.

W stosunku do roku poprzedniego Spółka zanotowała wzrost relacji kosztów łącznych do składki zarobionej netto o 1,2 p.p. Wspomniana ewolucja jest wynikiem wzrostu wskaźnika odszkodowań i świadczeń o 1,4 p.p., przy jednoczesnym spadku wskaźnika innych kosztów o 0,2 p.p. Jednocześnie należy zauważyć, że wpływ na wzrost wskaźnika odszkodowań i świadczeń miał wzrost średniej szkody w ubezpieczeniach komunikacyjnych (wzrost kosztów części, usług warsztatów, wartości ubezpieczanych pojazdów oraz udziału szkód całkowitych) oraz powódź, która dotknęła południową Polskę w trzecim kwartale 2024 roku.

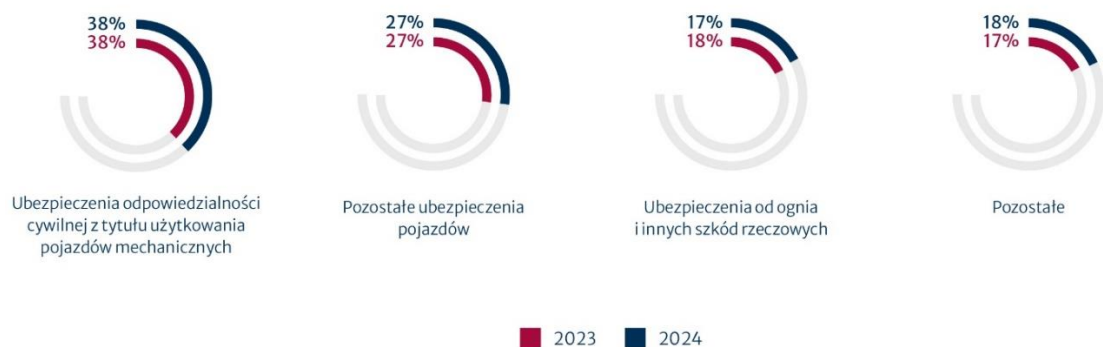
Tabela 1. Dane finansowe z działalności ubezpieczeniowej

DANE FINANSOWE Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ	2023	2024	ZMIANA
Składka przypisana brutto	9 377 098	10 995 182	17%
Składka przypisana netto	8 859 005	10 374 756	17%
Składka zarobiona netto	8 214 632	9 440 139	15%
Odszkodowania i świadczenia netto	4 905 124	5 771 659	18%
Koszty poniesione	2 866 056	3 263 842	14%
w tym: koszty likwidacji + zmiana rezerw na koszty likwidacji	629 275	657 484	4%
w tym: koszty działalności lokacyjnej	17 388	19 765	14%
Saldo pozostałych kosztów i przychodów technicznych	111 493	134 155	20%
w tym pozostałe koszty techniczne	246 305	277 325	13%
w tym pozostałe przychody techniczne	-134 811	-143 170	6%

Działalność ubezpieczeniowa w podziale na istotne linie biznesowe

Poziom składki przypisanej brutto w 2024 roku wyniósł 11 mld PLN, co oznacza wzrost o 17% w stosunku do 2023 roku i stanowi kolejny rekord przypisu w historii Spółki.

Struktura składki przypisanej brutto w podziale na poszczególne linie biznesowe nie uległa istotnym zmianom w stosunku do ubiegłego roku i kształtowała się następująco:

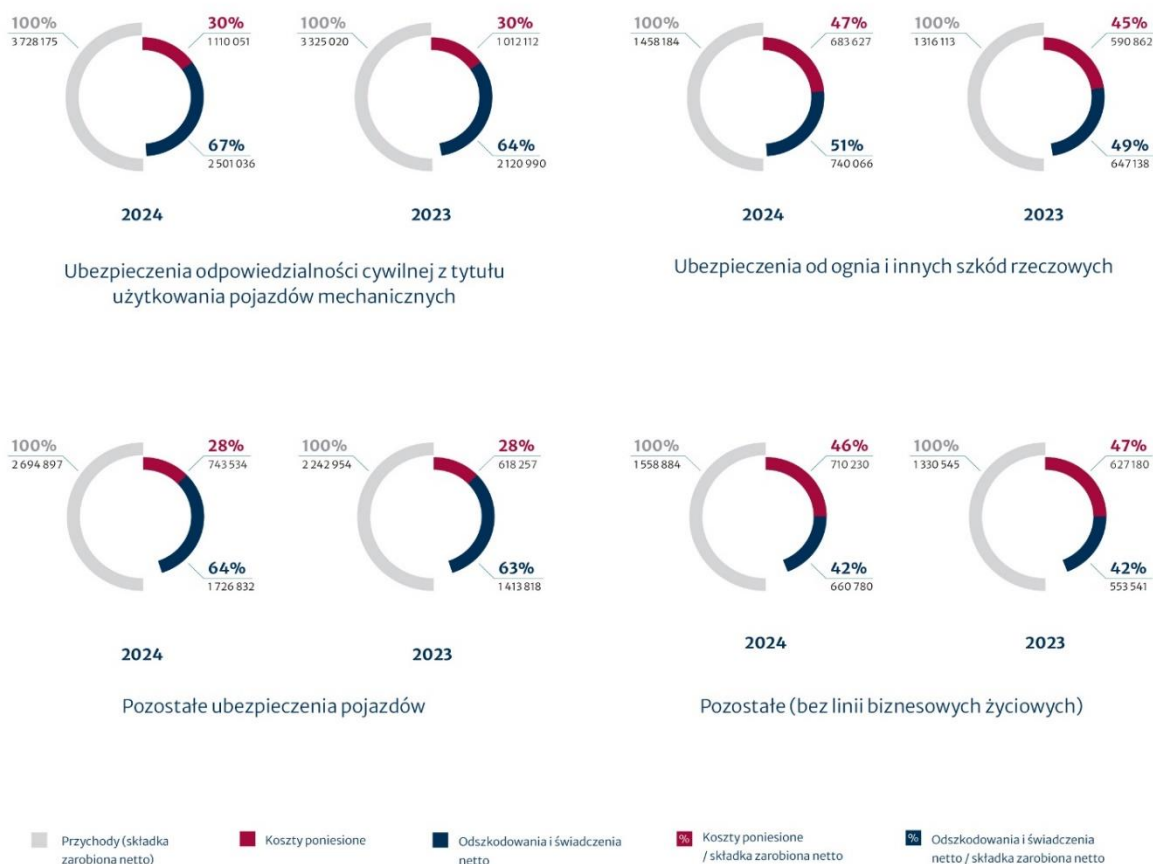

Rysunek 3. Składka przypisana brutto w podziale na linie biznesowe

Dominujący udział w portfelu Spółki w 2024 roku miały ubezpieczenia komunikacyjne: odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz pozostałe ubezpieczenia pojazdów (łącznie 65% portfela składki). Jednocześnie należy zauważyć stabilną strukturę portfela w stosunku do 2023 roku, gdzie zarówno poziom udziału

ubezpieczeń komunikacyjnych jak i majątkowych w strukturze portfela Spółki kształtowały się na takim samym poziomie.

Wielkości składki zarobionej netto, jak również odszkodowań i świadczeń netto oraz kosztów poniesionych wraz z procentową relacją tych kosztów do składki zarobionej netto oraz z podziałem na istotne linie biznesowe obrazuje rysunek 4.

Rysunek 4. Dochody działalności ubezpieczeniowej w podziale na linie biznesowe

Wszystkie główne linie biznesowe w 2024 roku odnotowały wskaźnik kosztowo-szkodowy netto na poziomie poniżej 100%.

Łączny wskaźnik kosztowo-szkodowy netto wyniósł niecałe 96% (94% bez linii życiowej) i wzrósł o 1,1 p.p. (o 1,7 p.p. bez linii życiowej) w stosunku do poprzedniego roku.

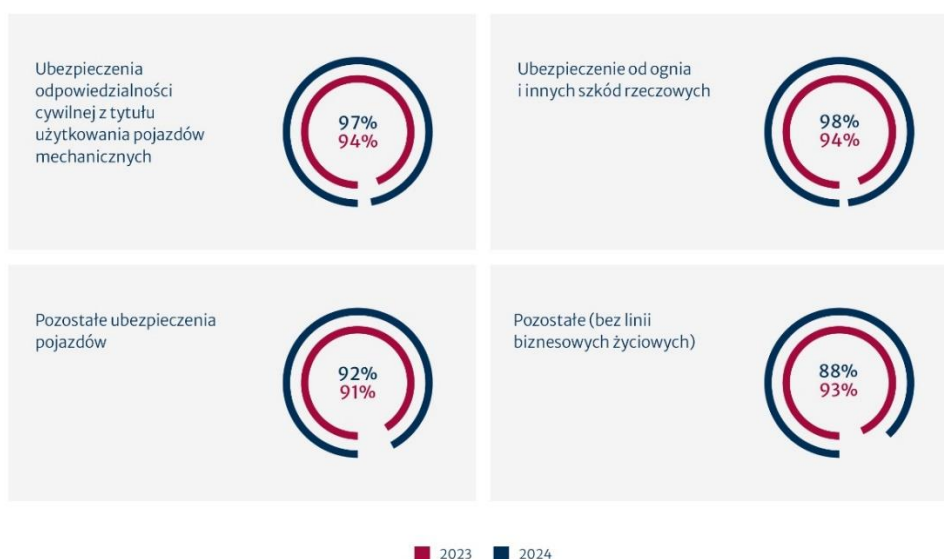
Na wzrost łącznego wskaźnika kosztowo-szkodowego netto wpływ miał wzrost wskaźnika odszkodowań i świadczeń netto (o 1,4 p.p.), częściowo rekompensowany przez spadek wskaźnika kosztów poniesionych (o 0,3 p.p.).

Największy wpływ na ewolucję łącznego wskaźnika odszkodowań i świadczeń netto miały przede wszystkim linie

komunikacyjne, w szczególności ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkownika pojazdów mechanicznych (wzrost średniej szkody) oraz w mniejszym stopniu ubezpieczeń od ognia i innych szkód rzeczowych (powódź).

Jednocześnie należy zauważyć poprawę wskaźnika kosztowo-szkodowego na linii Pozostałe.

Ewolucja wskaźnika kosztowo-szkodowego netto w podziale na główne linie została przedstawiona na rysunku 5.

Rysunek 5. Wskaźnik kosztowo-szkodowy netto w podziale na linie biznesowe

Działalność ubezpieczeniowa w podziale na obszary geograficzne (regiony)

Zdecydowana większość sprzedaży w 2024 roku dotyczyła ryzyk zlokalizowanych w Polsce.

Spółka nie prowadzi działalności ubezpieczeniowej poprzez oddziały zagraniczne.

Udział sprzedaży polskich ryzyk wynosił odpowiednio 99,5% dla składki przypisanej brutto (podobnie jak w roku poprzednim) i 99,6% dla składki przypisanej netto (podobnie jak w roku poprzednim).

Największym krajem pod względem sprzedaży ryzyk poza Polską były, podobnie jak w roku poprzednim, Niemcy z 0,2% udziałem w składce przypisanej brutto.

A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

Wynik z działalności inwestycyjnej, analizowany poniżej, został zaprezentowany zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

Tabela 2. Dane finansowe z działalności lokacyjnej

DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA	2023	2024	ZMIANA
Przychody z lokat	1 004 253	1 210 326	21%
Przychody z lokat w nieruchomości	147	142	-3%
Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	4 930	60 808	1133%
Przychody z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	2 574	4 393	71%
Przychody z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	666 157	790 410	19%
Przychody z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	16 045	7 474	-53%
Przychody z pozostałych lokat	152 991	139 495	-9%
Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	0	0	-100%
Wynik dodatni z realizacji lokat	161 409	207 605	29%
Niezrealizowane zyski z lokat	196 448	175 345	-11%
Koszty działalności lokacyjnej	222 584	219 257	-1%
Koszty utrzymania nieruchomości	386	486	26%
Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	92 188	113 595	23%
Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	2 331	4 612	98%
Wynik ujemny z realizacji lokat	127 678	100 564	-21%
Niezrealizowane straty na lokatach	241 354	192 975	-20%
RAZEM dochody z działalności lokacyjnej	736 763	973 439	32%
Zmiana kapitału z aktualizacji wyceny	684 228	101 634	-85%
Całkowite dochody z działalności inwestycyjnej	1 420 991	1 075 073	-24%

Najistotniejsze składniki przychodów z lokat w 2024 roku stanowią:

- przychody z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu, gdzie wzrost względem roku poprzedniego wynikał głównie ze wzrostu wartości portfela aktywów,
- wynik dodatni z realizacji lokat, osiągnięty na sprzedaży instrumentów finansowych, w tym umorzeń jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, a także dodatnich realizacji wyników na instrumentach pochodnych, przy czym wzrost względem poprzedniego roku wynikał z wyższych zmian wycen realizowanych pozycji,
- przychody z pozostałych lokat, gdzie spadek wynikał głównie z niższych średniorocznych stóp procentowych.

Niezrealizowane zyski z lokat obejmują dodatnie przeszacowanie instrumentów finansowych rozpoznane w wyniku finansowym. Ich spadek względem poprzedniego roku wynika z niższych zmian wycen instrumentów finansowych na skutek spadku zmienności notowań na rynkach walut i stóp procentowych.

W zakresie kosztów działalności lokacyjnej najistotniejsze pozycje stanowią:

- pozostałe koszty działalności lokacyjnej, gdzie wzrost względem poprzedniego roku wynikał ze wzrostu średniej wartości pozycji finansujących portfel aktywów, głównie transakcji wymiany walutowo-procentowej,
- wynik ujemny z realizacji lokat wynikający ze sprzedaży instrumentów finansowych oraz ujemnych realizacji wyników na instrumentach pochodnych, przy czym

spadek względem poprzedniego roku wynikał z niższych zmian wycen realizowanych pozycji.

Niezrealizowane straty na lokatach wynikają z ujemnego przeszacowania instrumentów finansowych w wyniku finansowym. Ich spadek względem poprzedniego roku wynika głównie z niższych ujemnych różnic kursowych na papierach walutowych. Pozycja ta w znacznej mierze kompensuje pozycję *Niezrealizowane zyski z lokat*, w szczególności w przypadku zabezpieczenia pozycji walutowej przez instrumenty pochodne, które pozostają otwarte na datę końca okresu sprawozdawczego.

Zyski i straty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym składające się na zmianę kapitału z aktualizacji wyceny wynikają głównie ze zmiany wartości godziwej spółki zależnej TUnŻ „WARTA” S.A., wycenianej metodą praw własności (135 610 tys. PLN wobec 148 106 tys. PLN rok wcześniej), sprzedaży aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako *Dostępne do Sprzedaży* i wynikającej z niej realizacji wyników związanych z przeszacowaniem wartości ujętym wcześniej w kapitale ((- 77 572) tys. PLN wobec (-13 355) tys. PLN rok wcześniej), a także zmiany wyceny aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako *Dostępne do Sprzedaży* (35 626 tys. PLN wobec 675 234 tys. PLN rok wcześniej).

Grupy aktywów

Wartość lokat na dzień 31 grudnia 2024 roku ukształtowała się na poziomie 18 502 mln PLN, co stanowi 13% wzrostu względem stanu na koniec roku 2023. Wpływ na to miał głównie wzrost wolumenu papierów dłużnych na skutek napływu środków do portfela lokat i wzrostów wycen a także wzrostu wartości lokat w jednostkach podporządkowanych (udziały w spółce

TUnŻ „WARTA” S.A.) i lokat terminowych. Wzrosty te częściowo były skompensowane spadkiem wolumenu jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych oraz innych lokat.

Poniżej przedstawiono strukturę portfela lokat na koniec okresu sprawozdawczego i porównawczego.

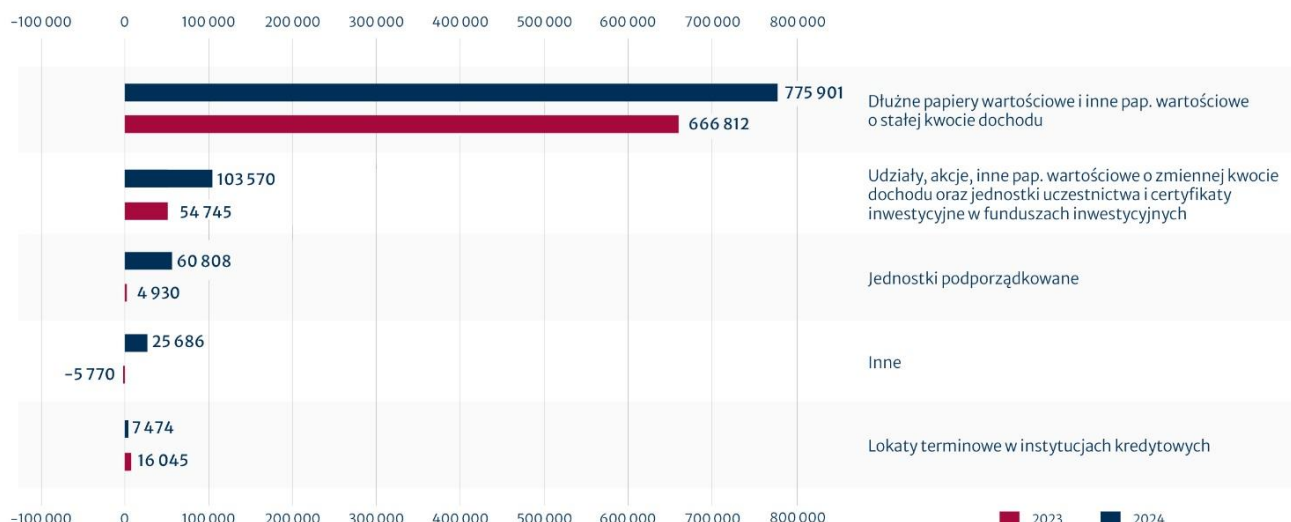

Rysunek 6. Struktura portfela aktywów

Poza udziałami w spółce zależnej TUnŻ „WARTA” S.A. oraz względnie niewielką wartością nieruchomości, w skład lokat wchodzi w większości bezpieczne aktywa, takie jak obligacje czy lokaty bankowe. Na pozycję *Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach*

inwestycyjnych składają się przede wszystkim jednostki funduszy inwestycyjnych o charakterze dłużnym, a w małej części także akcje czy fundusze powiązane z rynkami akcji.

Poniżej przedstawiono wyniki działalności inwestycyjnej w podziale na grupy aktywów:

Rysunek 7. Wyniki działalności inwestycyjnej

Dochody z dłużnych papierów wartościowych i innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu, czyli grupy stanowiącej główny składnik portfela lokat, w większości były regularnymi przychodami odsetkowymi, a względnie niewielką ich część stanowił wynik z przeszacowania wartości godziwej papierów lub z realizacji zysków i strat ujętych wcześniej w kapitale z aktualizacji wyceny. Wzrost względem poprzedniego roku był głównie efektem wzrostu wartości tej części portfela lokat.

Dochody z udziałów, akcji oraz innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych wynikały głównie z realizacji wyniku na skutek umorzeń jednostek funduszy. Główną przyczyną wzrostu tej pozycji względem poprzedniego roku były wyższe kwoty umorzeń jednostek.

Dochody z lokat w jednostkach podporządkowanych pochodzą z dywidendy otrzymanej od spółki zależnej TUnŻ „WARTA” S.A. oraz z odsetek od pożyczki podporządkowanej udzielonej tej spółce.

Dochody z lokat terminowych w instytucjach kredytowych wynikały głównie z krótkoterminowego lokowania środków pieniężnych przeznaczonych do obsługi płynnościowej portfela lokat, a także środków przeznaczonych do bieżącej obsługi działalności operacyjnej zakładu ubezpieczeń (składki, odszkodowania, rozliczenia kosztów itp.).

Na dochody z innych lokat wpływ miały wyniki na instrumentach pochodnych stanowiących zabezpieczenie pozycji walutowej oraz ryzyka stóp procentowych, a także różnice kursowe od papierów walutowych i lokat oraz środków pieniężnych w walutach obcych.

Inwestycje związane z sekurytyzacją

Spółka w okresie sprawozdawczym nie posiadała inwestycji związanych z sekurytyzacją.

A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W tabeli 3 zaprezentowano wynik z innych rodzajów działalności operacyjnej.

Tabela 3. Dane finansowe z innych rodzajów działalności operacyjnej

DZIAŁALNOŚĆ POZOSTAŁA OPERACYJNA	2023	2024	ZMIANA
Wynik z innych rodzajów działalności operacyjnej	-78 563	-64 669	-18%

Główną pozycję wyniku z innych rodzajów działalności operacyjnej stanowią pozostałe koszty operacyjne z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych. Wartość tego podatku w 2024 roku wyniosła 74 045 tys. PLN (wobec 72 394 tys. PLN w roku poprzednim). Dodatkowo niższy negatywny poziom wyniku w 2024 roku w porównaniu do poprzedniego okresu wynika z negatywnego wpływu różnic kursowych w wysokości 9 925 tys. PLN w 2023 roku.

Umowy leasingowe

Na potrzeby sprawozdania statutowego umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są zaliczane do umów leasingu operacyjnego.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku wszystkie umowy leasingowe zawarte przez Spółkę zostały zaklasyfikowane jako leasing operacyjny ze względu na zakres, w jakim ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu przypadają w udziale Spółki jako leasingobiorcy lub leasingodawcy.

Leasingobiorca ujmuje opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe jako koszty operacyjne w rachunku zysku i strat i rozlicza metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Leasingodawca ujmuje opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego jako przychody w rachunku zysków i strat metodą liniową.

TUiR „WARTA” S.A. jako leasingobiorca

Istotne umowy najmu, w których Spółka występuje jako leasingobiorca zaprezentowano w tabeli 4. W zakresie najmu nieruchomości zaprezentowano koszty obejmujące opłaty z tytułu czynszów, a dodatkowo – w związku z MSSF 16 – wartość aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz wartość zobowiązań leasingowych.

Dane zaprezentowane w tabeli 4 dotyczą najmu powierzchni, w tym części, która jest podnajmowana Spółce zależnej TUNŻ „WARTA” S.A.

TUiR „WARTA” S.A. jako leasingodawca

W Spółce nie występują istotne umowy leasingowe, które wymagałyby ujawnienia w niniejszym Sprawozdaniu.

Tabela 4. Istotne umowy najmu

TYP AKTYWA	DATA ROZPOCZĘCIA UMOWY	DATA KOŃCA UMOWY	KOSZTY ROKU 2024	AKTYWA Z TYTUŁU PRAWA DO UŻYTKOWANIA	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU	KAUCJE I WARUNKI ZWROTU	WARUNKI ODNOWIENIA (OPCJE KONTRAKTU)
Nieruchomość	01.09.2021	01.09.2031	23 114	169 624	172 052	brak	Możliwość wydłużenia umowy na kolejne 3 miesiące lub 5 lat na takich samych warunkach, z wyjątkiem zmiany wysokości czynszu oraz opłaty eksploatacyjnej; warunek – najemca prześle wynajmującemu oświadczenie o zamiarze przedłużenia okresu najmu najpóźniej na 12 miesięcy przed datą zakończenia umowy

A.5. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej

B. System zarządzania

W niniejszym rozdziale zaprezentowano podstawowe informacje na temat systemu zarządzania w Spółce z uwzględnieniem stosowanych wymogów w zakresie kompetencji i reputacji, a także scharakteryzowano funkcje kluczowe w Spółce.

B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania

Struktura systemu zarządzania

ORGANY SPÓŁKI

Organami Spółki zgodnie z § 17 Statutu Spółki są:

- Walne Zgromadzenie,
- Rada Nadzorcza,
- Zarząd.

WALNE ZGROMADZENIE

Walne Zgromadzenie TUIR „WARTA” S.A. wykonuje swoje zadania na podstawie postanowień Kodeksu Spółek Handlowych oraz Statutu Spółki, w ramach zwyczajnych Walnych Zgromadzeń zwoływanych przez Zarząd Spółki, które odbywają się w ciągu 6 miesięcy po upływie każdego roku obrotowego, i nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń zwoływanych w zależności od potrzeb, odbywających się w siedzibie Spółki. Protokoły Walnych Zgromadzeń, dokumentujące przebieg posiedzeń, sporządzone są w formie aktu notarialnego i przechowywane w Biurze Korporacyjno-Prawnym w Departamencie Prawnym.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Spółki do zadań Walnego Zgromadzenia należy w szczególności:

- rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
- określenie sposobu podziału zysku, w tym wypłaty dywidendy lub pokrycia strat,
- tworzenie i likwidacja funduszy i kapitałów celowych,
- powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej, ustalanie zasad ich wynagradzania oraz udzielanie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków,
- podejmowanie decyzji w przedmiocie połączenia Spółki, jej rozwiązania lub likwidacji,
- każda zmiana dotycząca kapitału zakładowego (w szczególności podwyższenie lub obniżenie

kapitału zakładowego Spółki) oraz emisja nowych akcji,

- inne sprawy przewidziane przez Kodeks Spółek Handlowych.

RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza wykonuje swoje zadania na podstawie postanowień Kodeksu Spółek Handlowych, Statutu oraz Regulaminu Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich aspektach jej działalności. Decyzje Rady Nadzorczej podejmowane są w formie uchwał podczas posiedzeń lub w uzasadnionych przypadkach przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość bądź w drodze korespondencyjnego uzgodnienia stanowisk. Protokoły dokumentujące przebieg posiedzeń i uchwały podjęte poza posiedzeniami przechowywane są w Biurze Korporacyjno-Prawnym w Departamencie Prawnym lub, w przypadku poufnych decyzji kadrowych, w Departamencie Zarządzania Kadrami.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Spółki do zadań Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności zarówno z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym,
- ocena wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku lub sposobu pokrycia strat,
- składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników przeprowadzonych ocen w wymienionych powyżej zakresach,
- wybór biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego Spółki,
- powoływanie i odwoływanie członków Zarządu,
- zawieranie, zmiana lub rozwiązywanie z członkami Zarządu umów o pracę lub innych umów związanych z pełnieniem funkcji członków Zarządu; czynności tych dokonuje w imieniu Rady Nadzorczej jej Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący,
- akceptacja Planów Biznesowych i Budżetów,
- wyrażanie zgody na dokonywanie czynności o szczególnym znaczeniu dla Spółki, np. nabywanie lub zbycie znaczących nieruchomości, nabycie przedsiębiorstwa lub rozporządzenie nim bądź jego częścią, połączenie z innym podmiotem,
- uchwalanie i zmiana Regulaminu Rady Nadzorczej oraz zatwierdzanie Regulaminu Zarządu,
- wyrażanie zgody w kwestiach związanych m.in. z:
 - nabyciem przedsiębiorstwa lub rozporządzeniem nim,

- nabyciem akcji, praw własności lub praw wieczystego użytkowania,
- połączeniem lub przystąpieniem do wspólnego przedsięwzięcia,
- dokonaniem przez Spółkę wydatku powodującego istotne przekroczenie przyjętego na dany rok Budżetu,
- udzieleniem pożyczek podmiotom trzecim,
- dokonaniem zmian w kapitale zakładowym Spółki oraz z wypłatą dywidendy.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku w skład Rady Nadzorczej wchodzili:

- dr Wilm Langenbach – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Oliver Schmid – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Krzysztof Kokot – Członek Rady Nadzorczej,
- Christian Müller – Członek Rady Nadzorczej,
- Yoshiyuki Nagato – Członek Rady Nadzorczej,
- Michael Schmidt-Rosin – Członek Rady Nadzorczej,
- Wiesław Thor – Członek Rady Nadzorczej.

W trakcie 2024 roku nie wystąpiły zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki.

KOMITETY POWOŁANE W SPÓŁCE PRZEZ RADĘ NADZORCZĄ SPÓŁKI

W 2024 roku w Spółce funkcjonowały następujące komitety powołane przez Radę Nadzorczą:

- Komitet Audytu,
- Komitet ds. Wynagrodzeń.

Komitet Audytu

Głównym celem działania Komitetu Audytu jest wspieranie Rady Nadzorczej w wykonywaniu statutowych obowiązków nadzorczych, głównie poprzez dostarczanie Radzie Nadzorczej mierzalnych informacji i opinii pozwalających sprawnie podejmować decyzje w zakresie monitorowania procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemu kontroli wewnętrznej (w tym funkcji audytu wewnętrznego) oraz systemu zarządzania ryzykiem; współpracy z biegłymi rewidentami i monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej oraz zapewnienia niezależności wewnętrznych i zewnętrznych audytorów.

Komitet ds. Wynagrodzeń

Głównym celem Komitetu ds. Wynagrodzeń jest kontrolowanie tworzenia, wdrażania i funkcjonowania zasad i praktyk dotyczących wynagradzania członków Zarządu TUIR „WARTA” S.A.

ZARZĄD SPÓŁKI

Zarząd Spółki jest organem zarządzającym, powołanym do prowadzenia spraw i reprezentacji Spółki, działającym zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, Statutem

Spółki i Regulaminem Zarządu w taki sposób, by dbać o interes Spółki i zapewnić maksymalizację jej wartości kapitałowej.

Do reprezentacji Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu Spółki albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem lub dwóch prokurentów. Zarząd nie może podejmować decyzji należących do wyłącznych kompetencji Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej Spółki.

Podstawowym dokumentem opisującym zakres uprawnień i obowiązków, zasady działania, tryb procedowania oraz dokumentowania prac Zarządu Spółki jest Regulamin Zarządu, zgodnie z którym zwłaszcza następujące decyzje wymagają podjęcia w formie uchwały Zarządu Spółki:

- zatwierdzenie projektów uchwał i materiałów przedkładanych pod obrady Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej,
- nabycie lub rozporządzenie przedsiębiorstwem, udziałami lub akcjami w innych spółkach, majątkiem lub prawami należącymi do Spółki, nabycie lub zbycie prawa własności bądź prawa użytkowania wieczystego, przystąpienie do wspólnego przedsięwzięcia, podjęcie decyzji w sprawie uzyskania finansowania od podmiotu trzeciego, z zastrzeżeniem postanowień Statutu,
- ustalanie zakresu zadań i podziału kompetencji pomiędzy poszczególnymi członkami Zarządu, uchwalanie Regulaminu Organizacyjnego Spółki, powołanie i likwidacja komórek i jednostek organizacyjnych Spółki,
- ustalanie ogólnych warunków ubezpieczeń oraz zatwierdzanie taryf składek i wysokości stawek prowizyjnych,
- ustalanie założeń polityki lokacyjnej, strategii zarządzania ryzykiem, polityki rachunkowości, zasad i trybu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz innych rezerw, zasad wynagradzania pracowników Spółki, Regulaminu Pracy oraz Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, zasad doboru kadr oraz akceptacji kandydatów na stanowiska menadżerskie,
- inne zagadnienia powodujące szczególnie wysokie ryzyko gospodarcze lub w inny sposób znacząco wpływające na działalność Spółki oraz sprawy wniesione przez Prezesa lub poszczególnych członków Zarządu Spółki.

Posiedzenia Zarządu odbywają się raz w tygodniu. W nagłych przypadkach Prezes Zarządu może zwołać dodatkowe posiedzenie Zarządu. Decyzje Zarządu podejmowane są w formie uchwał podczas posiedzeń lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość bądź w drodze korespondencyjnego uzgodnienia stanowisk. Protokoły dokumentujące przebieg posiedzeń Zarządu Spółki oraz uchwały Zarządu podjęte w trybie korespondencyjnego uzgadniania stanowisk przechowywane są w Biurze Korporacyjno-Prawnym w Departamencie Prawnym lub – w przypadku poufnych decyzji kadrowych – w Departamencie Zarządzania Kadrami.

Ze względu na skalę prowadzonej przez Spółkę działalności Zarząd, działając w ramach przysługujących mu kompetencji, podjął decyzję o podziale zadań pomiędzy poszczególnych członków Zarządu i wskazał podległe ich nadzorowi komórki organizacyjne, za których prawidłowe funkcjonowanie ponoszą odpowiedzialność (szczegółowy opis wraz z ilustracją graficzną prezentującą podział na pionowy organizacyjny został przedstawiony w punkcie Struktura organizacyjna Spółki i kluczowe procesy). Zgodnie z tym podziałem, członkom Zarządu, w obszarach podlegających ich nadzorowi przyznane zostały uprawnienia do bieżącego prowadzenia spraw Spółki, w tym do wydawania zarządzeń, z wyłączeniem decyzji zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji Zarządu.

Kontrola działań Spółki przez Zarząd realizowana jest na wszystkich etapach podejmowanych działań oraz we wszystkich obszarach działalności i zapewniona jest poprzez wdrożone w Spółce:

- mechanizmy strukturalne – wbudowane w strukturę organizacyjną Spółki zakresy zadań poszczególnych komórek organizacyjnych, w których czynności decyzyjne zostały oddzielone od czynności kontrolnych,
- mechanizmy procesowe – wprowadzone do obowiązujących przepisów wewnętrznych zasady normujące przebieg procesów w Spółce, w których opisano zakresy zadań i odpowiedzialności poszczególnych uczestników oraz ich wzajemne relacje (w tym mechanizmy doboru kadry zarządzającej zapewniające efektywne i zgodne z prawem funkcjonowanie Spółki),
- mechanizmy kontrolne – obejmujące system kontroli funkcjonalnej oraz instytucjonalnej (realizowane przez poszczególne komórki organizacyjne w ramach wykonywanych obowiązków i opisane szerzej w rozdziale B.4.1 niniejszego Sprawozdania).

Opisane powyżej mechanizmy oraz wdrożony system raportowania zapewniają Zarządowi kompletną wiedzę na temat istotnych zdarzeń dotyczących działalności Spółki, pozwalają na efektywne i zgodne z prawem jej funkcjonowanie. Dzięki nim Zarząd ma wystarczającą informację o funkcjonowaniu Spółki. Kompletna informacja pozwala Zarządowi Spółki w sposób elastyczny reagować na zmienne uwarunkowania rynku ubezpieczeń oraz zdarzenia wewnętrzne w Spółce.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku w skład Zarządu Spółki wchodził:

- Jarosław Parkot – Prezes Zarządu,
- Anna Świdorska – Wiceprezes Zarządu,
- Paweł Bednarek – Wiceprezes Zarządu,
- Grzegorz Bielec – Wiceprezes Zarządu,
- Hubert Mordka – Wiceprezes Zarządu,
- Jarosław Niemirowski – Wiceprezes Zarządu,
- Jarosław Piątkowski – Wiceprezes Zarządu,
- Rafał Stankiewicz – Wiceprezes Zarządu.

Dnia 11 czerwca 2024 roku Rada Nadzorcza Spółki powołała Zarząd na nową, czteroletnią kadencję, w niezmienionym składzie.

KOMITETY POWOŁANE W SPÓŁCE PRZEZ ZARZĄD SPÓŁKI

Zarząd Spółki w ramach przydzielonych mu kompetencji, w obrębie struktury organizacyjnej Spółki, powołał następujące dodatkowe komitety, które mają za zadanie wspierać go w wykonywaniu obowiązków:

- Komitet Underwritingowy,
- Komitet Ryzyka,
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami,
- Komitet Projektów,
- Komitet Jakości Danych,
- Komitet Rozwoju i Utrzymania Systemów.

Komitet Underwritingowy

Do zadań Komitetu Underwritingowego należy podejmowanie decyzji w zakresie akceptacji ryzyka, wielkości zachowku i warunków ubezpieczenia wybranych pojedynczych umów ubezpieczenia / ryzyk (w tym także w ramach reasekuracji czynnej).

Komitet Ryzyka

Głównym celem Komitetu Ryzyka jest wspieranie Zarządu oraz funkcji zarządzania ryzykiem w utrzymaniu efektywnego systemu zarządzania ryzykiem aktuarialnym, ryzykiem kredytowym w działalności reasekuracyjnej i ryzykiem operacyjnym.

Zadania Komitetu Ryzyka to w szczególności:

- koordynacja zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem,
- wspieranie komórek organizacyjnych w tym procesie,
- formułowanie rekomendacji odnoszących się do działalności biznesowej mających wpływ na poziom ryzyka,
- rekomendowanie podjęcia działań w obszarze jego zarządzania,
- koordynacja procesu walidacji rezerw,
- dbanie o zgodność przyjmowanych rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem ze Strategią Zarządzania Ryzykiem,
- przyjmowanie roli arbitra w przypadku sporów pomiędzy różnymi komórkami organizacyjnymi w zakresie tego procesu,
- raportowanie do Zarządu, za pośrednictwem Departamentu Zarządzania Ryzykiem, wszelkich istotnych informacji i rekomendacji podjętych przez Komitet.

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami jest organem powołanym przez Zarząd Spółki w celu koordynowania

i nadzorowania procesu inwestycyjnego oraz procesu zarządzania ryzykiem rynkowym i kredytowym w zakresie działalności inwestycyjnej oraz monitorowania pozycji kapitałowej Spółki.

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami wydaje opinie i rekomendacje w sprawach dotyczących zakresu działalności komórek organizacyjnych, mającej istotny wpływ na poziom ryzyka rynkowego oraz kredytowego.

Zakres kompetencji Komitetu obejmuje w szczególności:

- nadzorowanie alokacji aktywów i wykorzystania limitów inwestycyjnych,
- wspieranie decyzji inwestycyjno-biznesowych,
- implementację i nadzorowanie procesu zarządzania ryzykiem rynkowym oraz kredytowym,
- wsparcie Zarządu w zakresie określenia apetytu na ryzyko oraz alokacji kapitału ekonomicznego na potrzeby ryzyka rynkowego oraz kredytowego, a także składanie raportów dotyczących tego kapitału,
- modyfikację limitów inwestycyjnych,
- podejmowanie decyzji inwestycyjnych,
- bieżący nadzór nad procesem zarządzania kapitałem.

W ramach Komitetu funkcjonuje wydzielony organ – Komitet Inwestycyjny, powołany przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz podlegający jego nadzorowi. Zadaniem Komitetu Inwestycyjnego jest operacyjne monitorowanie i analiza rynków finansowych, ich bieżącej sytuacji oraz krótko- i średnioterminowych perspektyw. Na podstawie tej analizy wydawane są decyzje dotyczące nastawienia inwestycyjnego na poszczególne rodzaje ryzyka rynkowego, co przekłada się na alokację na poszczególne klasy ryzyka w ramach przyznaných limitów inwestycyjnych.

Komitet Projektów

Komitet nadzoruje realizację działań wprowadzających istotną zmianę w strukturze organizacyjnej, teleinformatycznej czy konstrukcji procesów nierzadko wymagających wysokich nakładów inwestycyjnych, zwiększonego lub dodatkowego zaangażowania kadry pracowniczej, mających charakter odmienny od bieżącej, rutynowej działalności Spółki. Spółka realizuje takie zadania w formie powołanych projektów celowych.

Za nadzór nad zarządzaniem projektami w Spółce odpowiada Zarząd Spółki. Jednocześnie każdy z członków Zarządu bezpośrednio nadzoruje projekty realizowane w swoim obszarze odpowiedzialności, wypełniając tym samym funkcję tzw. sponsora tych projektów.

Komitet Jakości Danych

Komitet Jakości Danych jest organem powołanym przez Zarząd Spółki w celu wspierania sprawnego systemu zarządzania jakością danych w Spółce.

Do zadań oraz uprawnień Komitetu należy przede wszystkim:

- podejmowanie decyzji dotyczących strategii zarządzania jakością danych w Spółce,
- określanie priorytetów i istotności poszczególnych obszarów oraz procesów z perspektywy zarządzania tym obszarem,
- monitorowanie głównych miar jakości danych, realizacja inicjatyw oraz projektów mających na celu ich poprawę w cyklu kwartalnym,
- coroczna weryfikacja wykorzystywanych mechanizmów kontroli adekwatnie do potrzeb Spółki,
- przyjmowanie roli arbitra w przypadku sporów dotyczących procesu zarządzania jakością danych pomiędzy różnymi komórkami organizacyjnymi,
- raportowanie do Zarządu Spółki, w ramach okresowego raportowania, wszelkich istotnych informacji i rekomendacji podjętych przez Komitet,
- wydawanie rekomendacji oraz zatwierdzanie procedur w zakresie zarządzania jakością danych dla poszczególnych komórek organizacyjnych Spółki.

Komitet Rozwoju i Utrzymania Systemów

Podstawowym zadaniem Komitetu Rozwoju i Utrzymania Systemów jest zarządzanie Zmianą bieżącą w IT od momentu pojawienia się idei do przeglądu powdrożeniowego, poprzez alokowanie zasobów niezbędnych na utrzymanie systemów informatycznych oraz wprowadzanie modyfikacji i usprawnień systemowych mniejszej skali zgodnie z priorytetami biznesowymi Spółki.

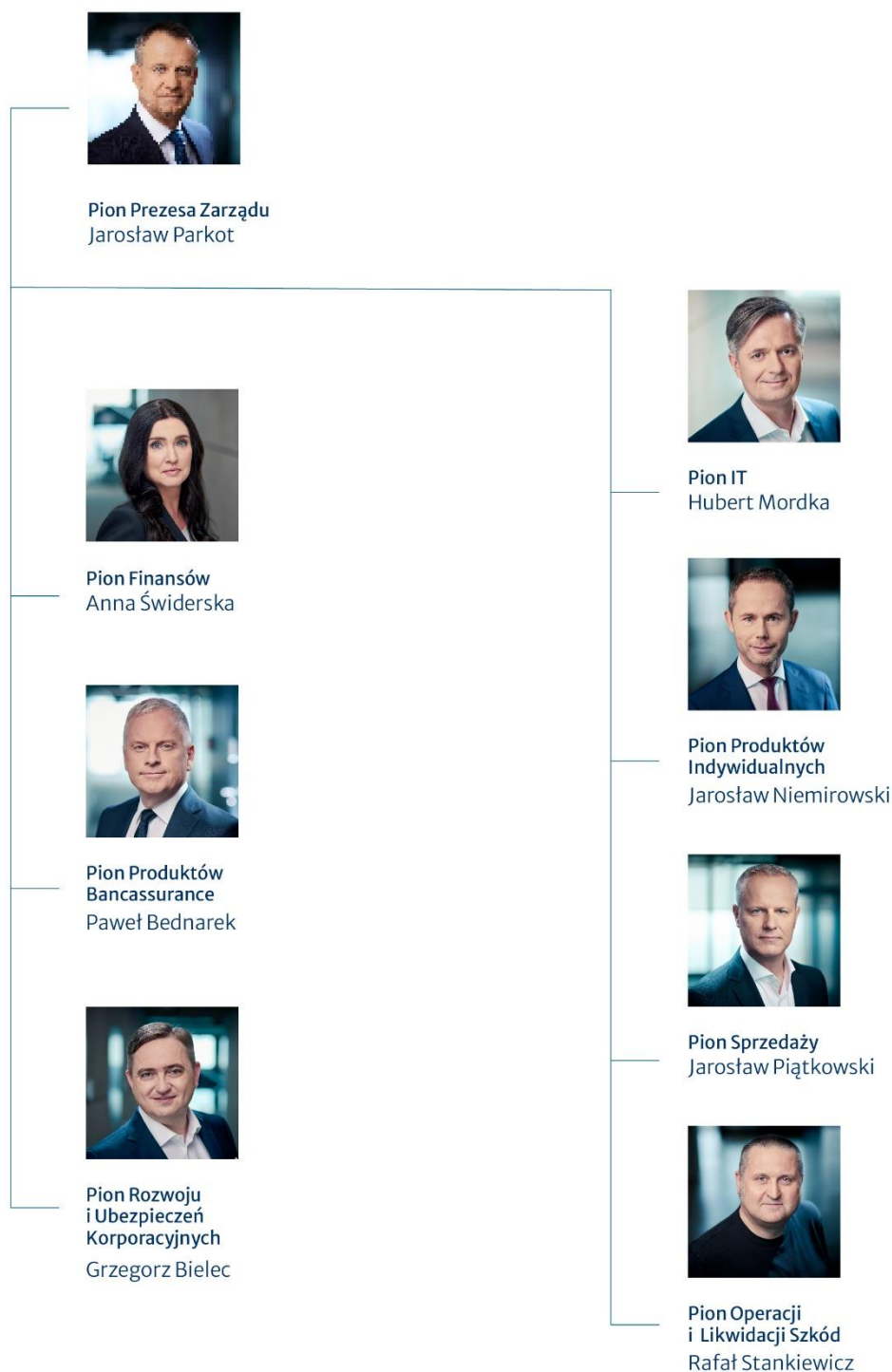
STRUKTURA ORGANIZACYJNA SPÓŁKI I KLUCZOWE PROCESY

W strukturze organizacyjnej Spółki wyodrębniono 8 pionów:

- Prezesa Zarządu,
- Produktów Indywidualnych,
- Produktów Bancassurance,
- Rozwoju i Ubezpieczeń Korporacyjnych,
- Sprzedaży,
- Operacji i Likwidacji Szkód,
- Finansów,
- IT.

W trakcie 2024 roku nie miały miejsca żadne istotne zmiany w strukturze organizacyjnej Spółki.

Struktura organizacyjna na dzień 31 grudnia 2024 roku przedstawiona została na poniższym diagramie.

Rysunek 8. Struktura organizacyjna Spółki

W strukturze organizacyjnej Spółki wyodrębniono dodatkowo stanowiska Pełnomocnika do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych oraz Inspektora Ochrony Danych IOD – bezpośrednio podległych Prezesowi Zarządu.

Pion Prezesa Zarządu

Prezesem Zarządu Spółki jest Jarosław Parkot, odpowiedzialny za zarządzanie Spółką oraz za nadzór nad komórkami

organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Prezesa Zarządu.

Do głównych zadań Pionu Prezesa Zarządu należą: zapewnienie funkcjonowania Spółki zgodnie z przepisami prawa i wewnętrznymi regulacjami, dokonywanie niezależnej oceny procesów oraz identyfikację i ocenę ryzyk istotnych dla działalności Spółki występujących w tych procesach, zarządzanie

potencjałem ludzkim, obsługa kadrowo-płacowa oraz strategia marketingowa i działania o charakterze public relations.

Pion Produktów Indywidualnych

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Produktów Indywidualnych jest Jarosław Niemirowski.

Głównymi zadaniami Pionu Produktów Indywidualnych są: tworzenie i modyfikacja oferty produktowej dla poszczególnych grup produktów (m.in. komunikacyjnych, pozostałych majątkowych, MŚP), monitoring portfela indywidualnych ubezpieczeń komunikacyjnych, kreowanie i wdrażanie strategii produktowej korporacyjnych ubezpieczeń komunikacyjnych.

Pion Rozwoju i Ubezpieczeń Korporacyjnych

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Rozwoju jest Grzegorz Bielec.

Głównymi zadaniami Pionu Rozwoju i Ubezpieczeń Korporacyjnych są: zarządzanie realizacją projektów nakierowanych na rozwój sprzedaży, analizowanie nowych obszarów rozwojowych, optymalizację procesów obsługowych (w zakresie likwidacji szkód oraz operacji, a także w zakresie dostosowania procesów w Spółce do nowych wymogów regulacyjnych) zarządzanie sprzedażą ubezpieczeń korporacyjnych (majątkowych, technicznych, odpowiedzialności cywilnej, finansowych, komunikacyjnych – flotowych, transportowych, lotniczych i morskich) za pośrednictwem brokerów, realizację planów sprzedaży programów Affinity, realizację funkcji reasekuracyjnych m.in. zarządzanie reasekuracją bierną, czynną, retrocesją i administracją portfela run-off umów reasekuracyjnych oraz zarządzanie sprzedażą ubezpieczeniowych produktów leasingowych oraz opracowanie i realizacja strategii w zakresie sprzedaży ubezpieczeń w kanałach zdalnych.

Pion Produktów Bancassurance

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Produktów Bancassurance jest Paweł Bednarek.

Głównymi zadaniami Pionu Produktów Bancassurance są: opracowanie oferty i wdrażanie strategii produktowej oraz wycena ryzyka i taryfikacja w ramach oferty adresowanej do klientów indywidualnych i MŚP za pośrednictwem sieci bankowych i pośredników finansowych oraz nawiązywanie relacji biznesowych z bankami i pośrednikami finansowymi, których celem jest zaoferowanie klientom tych podmiotów najlepszych produktów ochronnych i inwestycyjnych.

Pion Sprzedaży

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Sprzedaży jest Jarosław Piątkowski.

Głównymi zadaniami Pionu Sprzedaży są procesy sprzedaży produktów ubezpieczeniowych dla klientów indywidualnych oraz korporacyjnych (akwizycja, sprzedaż, wsparcie sprzedaży), wdrażanie nowoczesnych i skutecznych modeli w zakresie zarządzania strukturami sprzedaży. Sprzedaż ubezpieczeń do klientów indywidualnych oraz małych i średnich przedsiębiorstw realizowana jest za pośrednictwem agentów wyłącznych, multiagencji i dealerów samochodowych. Natomiast sprzedaż ubezpieczeń do klientów korporacyjnych realizowana jest w ramach procesów ustanowionych w Pionie Rozwoju i Ubezpieczeń Korporacyjnych (patrz punkt powyżej) za pośrednictwem brokerów. Innym nie mniej ważnym zadaniem Pionu jest m. in.: zapewnienie wszystkim kanałom dystrybucji procesów szkoleniowych celem podnoszenia efektywności sprzedażowych i osiągania celów zgodnych ze strategią Spółki.

Pion Operacji i Likwidacji Szkód

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Operacji i Likwidacji Szkód jest Rafał Stankiewicz.

Głównymi zadaniami Pionu Operacji i Likwidacji Szkód są: likwidacja szkód, w tym także obsługa regresów i komisarki awaryjnej, rejestracja polis, inkaso składki, windykacja i obsługa posprzedażowa, zarządzanie siecią warsztatów, zapewnienie wysokiej jakości zdalnej obsługi klientów, w tym pośredników współpracujących ze Spółką.

Pion Finansów

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Finansów jest Anna Świdarska.

Główne zadania Pionu Finansów dotyczą obszarów: ewidencji księgowej i sprawozdawczości finansowej, rachunkowości zarządczej, planowania biznesowego, aktuariatu, zarządzania portfelem inwestycyjnym, zarządzania ryzykiem oraz zarządzania nieruchomościami, a także ogólnego wsparcia administracyjnego.

Pion IT

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu IT jest Hubert Mordka.

Głównymi zadaniami Pionu IT są: budowa, rozwój i utrzymanie systemów i infrastruktury informatycznej i telefonicznej w Spółce, a także zapewnienie bezpieczeństwa teleinformatycznego.

ZASADY WSPÓŁPRACY ZARZĄDU Z PODLEGLYMI KOMÓRKAMI ORGANIZACYJNYMI

Zgodnie z zasadami ładu korporacyjnego Spółka posiada przejrzystą oraz adekwatną do skali prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka strukturę organizacyjną, w której podległość służbowa, zadania, zakresy obowiązków i odpowiedzialności oraz linie raportowania, są wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone. Struktura organizacyjna została precyzyjnie określona w Regulaminie Organizacyjnym Spółki oraz regulaminach organizacyjnych poszczególnych komórek organizacyjnych, tak by nie zachodziły wątpliwości co do zakresu zadań i odpowiedzialności odpowiednich komórek organizacyjnych i stanowisk kierowniczych, a zwłaszcza, by nie dochodziło do nakładania się na siebie obowiązków i odpowiedzialności.

Dążąc do zapewnienia odpowiedniego poziomu komunikacji wewnętrznej, członkowie Zarządu organizują cykliczne spotkania, przynajmniej raz w tygodniu, z podległymi im dyrektorami B-1. Cele spotkań to wymiana informacji w obrębie każdego pionu organizacyjnego i omówienie zrealizowanych,

bieżących oraz przyszłych zadań poszczególnych komórek organizacyjnych.

Podobne cele mają spotkania Zarządu ze wszystkimi dyrektorami B-1 organizowane przynajmniej raz w roku. Cele takich spotkań to także integracja kadry kierowniczej Spółki, omówienie wyników finansowych, bieżącej sytuacji Spółki oraz jej pozycji na rynku, a także jej planów i przyszłych celów. Spotkanie takie odbyło się w grudniu 2024 roku.

Aby zoptymalizować współpracę pomiędzy Zarządem Spółki a dyrektorami departamentów/biur już na etapie rekrutacji kandydatów na stanowiska menadżerskie, zwraca się uwagę na to, aby spełniali oni wymagane kryteria w zakresie zgodności profilu kandydata z profilem stanowiska pod wieloma względami: kompetencji, doświadczenia, wiedzy, motywacji, zdolności menadżerskich, a także osobowości oraz umiejętności budowania zespołu, który ma osiągać założone cele.

FUNKCJE KLUCZOWE

W celu zapewnienia efektywnego systemu zarządzania, stanowiącego istotny element systemu Wypłacalność 2, w Spółce wdrożono następujące funkcje kluczowe:

Rysunek 9. Funkcje kluczowe w Spółce

W ramach każdej funkcji kluczowej opracowano i udokumentowano zasady jej działania, ustanowiono role i obowiązki komórek organizacyjnych wykonujących czynności związane z daną funkcją, a także stworzono procesy raportowania i współpracy pomiędzy nimi oraz z Zarządem i Radą Nadzorczą, a także wspierającymi je komitetami.

Zadania realizowane w ramach funkcji kluczowych służą zapewnieniu ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem, kapitałem i płynnością Spółki, a dodatkowo, przy zachowaniu modelu trzech linii obrony, zapewniają warunki do dbałości o dobro Spółki.

Szczegółowy opis wdrożenia funkcji kluczowych został zaprezentowany w adekwatnych rozdziałach niniejszego Sprawozdania.

MODEL TRZECH LINII OBRONY

Pierwsza linia obrony

Właściciele biznesowi

Właściciele ryzyka

- Zarządzanie ryzykiem, czyli identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka, reakcja na ryzyko oraz jego monitorowanie i raportowanie
- Postępowanie zgodnie z określonymi zasadami procesu zarządzania ryzykiem
- Przestrzeganie przepisów prawa oraz regulacji wewnętrznych mających wpływ na efektywne i skuteczne funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem

Funkcja

- Obsługa klienta
- Sprzedaż
- Likwidacja szkód
- Underwriting
- Marketing

Druga linia obrony

Opracowujący Procedury

Właściciele procesu zarządzania ryzykiem

- Rozwój strategii, metod, procesów i procedur identyfikacji, oceny, monitorowania i raportowania ryzyka
- Powiązanie zarządzania ryzykiem ze strategią Spółki
- Doradzanie i koordynowanie działań właścicieli ryzyka
- Identyfikowanie trendów, synergii i szans

Funkcja

- Aktuariałna
- Zgodności z przepisami
- Zarządzania ryzykiem

Trzecia linia obrony

Niezależna ocena

Niezależna ocena procesu zarządzania ryzykiem

Obiektywna i niezależna ocena adekwatności, efektywności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz innych elementów systemu zarządzania, w szczególności w zakresie zarządzania ryzykiem oraz wdrożenia i stosowania mechanizmów kontrolnych

Funkcja

- Audyt wewnętrzny

Rysunek 10. Model trzech linii obrony

SYSTEM PRZEKAZYWANIA INFORMACJI

Spółka stosuje skuteczny system przekazywania informacji poprzez efektywne raportowanie w ramach poszczególnych obszarów kompetencji oraz odpowiednią komunikację na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej. Efektywność tego procesu oceniana jest dodatkowo w ramach corocznego przeglądu dokonywanego przez osoby nadzorujące funkcje kluczowe, a jego wyniki przekazywane są do Zarządu Spółki.

W zakresie przekazywania informacji do odbiorców zewnętrznych, w tym w szczególności do organu nadzoru, Spółka podejmuje działania zgodne z przyjętą przez Uchwałę Zarządu regulacją wewnętrzną *Zasady przekazywania informacji i udzielania odpowiedzi na pisma UKNF i organów administracji publicznej oraz wykonywania obowiązków sprawozdawczych w TUIR „WARTA” S.A.* Na podstawie przyjętej regulacji Spółka określiła zasady opracowywania, rejestrowania i przekazywania do organów administracji publicznej sprawozdań i innych

wymaganych dokumentów wraz ze wskazaniem komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za ich realizację.

Schemat wynagradzania

POLITYKA WYNAGRADZANIA

Polityka wynagradzania TUIR „WARTA” S.A. jest kształtowana zgodnie ze strategią działalności Spółki, w szczególności ze strategią zarządzania ryzykiem, profilem ryzyka, celami, praktykami w zakresie zarządzania ryzykiem oraz długoterminowymi interesami i wynikami całej Spółki.

Polityka wynagradzania TUIR „WARTA” S.A. dotyczy pracowników Spółki, w tym osób nadzorujących funkcje kluczowe.

W 2024 roku funkcjonował w Spółce Regulamin wynagradzania pracowników Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A. Zgodnie z ww. regulaminem wynagrodzenie pracowników obejmuje następujące składniki wynagrodzenia:

- wynagrodzenie zasadnicze,
- zmienny składnik wynagrodzenia.

Wynagrodzenie zasadnicze ustalane jest na podstawie wyceny realizowanych zadań w ramach powierzonego rodzaju pracy (funkcji) oraz z uwzględnieniem stanowiska określonego w umowie o pracę. Określenie poziomu wynagrodzenia zasadniczego odbywa się z uwzględnieniem benchmarku wewnętrznego i zewnętrznego.

W 2024 roku Zarząd Spółki, w celu utrzymania konkurencyjności wynagrodzeń pracowników, podjął decyzję o przyznaniu środków na podwyższenie wynagrodzeń zasadniczych pracowników.

Wynagrodzenie zasadnicze stanowi odpowiednio wysoką część całkowitego wynagrodzenia pracownika, co zapobiega nadmiernemu uzależnieniu pracowników od zmiennych składników i pozwala Spółce stosować w pełni elastyczne zasady dotyczące premiowania, umożliwiając między innymi niewypłacanie zmiennego składnika wynagrodzenia w obiektywnie uzasadnionych sytuacjach.

Rodzaj i konstrukcja zmiennego składnika wynagrodzenia (premia lub nagroda uznaniowa), uzależnione są od rodzaju wykonywanej pracy (funkcji) i wynikającego z niej przypisania pracownika do jednej z grup (zarządzanie aktywami, sprzedaż, operacje, wsparcie, likwidacja szkód). Pracownicy w obszarze zarządzania aktywami, sprzedaży i operacji oraz likwidacji szkód objęci są planami premiowymi, natomiast pracownicy w obszarze wsparcia – roczną nagrodą uznaniową.

Plany premiowe uwzględniają specyfikę pracy pracownika i zadania komórki organizacyjnej, do której przynależy, w związku z czym istnieją zróżnicowane systemy premiowe, takie jak:

- roczny plan premiowy – dla pracowników w obszarze zarządzania aktywami oraz pracowników realizujących zadania underwritera w programach międzynarodowych,
- kwartalny plan premiowy – dla pracowników zaliczanych do grup *sprzedaży operacje*,
- miesięczny zadaniowy plan premiowy – w obszarze likwidacji szkód oraz w Departamencie Contact Center,
- miesięczny plan premiowy za sprzedaż ubezpieczeń w obszarze dealerów samochodowych oraz za sprzedaż ubezpieczeń w Departamencie Sprzedaży Zdalnej,
- roczna nagroda uznaniowa, której wysokość zależy od wyników Spółki, wyników departamentu oraz od wyniku rocznej oceny okresowej pracownika – dla pracowników w obszarze wsparcia, w tym pracowników nadzorujących kluczowe funkcje, którzy nie są objęci żadnym planem premiowym.

Zasadą jest, że kryteriami, od których uzależnione jest przyznanie i wysokość zmiennego składnika wynagrodzenia, są wyniki Spółki, wyniki indywidualne pracownika oraz ocena pracy i postawy pracownika.

Z uwagi na specyfikę realizowanych zadań, wprowadzane są modyfikacje w tym zakresie dla niektórych grup pracowników.

WYNAGRODZENIE OSÓB NADZORUJĄCYCH FUNKCJE KLUCZOWE SPÓŁKI

Zasady wynagradzania pracowników sprawujących nadzór nad funkcjami kluczowymi są zgodne z zasadami Rozporządzenia delegowanego, w tym w szczególności uwzględniają stopień realizacji zadań związanych z nadzorem nad daną funkcją kluczową oraz odroczenie płatności znacznej części przyznanej nagrody rocznej.

WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW ZARZĄDU SPÓŁKI

Obowiązujące w 2024 roku zasady wynagradzania członków Zarządu Spółki zostały uchwalone przez Radę Nadzorczą Spółki.

Wysokość indywidualnego wynagrodzenia członka Zarządu Spółki ustalana jest przez Radę Nadzorczą w drodze uchwały z uwzględnieniem rekomendacji Komitetu ds. Wynagrodzeń.

Na wynagrodzenie członka Zarządu Spółki składają się:

- wynagrodzenie zasadnicze,
- premia roczna,
- pozostałe świadczenia.

Struktura wynagrodzenia członków Zarządu skomponowana jest w taki sposób, aby ograniczać potencjalną skłonność do podejmowania nadmiernego ryzyka. Zapewnia to w szczególności zachowanie odpowiedniej relacji wzajemnej istotności między stałymi i zmiennymi składnikami wynagrodzenia. Ponadto, wysokość części zmiennej wynagrodzenia (premii rocznej) uzależniona jest nie tylko od

stopnia realizacji ilościowych celów biznesowych, ale także od oceny jakościowej danego członka Zarządu, która uwzględnia aspekty dotyczące skuteczności zarządzania ryzykiem oraz stopień realizacji wyznaczonych celów indywidualnych. Ponadto, w ramach obowiązujących zasad premiowania istnieje możliwość niewypłacenia premii.

Prawo do premii rocznej oraz jej wysokość uzależnione są od:

- poziomu realizacji kluczowych wskaźników efektywności (KPI) ustalonych przez Radę Nadzorczą Spółki na dany rok kalendarzowy,
- wyniku oceny okresowej uwzględniającej – obok realizacji celów indywidualnych – adekwatną do zakresu odpowiedzialności członka Zarządu Spółki ocenę prowadzenia działalności Spółki z uwzględnieniem profilu ryzyka i kosztu kapitału, obejmującą zwłaszcza następujące elementy:
 - pozycję kapitałową,
 - dane dotyczące wykorzystania budżetu ryzyka oraz limitów inwestycyjnych,
 - wyniki analizy najbardziej istotnych ryzyk wraz z informacją o podjętych działaniach/mechanizmach kontrolnych ograniczających te ryzyka.

Płatność znacznej części premii rocznej jest odroczone na okres nie krótszy niż 3 lata.

WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ SPÓŁKI

W przypadku członków Rady Nadzorczej zasadą jest nieodpłatne pełnienie funkcji w Radzie Nadzorczej Spółki, chyba że Walne Zgromadzenie postanowi o przyznaniu wynagrodzenia dla danego członka Rady Nadzorczej Spółki.

Stosownie do przyjętej w 2019 roku zasady, prawo do wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji w Komitecie Audytu Rady Nadzorczej w 2024 roku mieli tylko niezależni, w rozumieniu art. 129 ust. 3 Ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U.2024.1035 t.j.), członkowie Rady Nadzorczej.

PROGRAM EMERYTALNO-RENTOWY

W 2024 roku funkcjonował w Spółce dobrowolny program ubezpieczeniowy z funduszem kapitałowym dla pracowników Spółki, w ramach którego składka opłacana jest w równych częściach przez pracownika i pracodawcę.

W Spółce w 2024 roku funkcjonował również Pracowniczy Plan Kapitałowy wprowadzony na podstawie zawartej przez Spółkę umowy o zarządzanie PPK, działający na zasadach określonych w Ustawie z dnia 4 października 2018 roku o pracowniczych planach kapitałowych (Dz.U.2018.2215).

Istotne zmiany w systemie zarządzania

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne zmiany w systemie zarządzania.

Informacje na temat istotnych transakcji z akcjonariuszami, osobami wywierającymi istotny wpływ na Spółkę, członkami Zarządu oraz Rady Nadzorczej

W trakcie 2024 roku Spółka nie udzieliła pożyczek, kredytów, gwarancji oraz zaliczek:

- Akcjonariuszom oraz członkom ich organów zarządzających i nadzorujących,
- członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki oraz członkom ich rodzin,
- innym osobom wywierającym znaczący wpływ na Spółkę, w tym osobom nadzorującym funkcje kluczowe.

Ocena adekwatności systemu zarządzania

Przegląd funkcjonowania systemu zarządzania w Spółce jest przeprowadzany w czwartym kwartale każdego roku i obejmuje swoim zakresem takie obszary, jak:

- struktura organizacyjna,
- system przekazywania / obiegu informacji,
- funkcja zarządzania ryzykiem oraz ciągłość działania,
- funkcja zgodności z przepisami,
- funkcja audytu wewnętrznego,
- funkcja aktuarialna,
- outsourcing,
- zasady w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji,
- system kontroli wewnętrznej,
- dystrybucja ubezpieczeń.

Przegląd poszczególnych elementów systemu zarządzania jest wykonywany przez wybrane komórki organizacyjne Spółki. W wyniku analizy przeprowadzonej w 2024 roku nie wskazano na potrzebę wprowadzania istotnych zmian w systemie zarządzania Spółki. Raport z tego przeglądu podlegał zatwierdzeniu przez Zarząd Spółki.

Komórka ds. audytu wewnętrznego dokonuje niezależnej oceny systemu kontroli wewnętrznej w Spółce. W 2024 roku nie zidentyfikowano obszarów działalności Spółki wymagających natychmiastowych działań naprawczych. Wyniki oceny są przedstawiane Zarządowi Spółki, a następnie Komitetowi Audytu Spółki, który dokonuje własnej oceny adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej Spółki, w szczególności dotyczącą sprawozdawczości finansowej, funkcji zgodności z przepisami oraz funkcji audytu wewnętrznego.

Biorąc pod uwagę zarówno powyższe informacje, jak i wyniki regularnego raportowania innych funkcji kluczowych, wyniki badania sprawozdań finansowych i raporty pokontrolne podmiotów zewnętrznych, Zarząd Spółki ocenił, że w 2024 roku system zarządzania, w tym system kontroli wewnętrznej, był adekwatny do skali i złożoności prowadzonej działalności oraz pozwalał na skuteczną identyfikację i zarządzanie ryzykiem mogącym wpłynąć na osiągnięcie celów biznesowych Spółki.

Rada Nadzorcza Spółki pozytywnie oceniła system zarządzania oraz adekwatność, efektywność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej funkcjonujących w Spółce w 2024 roku.

B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

Polityka w zakresie kompetencji i reputacji

W Spółce została wdrożona Polityka TUiR „WARTA” S.A. w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje. Polityka została zatwierdzona przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki. Określa ona kryteria, które muszą spełniać członkowie Zarządu, członkowie Rady Nadzorczej oraz pracownicy nadzorujący funkcje kluczowe Spółki. Celem Polityki jest zapewnienie ciągłego spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji – w rozumieniu art. 42 Dyrektywy Wypłacalność 2 – przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje.

Charakterystykę wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przedstawia rysunek 11:

Wymogi w zakresie kompetencji i reputacji

Kwalifikacje techniczne i zawodowe

Osoby pełniące funkcję członka
Rady Nadzorczej, członka Zarządu
lub nadzorujące funkcje kluczowe

- Poziom wykształcenia
- Wiedza i zrozumienie strategii Spółki
- Znajomość systemu zarządzania
- Wiedza branżowa / zrozumienie modelu biznesowego / umiejętność interpretacji danych finansowych i aktuarialnych / wiedza w zakresie prawnych uwarunkowań działania Spółki, zarządzania zasobami ludzkimi, doboru pracowników i planowania sukcesji
- Znajomość języka angielskiego, jeśli jest niezbędna z uwagi na rodzaj powierzonych zadań

Wiedza i doświadczenie

Osoby pełniące funkcję członka
Rady Nadzorczej lub członka
Zarządu

- Znajomość rynku
- Znajomość i rozumienie strategii oraz modelu biznesowego Spółki
- Znajomość systemu zarządzania (w szczególności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej)
- Umiejętność interpretowania danych finansowych i aktuarialnych
- Znajomość i rozumienie ram prawnych prowadzonej działalności
- Znajomość języka angielskiego (wymóg dla członka Rady Nadzorczej)

Osoby nadzorujące funkcje kluczowe

- Wiedza techniczna
- Znajomość rynku
- Znajomość języka angielskiego, jeśli jest niezbędna do realizacji zadań przypisanych do danej funkcji
- Umiejętność analitycznego myślenia

Wiarygodność osobista (rękojmia/reputacja)

Osoby pełniące funkcję członka
Rady Nadzorczej, członka Zarządu
lub nadzorujące funkcje kluczowe

- Odpowiedzialność
- Uczciwość
- Nieposzlakowana opinia
- Wykonywanie powierzonych zadań z poczuciem obowiązku i z należytą starannością
- Brak skazania za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu udokumentowany stosownym zaświadczeniem

Rysunek 11. Wymogi w zakresie kompetencji i reputacji

Zaprezentowane powyżej wymogi w zakresie kompetencji i reputacji muszą być spełnione przez wszystkie osoby faktycznie kierujące Spółką lub pełniące inne funkcje kluczowe, przy czym:

- indywidualne kompetencje poszczególnych członków Zarządu / Rady Nadzorczej powinny dopełniać się w taki sposób, aby zapewniać odpowiedni poziom kolegiального zarządzania/sprawowania nadzoru nad wszystkimi obszarami działalności Spółki,
- w przypadku zmian personalnych w składzie Zarządu / Rady Nadzorczej kolegialne zarządzanie/ sprawowanie nadzoru nad Spółką oraz umiejętności techniczne i zawodowe członków Zarządu / Rady Nadzorczej powinny zostać zachowane,
- wymagania dotyczące kwalifikacji technicznych i zawodowych osób nadzorujących kluczowe funkcje są ściśle związane ze specyfiką zadań przypisanych do danej funkcji,
- przy ocenie kwalifikacji technicznych i zawodowych wymaganych od osób nadzorujących kluczowe funkcje obowiązuje zasada proporcjonalności, tj. uwzględnia się ryzyka związane z działalnością Spółki i zadaniami przypisanymi do danej funkcji kluczowej,
- osoba nadzorująca funkcję kluczową powinna mieć doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania takiego zadania,
- osoby nadzorujące funkcje kluczowe powinny regularnie podnosić swoje kwalifikacje zawodowe oraz przedkładać Spółce dokumenty potwierdzające ich podwyższenie,
- przed powołaniem w skład Zarządu / Rady Nadzorczej oraz przed powierzeniem nadzoru nad funkcją kluczową konieczne jest zweryfikowanie, czy osoba kandydująca na takie stanowisko spełnia wymogi określone w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
- przed powierzeniem danej osobie nadzoru nad inną funkcją kluczową dokonywana jest weryfikacja, czy osoba taka nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu.

Ponadto, Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie uszczegółowienia zasad dotyczących spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez członków Rady Nadzorczej oraz członków Zarządu TUiR „WARTA” S.A. Uchwała ta wprowadza zasadę corocznej samooceny członków Zarządu i członków Rady Nadzorczej oraz zasadę przeprowadzenia samooceny członków Zarządu i Rady Nadzorczej w razie potrzeb, w tym w przypadku powołania na kolejną kadencję.

Natomiast Zarząd Spółki podjął uchwałę w sprawie uszczegółowienia zasad dotyczących spełniania wymogów w zakresie kompetencji i reputacji przez dyrektorów nadzorujących inne kluczowe funkcje, wprowadzając zasadę cyklicznej corocznej samooceny przez dyrektorów nadzorujących następujące funkcje kluczowe:

- funkcję aktuarialną,
- funkcję audytu wewnętrznego,
- funkcję zgodności z przepisami (compliance),
- funkcję zarządzania ryzykiem.

Obowiązujące w Spółce Zasady dotyczące spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez Członków Rady Nadzorczej oraz Członków Zarządu definiują listę niezbędnych kompetencji wraz ze wskazaniem oczekiwanego poziomu oraz częstotliwość sporządzania oceny zbiorczej organów Spółki, szczegółowo opisane poniżej.

W przypadku podjęcia przez Spółkę decyzji o zleceniu wykonywania funkcji kluczowych na zewnątrz (outsourcing), Spółka musi zapewnić, aby osoby zatrudnione u dostawcy usług, które są odpowiedzialne za ich realizację, miały wystarczające kwalifikacje techniczne i zawodowe oraz odpowiednią osobistą wiarygodność (rękojmię/reputację).

WYMAGANIA W STOSUNKU DO PRACOWNIKÓW WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI NALEŻĄCE DO FUNKCJI KLUCZOWYCH

Kandydaci na stanowiska, na których wykonywane są czynności należące do funkcji kluczowych, powinni spełniać wymogi w zakresie kompetencji (niezbędnego doświadczenia zawodowego) i rękojmi wykonywania zadań w sposób należyty – proporcjonalnie do wykonywanych czynności.

Proces oceny kompetencji i reputacji

OCENA KOMPETENCJI I REPUTACJI NA ETAPIE REKRUTACJI

Polityka rekrutacji pracowników, w tym na stanowiska odpowiedzialne za nadzorowanie funkcji kluczowych, zakłada, że podstawowym kryterium selekcji kandydatów jest zgodność z wymaganym profilem stanowiska pod względem kompetencji, doświadczenia, wiedzy, motywacji, prawości i uczciwości. Wymagania dotyczące wykształcenia, wiedzy w określonych obszarach, doświadczenia oraz umiejętności niezbędnych do poprawnego wykonywania zadań na określonym stanowisku zawarte są w kwestionariuszu opisu stanowiska.

Zgodnie z Polityką TUiR „WARTA” S.A. w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje powierzenie funkcji w Zarządzie Spółki, Radzie Nadzorczej Spółki lub zatrudnienie pracownika nadzorującego funkcję kluczową bądź wykonującą czynności na jej rzecz może nastąpić wyłącznie pod warunkiem uprzedniej weryfikacji spełniania przez tę osobę obowiązujących wymogów określonych w powyższej Polityce oraz w przepisach wydanych na jej podstawie a przede wszystkim określonych w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w tym wymogu braku skazania za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu.

W przypadku kandydatów na członków Zarządu proces takiej weryfikacji odbywa się na poziomie Rady Nadzorczej Spółki. W przypadku kandydatów na stanowiska odpowiedzialne za nadzorowanie funkcji kluczowych oraz na stanowiska, na których wykonywane są czynności na rzecz danej funkcji kluczowej, proces rekrutacji przebiega zgodnie ze szczegółowymi zasadami określonymi w Polityce rekrutacji oraz w Instrukcji służbowej. Szczególne wymagania dotyczące rekrutacji na stanowiska związane z nadzorowaniem funkcji kluczowych oraz na funkcje, w ramach których wykonywane są czynności należące do funkcji kluczowych w rozumieniu wymogów Wypłacalność 2 w TUiR „WARTA” S.A.

Proces rekrutacji obejmuje dwa etapy rozmów (zgodnie z zasadą czterech oczu). Ostateczna decyzja o powołaniu kandydata w skład Zarządu Spółki należy do Rady Nadzorczej Spółki, a o zatrudnieniu danej osoby na stanowisku odpowiedzialnym za nadzorowanie funkcji kluczowej oraz stanowisku, na którym wykonywane są czynności na rzecz danej funkcji kluczowej, należy odpowiednio do członka Zarządu nadzorującego daną komórkę organizacyjną w Spółce lub B-1 odpowiedzialnego za nadzorowanie danej funkcji kluczowej. W przypadku osoby kandydującej na stanowisko kierującego Departamentem Audytu Wewnętrzznego zatrudnienie kandydata uzgadniane jest z Komitetem Audytu.

BIEŻĄCA OCENA KOMPETENCJI I REPUTACJI

Spełnianie wymogów przez członków Zarządu i wszystkich pracowników, w tym pracowników nadzorujących funkcje kluczowe i pracowników wykonujących czynności należące do funkcji kluczowych weryfikowane jest w ramach corocznej oceny dokonywanej odpowiednio na poziomie Rady Nadzorczej i przełożonego pracownika. Obejmuje ona m.in. zakres dotyczący należytego wykonywania powierzonych obowiązków i właściwej postawy.

Bieżąca ocena wykonywania obowiązków przeprowadzana jest zgodnie z zasadami określonymi w Polityce rocznych ocen okresowych w TUiR „WARTA” S.A., zgodnie z którą ocenie okresowej podlegają: poziom realizacji przez pracownika celów, jakość jego pracy, prezentowane postawy oraz zaangażowanie w porównaniu z innymi pracownikami. Jest ona dokonywana na podstawie kryteriów efektywnościowych i behawioralnych.

Zgodnie z ww. zasadami Rada Nadzorcza na posiedzeniach w czerwcu i wrześniu 2024 roku zapoznała się z wynikami indywidualnej samooceny oraz zbiorczej oceny członków Zarządu, przeprowadzonych przed upływem kadencji i po wyborze na nową kadencję, a na posiedzeniu w listopadzie 2024 roku zapoznała się z wynikami indywidualnej samooceny oraz zbiorczej oceny członków Rady Nadzorczej.

Po zapoznaniu się z wynikami ocen Rada Nadzorcza stwierdziła, że:

- zarówno indywidualnie wszyscy członkowie Rady Nadzorczej, jak i kolektywnie Rada Nadzorcza spełniają stawiane przed nimi wymagania. Tym samym zarówno poszczególni członkowie Rady Nadzorczej, jak

i kolektywnie Rada Nadzorcza Spółki są w pełni zdolni do wykonywania swoich prawnych i biznesowych obowiązków.

- zarówno indywidualnie wszyscy członkowie Zarządu, jak i kolektywnie Zarząd spełniają stawiane przed nimi wymagania. Tym samym zarówno poszczególni członkowie Zarządu, jak i kolektywnie Zarząd Spółki są w pełni zdolni do wykonywania swoich prawnych i biznesowych obowiązków.

Osoby na stanowiskach dyrektorów B-1 podlegają ocenie rocznej dokonywanej przez członków Zarządu z wykorzystaniem opisowego arkusza przygotowywanego dla osób zatrudnianych na stanowiskach kierowniczych.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami Zarząd na posiedzeniu 18 lutego 2025 roku zapoznał się z wynikami ostatniej indywidualnej samooceny dyrektorów B-1 nadzorujących funkcje kluczowe, z których wynikało, że każdy z dyrektorów B-1, o których mowa wyżej, spełnia obowiązujące wymagania.

W przypadku ww. osób również corocznie Spółka pozyskuje zaświadczenie potwierdzające spełnianie przez daną osobę wymogu niekaralności.

Pracowników, w tym także pracowników odpowiedzialnych za nadzorowanie funkcji kluczowych, obowiązuje Kodeks postępowania TUiR „WARTA” S.A. zawierający zbiór wytycznych, zasad i reguł postępowania wynikających z ogólnych, szczególnie istotnych dla działalności Spółki norm moralnych i etycznych. Oznacza to, że w ramach przydzielonych obowiązków pracownicy Spółki powinni kierować się zasadami uczciwości, lojalności, profesjonalizmu, rzetelności i staranności.

Polityka TUiR „WARTA” S.A. w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje, przewiduje również:

- cykliczną, w odstępach nie krótszych niż 5 lat, weryfikację wymogów ustanowionych dla osób faktycznie kierujących Spółką lub pełniących inne kluczowe funkcje w Spółce, celem zapewnienia ich adekwatności do realizowanych przez daną osobę zadań oraz zmieniającego się otoczenia rynkowego,
- weryfikację, niezależnie od okresowej oceny, o której mowa powyżej, wymagań osób faktycznie kierujących Spółką lub pełniących inne kluczowe funkcje w Spółce każdorazowo w przypadku:
- powzięcia przez Spółkę informacji istotnych dla możliwości dalszego pełnienia przez te osoby powierzonych funkcji, a dotyczących w szczególności:
 - możliwych działań sprzecznych z przepisami powszechnie obowiązującymi,
 - przejawów niewłaściwego zachowania wpływającego negatywnie na wizerunek Spółki,
 - faktów poddających w wątpliwość możliwość spełniania wymogów w zakresie kwalifikacji merytorycznych,

- faktów poddających w wątpliwość zdolność do realizacji z należytą rozważą i starannością zadań powierzonych przez Spółkę,
- wprowadzenia zmian dotyczących funkcji kluczowej nadzorowanej przez daną osobę:
- o charakterze funkcjonalnym – odnoszącym się w szczególności do istotnego rozszerzenia lub istotnej zmiany nadzorowanego obszaru działalności Spółki,
- w zakresie wymagań merytorycznych – wynikających zwłaszcza ze zmian przepisów powszechnie obowiązujących dotyczących nadzorowanej funkcji.

B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym Własna Ocena Ryzyka i Wypłacalności

System zarządzania ryzykiem

CELE, ZADANIA I FUNKCJONOWANIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Celem strategicznym w obszarze zarządzania ryzykiem jest unikanie sytuacji, które mogą stanowić zagrożenie dla osiągnięcia założonych celów biznesowych i kontynuacji działalności Spółki, przy jednoczesnym wykorzystywaniu nadarzających się szans biznesowych. W szczególności jest nim ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat poprzez wdrożenie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem, adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka.

Zadania ww. systemu to:

- dostarczanie informacji na temat zidentyfikowanych indywidualnych ryzyk i profilu ryzyka Spółki,
- zapewnienie odpowiedniej reakcji na te ryzyka,
- monitorowanie poziomu ryzyka względem zdefiniowanych limitów wewnętrznych / poziomów ostrzegawczych / budżetu ryzyka,

- raportowanie wyników adekwatności kapitałowej.

System zarządzania ryzykiem obejmuje zespół zasad obowiązujących w Spółce. W ramach tego systemu Spółka:

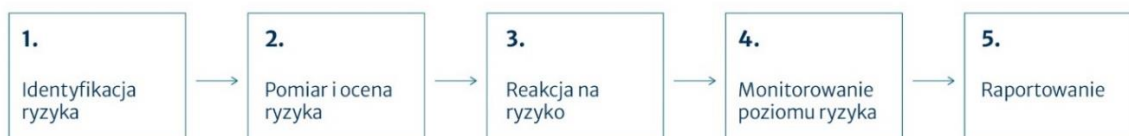
- stosuje jednolitą klasyfikację ryzyka i terminologię z zakresu zarządzania ryzykiem,
- określiła podział ról i odpowiedzialności w procesie zarządzania ryzykiem,
- ustanowiła funkcję zarządzania ryzykiem,
- stosuje sformalizowane polityki/procedury, które opisują proces zarządzania ryzykiem i mają na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie i raportowanie ryzyka występującego w działalności Spółki.

W celu efektywnego zarządzania ryzykiem Zarząd Spółki ustala i zatwierdza:

- poziom materialności, który jest wykorzystywany w procesie analizy ryzyk związanych z wdrożeniem produktu,
- poziom istotności ryzyk, który służy jako kryterium ilościowe do ich identyfikacji, mogących wywierać poważny, trwały i negatywny wpływ na sytuację finansową, aktywa netto lub wynik finansowy Spółki,
- budżet ryzyka wraz z alokacją na podbudżety, osobno dla każdego z głównych modułów formuły standardowej. Budżet ryzyka określa maksymalny akceptowalny poziom kapitałowego wymogu wypłacalności i definiuje apetyt na ryzyko Spółki.

PROCES ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

W procesie zarządzania ryzykiem Spółka stosuje jednolity katalog rodzajów ryzyka, którego celem jest zapewnienie, że wszystkie ryzyka, na które Spółka jest potencjalnie narażona, są identyfikowane i adekwatnie kontrolowane. Proces zarządzania ryzykiem jest procesem ciągłym, obejmującym następujące etapy:

Rysunek 12. Proces zarządzania ryzykiem

Identyfikacja ryzyka

Proces identyfikacji polega na wykrywaniu ryzyk, które mogą mieć korzystny lub niekorzystny wpływ na osiągnięcie celów Spółki, w tym na ustaleniu przyczyn i obszarów ich

występowania. Identyfikacja powinna dotyczyć wszystkich typów działalności, produktów, procesów i systemów w Spółce.

Pomiar ryzyka

Pomiar ryzyka definiuje się jako jakościowe lub ilościowe oszacowanie ekspozycji Spółki na te ryzyka, tj. określenie wpływu i prawdopodobieństwa materializacji zidentyfikowanego ryzyka. Elementem procesu pomiaru jest wybór narzędzi wykorzystywanych do tego zadania.

W uzasadnionych przypadkach Spółka może stosować uproszczone metody pomiaru (w tym ocenę ekspercką).

Ocena ryzyka

Celem oceny ryzyka jest określenie, zgodnie z kryteriami przyjętymi przez Spółkę, czy jest ono istotne. Odbywa się to na podstawie uzyskanych wyników pomiaru.

Reakcja na ryzyko

Celem działań podejmowanych w odpowiedzi na ryzyko jest ograniczenie zagrożeń i wykorzystanie pojawiających się możliwości. Działania te powinny pozwolić na utrzymanie ekspozycji łącznej na ryzyko w ramach przyjętego budżetu ryzyka.

Spółka dopuszcza następujące rodzaje działań podejmowanych w odpowiedzi na ryzyko:

- unikanie – nieangażowanie się w określoną działalność biznesową,
- mitygowanie – działanie mające na celu zmniejszenie wpływu ryzyka lub prawdopodobieństwa jego wystąpienia,
- transfer – zawarcie dodatkowego kontraktu, umowy ubezpieczenia, umowy o partnerstwie itp. transferującego ryzyko na drugą stronę umowy,
- akceptacja – przyjęcie możliwych konsekwencji wynikających z materializacji ryzyka,
- zwiększenie – decyzje polegające na zwiększeniu ponoszonego ryzyka w celu poprawy osiąganych wyników.

Monitorowanie

Monitorowanie to usystematyzowany sposób sporządzania i analizowania informacji o ryzyku. Ma ono charakter ciągły i obejmuje:

- monitoring poziomu i profilu ryzyka,
- monitoring statusu wdrożenia podjętych działań ograniczających ryzyko,
- ocenę efektywności podjętych działań ograniczających ryzyko.

Raportowanie

Raportowanie to regularne prezentowanie danych ilościowych i jakościowych zgodnie z wymaganiami poszczególnych technik i narzędzi zarządzania ryzykiem. Informacje dotyczące identyfikacji, pomiaru i oceny, powinny być przetwarzane

i prezentowane właściwym odbiorcom w takiej formie i z taką częstotliwością, aby umożliwić im prawidłowe wykonanie obowiązków i włączenie aspektów ryzyka w proces podejmowania decyzji.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka ustanowiła funkcję zarządzania ryzykiem oraz określiła jasny podział ról i obowiązków dla uczestników procesu zarządzania ryzykiem.

W omawianym procesie stosowana jest zasada proporcjonalności, która oznacza, że procesy, techniki i metodologie są proporcjonalne do natury, wielkości oraz stopnia złożoności Spółki a także istotności poszczególnych rodzajów ryzyka.

Opisy etapów procesów zarządzania ryzykiem dla poszczególnych obszarów zawarte są w odpowiednich politykach (np. Polityka ryzyka aktuarialnego, operacyjnego, ALM). Każdy opis obejmuje:

- definicję etapów i szczegółowy opis każdego etapu,
- zasady, którymi Spółka kieruje się przy projektowaniu, opracowywaniu, wdrażaniu, wykonywaniu, monitorowaniu i przeglądaniu poszczególnych działań,
- wskazanie technik i narzędzi stosowanych na każdym etapie procesu, a także odniesienia do odpowiednich regulacji wewnętrznych,
- zestaw instrumentów niezbędnych do opracowania i wdrożenia procesu zarządzania ryzykiem w praktyce (np. szablony, instrukcje).

Oprócz polityk dziedzinowych dedykowanych poszczególnym rodzajom ryzyka Spółka ustanowiła nadrzędne zasady ich identyfikacji i raportowania.

PROCES IDENTYFIKACJI I OCENY INDYWIDUALNYCH RYZYK ORAZ RAPORTOWANIE ZARZĄDCZE

Identyfikacja i ocena indywidualnych ryzyk dokonywana jest zgodnie z poniższymi zasadami:

- na bieżąco – w ramach procesów/działań prowadzonych przez komórkę organizacyjną.

Komórki organizacyjne na bieżąco identyfikują ryzyka zarówno w swoich, jak i w innych procesach / obszarach działania. W przypadku ich identyfikacji w innej komórce organizacyjnej, jest ona o tym fakcie informowana. Istotne ryzyka są raportowane na bieżąco oraz zgłaszane w ramach przygotowywania wniosków na Zarząd.

- w usystematyzowany, sformalizowany sposób w procesie Risk Scan.

W celu identyfikacji najistotniejszych rodzajów ryzyka w Spółce przeprowadzany jest w trybie półrocznym, sformalizowany proces samooceny ryzyka – Risk Scan. Polega on na identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu i raportowaniu rodzajów ryzyk, które mogą zagrozić realizacji założonych planów finansowych Spółki. Samoocena dotyczy wszystkich rodzajów ryzyka, zgodnie z katalogiem zdefiniowanym w Strategii zarządzania ryzykiem,

w tym m.in. ryzyka aktuarialnego, rynkowego, kredytowego, operacyjnego. W trakcie oceny rozpatrywane są w szczególności ryzyka, które mogą mieć istotny wpływ na wynik/kapitały ekonomiczne Spółki w rocznej perspektywie.

- w usystematyzowany, sformalizowany sposób w procesie identyfikacji i oceny nowo pojawiających się ryzyk (tzw. emerging risks) oraz ryzyk dla zrównoważonego rozwoju.

Spółka przeprowadza również identyfikację i ocenę nowo pojawiających się ryzyk oraz ryzyk dla zrównoważonego rozwoju co najmniej raz w roku. Jest ona przeprowadzana w oparciu o tzw. opinię ekspercką.

- w trakcie przygotowywania Planu Biznesowego i dotyczy rodzajów ryzyk, które mogą ujawnić się w trakcie jego realizacji w perspektywie długoterminowej.

KATALOG RODZAJÓW RYZYK ZIDENTYFIKOWANYCH W SPÓŁCE ORAZ PROCES ZARZĄDZANIA NIMI

Zgodnie ze Strategią zarządzania ryzykiem, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Spółki, ryzyko definiuje się jako możliwość wystąpienia zdarzeń, zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, które mogą mieć wpływ na osiągnięcie zamierzonych celów biznesowych Spółki.

Aby zapewnić ich kompletną identyfikację, Spółka stosuje jednolity katalog rodzajów ryzyka.

Kluczowymi rodzajami ryzyka, na które narażona jest Spółka w ramach prowadzonej działalności i które w znacznym stopniu warunkują realizację strategii biznesowej Spółki, są ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe) i ryzyko rynkowe. Biorąc pod uwagę zasadę proporcjonalności, uwzględniając skalę i charakter działalności, ryzyka te objęte są całościowym procesem zarządzania ryzykiem oraz dodatkowo podlegają ustanowionym wewnętrznym limitom oraz poziomom ostrzegawczym.

Ryzyko to możliwość wystąpienia zdarzeń, które mogą mieć wpływ na osiągnięcie zamierzonych celów biznesowych Spółki

Rysunek 13. Katalog rodzajów ryzyka

Ryzyko aktuarialne

Proces zarządzania ryzykiem aktuarialnym obejmuje następujące etapy:

- identyfikację – badanie wpływu na ryzyko i limity w zakresie majątkowego ryzyka niekatastroficznego (ryzyko składki, rezerw oraz kosztów), katastroficznego oraz kredytowego wynikającego z kontraktów reasekuracyjnych i koasekuracyjnych z klauzulą solidarnościową,
- pomiar i ocenę – bazuje na modelach (wewnętrznych i zewnętrznych) uzupełnionych o testy stresu,
- reakcję na ryzyko – decyzję o kolejnych krokach (akceptacji, ograniczaniu, transferze bądź unikaniu) podejmuje komórka, w której zostało zidentyfikowane ryzyko. Akceptacja wymaga dokonania oceny poziomu ryzyka w odniesieniu do limitów obowiązujących w Spółce lub apetytu na nie zdefiniowanego poprzez budżet ryzyka. Rekomendowanie właściwych działań naprawczych należy również do zadań Komitetu Ryzyka,
- monitorowanie i raportowanie, które są przeprowadzane w następujących obszarach:
 - programy reasekuracyjne,
 - limity ubezpieczeniowe,
 - kompetencje do akceptacji ryzyka,
 - zasady tworzenia rezerw,
 - ogólne warunki ubezpieczenia i taryfy,
 - analizy zyskowości portfela,
 - poziom rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Powyższe raporty są prezentowane na posiedzeniach Komitetu Ryzyka lub w ramach przeglądów portfela ubezpieczeniowego dokonywanych przez departamenty produktowe.

Ryzyko rynkowe i kredytowe wynikające z działalności inwestycyjnej

Polityka Zarządzania Ryzykiem ALM i Kredytowym Spółki, która reguluje ten obszar, nakierowana jest na maksymalizację rentowności portfela przy ustalonych limitach na poszczególne rodzaje ryzyka wynikających z podbudżetu ryzyka dla ryzyka rynkowego i kredytowego Spółki. Uwzględnia ona specyfikę poszczególnych portfeli rezerw i produktów ubezpieczeniowych, jak również potrzeby płynnościowe w poszczególnych portfelach Spółki.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym i kredytowym obejmuje następujące etapy:

- identyfikacja – badanie wpływu na ryzyko i limity przy nowo kupowanych instrumentach,
- pomiar i ocena – wyliczanie VAR w różnych modelach kapitałowych, BPV, duracja dla portfela oraz szereg limitów na ryzyko rynkowe i kredytowe portfela,
- reakcja na ryzyko – decyzje o tym, jakie działania należy podjąć (akceptacja, ograniczanie, transfer bądź unikanie) podejmuje Komitet Inwestycyjny oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami,

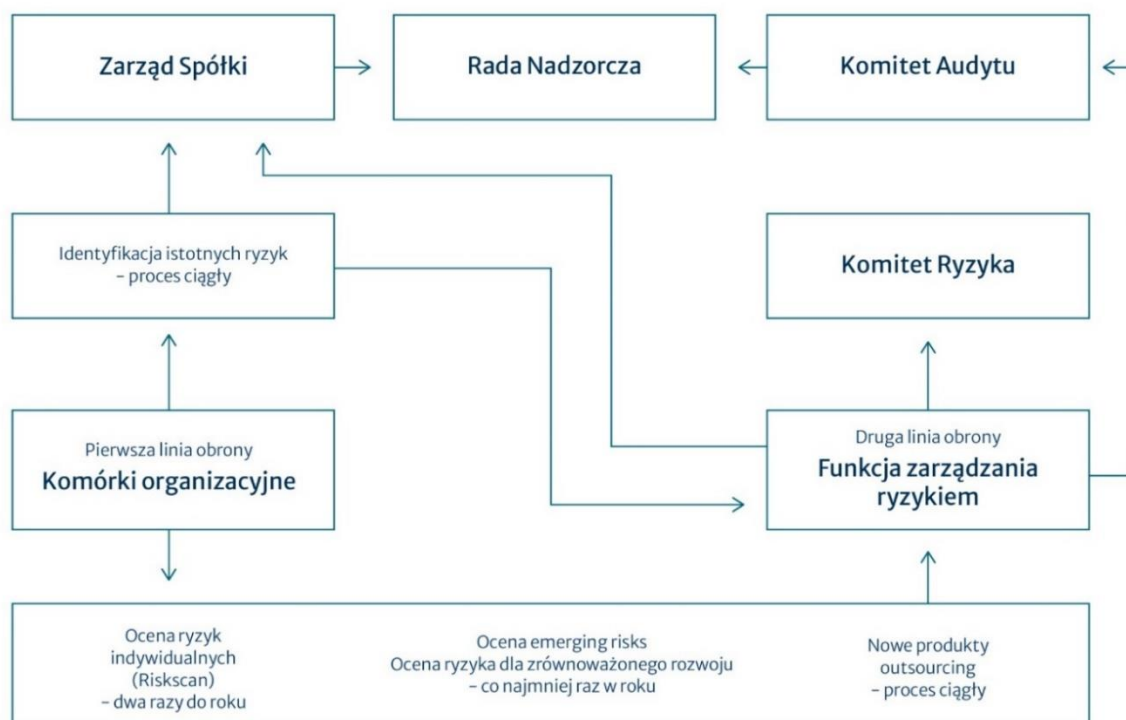
- monitorowanie i raportowanie – prezentacja raportów z zestawieniami miar ryzyka i limitów na posiedzeniach Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Ryzyko operacyjne

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje następujące etapy:

- identyfikacja – Spółka stosuje różne metody identyfikacji ryzyka operacyjnego:
 - proces gromadzenia danych o zdarzeniach operacyjnych – analiza przyczyn wystąpienia zdarzeń operacyjnych,
 - Risk Scan – ustrukturyzowany proces, którego głównym celem jest identyfikacja istotnych ryzyk, które mogą mieć negatywny wpływ na wynik finansowy Spółki w perspektywie roku, uniemożliwiających osiągnięcie założeń planów finansowych,
 - kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI) – analiza bieżących wartości wskaźników dla ryzyk operacyjnych oraz ich zmienności w czasie,
 - analiza rekomendacji audytu, analiza słabości systemu kontroli wewnętrznej zidentyfikowanych przez audyt wewnętrzny/zewnętrzny, firmę audytorską badającą sprawozdania finansowe oraz inne organy/podmioty uprawnione na podstawie przepisów prawa do przeprowadzania kontroli,
 - analiza scenariuszy – badanie wpływu historycznych lub hipotetycznych zdarzeń operacyjnych na kondycję finansową Spółki. Celem przeprowadzenia analizy scenariuszy jest weryfikacja stosowanych mechanizmów kontrolnych w Spółce, na ile są one wystarczające, aby zapobiec lub zminimalizować straty w przypadku wystąpienia zdarzenia,
 - analiza wpływu na biznes (BIA) dla ryzyka braku ciągłości działania – analiza i ocena procesów biznesowych i skutków, jakie poważne zakłócenia działalności biznesowej (przerwanie ciągłości działania) mogą na nie wywierać,
- pomiar i ocena – w zależności od stosowanej techniki poziom ryzyka operacyjnego określany jest ilościowo (poprzez określenie wielkości i częstotliwości jego materializacji) lub jakościowo (ocena ekspercka),
- reakcja na ryzyko – decyzje w zakresie odpowiedzi na ryzyko podejmuje właściciel ryzyka, tj. komórka nim zarządzająca; rekomendowanie właściwych działań naprawczych w obszarze zarządzania ryzykiem należy również do zadań Komitetu Ryzyka,
- monitorowanie i raportowanie przeprowadzane jest m.in. w następujących obszarach:
 - wyniki procesu Risk Scan,
 - aktualne wartości KRI, trend w stosunku do poprzedniego okresu raportowania,
 - liczba zdarzeń operacyjnych oraz wartości strat operacyjnych.

Powyższe raporty prezentowane są na posiedzeniach Komitetu Ryzyka.

Rysunek 14. Struktura organizacyjna w procesie zarządzania ryzykiem

Głównymi uczestnikami procesu zarządzania ryzykiem są:

- Rada Nadzorcza, która sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich obszarach jej działalności, w tym również obszarze zarządzania ryzykiem. W ramach wypełniania swojej roli Rada Nadzorcza w szczególności:
 - otrzymuje informacje o ekspozycji na ryzyko oraz systemie zarządzania ryzykiem,
 - akceptuje plany biznesowe z uwzględnieniem aspektów ryzyka,
 - opiniuje propozycje podziału zysku z uwzględnieniem potrzeb kapitałowych Spółki związanych z jej ekspozycją na ryzyko,
- Komitet Audytu, który otrzymuje szczegółowe informacje o ekspozycji na ryzyko, poziomie adekwatności kapitałowej oraz stanie i inicjatywach w zakresie rozwoju systemu zarządzania ryzykiem,
- Zarząd Spółki jako organ jest odpowiedzialny za całościowe zarządzanie działalnością Spółki, w tym zarządzanie ryzykiem w szczególności poprzez:
 - określanie struktury organizacyjnej systemu zarządzania ryzykiem w odniesieniu do funkcji zarządzania ryzykiem oraz innych komórek organizacyjnych Spółki uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem,
 - regularne zaznajamianie się z ekspozycją Spółki na ryzyko oraz z informacjami na temat funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem,
 - wyznaczanie kierunków, wspieranie i bezpośrednie nadzorowanie rozwoju systemu zarządzania ryzykiem,
 - prowadzenie działalności Spółki oraz przygotowywanie planów jej rozwoju z uwzględnieniem aspektów ryzyka,
 - definiowanie apetytu na ryzyko poprzez zatwierdzanie budżetu ryzyka,
 - ustanowienie limitów ryzyka w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyk,
 - zatwierdzanie poziomu materialności i poziomu istotności ryzyk,
- funkcja zarządzania ryzykiem poprzez zadania szczegółowo określone w rozdziale B.3 niniejszego Sprawozdania,
- Komitet Ryzyka poprzez zadania szczegółowo opisane w rozdziale B.1. niniejszego Sprawozdania,
- komórki organizacyjne Spółki odpowiadają za bezpośrednie zarządzanie ryzykami zidentyfikowanymi w zarządzanych przez siebie procesach/obszarach; jako właściciele tych ryzyk, są one odpowiedzialne za wszystkie etapy procesu zarządzania nimi, w tym w szczególności:

- na bieżąco identyfikują ryzyka w swoich procesach/obszarach działania, ale także w innych obszarach – wówczas informują o tym komórki organizacyjne bezpośrednio odpowiadające za takie procesy/obszary,
- dokonują oceny i raportują zidentyfikowane ryzyka do swoich przełożonych bądź do Zarządu Spółki, raportowaniu do Zarządu powinny podlegać co najmniej ryzyka istotne,
- przygotowują propozycje reakcji na ryzyko i realizują je, jeśli to konieczne, po uzyskaniu akceptacji swoich przełożonych bądź Zarządu Spółki,
- raportują zidentyfikowane istotne ryzyka również do komórki organizacyjnej pełniącej funkcję zarządzania ryzykiem,
- raportują potencjalne decyzje mające znaczący wpływ na sytuację kapitałową bądź profil ryzyka Spółki do komórki organizacyjnej pełniącej funkcję zarządzania ryzykiem.

POWIĄZANIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM Z INNYMI ELEMENTAMI SYSTEMU ZARZĄDZANIA

System zarządzania ryzykiem jest powiązany z innymi elementami systemu zarządzania Spółką, w tym w szczególności z:

- systemem kontroli wewnętrznej, czyli zbiorem działań realizowanych przez organy Spółki, kierownictwo oraz pozostałych pracowników Spółki w celu ograniczenia ryzyk związanych z prowadzoną działalnością, a tym samym zwiększenia prawdopodobieństwa zrealizowania wyznaczonych celów Spółki, we wszystkich obszarach jej działalności,
- funkcją audytu wewnętrznego odpowiedzialną za ocenę efektywności, doskonalenie i dostarczanie informacji o funkcjonowaniu systemu kontroli wewnętrznej, w szczególności w zakresie zarządzania ryzykiem, stosowania mechanizmów kontrolnych oraz procesów zarządzania,
- funkcją zgodności z przepisami mającą zapewnić zgodność działania Spółki z przepisami prawa,
- funkcją aktuarialną, która koordynuje w szczególności proces ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności,
- procesem zarządzania kapitałem obejmującym w szczególności ocenę potrzeb kapitałowych Spółki wynikających z podejmowanego ryzyka.

Funkcja zarządzania ryzykiem

Funkcja zarządzania ryzykiem została ustanowiona i wdrożona na podstawie Strategii Zarządzania Ryzykiem zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Spółki.

CEL I ZADANIA FUNKCJI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Celem funkcji zarządzania ryzykiem jest wdrożenie i utrzymanie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem.

Do głównych zadań tej funkcji należą:

- koordynacja zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem w Spółce,
- rozwój strategii, metod, procesów i procedur identyfikacji, oceny, monitorowania i raportowania ryzyk,
- monitorowanie ogólnej sytuacji ryzyka w Spółce, przy uwzględnieniu powiązań między poszczególnymi rodzajami ryzyka:
 - opracowanie i nadzorowanie wykonywania procesu samooceny ryzyk przez osoby odpowiedzialne za poszczególne obszary działalności Spółki,
 - koordynacja procesu własnej oceny ryzyk i wypłacalności,
 - koordynacja procesu identyfikacji i oceny nowo pojawiających się ryzyk (tzw. emerging risks) oraz ryzyk dla zrównoważonego rozwoju,
- raportowanie dotyczące zarządzania ryzykiem w Spółce, w tym zagregowanego profilu ryzyka,
- wdrożenie we współpracy z Grupą Talanx alternatywnego względem formuły standardowej modelu do pomiaru ryzyka bazującego na grupowym modelu wewnętrznym,
- doradzanie Zarządowi w zakresie zarządzania ryzykiem i wsparcie w wykorzystaniu systemu zarządzania ryzykiem w procesie podejmowania decyzji,
- monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem,
- wsparcie kierujących komórkami organizacyjnymi i innych funkcji należących do systemu zarządzania w procesie zarządzania ryzykiem,
- propagowanie wewnątrz organizacji kultury zarządzania ryzykiem.

Funkcja zarządzania ryzykiem realizowana jest w Departamencie Zarządzania Ryzykiem oraz nadzorowana przez Dyrektora tego Departamentu (osobę nadzorującą funkcję zarządzania ryzykiem).

Departament Zarządzania Ryzykiem odpowiada za wdrożenie i utrzymanie profesjonalnego, zintegrowanego systemu zarządzania ryzykiem. Departament Zarządzania Ryzykiem działa niezależnie od jednostek biznesowych, w tym sensie, że podejmują one ryzyko, podczas gdy Departament Zarządzania Ryzykiem pełni rolę doradczą, kontrolną i wspiera komórki organizacyjne w stosowaniu instrumentów i technik zarządzania ryzykiem. Ponadto, w gestii tego Departamentu leży również monitorowanie tego systemu.

RAPORTOWANIE FUNKCJI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

W cyklach kwartalnych przygotowywane są syntetyczne raporty podsumowujące status zarządzania ryzykiem w Spółce, które

następnie są prezentowane Zarządowi, Komitetowi Audytu oraz Radzie Nadzorczej Spółki.

Własna Ocena Ryzyka i Wypłacalności

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka przeprowadza Własnąocenę Ryzyka i Wypłacalności, która obejmuje:

- analizę profilu ryzyka oraz jego projekcje oparte na danych finansowych i założeniach Planu Biznesowego oraz na tzw. „scenariuszach ryzyk” (tj. scenariuszach o założeniach alternatywnych względem założeń Planu Biznesowego),
- wyliczenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności oraz ocena stopnia spełnienia tych potrzeb w perspektywie średnioterminowej (zarówno przy założeniach 5-letniego Planu Biznesowego, jak i przy założeniach „scenariuszy ryzyk”), z uwzględnieniem korekty z tytułu zdolności odroczonego podatków dochodowych do pokrywania strat,
- ocenę prospektywnej ciągłej zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności oraz z wymogami dotyczącymi kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- analizę odchyleń profilu ryzyka Spółki od założeń leżących u podstaw formuły standardowej,
- pozostałe aspekty Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności, obejmujące: analizę związku pomiędzy profilem ryzyka, zatwierdzonymi limitami jego tolerancji i ogólnymi potrzebami w zakresie wypłacalności; uwzględnienie wyników Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności przy opracowywaniu nowych inicjatyw produktowych.

Celem Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności jest lepsze zrozumienie relacji pomiędzy obecną i przyszłą ekspozycją Spółki na ryzyko oraz zwiększenie świadomości wewnętrznych potrzeb kapitałowych w związku z tą ekspozycją.

Własna Ocena Ryzyka i Wypłacalności przeprowadzana jest w trybie:

- regularnym – raz w roku zgodnie z harmonogramem przygotowania Planu Biznesowego oraz
- nadzwyczajnym w przypadku następujących zdarzeń:
 - fuzja z innym podmiotem gospodarczym,
 - przejęcie innego podmiotu gospodarczego,
 - zmiany Planu Biznesowego w trakcie bieżącego roku o ile łączy się ona ze znaczną zmianą w profilu ryzyka.

PROCES WŁASNEJ OCENY RYZYKA I WYPŁACALNOŚCI

Proces Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności regulowany jest przez Politykę Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności, zatwierdzoną przez Zarząd Spółki.

Przeprowadzenie w Spółce ww. Oceny jest koordynowane przez Departament Zarządzania Ryzykiem, który ponadto jest odpowiedzialny za wykonanie jego następujących elementów:

- wyznaczenie profilu ryzyka Spółki oraz projekcji tego profilu,
- wyliczenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności oraz ocenę stopnia ich spełnienia,
- ocenę prospektywnej ciągłej zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności oraz z wymogami dotyczącymi kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w zakresie marginesu ryzyka,
- wykonanie analizy odchyleń profilu ryzyka Spółki od założeń leżących u podstaw formuły standardowej.

W procesie biorą również udział: Zarząd, który aktywnie uczestniczy w opracowywaniu scenariuszy ryzyk oraz akceptuje finalny raport z Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności, oraz inne komórki organizacyjne Spółki, odpowiedzialne za poszczególne elementy oceny, m.in.:

- Departament Kontrolingu – odpowiada za przygotowanie Planu Biznesowego w zakresie potrzebnym do sporządzenia projekcji wypłacalności oraz opracowanie „scenariuszy ryzyk” (przy współpracy z Departamentem Zarządzania Ryzykiem),
- Biuro Korporacyjno-Prawne – odpowiada za koordynowanie jakościowej oceny systemu zarządzania w zakresie struktury organizacyjnej i struktury podejmowania decyzji,
- Departament Aktuarialny – odpowiada za zapewnienie oraz ocenę ciągłej zgodności z wymogami dotyczącymi kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (za wyjątkiem kwestii marginesu ryzyka, który leży w zakresie działań Departamentu Zarządzania Ryzykiem).

OCENA OGÓLNYCH POTRZEB W ZAKRESIE WYPŁACALNOŚCI

PROFIL RYZYKA SPÓŁKI I KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI

W ramach Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności wyznaczany jest profil ryzyka Spółki.

Profil ten opisywany jest w raporcie przygotowywanym przez Departament Zarządzania Ryzykiem w ramach okresowego raportowania. Kwantyfikacja ryzyk i kalkulacja kapitałowego wymogu wypłacalności, zawarta w tym raporcie, opracowana jest zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym.

W profilu ryzyka ujmuje się ryzyka dodatkowe, nieobjęte formułą standardową, zidentyfikowane w Planie Biznesowym lub w procesie Risk Scan.

OGÓLNE POTRZEBY W ZAKRESIE WYPŁACALNOŚCI I ŚRODKÓW WŁASNYCH

Wyliczenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności jest procesem analizy, w wyniku którego ustalono wartości progowe dla poziomów współczynnika wypłacalności S2 determinujące

przedziały, o których mowa w Polityce Zarządzania Kapitałem, tj. przedział minimalny, ostrzegawczy, pod obserwacją oraz docelowy.

Analizie podlegały możliwe zdarzenia, które ze względu na profil ryzyka Spółki mogłyby spowodować spadek środków własnych

do poziomu minimalnego, tj. 100% pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności.

W tabeli 5 zaprezentowano poziomy współczynnik wypłacalności S2 dla poszczególnych przedziałów:

Tabela 5. Poziomy współczynnik wypłacalności S2

WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI	POZIOM MINIMALNY	POZIOM OSTRZEGAWCZY	POZIOM POD OBSERWACJĄ	POZIOM DOCELOWY
S2	100%	100% – 120%	120% – 140%	>140%

W procesie ustalania poziomów współczynnika wypłacalności S2, o których mowa wyżej, uwzględniono wyniki testów warunków skrajnych, odwrotnych testów warunków skrajnych oraz analizy wrażliwości.

Spółka przeprowadziła testy warunków skrajnych oraz odwrotne testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka rynkowego (dla stopy procentowej, cen akcji, cen nieruchomości, kursów walutowych, upadłości emitentów oraz spreadu kredytowego) i ryzyka aktuarialnego w zakresie ubezpieczeń majątkowych (ryzyka składki i rezerw oraz ryzyka katastroficznego), gdzie Spółka dostrzega ryzyko pogorszenia wskaźników szkodowości. Wyniki analiz przeprowadzonych w zakresie ww. testów wskazują, że 40–proc. bufor nadwyżki dla współczynnika S2 jest wystarczający

W przypadku spadku współczynnika S2 poniżej poziomu docelowego następuje rozszerzenie zakresu oraz wzrost intensywności działań Spółki w obszarze zarządzania ryzykiem oraz zarządzania kapitałem tak, aby zapewnić ciągłą zgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności. Zakres oraz intensywność podejmowanych działań są proporcjonalne do głębokości spadku współczynnika S2 poniżej poziomu docelowego.

Środki własne wyznaczane są przez Departament Zarządzania Ryzykiem zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym oraz Polityką i Procedurą Zarządzania Kapitałem obowiązującymi w Spółce.

PROJEKCJA PROFILU RYZYKA, ŚRODKÓW WŁASNYCH I POZIOMU WYPŁACALNOŚCI

Podstawą do opracowania projekcji profilu ryzyka, środków własnych oraz poziomu wypłacalności w przyszłości są wyniki analiz w zakresie ryzyk wpływających na funkcjonowanie Spółki. Projekcje wyliczane są na podstawie danych finansowych oraz założeń Planu Biznesowego. Dokonywane są one również dla scenariuszy ryzyk.

Projekcja środków własnych wyznaczana jest przez Departament Zarządzania Ryzykiem na podstawie założeń opisanych w Protokole z Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności oraz przyjętej w Spółce Polityce Zarządzania Kapitałem, zawierającej m.in. podział środków własnych na kategorie.

RAPORTOWANIE WYNIKÓW

Szczegóły dotyczące przeprowadzania Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności zawarte są w Protokole Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności.

Na podstawie informacji zawartych ww. Protokole opracowywany jest Raport z Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności.

Raport zawiera podsumowanie jakościowych i ilościowych wyników oceny oraz wnioski i informacje nt. zastosowanych metod i głównych założeń. Jest on opracowywany przez Departament Zarządzania Ryzykiem i akceptowany przez Zarząd Spółki.

Raport z Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności przekazywany jest corocznie do UKNF w ciągu dwóch tygodni od momentu jego akceptacji przez Zarząd Spółki.

WNIOSKI Z WŁASNEJ OCENY RYZYKA I WYPŁACALNOŚCI

Wnioski uzyskane w trakcie Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności uwzględniane są w ramach:

- procesu zarządzania kapitałem, zgodnie z zapisami Polityki Zarządzania Kapitałem, m.in. poprzez monitorowanie poziomu współczynnika wypłacalności S2 i podejmowanie (jeśli zachodzi taka konieczność) stosownych działań przewidzianych w Polityce Zarządzania Kapitałem,
- planowania działalności Spółki w trakcie opracowywania Planu Biznesowego, poprzez wdrażanie rozwiązań zapewniających utrzymanie współczynnika wypłacalności S2 na poziomie powyżej ostrzegawczego,
- opracowywania i tworzenia produktów.

ISTOTNE ZMIANY W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne zmiany.

B.4. System kontroli wewnętrznej

Opis systemu kontroli wewnętrznej

Zadaniem systemu kontroli wewnętrznej w Spółce jest zapewnienie: dobrej organizacji wykonywanych operacji biznesowych, z zachowaniem wymogów ostrożnościowych i z uwzględnieniem jasno określonych celów; ekonomicznego oraz efektywnego wykorzystania zasobów; identyfikacji a także adekwatnej kontroli ponoszonego ryzyka; zabezpieczenia aktywów, integralności i wiarygodności informacji finansowych oraz informacji zarządczej; zgodności działania z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

System kontroli wewnętrznej w Spółce jest adekwatny do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. Obejmuje on:

- regulacje administracyjne i księgowe,
- organizację kontroli wewnętrznej w Spółce,
- odpowiednie ustalenia w zakresie raportowania na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej Spółki,
- działania zapewniające zgodność z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi przez Spółkę standardami postępowania.

Na system kontroli wewnętrznej składają się zwłaszcza następujące, wzajemnie ze sobą powiązane, elementy:

- środowisko kontroli – działania podejmowane przez Zarząd Spółki i przez kierujących komórkami organizacyjnymi mające na celu budowanie świadomości znaczenia systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w Spółce,
- ustalanie celów – działania odbywające się na poziomie strategicznym i stanowiące podstawę do określania celów operacyjnych Spółki oraz monitorowania ich realizacji,
- identyfikacja, pomiar, ocena i reakcja na ryzyko rozumiane jako możliwość wystąpienia zdarzeń, które mogą mieć korzystny lub niekorzystny wpływ na osiągnięcie zaplanowanych celów biznesowych Spółki,
- mechanizmy kontrolne – procesy, procedury/zasady oraz działania weryfikujące poprawność przebiegu procesów biznesowych w celu zapobiegania błędom w funkcjonowaniu Spółki (prewencja), ujawniania nieprawidłowości (detekcja) oraz odpowiedniej reakcji na ryzyko (w szczególności operacyjne), które mogą przybierać formę:
 - kontroli funkcjonalnej – sprawowanej przez każdego pracownika w zakresie jakości i poprawności wykonywanych przez niego czynności oraz dodatkowo – sprawowanej przez jego bezpośredniego przełożonego i osoby z nim współpracujące. Cele tej kontroli to zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami, limitami i przepisami oraz bieżące oddziaływanie i reagowanie na nieprawidłowości

i uchybienia, a także monitorowanie efektywności wdrożonych mechanizmów kontrolnych,

- kontroli instytucjonalnej – w formie zadań audytowych (realizowanych przez komórkę ds. audytu wewnętrznego) i postępowań kontrolnych przeprowadzanych przez upoważnione komórki organizacyjne (m.in. komórkę ds. compliance). Celami tej kontroli są badanie, ujawnianie luk, ocena i doskonalenie istniejących w ramach Spółki mechanizmów kontrolnych oraz ich praktycznego zastosowania,
- informacja i komunikacja (raportowanie) – zdefiniowanie, uzyskanie oraz zakomunikowanie, w odpowiedniej formie i czasie, informacji umożliwiających właściwym odbiorcom prawidłowe podejmowanie decyzji i wykonywanie obowiązków,
- monitorowanie – stały przegląd prawidłowości oraz efektywności funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.

System kontroli wewnętrznej w Spółce jest zbiorem działań realizowanych przez poszczególne organy, kierownictwo oraz przez pozostałych pracowników Spółki w celu ograniczenia ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, a tym samym zwiększenia prawdopodobieństwa zrealizowania wyznaczonych celów we wszystkich obszarach działalności Spółki.

- Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich obszarach jej działalności, w tym także nad systemem kontroli wewnętrznej. Komitet Audytu wspiera Radę Nadzorczą Spółki w wykonywaniu statutowych obowiązków nadzorczych, głównie poprzez dostarczanie jej miarodajnych informacji i opinii m.in. w zakresie systemu kontroli wewnętrznej,
- Zarząd Spółki ponosi odpowiedzialność m.in. za wprowadzanie w życie zasad i ustaleń Rady Nadzorczej Spółki, dotyczących funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej oraz za odpowiednią organizację i bieżący nadzór nad tym systemem. Zarząd Spółki podejmuje decyzje zapewniające realizację m.in. takich zadań, jak:
 - ustanowienie adekwatnego i efektywnego systemu kontroli wewnętrznej oraz dokonywanie okresowych ocen tego systemu,
 - prowadzenie działań podnoszących świadomość pracowników w zakresie znaczenia systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem oraz promowanie norm etycznych wśród pracowników Spółki,
 - opracowanie i utrzymywanie struktury organizacyjnej, która jest zgodna z przyjętą strategią działalności Spółki i która w sposób precyzyjny i jasny określa kompetencje i odpowiedzialność oraz relacje podległości poszczególnych komórek organizacyjnych Spółki,
- Pierwsza linia obrony – każda komórka organizacyjna Spółki odpowiedzialna m.in. za zarządzanie ryzykiem (w szczególności operacyjnym oraz braku zgodności), czyli za identyfikację, pomiar i ocenę ryzyka, reakcję na ryzyko

oraz jego monitorowanie i raportowanie w poszczególnych obszarach działalności, procesach, produktach i systemach informatycznych, których dana komórka jest właścicielem. Tym samym odpowiada za stworzenie, wdrożenie, działanie i monitorowanie wydajnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w obszarze swojej odpowiedzialności. W ramach pierwszej linii obrony wszyscy pracownicy Spółki odpowiadają za funkcjonowanie efektywnego systemu kontroli wewnętrznej w ramach przypisanych im obowiązków/zadań,

- Druga linia obrony – bezpośrednio wspiera i koordynuje działania operacyjne pierwszej linii. Monitoruje, doradza i ułatwia wdrożenie praktyk efektywnego zarządzania ryzykiem oraz wspomaga pierwszą linię w identyfikacji, ocenie i raportowaniu odpowiednich informacji odnoszących się do systemu kontroli wewnętrznej (w tym ryzyka) w obrębie Spółki. W celu wspomagania procesu monitorowania systemu kontroli wewnętrznej w Spółce, poza działaniami funkcji audytu wewnętrznego, druga linia obrony dostarcza określonych informacji w tym zakresie do Zarządu i/lub Rady Nadzorczej Spółki. W ramach drugiej linii obrony w systemie kontroli wewnętrznej w Spółce wyróżnia się trzy podstawowe funkcje: zarządzania ryzykiem, aktuarialną oraz zgodności z przepisami,
- Trzecia linia obrony – wspiera władze Spółki w osiąganiu wytyczonych celów poprzez przeprowadzanie niezależnych badań. W ich wyniku władze Spółki uzyskują obiektywną i niezależną ocenę (racjonalne zapewnienie) adekwatności, efektywności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz innych elementów systemu zarządzania, w szczególności w zakresie zarządzania ryzykiem oraz wdrożenia i stosowania mechanizmów kontrolnych. W ramach trzeciej linii obrony wyróżnia się w Spółce funkcję audytu wewnętrznego.

Funkcja zgodności z przepisami

Funkcja zgodności z przepisami została ustanowiona i wdrożona na podstawie Karty Compliance zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Spółki.

CEL I ZADANIA FUNKCJI ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI

Głównym celem funkcji zgodności z przepisami jest wdrożenie i utrzymanie efektywnego systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności, tj. zapewnienie ciągłej zgodności działalności Spółki z obowiązującymi przepisami prawa o charakterze zarówno wewnętrznym, jak i zewnętrznym.

Funkcja zgodności z przepisami to niezależna funkcja działająca w ramach systemu kontroli wewnętrznej, której warunki

realizacji zostały określone w regulacjach wewnętrznych obowiązujących w Spółce, w tym w Karcie Compliance, a uszczegółowione w Polityce funkcji compliance.

Do zadań funkcji zgodności z przepisami należą w szczególności:

- identyfikacja, ocena, monitorowanie, raportowanie, testowanie i doradztwo w zakresie ryzyka braku zgodności z przepisami,
- zapewnienie zgodności z przepisami prawa, rekomendacjami/wytycznymi organu nadzoru, Urzędu Ochrony Danych Osobowych (UODO), regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi przez Spółkę standardami postępowania.

Funkcja zgodności z przepisami jest koordynowana przez wyodrębnioną organizacyjnie, właściwą merytorycznie, komórkę organizacyjną Spółki (Departament Compliance), w której wszyscy pracownicy podlegają Dyrektorowi Departamentu Compliance (osobie nadzorującej funkcję zgodności z przepisami, podlegającej bezpośrednio Prezesowi Zarządu Spółki). Wyodrębnienie organizacyjne tego Departamentu zapewnia niezależność funkcji zgodności z przepisami i pozwala na skuteczną jej realizację.

W związku z przyjęciem funkcji zgodności z przepisami jako elementu systemu kontroli wewnętrznej niezbędnym jest, by ta funkcja nie wykonywała żadnych zadań – za wyjątkiem czynności w ramach obszarów compliance – wchodzących w zakres działalności, którą funkcja ma monitorować i/lub kontrolować.

Funkcja zgodności z przepisami obejmuje:

- doradzanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie zgodności z przepisami prawa,
- ocenę możliwego wpływu wszelkich zmian otoczenia prawnego na działalność Spółki,
- określenie i ocenę ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Spółkę standardów postępowania,
- koordynację całościowego procesu zapewnienia zgodności oraz zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- monitorowanie i raportowanie ryzyka braku zgodności.

Realizacja funkcji zgodności z przepisami podlega okresowej ocenie audytu wewnętrznego.

FUNKCJA ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI W STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ SPÓŁKI

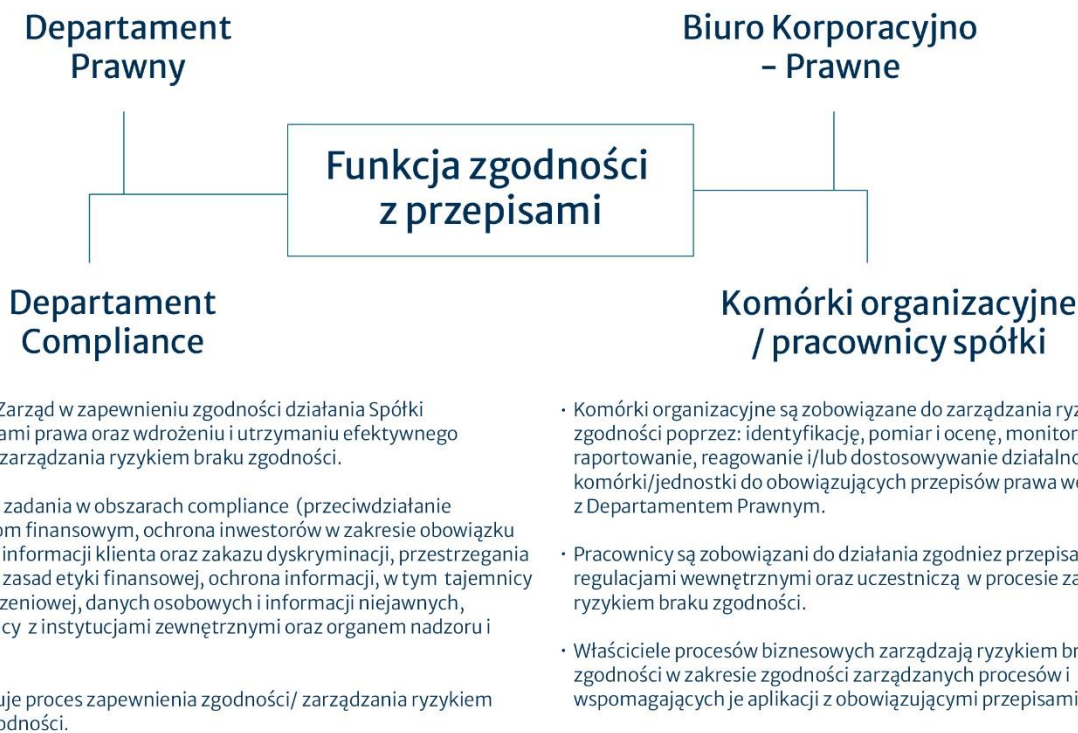
Na rysunku 15 przedstawiono umiejscowienie funkcji zgodności z przepisami w Spółce:

- Doradza Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie zgodności z przepisami prawa.

- Wspomaga komórki organizacyjne Spółki w zakresie zgodności funkcjonowania Spółki z obowiązującymi przepisami prawa, dokonując ostatecznej i wiążącej ich interpretacji/wykładni.

- Organizuje proces legislacji wewnętrznej oraz nadzoruje utrzymanie korporacyjnych standardów w zakresie legislacji.

- Wspiera komórki organizacyjne przy opracowywaniu regulacji wewnętrznych.

Rysunek 15. Funkcja zgodności z przepisami w strukturze organizacyjnej Spółki

PROGRAM COMPLIANCE

Funkcja zgodności z przepisami realizowana jest za pomocą programu Compliance, którego celem jest:

- zapobieganie naruszeniom zasad Compliance (działalność prewencyjna),
- wykrywanie potencjalnych naruszeń, które mogą wystąpić pomimo podjętych działań prewencyjnych (działalność wykrywcza),
- natychmiastowe usuwanie wykrytych naruszeń (reakcja).

Działalność prewencyjna

Departament Compliance w celu zapobiegania naruszeniom zasad Compliance podejmuje różne środki i działania, do których zalicza się:

- opracowanie Kodeksu Postępowania, Polityki funkcji compliance, Polityki Antykorupcyjnej, których celem jest formalne skonkretyzowanie etycznego aspektu wykonywania obowiązków pracowniczych oraz

przedstawienie pracownikom wytycznych, zasad i reguł postępowania wynikających z ogólnych – szczególnie istotnych w kontekście działalności Spółki – norm moralnych i etycznych,

- opracowanie odpowiednich wytycznych, zapewniających obowiązywanie jednolitych i wiążących zasad w całej Spółce wobec wszystkich pracowników, do których zaliczyć można w szczególności:
 - zasady dotyczące minimalizacji wystąpienia ryzyka korupcji (Polityka Antykorupcyjna),
 - zasady dotyczące prezentów, wydarzeń rozrywkowych, darowizn i sponsoringu (Instrukcja „Gifts”),
 - zasady dotyczące ochrony osób zgłaszających poufnie zauważone nadużycia, nieprawidłowości i zaniedbania (Instrukcja „Whistleblowers”),
 - zasady zarządzania konfliktami interesów w działalności inwestycyjnej Spółki,
 - zasady dotyczące ochrony danych osobowych (Polityka bezpieczeństwa danych osobowych),
- zapewnienie pracownikom wszelkiej pomocy w dostępności i zrozumieniu wytycznych, zasad i reguł

etycznego postępowania. W tym celu Departament Compliance prowadzi „centrum kompetencyjne” tzw. Compliance Helpdesk, do którego pracownicy mogą kierować drogą mailową wszelkie pytania dotyczące etycznych zagadnień Compliance,

- podejmowanie (opracowywanie) kolejnych środków prewencyjnych minimalizujących występowanie ryzyka niezgodności z przepisami na podstawie analiz zgłaszanych problemów i zapytań,
- udział w systemie zarządzania produktem, w pełnym cyklu życia produktu tj. na etapie tworzenia, modyfikacji, oraz monitoringu produktów, celem zapewnienia zgodności z wytycznymi KNF dotyczącymi systemu zarządzania produktem,
- rozpowszechnianie i propagowanie wśród pracowników wytycznych, zasad i reguł etycznego postępowania oraz ochrony danych osobowych poprzez organizowanie szkoleń dla pracowników z zagadnień dotyczących Compliance oraz wysyłanie drogą mailową komunikatów o tematyce etycznej oraz ochrony danych osobowych.

Działalność detekcyjna (określona w wewnętrznych regulacjach Spółki jako wykrywcza)

Wszelkiego rodzaju naruszenia zasad Compliance mogą stanowić istotne ryzyko dla Spółki i jej pracowników.

W związku z powyższym przestrzeganie norm/zasad i wytycznych co do etyki oraz przepisów prawa ma priorytetowe znaczenie w działalności biznesowej Spółki. Celem zapewnienia przestrzegania powyższych norm/zasad, zostały stworzone procesy zapewniające efektywną identyfikację, wyjaśnienie oraz niezwłoczne usunięcie wszelkich stwierdzonych naruszeń zasad Compliance.

Zgodnie z regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w Spółce (Kodeks Postępowania, Instrukcja „Whistleblowers”) na pracownikach ciąży obowiązek przekazywania do Departamentu Compliance informacji o wszelkich nieprawidłowościach, nadużyciach i zaniedbaniach mających miejsce w Spółce. Otrzymane informacje podlegają analizie przez ten Departament, który również weryfikuje i wyjaśnia zgłoszone nieprawidłowości, nadużycia i zaniedbania.

W przypadku posiadania przez Departament Compliance uzasadnionych podejrzeń o naruszeniach przez pracowników Spółki zasad Compliance, pracownicy Departamentu przeprowadzają postępowanie kontrolne celem stwierdzenia w szczególności przyczyn i skali naruszeń oraz wskazania osób za nie odpowiedzialnych.

W celu zapewnienia, że ryzyko naruszenia zasad Compliance jest możliwie najwcześniej wykrywane, Departament Compliance prowadzi w Spółce:

- czynności monitorujące określone mechanizmy w ramach procesów biznesowych,
- czynności kontrolne, w ramach których odbywa się proces sprawdzenia i weryfikacji przestrzegania obowiązujących w Spółce regulacji wewnętrznych,

- kontrole z zakresu ochrony danych osobowych,
- Compliance Monitoring Plan (CMP), w ramach którego odbywają się okresowe testy zgodności oraz dokonywane są oceny adekwatności oraz efektywności środków i procedur kontrolnych Compliance występujących w Spółce, a także podejmowane są działania zmierzające do usunięcia braków w tym zakresie.

Reakcja

W przypadku gdy prowadzone postępowania wyjaśniające, kontrolne, czynności monitorujące lub testy zgodności wykazują naruszenie zasad Compliance, Departament Compliance sporządza i przekazuje do właściwych osób stosowne rekomendacje celem wyeliminowania naruszeń w przyszłości. Departament Compliance prowadzi regularny monitoring realizacji wydanych rekomendacji.

Jednocześnie dokonuje on analizy podłoża i przyczyn zaistniałego naruszenia norm/zasad obowiązujących w Spółce, celem wykorzystania wniosków do wykrywania i skutecznej eliminacji stwierdzonych słabości w Programie Compliance. Takie podejście do stwierdzonych naruszeń pozwala na ciągłe doskonalenie i rozwój Programu oraz zapewnia skuteczność systemu.

Naruszenia zasad Compliance, których wynikiem są przekazane przez Departament Compliance rekomendacje, mogą skutkować określonymi sankcjami, których propozycje są przygotowywane przez Departament Compliance i przekazywane do decyzji odpowiednim komórkom organizacyjnym Spółki.

PRZEGLĄD OKRESOWY

Program Compliance podlega okresowemu przeglądowi i ocenie wykonania. Na ich podstawie, jak również, na bazie realizacji działań i gromadzonej wiedzy/doświadczenia, Departament Compliance opracowuje plan działalności na kolejny okres.

RAPORTOWANIE FUNKCJI ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI

Departament Compliance przedkłada Zarządowi Spółki / Komitetowi Audytu / Radzie Nadzorczej okresowe sprawozdania z działalności funkcji zgodności z przepisami. Raporty zawierają również informacje o stwierdzonych naruszeniach zasad Compliance oraz działaniach naprawczych podjętych przez kierownictwo Spółki adekwatnie do bieżących potrzeb.

B.5. Funkcja audytu wewnętrznego

Wdrożenie funkcji audytu wewnętrznego

Ustanowiona i wdrożona w Spółce funkcja audytu wewnętrznego (dalej audyt wewnętrzny) realizuje swoje zadania na podstawie Karty Audytu Wewnętrznego zatwierdzonej przez Zarząd i przyjętej do stosowania przez Radę Nadzorczą Spółki.

CEL I ZADANIA FUNKCJI AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Głównym celem audytu wewnętrznego w Spółce jest całościowe spojrzenie na działalność Spółki i jej organizację, niezależna ocena działań podejmowanych przez pierwszą i drugą linię obrony w systemie kontroli wewnętrznej, identyfikacja szans i zagrożeń w celu: zapewnienia synergii, przysporzenia wartości i usprawnienia działalności operacyjnej Spółki oraz poprawy adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej oraz innych elementów systemu zarządzania.

Za realizację funkcji audytu wewnętrznego w Spółce odpowiadają Zarządzający audytem wewnętrznym oraz podlegający mu audytorzy wewnętrzni, zatrudnieni w komórce audytu wewnętrznego Spółki.

Audit wewnętrzny realizuje w Spółce następujące zadania:

- usługi zapewniające, polegające na przeprowadzaniu zadań audytowych w kluczowych obszarach działalności Spółki, poprzez identyfikację i ocenę istotnych rodzajów ryzyka oraz ocenę systemu kontroli wewnętrznej, występujących w badanych obszarach działalności, produktach, procesach i systemach informatycznych w Spółce,
- usługi doradcze i wspomagające polegające w szczególności na opiniowaniu projektów regulacji wewnętrznych, ocenie, doradztwie i działalności edukacyjnej wewnątrz Spółki w zakresie mechanizmów kontroli ryzyka; monitorowaniu realizacji rekomendacji / zaleceń wydanych m.in. przez audit wewnętrzny, audytorów zewnętrznych, firmę audytorską badającą sprawozdania finansowe Spółki (biegłego rewidenta) oraz upoważnione organy nadzoru; innych zadaniach nałożonych przez Komitet Audit / Radę Nadzorczą lub Prezesa Zarządu Spółki.

W celu wypełnienia zakresu swoich obowiązków audit wewnętrzny systematycznie i w sposób uporządkowany, profesjonalny, obiektywny i niezależny analizuje funkcjonowanie Spółki we wszystkich obszarach jej działalności. W ramach realizacji zadania audytowego w komórkach organizacyjnych, audit wewnętrzny przeprowadza weryfikację przebiegu audytowanego procesu, w szczególności zwracając uwagę na zgodność danych wprowadzonych do systemów informatycznych z danymi zawartymi w dokumentach źródłowych, poprawność funkcjonowania istotnych mechanizmów kontrolnych oraz zgodność działania z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

Podstawową metodą wykonywania zadań audytowych w Spółce jest podejście zorientowane na analizę ryzyka. Audit wewnętrzny realizuje swoje zadania, dokonując okresowego przeglądu i oceny obszarów najbardziej narażonych na ryzyko zgodnie z rocznym i długookresowym planem audytu wewnętrznego. Poza zadaniami wynikającymi z rocznego planu audytu Komitet Audit / Rada Nadzorcza lub Prezes Zarządu Spółki mogą inicjować zadania o charakterze doraźnym

(pozaplanowe). Zadania dodatkowe mogą być również przeprowadzane z własnej inicjatywy Zarządzającego audytem wewnętrznym po uzyskaniu zgody Prezesa Zarządu Spółki.

Niezależność i obiektywność funkcji audytu wewnętrznego

W celu zapewnienia komórce ds. audytu wewnętrznego (Departamentowi Audit Wewnętrzny) odpowiedniego autorytetu i niezależności, jednostka ta podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu Spółki.

Zarządzający audytem wewnętrznym:

- co najmniej raz w roku potwierdza Radzie Nadzorczej Spółki organizacyjną niezależność audytu wewnętrznego,
- jest upoważniony do bezpośredniego kontaktowania się z Przewodniczącym Rady Nadzorczej i Przewodniczącym oraz z każdym z Członków Komitetu Audit Spółki,
- jest upoważniony do uczestnictwa w posiedzeniach Zarządu oraz Komitetu Audit Spółki, jeżeli przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej lub funkcją audytu wewnętrznego.

Audit wewnętrzny realizuje powierzone zadania w sposób niezależny i obiektywny:

- audytorzy wewnętrzni są niezależni od działalności, którą badają i w związku z tym nie mogą przyjmować odpowiedzialności za nieaudytowe funkcje i zadania w Spółce, które podlegają okresowej ocenie audytu wewnętrznego w tym: opracowywanie regulacji wewnętrznych oraz projektowanie, implementację czy obsługę produktów, procesów i systemów informatycznych,
- rekomendowanie przez audytorów wewnętrznych standardów kontroli wewnętrznej dla produktów, procesów i systemów informatycznych oraz przegląd regulacji wewnętrznych w poszczególnych obszarach działalności Spółki przed ich wdrożeniem nie wpływają negatywnie na obiektywizm audytorów,
- niedopuszczalne jest wywieranie na audytorów wewnętrznych jakiegokolwiek nacisku, który mógłby zaburzyć obiektywizm ich pracy,
- audytorzy wewnętrzni są zobowiązani do niezwłocznego informowania Zarządzającego audytem wewnętrznym o wszelkich sytuacjach, które można racjonalnie ocenić jako rzeczywiście lub potencjalnie zagrażające niezależności lub obiektywizmowi. Audytorzy wewnętrzni są zobowiązani również do informowania o sytuacjach, które budzą ich wątpliwości w tym zakresie,
- audytorzy wewnętrzni, którzy w przeszłości byli pracownikami innych jednostek organizacyjnych Spółki, muszą powstrzymać się od oceny działalności operacyjnej, za którą byli wcześniej odpowiedzialni przez co najmniej 12 miesięcy,

- audytorzy wewnętrzni mogą świadczyć usługi doradcze także w zakresie działań operacyjnych, za które byli uprzednio odpowiedzialni; jeżeli w związku z wykonaniem usługi doradczej może nastąpić ograniczenie niezależności lub obiektywizmu audytorów wewnętrznych, informacja ta musi zostać ujawniona zlecniodawcy przed podjęciem się zadania,
- sposób określenia wynagrodzenia audytorów wewnętrznych nie wpływa na obiektywizm, niezależność.

Komitet Audytu Spółki monitoruje działalność audytu wewnętrznego, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii niezależności, profesjonalizmu oraz poziomu umiejętności i wiedzy merytorycznej audytorów wewnętrznych, w szczególności poprzez:

- czuwanie nad przestrzeganiem zasad Karty Audytu Wewnętrznego, przyjętej do stosowania przez Radę Nadzorczą Spółki,
- analizę okresowych raportów dotyczących realizacji funkcji audytu wewnętrznego w Spółce,
- przegląd podejmowanych działań oraz struktury komórki ds. audytu wewnętrznego w celu zapewnienia odpowiedniego funkcjonowania audytu wewnętrznego w Spółce,
- wyrażanie zgody odnoszącej się do zatwierdzonego przez Zarząd Spółki rocznego planu audytu oraz istotnych korekt planu, monitorowanie realizacji planu oraz możliwość inicjowania dodatkowych zadań audytowych w Spółce,
- analizę stanu wdrożenia rekomendacji wydanych w wyniku przeprowadzonych zadań audytowych oraz rekomendacji / zaleceń pokontrolnych wydanych przez firmę audytorską badającą sprawozdania finansowe Spółki, audytorów zewnętrznych po audytach wybranych procesów / obszarów działalności Spółki oraz podmioty uprawnione do nadzoru po przeprowadzeniu czynności kontrolnych działalności Spółki,
- opiniowanie kandydatów na stanowisko Zarządzającego audytem wewnętrznym oraz wyrażanie zgody w sprawie powołania lub odwołania Zarządzającego audytem wewnętrznym,
- okresową ocenę adekwatności i efektywności funkcji audytu wewnętrznego.

W celu prawidłowej realizacji działań audytu wewnętrznego Zarząd Spółki odpowiedzialny jest w szczególności za:

- ustanowienie, zapewnienie niezależności oraz prawidłowego działania audytu wewnętrznego,
- sprawowanie przez Prezesa Zarządu bezpośredniego, organizacyjnego nadzoru nad audytem wewnętrznym,
- zatwierdzenie Karty Audytu Wewnętrznego,
- zatwierdzanie rocznego planu audytu opartego na analizie ryzyka oraz korekt planu,
- podejmowanie decyzji w sprawie powołania i odwołania Zarządzającego audytem wewnętrznym,

- podejmowanie decyzji w sprawie działań, jakie mają zostać podjęte w odniesieniu do wyników i zaleceń audytu wewnętrznego oraz zapewnianie wykonania tych działań w Spółce,
- przedkładanie, co najmniej raz w roku, Radzie Nadzorczej Spółki informacji dotyczących wykonania zadań audytu wewnętrznego, w tym stopnia realizacji planu audytu wewnętrznego oraz wyników monitorowania realizacji rekomendacji i zaleceń.

RAPORTOWANIE FUNKCJI AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Komórka ds. audytu wewnętrznego raportuje kwartalnie m.in. w zakresie realizacji planu audytu wewnętrznego, przeprowadzanych zadań audytowych, wyników prac, innych wykonanych zadań oraz o dostępnych zasobach do Zarządu oraz Komitetu Audytu Spółki. Prezes Zarządu Spółki w cyklu miesięcznym otrzymuje informacje dotyczące statusu wdrożenia rekomendacji audytowych oraz pozostałych zadań realizowanych przez komórkę ds. audytu wewnętrznego. Pozostali Członkowie Zarządu otrzymują szczegółowe informacje o statusie rekomendacji w nadzorowanych przez nich obszarach. Raporty z wykonanych zadań audytowych są przekazywane na bieżąco do Zarządu Spółki.

Komórka ds. audytu wewnętrznego sporządza roczny raport z działalności, który jest prezentowany Radzie Nadzorczej, Komitetowi Audytu oraz Zarządowi Spółki.

B.6. Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna została ustanowiona i wdrożona na podstawie Wytocznych w zakresie funkcji aktuarialnej w TUIR „WARTA” S.A zatwierdzonych przez Zarząd Spółki.

CEL I ZADANIA FUNKCJI AKTUARIALNEJ

Głównym celem funkcji aktuarialnej jest koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Jest ona realizowana m.in. poprzez zapewnienie adekwatności metodologii i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wraz z oceną, czy dane wykorzystywane do obliczania rezerw są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości.

Nadzorowanie oraz koordynacja prac w ramach realizacji celów (zadań) funkcji aktuarialnej zostało powierzone Dyrektorowi Departamentu Aktuarialnego (Osobie Nadzorującej Funkcję Aktuarialną). Poszczególne zadania na potrzeby funkcji aktuarialnej realizowane są przez Departament Aktuarialny oraz pozostałe zaangażowane komórki organizacyjne zgodnie z obowiązującym podziałem odpowiedzialności za wykonanie poszczególnych zadań na potrzeby funkcji aktuarialnej.

Do zadań funkcji aktuarialnej należą w szczególności:

- w zakresie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności:

- koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- zapewnienie adekwatności metodyki stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- porównywanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń,
- informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- w zakresie zapewnienia jakości danych wykorzystywanych do ustalenia wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności:
 - ocena, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości,
 - nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania odpowiednich przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego – w szczególnych okolicznościach, gdy Spółka nie ma wystarczających danych odpowiedniej jakości,
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia,
- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji,
- ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości,
- współpracowanie z Departamentem Zarządzania Ryzykiem przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie:
 - modelowania ryzyka stanowiącego podstawę obliczeń kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego,
 - własnej oceny ryzyka i wypłacalności Spółki.

W ramach realizacji zadań funkcji aktuarialnej koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności jest realizowana przez Departament Aktuarialny. Wykonuje on również obliczenia najlepszego oszacowania jako składnika rezerw tworzonych dla celów wypłacalności.

W związku z tym, że zakres zadań ustawowo przypisanych Funkcji Aktuarialnej, w przypadku TUIR „WARTA” S.A. jest poszerzony o ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, stosowana jest Polityka Walidacyjna w TUIR „WARTA” S.A. mająca na celu zapewnienie niezależności i walidacji kalkulacji aktuarialnych, a tym samym wyeliminowanie potencjalnego konfliktu interesów.

W zakresie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności Departament Aktuarialny odpowiada za wyliczenie najlepszego oszacowania oraz przygotowanie jego dokumentacji.

Sporządzana jest informacja dodatkowa zawierająca m.in. odniesienie do zastosowanej metodologii ze wskazaniem wykazu stosowanych przybliżeń i udogodnień, wskazanie aktualizacji parametrów ramowych, stosowanych ocen eksperckich, kwestii przyjętej granulacji portfela, zmian oszacowania ostatecznej wartości szkód w porównaniu z poprzednim wyliczeniem, ocenę procesu wyceny, w tym stwierdzone słabości, zrealizowane i planowane poprawy procesu, uzgodnienia dokonane z komórkami zewnętrznymi. Odrębnie sporządzana informacja dodatkowa dla rezerwy składki dla celów wypłacalności odnosi się też do zmiany wolumenu, struktury i charakteru portfela.

Dokumentacja obejmuje tworzony każdorazowo po zakończeniu procesu liczenia rezerw rejestr parametrów zawierający informacje o wyborze algorytmu liczenia rezerw, przyjętych parametrach i współczynnikach zastosowanych do obliczeń na dany okres sprawozdawczy wraz z uzasadnieniem.

Departament Aktuarialny przygotowuje również dodatkowe analizy uwierzytelniające otrzymane wyniki (takie jak porównania oszacowania wartości szkód ustalanych na bazie trójkątów wypłat oraz trójkątów szkód zgłoszonych) oraz umożliwiające wydanie wstępnej opinii walidacyjnej. Zakres tych analiz jest wcześniej uzgadniany z Departamentem Zarządzania Ryzykiem, który jest odpowiedzialny za opracowanie wstępnej oraz ostatecznej opinii walidacyjnej wyliczenia najlepszego oszacowania rezerw.

Opinia zawiera rekomendacje przedstawiane Osobie Nadzorującej Funkcję Aktuarialną oraz Komitetowi Ryzyka.

Komitet Ryzyka na podstawie powyższych analiz oraz wstępnej opinii walidacyjnej rekomenduje ewentualne dalsze działania i/lub dodatkowe analizy.

- Ustalanie wartości rezerw na szkody zgłoszone dla celów rachunkowości innych niż tworzone metodami aktuarialnymi.
- Indywidualna ocena szkód na potrzeby najlepszego oszacowania
- Walidacja najlepszego oszacowania zgodnie z Polityką walidacyjną obowiązującą w Spółce.
- Opracowanie zasad zarządzania ryzykiem w procesie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.
- Współpracowanie przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem.
- Ustalanie segmentacji stosowanej przy wyznaczaniu najlepszego oszacowania.
- Przygotowanie danych do obliczenia najlepszego oszacowania.

Komórki organizacyjne odpowiadające za Likwidację Szkód

Departament Aktuarialny we współpracy z Departamentem Zarządzania Ryzykiem

Funkcja aktuarialna

Departament Aktuarialny

Departament Zarządzania Ryzykiem

- W ramach ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności:
 - Weryfikacja zgodności stosowanych metod i założeń przy ustalaniu najlepszego oszacowania z wymogami Wypłacalność 2,
 - Ocena adekwatności przyjętych metod stosowanych modeli, zasad i założeń przy ustalaniu najlepszego oszacowania,
 - Wykonanie obliczeń najlepszego oszacowania i sprawdzenie ich poprawności,
 - Badanie adekwatności najlepszego oszacowania poprzez porównanie z danymi historycznymi,
 - Zarządzanie ryzykiem obejmującym proces tworzenia rezerw, w tym ryzyk dla zrównoważonego rozwoju.
- Ocena jakości danych wykorzystanych do ustalenia wartości rezerw, opracowanie wytycznych w zakresie jakości danych.
- Wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia.
- Wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji.
- Ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości tworzonych metodami aktuarialnymi.
- Analiza wpływu na kapitał ekonomiczny zmiany najlepszego oszacowania oraz analiza zmiany stanu rezerw dla celów rachunkowości.
- Opracowywanie Regulaminów tworzenia rezerw.
- Utrzymywanie i aktualizacja dokumentacji dotyczącej wyceny rezerw.

- Ustalanie marginesu ryzyka jako składnika rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności.
- Oszacowanie oczekiwanej straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez reasekuratora.
- Współpraca w ocenie wiarygodności kredytowej partnerów reasekuracyjnych.
- Ocena zgodności z apetytem na ryzyko ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia oraz rozwiązań reasekuracyjnych.
- Ocena adekwatności pokrycia reasekuracyjnego w scenariuszach warunków skrajnych.
- Ocena adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji w odniesieniu do ograniczania zmienności zapotrzebowania na kapitały.
- Określenie stopnia zmienności oczekiwanej rentowności netto w kontekście zasad przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia.

Rysunek 16. Funkcja aktuarialna w strukturze organizacyjnej Spółki

Pozostałe zaangażowane komórki organizacyjne odpowiadające za wykonywanie czynności na potrzeby funkcji aktuarialnej to:

- komórki odpowiadające za reasekurację – wraz z Departamentem Aktuarialnym ustalają udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych,
- komórki zarządzające produktami w zakresie:
 - oświadczenia na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia,
 - współpracy przy ustalaniu parametrów dla najlepszego oszacowania rezerwy składek,
- Departament Kontrolingu, w zakresie współpracy przy ustalaniu parametrów dla najlepszego oszacowania rezerwy składek,
- Departament Zarządzania Aktywami, w zakresie ustalania wartości współczynnika kosztów działalności lokacyjnej, związanej z obsługą zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych,
- Departament Rachunkowości Finansowej oraz Departament Operacji, w związku z wymaganiami zasad wyceny Wypłacalność 2 dotyczącymi rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, w zakresie ustalania niewymagalnych pozycji do przeniesienia z pozycji rozrachunków bilansu ekonomicznego do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (tzw. reklasyfikacja).

Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną upoważniona jest do określania szczegółowego sposobu realizacji zadań poszczególnych komórek organizacyjnych dla zapewnienia efektywnego nadzorowania wykonywania zadań przez funkcję aktuarialną.

Jakość danych w procesie kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Departament Aktuarialny, we współpracy z pozostałymi komórkami organizacyjnymi Spółki, opracowuje i aktualizuje procedurę Wytyczne w sprawie oceny jakości danych wykorzystywanych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, w której określono:

- listę danych podlegających kontroli,
- komórki organizacyjne posiadające informacje i odpowiedzialne za ich poprawność oraz sposób realizacji obowiązku związanego z kontrolą jakości danych,
- sposób dokumentowania kontroli i raportowania błędów.

Kontrolowanie jakości danych księgowych, obejmujące swoim zakresem wymiary używane przy wyliczaniu rezerw, objęte jest obowiązującym w Spółce procesem kontroli danych księgowych.

RAPORTOWANIE FUNKCJI AKTUARIALNEJ

W ramach realizacji funkcji aktuarialnej Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną, co najmniej raz w roku, po zakończeniu każdego roku sprawozdawczego, sporządza dla Zarządu raport

dotyczący procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz pozostałych aktywności funkcji aktuarialnej.

Opinie na temat zasad przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia uwzględniają powiązania między zasadami przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia a poziomem rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz odnoszą się do adekwatności składek.

Natomiast przy formułowaniu ocen adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji brane są pod uwagę powiązania między umowami reasekuracyjnymi a poziomem rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Raportowanie zawiera informacje na temat realizowanych zadań funkcji aktuarialnej oraz ich rezultatów wraz z zaleceniami dotyczącymi sposobu wyeliminowania wszelkich stwierdzonych niedoskonałości.

Rada Nadzorcza i/lub Komitet Audytu w ramach sprawowania nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem w procesie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych otrzymuje informację dotyczącą procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych zawartą w raporcie funkcji aktuarialnej.

B.7. Outsourcing

Przyjęte przez Zarząd Spółki Zasady zawierania umów outsourcingowych definiują procesy i czynności uznane za outsourcing oraz określają reguły akceptacji outsourcingu i przebieg procesu przygotowania oraz monitorowania umowy outsourcingowej.

Polityka outsourcingu

Stosowane w Spółce zasady outsourcingu są zgodne z wymogami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz standardami Grupy Talanx.

Uruchomienie procesu outsourcingu wymaga akceptacji Zarządu, dwóch członków Zarządu Spółki bądź Dyrektora komórki organizacyjnej. Ostateczny schemat akceptacji zależy od rodzaju outsourcowanej usługi oraz skutków, jakie może za sobą pociągnąć zastosowanie outsourcingu.

UCZESTNICZY PROCESU OUTSOURCINGU

W procesie outsourcingu uczestniczą:

- komórki organizacyjne – wnioskuje o zgodę na outsourcing, a następnie, w przypadku uzyskania zgody, koordynują podpisanie umowy i nadzorują zlecany proces w sposób ciągły,
- Zarząd / poszczególni członkowie Zarządu – podejmują decyzję o zgodzie / braku zgody na outsourcing,
- Departament Zarządzania Ryzykiem – opiniuje ocenę ryzyka umów istotnych, weryfikuje i gromadzi karty

outsourcingu oraz przygotowuje roczne raporty dla Komitetu Ryzyka w zakresie ryzyka outsourcingu,

- Departament Administracji – nadzoruje rejestr umów outsourcingowych, na wniosek innych komórek oraz w wyniku corocznego przeglądu aktualizuje Zasady zawierania umów outsourcingowych,
- Departament Prawny – opiniuje umowy, aneksy, wypowiedzenia umów outsourcingowych,
- Biuro Korporacyjno-Prawne – na podstawie informacji otrzymanej od komórki organizacyjnej, informuje organ nadzoru przed wdrożeniem outsourcingu lub istotnej zmianie czynności podstawowych lub ważnych oraz czynności funkcji kluczowych, jak również o rezygnacji lub zakończeniu outsourcingu,
- Departament Utrzymania i Rozwoju Systemów – w zakresie umów przetwarzających dane prawnie chronione z wykorzystaniem publicznej lub hybrydowej chmury obliczeniowej,
- Zespół ds. definicji outsourcingu składający się z przedstawicieli – Departamentu Administracji, Departamentu Prawnego, Biura Wsparcia Procesów IT, Departamentu Zarządzania Ryzykiem oraz Departamentu Utrzymania i Rozwoju Systemów – wspiera komórki organizacyjne w zakresie definiowania i oceny istotności outsourcingu.

SPOSÓB WYBORU I OCENY PODMIOTU ZEWNĘTRZNEGO ŚWIADCZĄCEGO USŁUGI

Podmiot zewnętrzny świadczący usługi w ramach outsourcingowych czynności i procesów wybierany jest – w zależności od obszaru, którego dotyczy usługa – zgodnie z *Procedurą Zakupów* w obszarze pozainformatycznym bądź *Procedurą Zakupów IT*.

Podmioty wskazane na podstawie wstępnego rozpoznania rynku zapraszane są do postępowania wyboru dostawcy, prowadzonego przez Departament Administracji lub Biuro Wsparcia Procesów IT. W trakcie tego postępowania zapraszane podmioty są zobowiązane do:

- potwierdzenia określonej kondycji finansowej,
- przedstawienia stosownych dokumentów i referencji,
- złożenia stosownych oświadczeń, np. o nieprowadzonym wobec nich postępowaniu upadłościowym.

Ponadto komórki odpowiedzialne za przeprowadzenie postępowania weryfikują reputację rynkową oferenta.

Wybór dostawcy dokonywany jest na podstawie kryteriów oceny ofert ustalonych każdorazowo, adekwatnie do potrzeb biznesowych i specyfiki danego outsourcingu oraz dokonanej oceny wiarygodności dostawcy.

IDENTYFIKACJA, OCENA ORAZ ŚRODKI OGRANICZAJĄCE RYZYKO OUTSOURCINGU

Zasady zawierania umów outsourcingowych określają kryteria istotności umowy outsourcingowej.

W ramach umów outsourcingowych wyróżnia się tzw. umowy istotne i pozostałe. Umowy istotne to takie, które spełniają co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- niewywiązanie się z umowy przez dostawcę, w tym zaprzestanie realizacji Umowy lub nienależyte jej realizowanie, rodzi istotne zagrożenia:
 - nieosiągnięcie celów finansowych lub biznesowych Spółki, w szczególności negatywnego wpływu na wynik finansowy w wysokości większej niż 5 mln PLN,
 - naruszenia przepisów prawa, którego konsekwencją może być nałożenie kar na Spółkę,
- czynność podlegająca outsourcingowi jest częścią Procesu Krytycznego lub jest niezbędna do realizacji Procesu Krytycznego (np. dotyczy Systemu Krytycznego) w rozumieniu *Polityki Zarządzania Kryzysowego*,
- przewidywane roczne wynagrodzenie brutto z tytułu wykonania Umowy jest większe niż 1,5 mln PLN,
- dotyczy powierzenia składania oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia, umów gwarancji ubezpieczeniowej lub umów reasekuracji czynnej i retrocesji,
- dotyczy powierzenia czynności funkcji należących do systemu zarządzania (funkcji kluczowych),
- dotyczy outsourcingu procesów Spółki zleconych do realizacji spółkom z Grupy Talanx.

Podpisanie istotnej umowy outsourcingowej wymaga zgody Zarządu. Zawarcie umowy outsourcingowej ubezpieczeniowej nieistotnej wymaga zgody dwóch członków Zarządu, a umowy nieistotnej pozaubezpieczeniowej wymaga zgody Dyrektora komórki nadzorującej dany outsourcing.

Każdy proces outsourcingowy podlega wstępnej, bieżącej i końcowej ocenie ryzyka, a ocena procesu uznanego za istotny dodatkowo jest sformalizowana w postaci Kart Outsourcingu i wymaga przeprowadzenia przed zawarciem i raz do roku oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Dostawcy. Komórka organizacyjna nadzorująca dany proces wypełnia wymagane dokumenty na podstawie swojej najlepszej wiedzy i pozyskanych od Dostawcy informacji. W zakresie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej wykorzystywane są formularze oceny jakościowej i ilościowej, zwane Modelem oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Dostawcy.

W Spółce funkcjonują następujące karty:

- Karta Outsourcingu – Wstępna Ocena Ryzyka – wypełniana przed podpisaniem umowy,
- Karta Outsourcingu – Okresowa Ocena Ryzyka – wypełniana co roku w ramach przeprowadzonego przeglądu istotnych umów outsourcingowych oraz w sytuacji zakończenia umowy outsourcingu istotnego, a następnie podpisania od razu kolejnej umowy z tym samym Dostawcą i o takim samym zakresie,
- Karta Outsourcingu – Ocena Ryzyka po Zakończeniu Umowy – wypełniana po zakończeniu umowy.

Wstępnej, okresowej i końcowej oceny ryzyka dokonuje komórka organizacyjna nadzorująca umowę. Departament Zarządzania Ryzykiem opiniuje prawidłowość oceny ryzyka, monitoruje poziom ryzyka umów na podstawie informacji zawartych w kartach wypełnionych i przekazanych przez komórki organizacyjne oraz przygotowuje coroczny zbiorczy raport dotyczący umów outsourcingowych na potrzeby Komitetu Ryzyka.

Niezależnie od powyższego, komórki organizacyjne będące właścicielami umów są odpowiedzialne za bieżące monitorowanie poprawności realizacji umowy.

W przypadku zidentyfikowania istotnych zagrożeń związanych z realizacją umowy bądź z dostawcą, komórka zobowiązana jest do:

- niezwłocznego poinformowania o tych ryzykach nadzorującego ją członka Zarządu,
- zainicjowania działań mających na celu uruchomienie istniejącego planu działań zabezpieczających bądź pilne przygotowanie takiego planu stosownie do okoliczności oraz uzyskanie jego akceptacji przez nadzorującego członka Zarządu bądź Zarząd – stosownie do charakteru tych działań,
- dodatkowo, w przypadku outsourcingu istotnego, niezwłocznego poinformowania Departamentu Zarządzania Ryzykiem oraz zweryfikowania ostatniej dostępnej oceny ryzyka przeprowadzonej z wykorzystaniem Karty Outsourcingu oraz przekazania jej do Departamentu Zarządzania Ryzykiem. Następnie Departament Zarządzania Ryzykiem przedkłada stosowną informację (w szczególności o planowanych działaniach) na posiedzeniu Komitetu Ryzyka.

WPŁYW OUTSOURCINGU NA ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWĄ

Realizacja umów outsourcingowych nie ma istotnego wpływu na adekwatność kapitałową i profil ryzyka Spółki, w szczególności, nie prowadzi do nadmiernego zwiększenia ryzyka operacyjnego. Proces weryfikacji dostawców przed rozpoczęciem i w trakcie współpracy, odpowiednie zapisy w umowach outsourcingowych, dywersyfikacja dostawców usług oraz kontrole wybranych podmiotów świadczących usługi w ramach outsourcingu zabezpieczają Spółkę przed wystąpieniem istotnego ryzyka.

Gdy czynności podlegające outsourcingowi są częścią Procesu Krytycznego, w rozumieniu *Polityki Zarządzania Kryzysowego*, umowa na świadczenie usług uznawana jest za istotną, a usługodawcy muszą posiadać Plan Ciągłości Działania (BCP) i Plan Odtworzenia IT (DRP). Realizacja umowy istotnej jest monitorowana i w przypadku wystąpienia istotnego ryzyka podejmowane są natychmiastowe działania.

RAPORTOWANIE NA POTRZEBY ORGANU NADZORU

Komórka będąca właścicielem umowy jest zobowiązana do wypełnienia ankiety UKNF zawierającej informacje na temat umowy i niezwłocznego poinformowania Biura Korporacyjno-Prawnego o wdrożeniu outsourcingu lub istotnej zmianie umowy

podlegającej zgłoszeniu do organu nadzoru jak również o rezygnacji lub zakończeniu takiej umowy, na 30 dni przed ww. zdarzeniami. Biuro Korporacyjno-Prawne, zgodnie z obowiązującą w Spółce regulacją *Zasady przekazywania informacji i udzielania odpowiedzi na pisma UKNF, organów administracji publicznej oraz wykonywania obowiązków sprawozdawczych w TUIR „WARTA” S.A.*, przekazuje zgłoszenie do organu nadzoru wraz z ankietą UKNF.

W związku ze Stanowiskiem UKNF dotyczącym niektórych aspektów stosowania outsourcingu przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji, w Spółce został powołany projekt *Outsourcing vs. Stanowisko KNF*, którego celem była identyfikacja zakresu zmian niezbędnych do zaimplementowania w procesach/ procedurach wewnętrznych, aby zapewnić zgodność ze Stanowiskiem UKNF. W ramach prac projektu wyłoniony został doradca, który wspierał zespół wewnętrzny w przygotowaniu aktualizacji zapisów, a także weryfikował ich zgodność z zewnętrznymi przepisami prawa, w celu określenia zakresu koniecznych zmian w *Zasadach zawierania umów outsourcingowych*.

Kluczowe umowy outsourcingu

Zgodnie z obowiązującymi w Spółce Zasadami zawierania umów outsourcingowych przedmiotem umowy outsourcingowej nie może być powierzenie zwykłego zarządu nad Spółką, a w szczególności:

- tworzenie strategii biznesowej Spółki i nadzoru nad jej realizacją,
- nadzorowanie realizowanych procesów w Spółce,
- podejmowanie decyzji o outsourcingu procesów oraz odpowiedzialność za umowy outsourcingowe,
- nadzorowanie oraz realizacja funkcji kluczowych w Spółce.

Spółka nie zleca na zewnątrz sprawowania funkcji kluczowych. Powierzenie uprawnień decyzyjnych (nadzór) w zakresie realizacji funkcji kluczowych jest zabronione. Jednak, za zgodą Zarządu Spółki, możliwe jest zlecenie na zewnątrz określonych czynności realizowanych w ramach funkcji kluczowych pod warunkiem spełnienia przez podmiot zewnętrzny wymogów kompetencji i reputacji określonych przez Wypłacalność 2. Zgodnie z obowiązującymi w Spółce Zasadami zawierania umów outsourcingowych przed wdrożeniem outsourcingu czynności funkcji należących do systemu zarządzania lub istotnej zmiany w tym outsourcingu, jak również o rezygnacji lub zakończeniu umowy należy poinformować organ nadzoru.

W 2024 roku Spółka zleciła wykonanie na zewnątrz czynności z zakresu funkcji kluczowych dotyczących modelowania katastrof powodziowych. Usługodawca podlega jurysdykcji prawa czeskiego, jednak umowa jest umową trójstronną, a prawem obowiązującym w umowie jest prawo niemieckie.

Ponadto Spółka zgłasza do UKNF umowy zakwalifikowane jako podstawowe i ważne tj. zdefiniowane przez Spółkę jako dotyczące:

- składania oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowej,
- składania oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów reasekuracji czynnej i retrocesji.

W 2024 roku w zakresie outsourcingu czynności podstawowych lub ważnych w Spółce funkcjonowały umowy dotyczące:

- assistance: komunikacyjnego OC i AC,
- assistance w produktach mieszkaniowych, dla firm, podróży, osobowych, bancassurance,
- likwidacji szkód z tytułu ubezpieczenia bancassurance,
- likwidacji szkód z obowiązkowego ubezpieczenia posiadaczy pojazdów mechanicznych, w których

poszkodowanymi są obywatele brytyjscy, a szkoda wydarzyła się poza terenem Wielkiej Brytanii.

Usługodawcy świadczący usługi w powyższym zakresie podlegają jurysdykcji prawa polskiego oraz w przypadku jednego usługodawcy, prawa brytyjskiego.

Biorąc pod uwagę powyższe, w ocenie Spółki, realizacja umów outsourcingowych nie ma istotnego wpływu na adekwatność systemu zarządzania.

B.8. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

C. Profil ryzyka

Profil ryzyka odzwierciedla skalę i strukturę ekspozycji na ryzyko z uwzględnieniem specyfiki prowadzonej działalności, w tym w szczególności zawiera następujące informacje:

- ocenę i kwantyfikację głównych modułów ryzyk formuły standardowej,
- istotne ryzyka, na które narażona jest Spółka w horyzoncie krótkoterminowym, zidentyfikowane w procesie okresowej oceny,
- istotne ryzyka, na które narażona jest Spółka w horyzoncie długoterminowym, zidentyfikowane w Planie Biznesowym,
- informację na temat pozostałych ryzyk nieobjętych głównymi modułami ryzyk formuły standardowej,
- inne istotne informacje mające wpływ na ocenę ryzyka Spółki.

Profil ryzyka, kapitałowy wymóg wypłacalności oraz współczynnik wypłacalności S2 są wyznaczone według formuły standardowej, na podstawie wymogów zawartych w Rozporządzeniu delegowanym oraz Ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Oznacza to, że Spółka nie stosuje własnych parametrów, specyficznych dla zakładu ubezpieczeń.

WŁASNA OCENA RYZYK I WYPŁACALNOŚCI

Profil ryzyka został ustalony w ramach funkcjonującego w Spółce procesu Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności. Własna Ocena

Ryzik i Wypłacalności przeprowadzona została zgodnie z obowiązującą w Spółce Polityką Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności. Szczegółowy opis procesu Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności znajduje się w rozdziale B.3 niniejszego Sprawozdania.

OPIS ISTOTNYCH RYZYK

Do istotnych ryzyk, na które narażona jest Spółka należą:

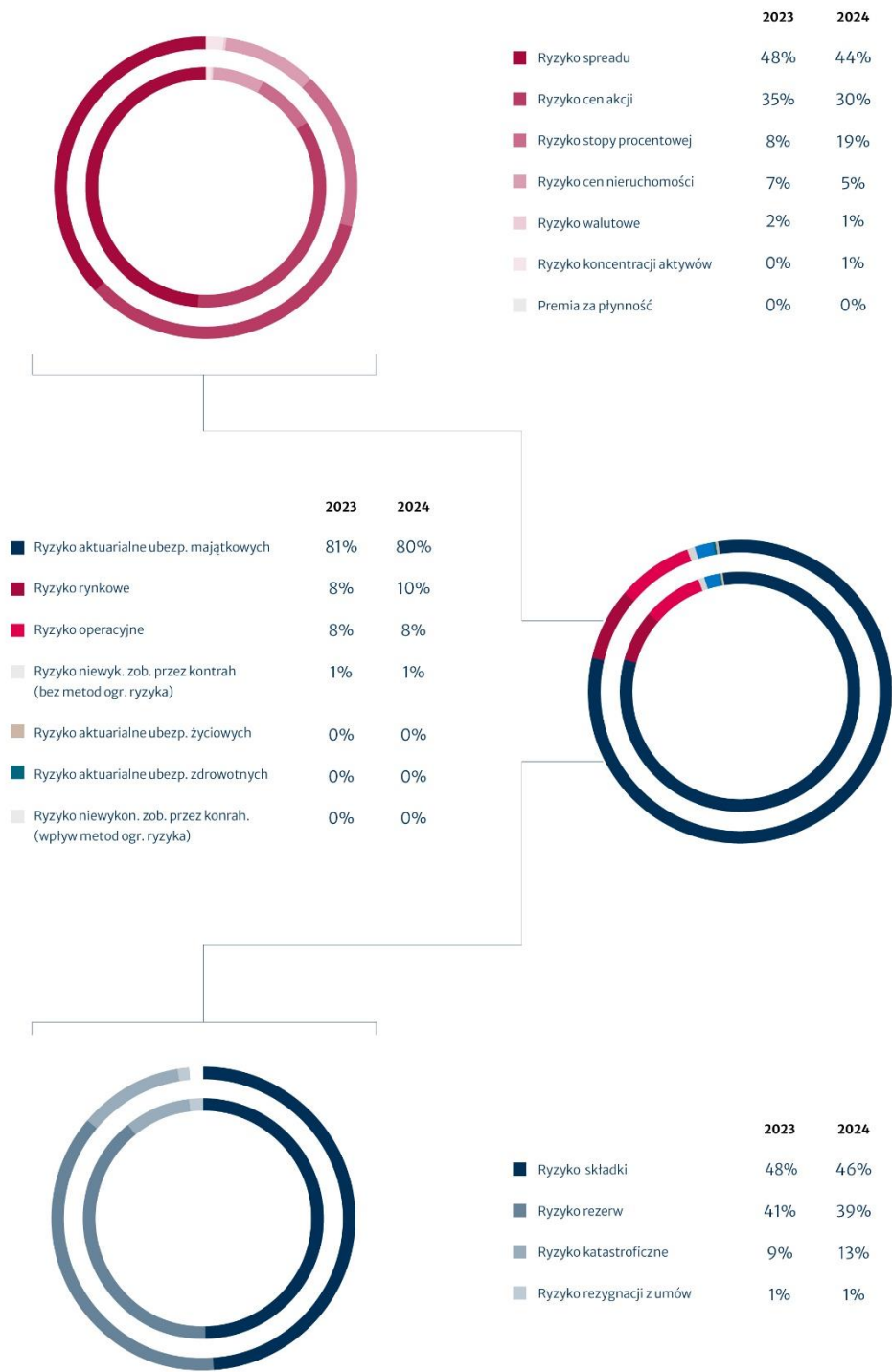
- ryzyka ujęte w kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności,
- ryzyka indywidualne zidentyfikowane przez Spółkę,
- inne obszary ryzyka zidentyfikowane podczas przygotowywania Planu Biznesowego.

RYZYKA UJĘTE W KALKULACJI KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI

Kapitałowy wymóg wypłacalności podlega alokacji na poszczególne moduły i podmoduły ryzyka z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji.

Na rysunku 17 przedstawiono strukturę ryzyka Spółki na dzień 31 grudnia 2024 roku oraz 31 grudnia 2023 roku.

Profil ryzyka na dzień 31 grudnia 2024 roku (obwód zewnętrzny) roku oraz 31 grudnia 2023 roku (obwód wewnętrzny)

Rysunek 17. Profil ryzyka Spółki wg formuły standardowej

Najistotniejszym ryzykiem Spółki, stanowiącym 80% całkowitego kapitałowego wymogu wypłacalności, jest ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach majątkowych. W ramach tego ryzyka wyróżnia się następujące ryzyka: ryzyko składki (stanowiące 46% wartości ogółu ryzyk aktuarialnych majątkowych), ryzyko rezerw (39%) oraz ryzyko katastroficzne (13%).

Drugim pod względem wielkości jest ryzyko rynkowe, stanowiące 10% całkowitego kapitałowego wymogu wypłacalności. Do największych ryzyk wchodzących w skład ryzyka rynkowego należą: ryzyko spreadu kredytowego (stanowiące 44% wartości ogółu ryzyk rynkowych), ryzyko cen akcji (30%), ryzyko stóp procentowych (20%) oraz ryzyko cen nieruchomości (5%).

Trzecim pod względem wielkości jest ryzyko operacyjne (stanowiące 8% wartości kapitałowego wymogu wypłacalności).

Do największych z pozostałych modułów ryzyka należy też: moduł ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta (2%).

Zmiany w strukturze ryzyk w stosunku do 2023 roku zaprezentowane są na rysunku 16. Struktura ryzyk nie uległa w analizowanym okresie istotnym zmianom. Najistotniejsza zmiana w strukturze ryzyk wynika ze wzrostu ryzyka rynkowego wskutek zwiększenia ryzyka stopy procentowej (wydłużenie portfela lokat połączone ze wzrostem głębokości szoków) oraz ryzyka spreadu (wzrost ekspozycji).

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka.

RYZYKA INDYWIDUALNE ZIDENTYFIKOWANE PRZEZ SPÓŁKĘ

Istotnymi ryzykami indywidualnymi, zidentyfikowanymi przez Spółkę w ramach procesu ORSA przeprowadzonego w roku 2024 są:

- ryzyko statystycznych wahań szkód w ubezpieczeniach korporacyjnych,
- ryzyko pogorszenia wskaźnika szkodowości w ubezpieczeniach komunikacyjnych,
- ryzyko intensywnych krótkotrwałych zjawisk atmosferycznych,
- ryzyko stopy procentowej – wpływ na kapitały ekonomiczne S2,
- ryzyko rezerw – wpływ inflacji.

INNE OBSZARY RYZYKA ZIDENTYFIKOWANE PODCZAS PRZYGOTOWYWANIA PLANU BIZNESOWEGO

Inne obszary ryzyka, uzupełniające profil ryzyka obejmują:

- wzrost PKB, który prawdopodobnie będzie nieznacznie wyższy w 2025 roku (na poziomie +3,0%) w porównaniu do 2024 roku (+2,9%), jednak przy niepewnym rozwoju kluczowych czynników makroekonomicznych (inflacja, średnie płace, stopy procentowe) ryzyko zawirowań

gospodarczych i możliwego wpływu na sektor ubezpieczeniowy i inwestycje jest nadal w mocy,

- wyniki ostatnich kwartałów sektora ubezpieczeń majątkowych wskazują na pogorszenie rentowności rynku OC ze względu na brak dostatecznego wzrostu cen. Oczekuje się, że wzrost składki na rynku wyniesie 7% w 2025 roku i nastąpi to w efekcie wzrostu cen w ubezpieczeniach komunikacyjnych. Dla pozostałych ubezpieczeń oczekiwana jest stabilizacja cen po silnych wzrostach w poprzednich okresach. Ewolucja wzrostu cen może być niższa niż oczekiwano i jest silnie uzależniona od decyzji podejmowanych przez kluczowych konkurentów. Wskazana jest kontynuacja działań cross-sellowych w celu ograniczenia ryzyka związanego z fluktuacją cen w ubezpieczeniach komunikacyjnych, z uwagi na wysoką koncentrację w tym sektorze,
- istotnym ryzykiem staje się rosnąca skala anomalii pogodowych,
- obserwowane jest ograniczenie rynków reasekuracji na ryzyka węglowe, co wynika z ogólnego trendu wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju,
- poziom inflacji nadal jest wysoki (oczekiwana średnioroczna inflacja na 2024 rok na poziomie 4%) – na 2025 rok prognozy inflacji wahają się od +2,5% do +5,2% (konsensus rynkowy +4,1%). Silniej od inflacji rośnie natomiast poziom wynagrodzeń – oczekiwany w 2025 roku mieści się w przedziale 5,5–10,9% (konsensus rynkowy 7,9%). W 2024 roku krzywa rentowności nieco wzrosła (od 2 pb na 1Y do 68 pb na 10Y), ale w perspektywie Planu Biznesowego oczekuje się spadku stóp procentowych,
- DORA (z ang. *Digital Operational Resilience Act*) – rozporządzenie regulujące kwestie zarządzania obszarami ICT (z ang. *Information and Communication Technologies*) i ryzyko wynikające z tych obszarów.

KONCENTRACJA RYZYKA

Koncentracja ryzyka występuje w Spółce w poniżej wymienionych obszarach:

- ryzyko aktuarialne – w portfelu ubezpieczeń korporacyjnych występują ryzyka o jednostkowych dużych sumach ubezpieczenia (ryzyko katastroficzne), ponadto Spółka narażona jest na kumulację szkód z małych ryzyk, np. w przypadku narażenia na ryzyka katastrof naturalnych w następstwie wzrostu ich częstości (powodzie i huragany),
- ryzyko rezerw – znaczną część zobowiązań Spółki stanowią rezerwy z linii biznesowych charakteryzujących się długim okresem rozwoju szkód (OC komunikacyjne, OC ogólne),
- ryzyko kredytowe wynikające z działalności lokacyjnej (koncentracja podmiotowa, branżowa, geograficzna posiadanych lokat),
- ryzyko kredytowe wynikające z działalności reasekuracyjnej (koncentracja udziałów poszczególnych

reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych).

Ryzyka te są odpowiednio zarządzane przez Spółkę poprzez dywersyfikację, system limitów, programy reasekuracyjne, jak również zostały odzwierciedlone w kalkulacji wymogu kapitałowego.

Ponadto koncentracja ryzyka operacyjnego (ryzyka outsourcingu) występuje w przypadku zlecenia więcej niż jednej usługi do jednego Dostawcy, z którym podpisano umowę uznaną za istotną. Wymienione ryzyko jest ograniczane poprzez dodatkowe mechanizmy przewidziane w zasadach akceptacji umów outsourcingowych zdefiniowanych w regulacji wewnętrznej Spółki.

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI NA RYZYKO

Spółka przeprowadza testy warunków skrajnych oraz odwrotne testy warunków skrajnych. Analizie podlegają możliwe do zajścia zdarzenia, które, biorąc pod uwagę profil ryzyka Spółki, mogłyby spowodować spadek jej środków własnych do poziomu minimalnego, tj. 100% pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności.

Przeprowadzone testy warunków skrajnych opierają się na następujących założeniach:

- zachodzące zdarzenia są realne i oparte o historyczne obserwacje (bazują na wydarzeniach, które miały miejsce na przestrzeni ostatnich ok. 10 lat (w horyzoncie jednego roku) w przypadku ryzyka rynkowego i kredytowego oraz na możliwych fluktuacjach portfela ubezpieczeniowego obserwowanych w przeszłości, jak i potencjalnych niekorzystnych wydarzeniach w portfelu), zatem prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest nie większe niż 10%. Z analizy usunięto zdarzenia ekstremalne na rynkach finansowych dotyczące początku pandemii COVID-19 z wiosny 2020 roku jako zachodzące rzadziej niż raz na dziesięć lat,
- dobór zdarzeń oparty jest na profilu ryzyka Spółki, tj. obecnej strukturze portfela ubezpieczeń i portfela lokat,
- badaniu podlegają tylko zdarzenia istotne z punktu widzenia pozycji kapitałowej S2, tzn. mogące skutkować zmianą środków własnych wyznaczanych zgodnie z metodologią wyceny współczynnika wypłacalności S2,
- analiza uwzględnia łączący wpływ efektów podatkowych, będący skutkiem odpowiednich korekt na rezerwie z tytułu odroczonego podatku po ewentualnym wystąpieniu straty,
- w analizie stosowany jest mechanizm agregacji strat (ze względu na możliwą rozłączność oraz rozbieżność w czasie analizowanych zdarzeń) wzorowany na mechanizmie stosowanym w formule standardowej.

W przeprowadzonych analizach wrażliwości Spółka uznała za istotne poniższe zdarzenia/ryzyka, dla których przyjęła następujące założenia:

Ryzyko rynkowe

Ryzyko stopy procentowej

Założono równoległy wzrost krzywej dochodowości o 600 pb. Zdarzenie takie miało miejsce w drugiej połowie 2021 i pierwszej połowie 2022 roku, kiedy to rentowności stóp długoterminowych wzrosły właśnie o taki rząd wielkości.

Ryzyko cen akcji

Założono spadki cen akcji o 30%. Dodatkowo w przypadku TUIR „WARTA” przyjęto, że TUnŻ „WARTA” może stracić na wartości 28% swego kapitałowego wymogu wypłacalności.

Ryzyko cen nieruchomości

Założono 25% spadek cen nieruchomości.

Ryzyko spreadu kredytowego

Ryzyko zostało oszacowane na bazie fluktuacji wielkości spreadu kredytowego dla danego ratingu, na przestrzeni ostatnich sześciu lat. Założono, że realny poziom straty rocznej z tytułu powiększenia się spreadów jest równy 60% wymogu kapitałowego z tego tytułu.

Ryzyko walutowe

Założono 25% wzrost kursów walut obcych (osłabienie się PLN w stosunku do danej waluty obcej) dla walut, dla których pozycja walutowa Spółki jest pozycją krótką (przewaga pasywów nad aktywami) oraz 25% spadek kursów walut obcych (umocnienie się PLN w stosunku do danej waluty obcej) dla walut, dla których pozycja walutowa jest pozycją długą (przewaga aktywów nad pasywami).

Ryzyko koncentracji

Przeanalizowano istotne pozycje w koncentracjach w poszczególnych spółkach i założono niewypłacalność największej ekspozycji bez ratingu, niebędącej bankiem. Ryzyko bankructwa banku przyjęto na bardzo niskim poziomie.

Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń majątkowych

Ryzyko składki rezerw

Przeanalizowano wahania wskaźników szkodowości mające duży wpływ na wielkość najlepszego oszacowania rezerwy

składki, jak i wahania samego najlepszego oszacowania szkodowego mogące zajść na przestrzeni roku.

Ryzyko katastroficzne

W ramach ryzyka katastroficznego założono realizację ryzyka powodzi do pełnej wartości zachowku z umowy reasekuracji katastroficznej.

W tabeli 6 zaprezentowano wyniki testów przeprowadzonych w 2024 roku (na podstawie stanu wypłacalności Spółki na koniec 2023 roku).

Tabela 6. Wyniki przeprowadzonych testów warunków skrajnych

TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH	WARTOŚĆ EFEKTU SZOKU	RELACJA SZOKU DO ŚRODKÓW WŁASNYCH
Ryzyko rynkowe	747 461	16%
Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń życiowych	0	0%
Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń majątkowych	701 138	15%
Strata łączna	1 145 569	24%
Kapitałowy wymóg wypłacalności	2 849 076	
Strata łączna jako % kapitałowego wymogu wypłacalności	40%	

Odwrotne testy warunków skrajnych polegają na badaniu jak duże musi być dane zdarzenie/ryzyko, aby współczynnik pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności na koniec 2023 roku spadł o 40 p.p., czyli aby skonsumował całą wymaganą przez Spółkę nadwyżkę kapitałową.

W tabeli 7 przedstawiono wyniki odwrotnych testów warunków skrajnych dla ryzyk, dla których istnieje realny scenariusz ich realizacji:

Tabela 7. Wyniki odwrotnych testów warunków skrajnych

TESTY ODWROTNYCH WARUNKÓW SKRAJNYCH (SKUTKUJĄCE REDUKCJĄ KAPITAŁU RZĘDU 40% SCR) MOŻLIWE DO ZAJŚCIA, BIORĄC POD UWAGĘ PROFIL RYZYKA SPÓŁKI	WARUNKI ZAJŚCIA DANEGO STRESU ODWROTNEGO
Ryzyko składki i rezerw	Wzrost rezerw szkodowych o kwotę 509 mln PLN połączony ze wzrostem wskaźnika szkodowości o 13 p.p.
Ryzyko spreadu kredytowego	Wzrost spreadów kredytowych o poziom 4,1 razy większy niż w formule standardowej.
Ryzyko stopy procentowej	Wzrost stóp procentowych o 990 p.b., niemniej tak duży wzrost Spółka uznaje za bardzo mało prawdopodobny.

Ze względu na fakt, że powyższe testy zostały sparametryzowane na podstawie obserwacji historycznej ewolucji rynków kapitałowych oraz otoczenia biznesowego Spółki z okresu ostatnich ok. 15 lat, uznano iż łączna strata (nieprzekraczająca 40% kapitałowego wymogu wypłacalności) odpowiada wartości narażonej na ryzyko z prawdopodobieństwem nie większym niż 10% w horyzoncie jednego roku.

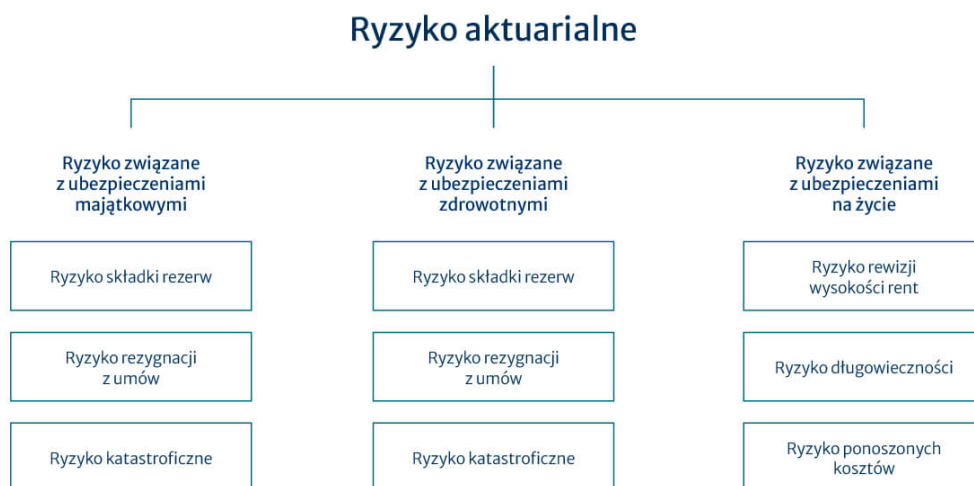
C.1. Ryzyko aktuarialne

Ryzyko aktuarialne to potencjalne negatywne odchylenie wartości zrealizowanej zobowiązań wynikających z portfela umów ubezpieczeniowych od ich wartości oczekiwanej.

Na ryzyko aktuarialne Spółki składa się:

- ryzyko aktuarialne związane z ubezpieczeniami majątkowymi, które jest rozumiane jako ubezpieczenia majątkowe z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz rent zgłoszonych,
- ryzyko aktuarialne związane z ubezpieczeniami zdrowotnymi, które jest rozpoznawane głównie w grupach ubezpieczeń wypadku oraz choroby,
- ryzyko aktuarialne związane z ubezpieczeniami na życie, które rozumie się jako szkody w ubezpieczeniach OC, głównie OC Komunikacyjne, skutkujące obowiązkiem wypłaty świadczenia rentowego dla poszkodowanego, od momentu jego zgłoszenia.

W ramach ryzyka aktuarialnego można wyróżnić następujące jego rodzaje:

Rysunek 18. Rodzaje ryzyka aktuarialnego

W 2024 roku największy wpływ na działalność Spółki miało ryzyko związane z ubezpieczeniami majątkowymi, które stanowiło 80% kapitałowego wymogu wypłacalności.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka aktuarialnego.

RYZYSKO ZWIĄZANE Z UBEZPIECZENIAMI MAJĄTKOWYMI I ZDROWOTNYMI

Ryzyko składki i rezerw

W zakresie pomiaru ryzyka składki Spółka używa następujących narzędzi:

- wyliczenie wymogów kapitałowych oparte na mierze wielkości ryzyka oraz parametrach odchylenia standardowego określonego w Specyfikacji Technicznej,
- uzupełniając wyniki uzyskane przy pomocy alternatywnego względem formuły standardowej modelu do pomiaru ryzyka opartego na grupowym modelu wewnętrznym,
- testy stresu wykonywane zgodnie z Polityką Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności.

W zakresie pomiaru ryzyka rezerw Spółka używa następujących narzędzi:

- wyliczenie najlepszego oszacowania rezerw szkodowych (nierentowych i rentowych),
- wyliczenie marginesu ryzyka,
- wyliczenie wymogów kapitałowych opartych na wartościach najlepszego oszacowania rezerw szkodowych oraz parametrach odchylenia

standardowego określonego w Specyfikacji Technicznej,

- uzupełniając wyniki uzyskane przy pomocy alternatywnego względem formuły standardowej modelu do pomiaru ryzyka opartego na grupowym modelu wewnętrznym,
- testy adekwatności rezerw,
- testy stresu zgodnie z metodologią określoną w Polityce Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności.

Ryzyko rezygnacji z umów

W zakresie pomiaru ryzyka związanego z rezygnacjami z umów Spółka używa następujących narzędzi:

- wyliczenie wymogów kapitałowych oparte na scenariuszu szoku, określonym w Specyfikacji Technicznej,
- uzupełniając, wyniki uzyskane przy pomocy alternatywnego względem formuły standardowej modelu do pomiaru ryzyka opartego na grupowym modelu wewnętrznym,
- testy stresu wykonywane zgodnie z Polityką Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności.

Ryzyko katastroficzne

W zakresie pomiaru ryzyka katastroficznego Spółka używa następujących narzędzi:

- wyliczenie wymogów kapitałowych oparte na scenariuszach szoku określonych w Specyfikacji Technicznej,
- uzupełniając, wyniki uzyskane przy pomocy alternatywnego względem formuły standardowej modelu do pomiaru ryzyka opartego na grupowym modelu wewnętrznym,

- model katastrof naturalnych budowany w oparciu o modele zewnętrzne, w celu opracowania rozwiązań mających na celu alternatywny pomiar lepiej odzwierciedlający ryzyko występujące w Spółce,
- progi ubezpieczeniowe oraz poziomy ich wykorzystania.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

W tabeli 8 zaprezentowano zastosowane przez Spółkę techniki ograniczania ryzyka.

Tabela 8. Techniki ograniczania ryzyka aktuarialnego

RYZYSKO	ZASTOSOWANE TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA
Ryzyko składki	Programy reasekuracji obligatoryjnej i fakultatywnej, umowy koasekuracyjne, wprowadzanie udziałów własnych w szkodach, odpowiednie procedury taryfikacyjne oraz underwritingowe
Ryzyko rezerw	Programy reasekuracyjne, umowy koasekuracyjne, zmiana procesu likwidacji, ustalenie nadzwyczajnych/dodatkowych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
Ryzyko rezygnacji z umów	Zmiany w zakresie warunków ochrony i taryfikacji lub stworzenie nadzwyczajnych/dodatkowych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, programy lojalnościowe, ograniczenie sprzedaży ratalnej
Ryzyko katastroficzne	Programy reasekuracyjne, umowy koasekuracyjne, stosowanie franszys, odpowiednie procedury underwritingu (np. zakaz przyjmowania określonych ryzyk lub ryzyk na określonych terenach), limity dla wysokości sumy ubezpieczenia

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa się w cyklu kwartalnym za pomocą:

- kontroli limitów na maksymalne sumy ubezpieczenia netto i ich raportowaniu na Komitet Ryzyka,
- kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności, co pozwala zweryfikować, czy kwota wymogu, nie przekracza z góry zadanego podbudżetu ryzyka, którego kontrolę powinny zapewniać przyjęte limity,
- procesu walidacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- opiniowania wyboru programu reasekuracyjnego.

RYZYSKO ZWIĄZANE Z UBEZPIECZENIAMI NA ŻYCIE

W zakresie ryzyka związanego z ubezpieczeniami na życie dla portfela rent zgłoszonych wyróżniają się: ryzyko rewizji wysokości rent, ryzyko długowieczności oraz ryzyko ponoszonych kosztów.

W zakresie pomiaru tych ryzyk Spółka wykorzystuje wyliczenie wymogów kapitałowych oparte na scenariuszach szoku określonych w Specyfikacji Technicznej.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

W ramach ograniczania ryzyka związanego z ubezpieczeniami na życie Spółka wykorzystuje programy reasekuracyjne oraz może ustalić nadzwyczajne rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa się za pomocą:

- kontroli limitów na maksymalne sumy ubezpieczenia netto i ich raportowaniu na Komitet Ryzyka,
- kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności, co pozwala zweryfikować, czy kwota wymogu nie przekracza z góry zadanego podbudżetu ryzyka, którego kontrolę powinny zapewniać przyjęte limity,
- procesu walidacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- opiniowania wyboru programu reasekuracyjnego.

W trakcie 2024 roku metody pomiaru ryzyka aktuarialnego oraz techniki jego ograniczania nie uległy zmianie.

C.2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe definiuje się jako ryzyko potencjalnego, niekorzystnego odchylenia od oczekiwanej ekonomicznej wartości aktywów oraz pasywów, wynikającego z fluktuacji cen rynkowych oraz niedoskonałego dopasowania aktywów do pasywów.

W ramach ryzyka rynkowego można wyróżnić następujące ryzyka:

Rysunek 19. Rodzaje ryzyka rynkowego

W 2024 roku ryzyko rynkowe było trzecim pod względem udziału ryzykiem w ogólnym profilu ryzyka i stanowiło 10% kapitałowego wymogu wypłacalności.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe, inne niż wynikające z instrumentów pochodnych (standardowo ujmowanych w wyliczeniu ryzyka rynkowego) wpływające na poziom ryzyka rynkowego.

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest generowane przez niedopasowanie struktury wrażliwości na poziom rynkowych stóp procentowych aktywów i zobowiązań, w szczególności:

- niedopasowanie inwestycji służących zabezpieczeniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do ich profilu,
- inwestycje środków własnych na pokrycie wymogów kapitałowych.

W przypadku inwestycji na pokrycie rezerw na skapitalizowaną wartość rent istotna jest indeksacja płatności z tytułu zobowiązań rentowych (wzrost cen, płac, kosztów medycznych) w związku z czym polityka inwestycyjna przewiduje inwestycje w tej części portfela częściowo w instrumenty o podobnym charakterze ryzyka (obligacje indeksowane inflacją oraz obligacje zmiennoprocentowe). Jednak ograniczona dostępność instrumentów służących zabezpieczeniu ryzyka inflacji oraz różnice w terminach zapadalności względem zobowiązań rentowych są jednym ze źródeł niedopasowania aktywów i zobowiązań.

W Spółce określony został łączny limit ekspozycji na ryzyko stóp procentowych, biorący pod uwagę powyższą specyfikę zobowiązań rentowych i aktywów na ich pokrycie, profil pozostałych zobowiązań i możliwe niedopasowanie w zakresie aktywów a także wartość nadwyżki portfela lokat nad wartością zobowiązań ubezpieczeniowych.

Ryzyko cen akcji

Najistotniejszy wkład do ryzyka cen akcji generują udziały w spółce zależnej TUnŻ „WARTA” S.A., której 100% udziałów jest posiadanych przez Spółkę.

Poza ww. strategiczną ekspozycją Spółka może niewielką część środków inwestować bezpośrednio lub pośrednio na rynkach regulowanych w zdywersyfikowany portfel akcji, z określonymi limitami koncentracji.

Ryzyko spreadu kredytowego

Strategia inwestycyjna Spółki zakłada zaangażowanie w obligacje korporacyjne i inne instrumenty obciążone ryzykiem spreadu kredytowego zarówno na rynku krajowym, jak i na

rynkach zagranicznych. Limity inwestycyjne uzależnione są od rodzaju instrumentów, emitentów i ich jakości kredytowej.

W większości są to instrumenty bezpieczne, takie jak listy zastawne, czy obligacje dużych przedsiębiorstw i instytucji finansowych posiadających oceny ratingowe na poziomie inwestycyjnym. W niewielkiej części są to obligacje podmiotów z niższym ratingiem lub nieposiadających ratingu zewnętrznego, przy czym w tym ostatnim przypadku Spółka stosuje własną procedurę oceny jakości kredytowej emitentów. Dodatkowo, w przypadku inwestycji zagranicznych na rynkach wschodzących Spółka monitoruje sytuację gospodarczą poszczególnych krajów.

Ryzyko walutowe

Pasywne podejście do ryzyka kursów walut powoduje niski wymóg kapitałowy, który wynika z niskiej wartości pozycji walutowej. Inwestycje na rynkach zagranicznych nie są ograniczone do wartości zobowiązań wyrażonych w walutach obcych, lecz mogą dość znacznie przekraczać tę wartość. Generowana w ten sposób pozycja walutowa jest zabezpieczana za pomocą instrumentów pochodnych.

Ryzyko cen nieruchomości

Spółka posiada głównie nieruchomości na użytek własny lub przeznaczone na sprzedaż, natomiast nie inwestuje w nieruchomości w ramach działalności lokacyjnej. Z tego powodu wartość nieruchomości, a co za tym idzie, ryzyko cen nieruchomości jest na względnie niskim poziomie. W znacznej mierze ryzyko nieruchomości wynika z umów leasingu nieruchomości rozpoznanych zgodnie z MSSF 16.

POLITYKA OSTROŻNEGO INWESTORA

Zarządzanie ryzykiem rynkowym w Spółce odbywa się przy realizacji polityki ostrożnego inwestora.

Lokowanie środków odbywa się w aktywa i instrumenty finansowe, których ryzyko można właściwie określić, mierzyć i monitorować. Proces inwestycyjny podlega regulacjom wewnętrznym zapewniającym odpowiedni pomiar ryzyka i jego monitorowanie. Miary ryzyka podlegają limitom celem osiągnięcia jak największego stopnia bezpieczeństwa, przy jednoczesnym dążeniu do jak najwyższej rentowności lokat.

Struktura portfela papierów i instrumentów dłużnych oraz jednostek dłużnych funduszy inwestycyjnych uwzględnia strukturę zobowiązań ubezpieczeniowych, z uwzględnieniem dopuszczalnego odchylenia w zakresie ryzyka stóp procentowych. Instrumenty obciążone ryzykiem kredytowym podlegają indywidualnej ocenie tego ryzyka.

Poza strategicznymi udziałami w spółce zależnej TUnŻ „WARTA” S.A., inwestycje w akcje prowadzone są w ograniczonym

zakresie, tylko na wybranych rynkach i w instrumenty spełniające określone kryteria, w szczególności płynności.

Spółka zakłada pasywne podejście do inwestycji w nieruchomości oraz do ekspozycji na ryzyko walutowe. W pierwszym przypadku zakłada się posiadanie dotychczasowego portfela z możliwością stopniowego zmniejszania go przez sprzedaż poszczególnych budynków lub lokali. W drugim przypadku zakłada się zamkniętą pozycję walutową, czyli możliwie pełne dopasowanie struktury walutowej aktywów do struktury walutowej zobowiązań, w ramach dopuszczalnego limitu na niedopasowanie walutowe.

Spółka może wykorzystywać instrumenty pochodne do zabezpieczania ryzyk rynkowych wynikających z portfela aktywów oraz zobowiązań, w tym wynikających z umów ubezpieczenia, jak również celem efektywnego zarządzania portfelem.

KONCENTRACJA RYZYKA RYNKOWEGO

Wysokość koncentracji i dywersyfikacji aktywów utrzymywana jest na bezpiecznym poziomie, co jest osiągnięte m.in. poprzez limity koncentracji, zależne od rodzaju instrumentu, emitenta i ratingu grupy emitenta. Spółka nie posiada pozycji generujących nadmierną koncentrację w portfelu inwestycyjnym z tytułu ryzyka rynkowego. Niezerowy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka koncentracji wynika z ekspozycji przekraczającej progi stosowane w module ryzyka koncentracji.

Limity inwestycyjne dotyczące poziomu koncentracji są weryfikowane na poziomie zawierania transakcji i mają za zadanie ograniczenie występowania tego rodzaju ryzyka i generowanego przez nie wymogu kapitałowego.

W przypadku emitentów zagranicznych stosowane są bardziej restrykcyjne niż dla podmiotów polskich limity koncentracji, a także limity na łączną ekspozycję w poszczególnych krajach. Dzięki temu portfel inwestycji zagranicznych jest również zdywersyfikowany geograficznie.

METODY POMIARU RYZYKA RYNKOWEGO

W zakresie pomiaru ryzyka rynkowego Spółka używa następujących narzędzi:

- kalkulacja wartości narażonej na ryzyko,
- kalkulacja BPV oraz duracja dla monitorowania ryzyka stopy procentowej,
- analiza scenariuszy ryzyk oraz testy warunków skrajnych.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

W tabeli 9 zaprezentowano zastosowane przez Spółkę techniki ograniczania ryzyka rynkowego:

Tabela 9. Techniki ograniczania ryzyka rynkowego

RYZYKO	ZASTOSOWANE TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA
Ryzyko stopy procentowej	Limity BPV ograniczające poziom duracji portfela aktywów, a co za tym idzie wymóg kapitałowy na to ryzyko, zawieranie terminowych transakcji na stopę procentową
Ryzyko cen akcji	Limit kwotowy na akcje, limity koncentracyjne na portfelu akcji, sprzedaż terminowych kontraktów futures na akcje
Ryzyko cen nieruchomości	Limit kwotowy, niewielka ekspozycja, głównie nieruchomości na użytek własny
Ryzyko spreadu kredytowego	Limit na łączną strukturę ratingową portfela, limit na wartość ryzyka spreadu, limit na korporacyjne papiery dłużne
Ryzyko walutowe	Polityka domkniętej pozycji walutowej; zabezpieczanie otwartych pozycji transakcjami FX forward na bieżąco
Ryzyko koncentracji aktywów	Limity na koncentrację w grupach kredytowych w zależności od ratingu

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa się zarówno za pomocą ciągłej kontroli limitów w systemie transakcyjnym lokat, jak i w narzędziach własnych oraz za pomocą ich miesięcznego raportowania na Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Ponadto kalkulacja wymogu kapitałowego w okresach kwartalnych pozwala zweryfikować, czy kwota wymogu kapitałowego na ryzyko rynkowe nie przekracza z góry określonego podbudżetu ryzyka, którego kontrolę powinny zapewniać przyjęte limity.

W trakcie 2024 roku metody pomiaru ryzyka rynkowego oraz techniki jego ograniczania nie uległy zmianie.

C.3. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe to możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikająca z wahań zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, kontrahentów i dłużników, na które narażona jest Spółka.

Ryzyko kredytowe obejmuje następujące ryzyka:

- ryzyko spreadu kredytowego,
- ryzyko koncentracji aktywów,
- ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta

i może być wyróżnione w ramach poszczególnych obszarów działalności Spółki (działalność inwestycyjna, działalność reasekuracyjna).

Ryzyko spreadu kredytowego i ryzyko koncentracji aktywów opisane zostały w punkcie C.2.

Ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta definiowane jest jako możliwość poniesienia straty w związku z nieoczekiwanym niewykonaniem zobowiązań przez kontrahentów i dłużników lub pogorszenia się ich zdolności kredytowej. Dotyczy ono ryzyka wynikającego z:

- kontraktów reasekuracyjnych oraz koasekuracyjnych z klauzulą solidarnościową,

- umów agencyjnych oraz umów ubezpieczenia, a zatem dotyczy również składek wymagalnych na dzień bilansowy,
- należności od innych dłużników ubezpieczeniowych,
- transakcji dotyczących instrumentów pochodnych i posiadania środków pieniężnych w instytucjach kredytowych.

Na ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta Spółki składają się zatem następujące rodzaje ryzyk:

Rysunek 20. Rodzaje ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta

Na dzień 31 grudnia 2024 roku ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta stanowiło 2% kapitałowego wymogu wypłacalności.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka kredytowego.

Ryzyko związane z lokatami

Ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta związane z lokatami ograniczane jest na równi z ryzykiem spreadu i koncentracji. Podlega ono tym samym limitom, tj.:

- ograniczeniu struktury ratingowej posiadanych ekspozycji,
- ograniczeniu na koncentrację ekspozycji na pojedynczego emitenta/ kontrahenta,
- ograniczeniu na ryzyko spreadu,

zgodnie z treścią ekonomiczną posiadanych instrumentów finansowych.

POLITYKA OSTROŻNEGO INWESTORA

W odniesieniu do ryzyka kredytowego związanego z lokatami polityka ostrożnego inwestora ujmuje je łącznie z ryzykiem rynkowym. Ekspozycje są odpowiednio oceniane i kontrolowane, podlegają limitom zależnym od oceny ryzyka kredytowego, co ma zapewnić odpowiedni poziom bezpieczeństwa. Ponadto ekspozycje te podlegają wszelkim innym limitom i regulacjom związanym z wymaganiami polityki ostrożnego inwestora łącznie z ryzykiem rynkowym, takim jak uwzględnienie struktury terminowej i walutowej (wynikającej ze struktury zobowiązań ubezpieczeniowych), poziomu płynności, dostępności, czy rozproszenia, w tym geograficznego. Spółka nie używa instrumentów pochodnych opartych o ryzyko kredytowe.

Koncentracja ryzyka kredytowego Spółki jest nieznaczna i wynika z ekspozycji przekraczającej progi stosowane w module ryzyka koncentracji.

Ryzyko związane z działalnością reasekuracyjną

W zakresie pomiaru ryzyka niewykonania zobowiązań przez kontrahenta związane z działalnością reasekuracyjną Spółka używa następujących narzędzi:

- analiza ratingów reasekuratorów oraz koasekuratorów,
- kryteria doboru reasekuratorów oraz lista akceptowalnych reasekuratorów,
- współpraca z Grupą Talanx w zakresie analiz ryzyka kredytowego reasekuratorów, kryteriów ich doboru oraz ograniczania ryzyka nieściągalnych należności (wytyczne grupowe),
- wyliczenie wymogów kapitałowych oparte na scenariuszu szoku, określonym w Specyfikacji Technicznej,
- uzupełniając, wyniki uzyskane przy pomocy alternatywnego względem formuły standardowej modelu do pomiaru ryzyka opartego na grupowym modelu wewnętrznym,
- testy stresu zgodnie z metodologią określoną w polityce Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności.

Ryzyko związane z pozostałą działalnością ubezpieczeniową

W zakresie pomiaru ryzyka niewykonania zobowiązań wynikających ze składek wymagalnych na dzień bilansowy oraz pozostałych należności ubezpieczeniowych Spółka stosuje wyliczenie wymogów kapitałowych, tak jak zostało to określone w Specyfikacji Technicznej.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

W tabeli 10 zaprezentowano zastosowane przez Spółkę techniki ograniczania ryzyka kredytowego:

Tabela 10. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

RYZIKO	ZASTOSOWANE TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA
Ryzyko związane z lokatami	Limity na strukturę ratingową lokat oraz na koncentrację w pojedynczą grupę kredytową
Ryzyko związane z działalnością reasekuracyjną	Określone kryteria wyboru reasekuratorów Lista akceptowalnych reasekuratorów i koasekuratorów fakultatywnych
Ryzyko związane z pozostałą działalnością ubezpieczeniową	Procedura windykacyjna, rozwiązania taryfikacyjne

Dla ryzyka związanego z lokatami monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa się zarówno za pomocą ciągłej kontroli limitów w systemie transakcyjnym lokat, jak i w narzędziach własnych oraz za pomocą ich miesięcznego raportowania na Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Dla ryzyka związanego z działalnością reasekuracyjną monitorowanie skuteczności odbywa się za pomocą kwartalnej kontroli kryteriów wyboru oraz zgodności z listą akceptowanych reasekuratorów.

Ponadto kalkulacja wymogu kapitałowego w okresach kwartalnych pozwala zweryfikować, czy kwota wymogu kapitałowego na ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta, nie przekracza z góry określonego podbudżetu ryzyka, którego kontrolę powinny zapewniać przyjęte limity.

W trakcie 2024 roku metody pomiaru ryzyka kredytowego oraz techniki jego ograniczania nie uległy zmianie.

C.4. Ryzyko płynności

Spółka posiada odpowiednią pulę środków i instrumentów płynnych na zapewnienie bieżących potrzeb płynnościowych. Tym samym ryzyko płynności nie jest identyfikowane jako istotne, ani nie występują koncentracje tego ryzyka. W tym zakresie nie nastąpiły zmiany w okresie sprawozdawczym.

POLITYKA OSTROŻNEGO INWESTORA

W zakresie ryzyka płynności zasada ostrożnego inwestora sprowadza się do określenia płynności poszczególnych instrumentów i monitorowania poziomu instrumentów uznanych za płynne. Bieżące monitorowanie płynności odbywa się dwubiegunowo poprzez:

- monitorowanie miesięczne limitu na papiery płynne w portfelu,
- monitorowanie kwartalne współczynnika płynności bieżącej.

W zarządzaniu poziomem płynności Spółka nie stosuje podziału na instrumenty notowane na rynkach regulowanych,

nieregulowanych bądź nienotowane, lecz ocenia płynność poszczególnych instrumentów, w szczególności niektóre instrumenty notowane na rynkach regulowanych mogą cechować się niską płynnością, a inne mogą być łatwo zbywalne na rynku międzybankowym.

Dodatkowo Spółka corocznie przeprowadza płynnościową analizę przepływów pieniężnych. Jej wyniki na koniec okresu sprawozdawczego, podobnie jak poprzedniego wskazują, że ilość papierów charakteryzujących się niższą płynnością, wynikająca z obecnych limitów, jest na bezpiecznym poziomie niestanowiącym zagrożenia dla płynności Spółki.

Posiadanie znacznego portfela obligacji skarbowych i dostępu do rynku międzybankowego zapewnia szybki dostęp do płynności w razie zwiększonych potrzeb, poprzez możliwość natychmiastowej sprzedaży obligacji lub zawarcia transakcji warunkowej sprzedaży z przyrzeczeniem odkupu.

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka polega na analizie odpowiednich raportów prezentowanych na posiedzeniach Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami.

W trakcie okresu sprawozdawczego nie było zmian podejścia do pomiaru ryzyka płynności oraz techniki jego ograniczania.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka płynności.

Oczekiwane zyski z przyszłych składek

Oczekiwane zyski z przyszłych składek rozumiane są jako różnica pomiędzy najlepszym oszacowaniem obliczonym zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2, a najlepszym oszacowaniem obliczonym przy założeniu, że składki związane z obecnymi umowami ubezpieczeń i umowami reasekuracji, które mają być uzyskane w przyszłości, nie są uzyskiwane z jakiegokolwiek innego powodu niż wystąpienie ubezpieczonego zdarzenia, niezależnie od obowiązujących lub umownych praw ubezpieczającego do zakończenia polisy.

Łączna kwota oczekiwanego zysku z przyszłych składek na dzień 31 grudnia 2024 roku wyniosła 4 77 846 tys. PLN.

Na podstawie analiz opisanych w rozdziale C.4 Spółka w 2024 roku nie identyfikowała ryzyka płynności jako ryzyka istotnego.

C.5. Ryzyko operacyjne

Przez ryzyko operacyjne Spółka rozumie możliwość poniesienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, działań personelu, systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych.

Rysunek 21. Rodzaje ryzyka operacyjnego

Na dzień 31 grudnia 2024 roku ryzyko operacyjne stanowiło 8% kapitałowego wymogu wypłacalności.

Ryzyko bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego

Identyfikacja ryzyka bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego polega na wykrywaniu zagrożeń (błędy, awarie systemów, brak zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, przerwy w ciągłości działania zarówno na etapie tworzenia, implementacji, jak i bieżącego funkcjonowania), które mogą mieć niekorzystny wpływ na osiągnięcie celów biznesowych Spółki w wyniku jego naruszenia.

Ryzyko procesów

Identyfikacja ryzyka procesów polega na wykrywaniu zagrożeń, które mogą mieć niekorzystny wpływ na osiągnięcie celów biznesowych Spółki m.in. w wyniku:

- niewłaściwej organizacji procesów,
- niewłaściwego podziału zadań i kompetencji lub braku takiego podziału,
- braku odpowiednich zasobów do realizacji zdefiniowanych procesów.

Ryzyko personelu

Identyfikacja ryzyka personelu polega na wykrywaniu zagrożeń, które mogą mieć niekorzystny wpływ na osiągnięcie celów biznesowych Spółki m.in. w wyniku:

- niedostępności lub braku odpowiednich kwalifikacji pracowników,
- niezamierzonych lub celowych działań pracowników na szkodę Spółki (np. nieprzestrzeganie standardów etycznych, oszustwa i błędy pracowników),
- nadmiernej fluktuacji kadr, nadmiernej absencji pracowników, zmęczenia związanego z długotrwałym niewykorzystaniem urlopu wypoczynkowego.

Ryzyko zdarzeń zewnętrznych

Identyfikacja ryzyka zdarzeń zewnętrznych polega na wykrywaniu zagrożeń o charakterze zewnętrznym, które mogą mieć niekorzystny wpływ na efektywne, bezpieczne i prawidłowe funkcjonowanie Spółki oraz na poziom jej majątku m.in. w wyniku:

- braku możliwości prowadzenia działalności lub zakłócenia działalności przez Spółkę w wyniku zdarzeń nadzwyczajnych (np. trzęsienia ziemi, pożary, powodzie, akty terroru), braku dostępu do siedziby lub mediów,
- nienależytego wykonywania przez podmiot zewnętrzny outsourcowanych czynności i funkcji,
- zmian w prawie, innych regulacjach zewnętrznych i orzecznictwie oraz błędnego ukształtowania stosunków prawnych czy też niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub organów administracji publicznej,
- celowego działania osób trzecich polegających m.in. na defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku lub obejściu regulacji prawnych.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM OPERACYJNYM

W zakresie pomiaru/oceny wszystkich rodzajów ryzyka operacyjnego wykorzystywane są metody eksperckie ilościowe i jakościowe:

- metoda ilościowa jest oparta na danych/ wartościach liczbowych prawdopodobieństwa i wpływu ryzyka na wynik i kapitały Spółki; dokonywana ocena wpływu uwzględnia istniejące mechanizmy kontrolne,
- metoda jakościowa to metoda ekspercka oceny prawdopodobieństwa oraz wpływu ryzyka na Spółkę wg ustalonej skali oceny.

Przy dokonywaniu oceny jakościowej wpływu ryzyka brane są pod uwagę m.in. następujące kryteria:

- reputacja,
- aspekty prawne i regulacyjne,
- poufność,
- przewaga konkurencyjna.

Wyniki identyfikacji i pomiaru/oceny ryzyka operacyjnego są monitorowane i obserwowane w czasie oraz podlegają cyklicznemu raportowaniu do Komitetu Ryzyka, Zarządu Spółki oraz Komitetu Audytu.

Celem nadrzędnym zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat poprzez:

- wbudowanie w procesy biznesowe odpowiednich mechanizmów i środków kontroli ograniczających ryzyko (system kontroli wewnętrznej),
- zapewnienie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych (m.in. rozbudowa i doskonalenie systemu zarządzania ryzykiem, odpowiedni dobór kadr, optymalizacja procesów wewnętrznych),
- wdrażanie rozwiązań/standardów Grupy Talanx oraz najlepszych praktyk rynkowych,
- stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających ryzyko (m.in. systemowe kontrole dostępu i uprawnień, automatyzacja procesów, wprowadzenie nowych i lepszych sposobów przetwarzania transakcji elektronicznych, ochrona Spółki przed cyberzagrożeniami, ochrona danych przed utratą, kradzieżą, zniszczeniem, bezprawną zmianą lub fałszerstwem),
- gromadzenie i analizę informacji o ryzyku operacyjnym w oparciu o:
 - bazę zdarzeń operacyjnych,
 - zdefiniowane kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI) i ich monitoring,
 - ustrukturyzowany proces Risk Scan, którego celem jest w szczególności identyfikacja istotnych ryzyk, które mogą mieć negatywny wpływ na wynik finansowy Spółki w perspektywie roku, uniemożliwiających osiągnięcie założeń planów finansowych,
 - analizę scenariuszy – Spółka przygotowuje i analizuje scenariusze związane z wystąpieniem

określonych zdarzeń zewnętrznych; Spółka nie przeprowadza testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka operacyjnego,

- analizę rekomendacji audytowych,
- ocenę ryzyka związanego z outsourcowaniem procesów i czynności,
- wiedzę ekspercką,
- analizę otoczenia Spółki,
- opracowanie Planu Ciągłości Działania w celu zabezpieczenia poprawnego funkcjonowania krytycznych dla Spółki procesów w kryzysie operacyjnym.

KONCENTRACJA RYZYKA OPERACYJNEGO

Spółka analizuje ryzyko koncentracji wynikające z outsourcingu. Zgodnie z Zasadami zawierania umów outsourcingowych, jeżeli z danym dostawcą obowiązuje co najmniej jedna umowa uznana za istotną, dla każdej kolejnej umowy outsourcingu z tym dostawcą wymagana jest zgoda Zarządu.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

W tabeli 11 zaprezentowano zastosowane przez Spółkę techniki ograniczania ryzyka operacyjnego.

Tabela 11. Techniki ograniczania ryzyka operacyjnego

RYZYKO	ZASTOSOWANE TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA
Wbudowanie w bieżącą działalność operacyjną mechanizmów ograniczania i kontroli ryzyka m.in.	
Ryzyko bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego	• zarządzanie uprawnieniami do systemów w ramach obowiązujących regulacji wewnętrznych, • stosowanie zabezpieczeń infrastruktury technologicznej, • zarządzanie incydentami bezpieczeństwa informatycznego, • wdrożenie kompleksowego programu uświadamiania z zakresu bezpieczeństwa teleinformatycznego, tj. szkolenia e-learningowe oraz cykliczne kampanie informacyjne, • wzmocnienie mechanizmów bezpieczeństwa teleinformatycznego.
Ryzyko procesów	• wewnętrzne regulaminy i instrukcje oraz procedury postępowania, • zdefiniowanie w regulaminach organizacyjnych podziału kompetencji i odpowiedzialności, • kontrole funkcjonalne w zakresie jakości i poprawności przebiegu procesów, • odpowiednia polityka kadrowa, • automatyzacja procesów.
Ryzyko personelu	• odpowiednia polityka rekrutacji, • jasne przypisanie pracownikom ustalonych zadań i celów, • proces oceny pracowników, • system szkoleń, • kontrole funkcjonalne w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności.
Ryzyko zdarzeń zewnętrznych	• opracowanie i testowanie planów ciągłości działania i planów odtworzenia awaryjnego, • zabezpieczenie systemów krytycznych, • stosowanie mechanizmów przeciwdziałania wyłudzeniom ubezpieczeniowym, • określenie zasad wyboru dostawców i oceny ryzyka dla outsourcowanych czynności, • monitoring zmian prawnych i orzecznictwa.

Dla ryzyka operacyjnego monitorowanie skuteczności technik jego ograniczania odbywa się m.in. za pomocą:

- monitoringu kluczowych wskaźników ryzyka,
- monitoringu poziomu zidentyfikowanych zdarzeń operacyjnych oraz ich analizy,

- monitoringu zakresu i skali incydentów bezpieczeństwa,
- testów w obszarze zarządzania ciągłością działania,
- monitoringu ryzyka związanego z outsourcingiem w trakcie trwania umowy,

oraz raportowania wniosków z zastosowania powyższych technik na Komitet Ryzyka.

PODSUMOWANIE

Podsumowując, w okresie sprawozdawczym Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w obszarze zarządzania ryzykiem operacyjnym, o którym mowa w tym podrozdziale.

C.6. Pozostałe istotne ryzyka

Poniżej scharakteryzowano pozostałe kategorie ryzyka:

Ryzyko strategiczne

Ryzyko strategiczne jest związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany.

Biorąc pod uwagę funkcjonujący w Spółce system zarządzania oraz redukcję ryzyka poprzez proces monitorowania realizacji przyjętej strategii, Spółka nie rozpoznaje tego ryzyka jako istotne.

Ponadto w celu ograniczenia ryzyka strategicznego Spółka stosuje m.in. następujące metody:

- efektywny system informacji zarządczej,
- okresową kontrolę projektów strategicznych przez Zarząd Spółki,
- dokumentowanie podjętych decyzji,
- okresową kontrolę realizacji strategii przez Radę Nadzorczą.

W 2024 roku Spółka nie wprowadziła zmian w zakresie stosowanych metod ograniczania ryzyka strategicznego.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka strategicznego.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji w odniesieniu do ryzyka strategicznego.

Powyższe ryzyko nie jest objęte testami warunków skrajnych czy analizami wrażliwości.

Ryzyko biznesowe

Ryzyko biznesowe definiowane jest w Spółce jako nieosiągnięcie założonych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko biznesowe obejmuje ryzyko konkurencji.

Celem zarządzania ryzykiem biznesowym jest utrzymywanie na akceptowalnym poziomie potencjalnych negatywnych konsekwencji finansowych wynikających z niekorzystnych zmian zachodzących w otoczeniu biznesowym.

Zarządzanie ryzykiem biznesowym polega na identyfikacji, analizie i monitorowaniu czynników, które mogą znacząco wpłynąć na sytuację finansową Spółki poprzez zmianę wysokości przychodów lub kosztów Spółki.

Monitoring ryzyka biznesowego odbywa się poprzez analizę przyczyn odchyleń od założeń planistycznych dla wybranych pozycji rachunku wyników.

Spółka ogranicza ryzyko biznesowe poprzez prowadzenie analiz otoczenia biznesowego, w tym działań konkurencji.

W 2024 roku Spółka nie wprowadziła zmian w zakresie stosowanych metod ograniczania ryzyka biznesowego.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka biznesowego.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji w odniesieniu do ryzyka biznesowego.

Powyższe ryzyko nie jest objęte testami warunków skrajnych czy analizami wrażliwości.

Ryzyka dla zrównoważonego rozwoju

Ryzyka związane ze zrównoważonym rozwojem (dalej ESG) wynikają z wzajemnego wpływu biznesu oraz otoczenia społecznego, środowiska naturalnego i ładu korporacyjnego. Ryzyka ESG mogą wpływać na wyniki finansowe Spółki materializując się jako ryzyko aktuarialne, kredytowe, rynkowe, operacyjne, płynności lub reputacji.

W związku z dynamicznie zmieniającym się otoczeniem prawnym w zakresie ESG, Spółka powołała dedykowany projekt w celu wdrażania nowych obowiązków m.in. informacyjnych i sprawozdawczych.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka dokonuje analizy i oceny wpływu ryzyk dla zrównoważonego rozwoju na ryzyka: aktuarialne, kredytowe, operacyjne i ALM.

W analizowanym okresie wpływ ryzyka dla zrównoważonego rozwoju na Spółkę był ograniczony dzięki podejmowanym działaniom mitygującym (reasekuracja NatCat, modele powodziowe).

Spółka dostrzega pojawiające się ograniczenia w reasekuracji ryzyk węglowych, wynikające z przyjętej przez reasekuratorów praktyki kontynuacji istniejących umów. W celu mitygacji ryzyka Spółka dąży do zawierania umów rocznych. W przypadku umów wieloletnich są one zawierane z możliwością ich wypowiedzenia m.in. w przypadku braku możliwości znalezienia ochrony reasekuracyjnej.

Wpływ ryzyka fizycznego – zmian klimatycznych jest objęty testami warunków skrajnych.

W roku 2024 Spółka przeprowadziła długoterminowe testy warunków skrajnych dla ryzyk klimatycznych, na podstawie założeń przygotowanych przez KNF.

Ryzyko reputacji

Ryzyko reputacji jest związane z negatywnym odbiorem wizerunku Spółki przez klientów, kontrahentów, inwestorów, akcjonariuszy, regulatorów, organ nadzoru oraz opinię publiczną. Celem zarządzania ryzykiem reputacji jest ochrona wizerunku Spółki oraz ograniczanie prawdopodobieństwa wystąpienia i wysokości straty reputacji.

Spółka ogranicza ryzyko reputacji poprzez ochronę marki i reputacji Spółki, która obejmuje w szczególności następujące działania:

- zapobiegawcze, służące ograniczaniu występowania zdarzeń skutkujących utratą reputacji poprzez systemowe wbudowanie odpowiednich mechanizmów i zasad postępowania w funkcjonujące w Spółce procesy. Zasady te są określone w odpowiednich regulacjach wewnętrznych,
- łagodzące lub minimalizujące niekorzystny wpływ negatywnych skutków zdarzeń wizerunkowych poprzez:
 - realizowanie komunikacyjnych działań osłonowych,
 - monitorowanie mediów: telewizji, radia, prasy, Internetu pod względem identyfikacji skutków zaistniałych zdarzeń wizerunkowych i dystrybucja informacji w tym zakresie,
 - analizowanie i ocena skutków zdarzeń wizerunkowych,
 - podejmowanie działań minimalizujących negatywne skutki zdarzeń wizerunkowych we współpracy z zewnętrzną agencją PR.

W trakcie 2024 roku Spółka nie wprowadziła zmian w zakresie stosowanych metod ograniczania ryzyka reputacji.

W ramach zarządzania ciągłością działania zostały wyłonione procesy krytyczne, których przerwanie może grozić poważnymi konsekwencjami finansowymi i wizerunkowymi. Dla tych procesów został opracowany Plan Ciągłości Działania umożliwiający ich kontynuację w kryzysie operacyjnym.

Ryzyko reputacji jest trudno mierzalne i podlega ocenie jakościowej. Spółka nie identyfikuje wzrostu ekspozycji na ten rodzaj ryzyka.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka reputacji.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji w odniesieniu do ryzyka reputacji.

Powyższe ryzyko nie jest objęte testami warunków skrajnych czy analizami wrażliwości.

Spółka wyróżnia również ryzyko modeli, ryzyko konkurencji, ryzyko zgodności (opisane w punkcie B.4 niniejszego Sprawozdania).

Najistotniejsze ryzyka nieuwzględniane w formule standardowej

Do najistotniejszych ryzyk nieuwzględnianych w formule standardowej zaliczyć należy:

- ryzyko inflacji – ryzyko wynikające z wrażliwości wartości zobowiązań i instrumentów finansowych na zmiany w strukturze terminowej inflacji lub wahaniami zmienności inflacji. Ryzyko to jest istotne dla Spółki w związku z posiadaniem dużego portfela zobowiązań, w tym wypłacanych w formie rent podlegających indeksacji. Ryzyko inflacji jest ograniczane m. in. poprzez odpowiednią konstrukcję portfela inwestycyjnego.

Spółka monitoruje również poziom indeksacji rent oraz zwroty z portfela lokat na ich pokrycie.

Biorąc pod uwagę, iż w 2024 roku pojawiła się nowa emisja obligacji Skarbu Państwa indeksowanych inflacją, w trakcie okresu sprawozdawczego Spółka dostosowała strukturę portfela inwestycyjnego.

Powyższe ryzyko jest objęte testami warunków skrajnych.

- ryzyko kredytowe obligacji skarbowych – ryzyko wynikające z wrażliwości wartości obligacji skarbowych na zmiany w poziomie „spreadów” kredytowych w odniesieniu do struktury terminowej stóp procentowych papierów wartościowych pozbawionych ryzyka lub wahaniami ich zmienności powiększone o potencjalną stratę wynikającą z ryzyka niewykonania zobowiązania przez Skarb Państwa. Ryzyko to jest istotne dla Spółki ze względu na fakt, iż obligacje skarbowe stanowią proporcjonalnie największą część aktywów Spółki.

W tym zakresie ekspozycja na obligacje skarbowe stanowi koncentrację ryzyka kredytowego.

Spółka akceptuje obecny poziom ryzyka kredytowego obligacji skarbowych.

Ww. ryzyka są oceniane Alternatywnym Modelem Pomiaru Ryzyk w ramach oceny adekwatności formuły standardowej w procesie ORSA.

W analizowanym okresie w Spółce nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka inflacji lub ryzyka kredytowego obligacji skarbowych.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji w odniesieniu do ryzyka inflacji czy ryzyka kredytowego obligacji skarbowych.

Nowo pojawiające się istotne ryzyka (emerging risks)

Spółka analizuje nowo pojawiające się istotne ryzyka (emerging risks). Najważniejsze wśród nich to:

- ryzyko zmian na rynkach finansowych, w tym ryzyko globalnego kryzysu,

- ryzyko zmian warunków politycznych i prawnych,
- ryzyka związane z globalną zmianą klimatu.

PODSUMOWANIE

Podsumowując, w okresie sprawozdawczym Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w obszarze zarządzania kategoriami ryzyk, o których mowa w tym podrozdziale. W zakresie pozostałych istotnych ryzyk związanych z działalnością lokacyjną Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji innych niż opisane w części C.2 i C.3 niniejszego Sprawozdania.

C.7. Wszelkie inne informacje

Po okresie spowolnienia gospodarczego połączonego z narastaniem presji inflacyjnej, jakiego doświadczyła Polska w ostatnich latach, jednym z poważniejszych zagrożeń dla koniunktury polskiej gospodarki obecnie jest skala oczekiwanego ożywienia gospodarczego w powiązaniu z poziomem konsumpcji krajowej oraz dynamiki wynagrodzeń, co z kolei determinuje rozwój rynku ubezpieczeń majątkowych w dającej się przewidzieć przyszłości.

Spółka monitoruje na bieżąco wpływ sytuacji gospodarczej na przyszłe wyniki finansowe.

Do listy potencjalnych zagrożeń, jakie Spółka rozpoznaje obecnie należą:

- kontynuacja konfliktu zbrojnego w Ukrainie,
- niewystarczający poziom inwestycji (w tym w wyniku niższej od oczekiwanej absorpcji funduszy unijnych), ograniczający potencjał wzrostu,
- niekorzystna struktura demograficzna,
- niskie tempo transformacji energetycznej połączone z wysoką energochłonnością gospodarki oraz ryzykiem wzrostu cen energii,
- słabsza koniunktura na świecie, m.in. w wyniku eskalacji wojny handlowej pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Chinami.

Na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania Zarząd Spółki nie rozpoznaje okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli po dniu 31 grudnia 2024 roku.

D. Wycena do celów wypłacalności

Niniejszy rozdział został poświęcony wycenie aktywów i zobowiązań Spółki. W kolejnych częściach opisano sposób wyceny aktywów i zobowiązań zgodnie z wymogami Wypłacalności 2 wraz z porównaniem do zasad stosowanych na potrzeby sprawozdania statutowego. W przypadku różnic wyjaśniono, jakie elementy wpływają na odmienne wyceny i ujęcie pozycji na potrzeby Wypłacalności 2 oraz sprawozdania statutowego.

Informacja dotycząca sposobu wyceny aktywów i zobowiązań została podzielona na następujące kategorie: aktywa, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, pozostałe zobowiązania. Dane zaprezentowane w niniejszym Sprawozdaniu, o ile nie wskazano inaczej, są wyceniane zgodnie z art. 223 oraz art. 225 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

- aktywa wyceniane są przy zastosowaniu ekonomicznego, rynkowego podejścia bazującego na ocenie ryzyka. Oznacza to, że są wyceniane w wartości godziwej, czyli kwocie, za jaką mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji na warunkach rynkowych,
- rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wyceniane są w kwocie będącej sumą najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka,
- zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są wyceniane w wartości godziwej, tj. w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Po początkowym ujęciu, przy wycenie zobowiązań nie dokonuje się korekt uwzględniających zmianę zdolności kredytowej Spółki.

Niniejsze zasady wyceny na potrzeby Wypłacalności 2 zostały przyjęte zgodnie z wymogami, które określają:

- Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
- Rozporządzenie delegowane,
- Rozporządzenie wykonawcze ITS do SFCR,
- Wytyczne w sprawie wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych opublikowane 2 lutego 2015 roku (zm. EIOPA-BoS-22-2017 z dn. 21 kwietnia 2022 roku) oraz Wytyczne KNF dotyczące procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- Wytyczne w sprawie ujmowania oraz wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (EIOPA-BoS-15/113 PL) opublikowane 14 września 2015 roku.

Zasady wyceny aktywów i zobowiązań na potrzeby sprawozdania statutowego są zgodne z przepisami określonymi w Ustawie o rachunkowości oraz z wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi, m.in.:

- Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji,
- Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie uznawania i metod wyceny oraz ujawniania i prezentacji instrumentów finansowych.

HIERARCHIA METOD WYCENY

Wycena aktywów i zobowiązań dokonywana jest w sposób hierarchiczny, tzn.:

- przy wykorzystaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach dla takich samych składników aktywów/zobowiązań,
- jeśli korzystanie z cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów/zobowiązań nie jest możliwe, pod uwagę brane są ceny notowane na aktywnych rynkach dla podobnych składników aktywów/zobowiązań z zastosowaniem korekt odzwierciedlających różnice,
- jeśli takie same lub podobne aktywa/zobowiązania nie są notowane na aktywnych rynkach, korzysta się z alternatywnych metod wyceny (o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej), przy czym w maksymalny sposób wykorzystuje się potrzebne do wyceny informacje rynkowe, minimalizując wykorzystanie parametrów specyficznych dla Spółki.

Spółka dokonuje przeglądu metod wyceny możliwych do zastosowania dla poszczególnych aktywów i zobowiązań, przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki rynku oraz charakteru rozpatrywanych aktywów oraz zobowiązań.

KRYTERIA OCENY AKTYWNEGO RYNKU

Za aktywny rynek uznaje się rynek, na którym transakcje dotyczące składnika aktywów lub zobowiązań finansowych odbywają się z dostateczną częstotliwością i mają dostateczny wolumen, aby dostarczać bieżących informacji na temat cen (np. Bondspot, GPW, rynki zagraniczne), przy czym:

- instrumenty będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne,
- zazwyczaj w każdym czasie występują zainteresowani nabywcy i sprzedawcy,
- ceny są podawane do publicznej wiadomości.

W przypadku gdy dany składnik lokat jest przedmiotem obrotu na więcej niż jednym aktywnym rynku, Spółka dokonuje wyboru rynku głównego na podstawie rodzaju analizowanego aktywa, częstotliwości oraz wolumenu obrotu na danym składniku lokat oraz minimalnych kryteriów kwotowych.

ZMIANY METOD WYCENY W TRAKCIE ROKU

W 2024 roku nie dokonano istotnych zmian w zasadach wyceny dla celów Wypłacalności 2.

D.1. Aktywa

Aktywa wyceniane są przy zastosowaniu ekonomicznego, rynkowego podejścia bazującego na ocenie ryzyka, zgodnie z art. 223 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, tj. w wartości godziwej, czyli kwocie, za jaką mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji na warunkach rynkowych.

Tabela 12. Zestawienie aktywów na koniec roku sprawozdawczego

AKTYWA	WARTOŚĆ WG STATUTOWYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH*	KOREKTA WARTOŚCI DO S2, Z TYTUŁU:		WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2
		REKLASYFIKACJI**	WYCENY	
Aktywowane koszty akwizycji	1 252 962	0	-1 252 962	
Wartości niematerialne i prawne	188 637	0	-188 637	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	152 161	0	233 784	385 945
Lokaty (inne niż aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	18 402 405	0	69 338	18 471 743
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	2 218	0	3 592	5 810
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	655 144	0	211 908	867 052
Akcje i udziały	98 038	0	0	98 038
Dłużne papiery wartościowe	17 190 833	0	-146 162	17 044 671
Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	219 132	0	0	219 132
Instrumenty pochodne	70 798	0	0	70 798
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	166 242	0	0	166 242
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	50 221	0	253	50 474
Kwoty należne z umów reasekuracji	1 890 461	-295 096	-696 308	899 057
Depozyty u cedentów	50	0	0	50
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	1 522 081	-1 298 285	0	223 796
Należności z tytułu reasekuracji biernej	123 734	-23 060	0	100 674
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	66 460	0	-2 096	64 364
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	147 680	0	-5 659	142 021
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	37 295	12 037	-30 145	19 187
Aktywa ogółem	23 834 147	-1 604 404	-1 872 432	20 357 311

* Wartości wg statutowych sprawozdań finansowych zostały zaprezentowane zgodnie z zasadami prezentacji obowiązującymi w bilansie ekonomicznym.

** W kolumnie „Reklasyfikacje” przedstawiono korekty należności ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, rozpoznanych jako niewymagalne i ujmowanych w bilansie ekonomicznym w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

*** Pełny formularz S.02.01 zgodny z Rozporządzeniem wykonawczym ITS do SFCR stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

W dalszej części rozdziału zamieszczono opisy sposobu wyceny istotnych pozycji aktywów występujących w bilansie ekonomicznym. Pozycje uznane przez Spółkę jako nieistotne nie podlegały opisom, jednakże ich brak w ocenie Spółki nie wpływa na proces decyzyjny lub ocenę dokonywaną przez użytkowników niniejszego Sprawozdania. W części D.1 wskazano również na różnice w metodykach wycen i ujęciu aktywów na potrzeby sprawozdania statutowego i Wypłacalności 2.

Wycena aktywów

AKTYWOWANE KOSZTY AKWIZYCIJ

W bilansie statutowym aktywowane koszty akwizycji obejmują poniesione w okresie sprawozdawczym bezpośrednie koszty akwizycji i część pośrednich kosztów akwizycji w udziale przypadającym na przyszłe okresy sprawozdawcze.

Aktywowane koszty akwizycji nie występują w bilansie ekonomicznym na potrzeby Wypłacalności 2, co powoduje różnicę między bilansem statutowym a bilansem ekonomicznym.

WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE

Wartości niematerialne i prawne obejmują (z wyłączeniem wartości niematerialnych i prawnych zaliczanych do inwestycji oraz wartości firmy) nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności: autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych, know-how. Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się również koszty zakończonych prac rozwojowych.

Do celów statutowych wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe.

Wartości niematerialne i prawne na potrzeby Wypłacalności 2 są ujmowane i wyceniane w wartości innej niż zero tylko wtedy, gdy mogą być sprzedane oddzielnie i jeśli istnieje aktywny rynek dla takich samych lub podobnych wartości niematerialnych i prawnych. Spółka nie identyfikuje wartości niematerialnych i prawnych spełniających powyższe kryteria, dlatego w bilansie ekonomicznym na potrzeby Wypłacalności 2 dla wartości niematerialnych i prawnych przyjęto wartość zero.

NIERUCHOMOŚCI, MASZYNY I WYPOSAŻENIE (RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE) WYKORZYSTYWANE NA UŻYTEK WŁASNY

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny obejmują aktywa o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby Spółki. Składniki rzeczowych aktywów trwałych kwalifikuje się do ujęcia jako składnik aktywów wyłącznie wtedy, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem będą napływać do przedsiębiorstwa i można wiarygodnie określić cenę nabycia lub koszt wytworzenia składnika.

Dla celów Wypłacalności 2, w ramach tej pozycji bilansu Spółka ujmuje również aktywa z tytułu prawa do użytkowania nieruchomości wykorzystywanych na potrzeby własne, spełniających definicję umowy leasingu zgodnie z MSSF 16.

W związku z klasyfikacją umów najmu nieruchomości jako umów leasingu operacyjnego dla celów sprawozdawczości statutowej, tego typu aktywa nie występują w bilansie sporządzonym zgodnie z Ustawą o Rachunkowości, co powoduje różnicę w stosunku do bilansu ekonomicznego.

Do celów statutowych, rzeczowe aktywa trwałe wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Nieruchomości wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonej o wartość naliczonego umorzenia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Grunty własne, prawo wieczystego użytkowania gruntu oraz inwestycje budowlane i zaliczki na poczet inwestycji nie podlegają amortyzacji. Prawo wieczystego użytkowania gruntu wycenia się według wartości nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Spółka nie identyfikuje nieruchomości, które mogłyby być jednocześnie zaklasyfikowane jako nieruchomości do użytku własnego i innego przeznaczenia. Zarówno dla celów sprawozdawczości statutowej, jak i bilansu ekonomicznego do kategorii nieruchomości wykorzystywanych do użytku własnego, Spółka klasyfikuje nieruchomości, w których obecnie jest prowadzona lub docelowo będzie prowadzona działalność Spółki lub jej jednostki podporządkowanej.

W bilansie na potrzeby Wypłacalności 2 wartość nieruchomości do użytku własnego (innych niż prawa do użytkowania z tytułu umów najmu nieruchomości) jest wykazywana w wartości godziwej ustalonej na podstawie wyceny niezależnego rzeczoznawcy, sporządzanej co roku dla nieruchomości o wartości powyżej 1 mln PLN i nie rzadziej niż raz na 3 lata dla pozostałych nieruchomości. Opis sposobu wyceny został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 prawa do użytkowania z tytułu umów najmu nieruchomości oraz rzeczowe aktywa trwałe inne niż nieruchomości klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2024 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 12.

UDZIAŁY W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH, W TYM UDZIAŁY KAPITAŁOWE

Udziały kapitałowe oznaczają posiadanie, bezpośrednio lub za pomocą kontroli, co najmniej 20% praw głosu lub kapitału przedsiębiorstwa.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku Spółka posiadała 100% udziałów w spółce TUnŻ „WARTA” S.A.

Na potrzeby sprawozdania statutowego udziały w jednostce podporządkowanej wyceniane są metodą praw własności.

Na potrzeby Wypłacalności 2, w związku z faktem, że TUnŻ „WARTA” S.A. jest ubezpieczeniową jednostką podporządkowaną nienotowaną na aktywnym rynku, wycena jej udziałów następuje przy wykorzystaniu skorygowanej metody praw własności, na podstawie posiadanego udziału w nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami jednostki podporządkowanej. Nadwyżka ustalana jest po uprzednim dokonaniu wyceny aktywów i zobowiązań jednostki powiązanej zgodnie z zasadami wyceny według Wypłacalności 2.

Różnice na dzień 31 grudnia 2024 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 12.

AKCJE I UDZIAŁY

W pozycji akcje i udziały bilansu ekonomicznego wykazano:

- akcje i udziały notowane (pozycja C0010/R0110 w załączniku nr 1),
- akcje i udziały nienotowane (pozycja C0010/R0120 w załączniku nr 1).

Pozycja akcje i udziały notowane bilansu ekonomicznego obejmuje akcje notowane na rynku regulowanym lub alternatywnym.

Na potrzeby sprawozdania statutowego akcje i udziały notowane wyceniane są każdorazowo w wartości godziwej. W związku z powyższym, nie jest konieczne przeprowadzenie dodatkowych korekt na potrzeby Wypłacalności 2.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na dzień 31 grudnia 2024 roku, na potrzeby Wypłacalności 2, akcje i udziały notowane zaklasyfikowano do kategorii aktywów, wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych akcjach notowanych zawarto transakcje albo jeżeli wolumen obrotów nie był znacząco niski.

Wartość godziwa akcji notowanych wyznaczona została na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku (np. GPW, NewConnect) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2, akcje i udziały notowane klasyfikowane są do kategorii aktywów, wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych akcjach notowanych nie zawarto żadnej transakcji albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski.

Opis sposobu wyceny akcji notowanych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE

W pozycji dłużne papiery wartościowe bilansu ekonomicznego wykazano:

- obligacje państwowe (pozycja C0010/R0140 w załączniku nr 1),
- obligacje korporacyjne (pozycja C0010/R0150 w załączniku nr 1).

Pozycja obligacje państwowe bilansu ekonomicznego obejmuje obligacje rządowe, komunalne, obligacje emitowane na szczeblu ponadnarodowym oraz obligacje, które są w pełni, bezwarunkowo i nieodwołalnie gwarantowane przez rządy centralne, nienotowane oraz notowane na rynku regulowanym lub alternatywnym, natomiast w pozycji obligacje korporacyjne

bilansu ekonomicznego wykazywane są notowane oraz nienotowane dłużne papiery korporacyjne.

Na potrzeby sprawozdania statutowego obligacje państwowe oraz obligacje korporacyjne wyceniane są każdorazowo w wartości godziwej lub według skorygowanej ceny nabycia ustalonej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Na potrzeby Wypłacalności 2 przeprowadzane są korekty dostosowujące wycenę obligacji państwowych i obligacji korporacyjnych w bilansie ekonomicznym do wartości godziwej.

Różnice na dzień 31 grudnia 2024 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 12.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 notowane obligacje państwowe oraz notowane obligacje korporacyjne klasyfikowane są do kategorii aktywów, wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych obligacjach zawarto transakcje albo jeżeli wolumen obrotów nie był znacząco niski.

W powyższym przypadku wartość godziwa notowanych obligacji państwowych wyznaczana jest na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku (np. GPW, BondSpot) lub najlepszej oferty kupna z rynku Treasury BondSpot Hurtowy z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku, natomiast wartość godziwa notowanych obligacji korporacyjnych wyznaczana jest na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku (np. GPW, BondSpot) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 notowane obligacje państwowe (jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych notowanych obligacjach państwowych nie zawarto żadnej transakcji albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski), notowane obligacje korporacyjne (jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych notowanych obligacjach korporacyjnych nie zawarto żadnej transakcji albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski), nienotowane obligacje komunalne oraz nienotowane obligacje korporacyjne klasyfikowane są do kategorii aktywów, wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny dłużnych papierów wartościowych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

JEDNOSTKI UCZESTNICTWA I CERTYFIKATY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ZBIOROWEGO INWESTOWANIA

W pozycji jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania bilansu ekonomicznego wykazywane są nienotowane jednostki

uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych oraz tytuły uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych notowanych na giełdzie.

Na potrzeby sprawozdania statutowego jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania wyceniane są każdorazowo w wartości godziwej. W związku z powyższym, nie jest konieczne przeprowadzenie dodatkowych korekt na potrzeby Wypłacalności 2.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, tytuły uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych notowanych na giełdzie klasyfikowane są na potrzeby Wypłacalności 2 do kategorii aktywów wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych tytułach uczestnictwa zawarto transakcje albo jeżeli wolumen obrotów nie był znacząco niski.

Wartość godziwa tytułów uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych notowanych na giełdzie wyznaczana jest na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, nienotowane jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny nienotowanych jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

INSTRUMENTY POCHODNE

W pozycji instrumenty pochodne bilansu ekonomicznego wykazywane są instrumenty pochodne: fx forward, fx swap, IRS oraz CIRS. Na potrzeby sprawozdania statutowego instrumenty pochodne wyceniane są każdorazowo w wartości godziwej. W związku z powyższym, nie jest konieczne przeprowadzenie dodatkowych korekt na potrzeby Wypłacalności 2.

Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wycena jest dodatnia i jako zobowiązania, gdy ich wycena jest ujemna.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 instrumenty pochodne klasyfikowane są do kategorii aktywów (zobowiązań) wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny instrumentów pochodnych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

DEPOZyty INNE NIŻ EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

W pozycji depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych bilansu ekonomicznego wykazywane są depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych, które nie mogą być

wykorzystywane do dokonywania płatności przed upływem określonego terminu i nie mogą zostać wymienione na walutę lub na depozyty zbywalne bez znacznego ograniczenia lub kary.

Na potrzeby sprawozdania statutowego depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych (depozyty ON) wyceniane są w wartości nominalnej lub kwocie wymaganej zapłaty, rozumianej jako wartość nominalna powiększona o liniowo naliczone odsetki.

Z uwagi na krótki termin zapadalności ww. depozytów, na potrzeby Wypłacalności 2 stosowane jest uproszczenie polegające na braku przeprowadzania dodatkowych korekt dostosowujących wycenę depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych w bilansie ekonomicznym do wartości godziwej.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

POŻYCZKI I POŻYCZKI ZABEZPIECZONE HIPOTECZNIE

W pozycji pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie bilansu ekonomicznego wykazywane są pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie (pozycja C0010/R0260 w załączniku nr 1), obejmujące pożyczki udzielone dłużnikom innym niż osoby fizyczne.

Na potrzeby sprawozdania statutowego pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie wyceniane są każdorazowo według skorygowanej ceny nabycia ustalonej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Na potrzeby Wypłacalności 2 przeprowadzane są dodatkowe korekty dostosowujące wycenę pożyczek i pożyczek zabezpieczonych hipotecznie w bilansie ekonomicznym do wartości godziwej.

Różnice na dzień 31 grudnia 2024 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 12.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie, klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny pożyczek i pożyczek zabezpieczonych hipotecznie został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

KWOTY NALEŻNE Z UMÓW REASEKURACJI

Kwoty należne z umów reasekuracji w bilansie ekonomicznym obejmują udziały reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych z tytułu reasekuracji biernej i retrocesji.

Opis sposobu ustalania udziałów reasekuratorów w rezerwach został zaprezentowany w części poświęconej rezerwom techniczno-ubezpieczeniowym (rozdział D.2).

Różnica poziomu kwot należnych z umów reasekuracji w bilansie ekonomicznym w stosunku do bilansu statutowego wynika z faktu, że podstawą ustalania kwot należnych są rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto, których wartość wyznaczona zgodnie z zasadami Wypłacalności 2 jest niższa od wartości ustalonej na potrzeby rachunkowości.

Przy ustalaniu kwot należnych z umów reasekuracji według zasad Wypłacalności 2 uwzględnia się na potrzeby dyskontowania różnicę w czasie między otrzymaniem kwoty należnej od reasekuratora a dokonaniem bezpośredniej wypłaty. Kwoty należne z umów reasekuracji pomniejszane są również o oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez reasekuratora.

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ I OD POŚREDNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych obejmują przeterminowane należności od ubezpieczających, innych ubezpieczycieli i pośredników ubezpieczeniowych oraz inne związane z działalnością ubezpieczeniową, które nie są ujęte we wpływach pieniężnych z tytułu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Pozycja ta obejmuje także należności od cedentów i retrocedentów z tytułu reasekuracji czynnej. Terminem wymagalności, służącym za podstawę do klasyfikacji należności do rozrachunków w bilansie bądź do przepływów pieniężnych do wyliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, jest termin płatności wynikający z umowy z danym podmiotem, od którego Spółka ma należności.

Do celów statutowych należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych oraz z tytułu reasekuracji czynnej obejmują bieżące i przeterminowane należności, które wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny należności został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2024 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 12. Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. należności do wartości godziwej, efekt dyskonta nie został uwzględniony w wycenie do bilansu ekonomicznego.

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU REASEKURACJI BIERNEJ

Należności z tytułu reasekuracji biernej obejmują należności od reasekuratorów i retrocesjonariuszy z tytułu reasekuracji biernej i retrocesji, niestanowiące kwot należnych z umów reasekuracji. Należności te dotyczą w szczególności:

- bieżących i przeterminowanych rozliczeń z tytułu udziału reasekuratorów/retrocesjonariuszy w wypłaconych przez ubezpieczyciela odszkodowaniach i świadczeniach,
- przeterminowanych należności z tytułu prowizji reasekuracyjnych z reasekuracji biernej i retrocesji,
- przeterminowanych należności z tytułu udziałów w zyskach reasekuratorów/retrocesjonariuszy.

Należności bieżące z pozostałych tytułów stanowią składnik przepływów pieniężnych uwzględniany przy ustalaniu wartości kwot należnych z umów reasekuracji.

Terminem wymagalności, służącym za podstawę do odpowiedniej klasyfikacji należności jest termin płatności wynikający z umowy z danym podmiotem, od którego Spółka ma należności.

Do celów statutowych należności z tytułu reasekuracji biernej obejmują bieżące i przeterminowane należności, które wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 należności z tytułu reasekuracji biernej klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny należności został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2024 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 12.

Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. należności do wartości godziwej, efekt dyskonta nie został uwzględniony w wycenie do bilansu ekonomicznego.

POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI (HANDLOWE, INNE NIŻ Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ)

Do pozostałych należności zalicza się kwoty należne od pracowników lub innych kontrahentów niezwiązane z ubezpieczeniami, w tym od podmiotów publicznych.

Do celów statutowych pozostałe należności wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe należności klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny pozostałych należności został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2024 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 12.

Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. należności do wartości godziwej, efekt dyskonta nie został uwzględniony w wycenie do bilansu ekonomicznego.

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

W pozycji środki pieniężne i ich ekwiwalenty bilansu ekonomicznego wykazywane są banknoty i monety w obiegu powszechnie wykorzystywane do dokonywania płatności oraz depozyty, które mogą być na żądanie wymienione na gotówkę według ich wartości nominalnej i które mogą być bezpośrednio wykorzystywane do dokonywania płatności w formie czeku, przekazu, poprzez polecenie wypłaty przelewu, zapłaty lub inną metodą płatności bezpośredniej bez żadnych opłat ani ograniczeń.

Na potrzeby sprawozdania statutowego oraz na potrzeby Wypłacalności 2 środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyceniane są każdorazowo w wartości nominalnej, która stanowi najlepsze odzwierciedlenie wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku różnica w wycenie opisywanej pozycji w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowana w tabeli 12 wynika z faktu, iż na potrzeby Wypłacalności 2 środki dotyczące zakładowego funduszu świadczeń socjalnych podlegają wyłączeniu z bilansu.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 środki pieniężne i ich ekwiwalenty klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny środków pieniężnych i ich ekwiwalentów został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

POZOSTAŁE AKTYWA (NIEWYKAZANE W INNYCH POZYCJACH)

Pozostałe aktywa obejmują wszystkie aktywa nieuwzględnione w pozostałych pozycjach bilansu.

W tej pozycji w bilansie ekonomicznym wykazuje się należności bieżące z tytułu regresów, które kwalifikują się jako osobne aktywa zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości i nie są ujmowane w kalkulacji najlepszego oszacowania.

Spółka nie identyfikuje rozliczeń międzyokresowych kosztów, które mogłyby zostać zbyte lub przeniesione do innego podmiotu, dlatego w bilansie ekonomicznym na potrzeby Wypłacalności 2 dla rozliczeń międzyokresowych kosztów przyjęto wartość zero.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe aktywa klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny pozostałych aktywów został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2024 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 12.

Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę do wartości godziwej należności uwzględnionych w tej pozycji, efekt dyskonta nie został uwzględniony w wycenie do bilansu ekonomicznego.

Leasing

Ogólny opis ustaleń leasingowych znajduje się w rozdziale A.4 niniejszego Sprawozdania, natomiast opis zasad wyceny dotyczący aktywów i zobowiązań leasingowych w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania w części *MSSF 16 LEASING*.

D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ustalanych dla celów wypłacalności jest równa sumie najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka. Najlepsze oszacowanie odpowiada oczekiwanej obecnej wartości przyszłych przepływów pieniężnych, natomiast margines ryzyka ma wysokość zapewniającą, by wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiadała kwocie, jakiej zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji zażądałyby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych i wywiązanie się z nich.

W tabeli 13 pokazano wartości rezerw dla celów wypłacalności oraz wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ustalone zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

Kwoty należne z umów reasekuracji zostały zaprezentowane w rozdziale D.1.1 niniejszego Sprawozdania.

Tabela 13. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na koniec roku sprawozdawczego

REZERWY TECHNICZNO- UBEZPIECZENIOWE (RTU)	WARTOŚĆ WG STATUTOWYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	KOREKTA WARTOŚCI DO S2, Z TYTUŁU:		WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2
		REKLASY- FIKACJI **	WYCENY	
Rezerwy nierentowe	13 931 058	-855 947	-4 116 621	8 958 490
Rezerwy rentowe *	3 602 241	0	-537 827	3 064 414
Margines ryzyka		0	823 594	823 594
Pozostałe rezerwy techniczno- ubezpieczeniowe	184 893	0	-184 893	0
Rezerwy techniczno- ubezpieczeniowe ogółem	17 718 192	-855 947	-4 015 747	12 846 498

* W wierszu rezerwy rentowe wartości wg Wypłacalność 2 zawierają łącznie rezerwy rentowe, które w bilansie ekonomicznym prezentowane są w podziale na ubezpieczenia o charakterze ubezpieczeń na życie oraz ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie

** W kolumnie „Reklasyfikacje” przedstawiono korekty należności i zobowiązań ubezpieczeniowych, rozpoznanych jako niewymagalne i ujmowanych w bilansie ekonomicznym w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Kolumna ta zawiera również wartości regresów praktycznie pewnych.

Najlepsze oszacowanie, będące podstawowym składnikiem rezerw dla celów wypłacalności, obejmuje łącznie najlepsze oszacowanie rezerw szkodowych oraz rezerwy składek w ujęciu brutto, jak również uwzględnia niewymagalne (bieżące) zobowiązania i należności ubezpieczeniowe. Nie obejmują one jednak należności bieżących z tytułu regresów praktycznie pewnych, które kwalifikują się jako osobne aktywa zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości i są prezentowane w odrębnej pozycji bilansu ekonomicznego, tj. *Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)*.

Ponadto, w przeciwieństwie do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ujętych w sprawozdaniu statutowym, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ustalone według zasad Wypłacalności 2 nie zawierają następujących pozycji:

- rezerwy na wyrównanie szkodowości,
- wyrównania oszacowania przewidywanych regresów do limitów ustawowych zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji.

ISTOTNE RÓŻNICE W WYCENIE REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH POMIĘDZY STOSOWANYMI METODAMI NA POTRZEBY WYPŁACALNOŚCI 2 I W SPRAWOZDANIU STATUTOWYM

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności obejmują najlepsze oszacowanie równe oczekiwanej wartości obecnej przyszłych przepływów pieniężnych (tj. podlegają dyskontowaniu przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka ogłaszanej przez EIOPA) oraz margines ryzyka.

Na potrzeby sprawozdania statutowego rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia ustalana jest jako suma nominalnych przyszłych wypłat oszacowanych z zastosowaniem zasady ostrożnej wyceny. Dyskontowaniem objęte są jedynie rezerwy na skapitalizowaną wartość rent i w tym przypadku stosowane są stałe stopy techniczne.

W przypadku rezerw dla celów wypłacalności naliczana jest rezerwa z tytułu kosztów działalności lokacyjnej związanej z obsługą portfela zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych.

Istotne różnice w sposobie wyceny rezerw dotyczą rezerwy składek. Rezerwa ta według zasad Wypłacalności 2 tworzona jest jako saldo przewidywanych wartości odszkodowań wraz z kosztami ich likwidacji (z tytułu szkód, które wydarzą się po dacie bilansowej), należnych rat składek i prowizji, przewidywanych premii i rabatów oraz kosztów obsługi portfela, kosztów działalności lokacyjnej i innych rodzajów przepływów pieniężnych, które są związane z portfelem polis aktywnych na datę bilansową. Ponadto rezerwa składek dla celów wypłacalności podlega dyskontowaniu. Wycena rezerwy składek odzwierciedla zatem oczekiwaną wartość zobowiązań ubezpieczeniowych z tytułu spodziewanych przebiegów szkodowych ryzyk jeszcze nie zarobionych, pomniejszoną o przyszłe wpływy. W tym ujęciu nie są odrębnie wykazywane koszty akwizycji rozliczane w czasie. Tak ustalona rezerwa składek według zasad Wypłacalności 2 jest niższa niż suma rezerwy składek oraz rezerwy na ryzyka niewygaśnięte ustalonych na potrzeby sprawozdania statutowego. Rezerwa składek na potrzeby sprawozdania statutowego tworzona jest indywidualnie dla każdej umowy ubezpieczenia, jako składka przypisana przypadająca na następne okresy sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu, na jaki składka została przypisana, przy czym w przypadku umów ubezpieczenia, których ryzyko nie jest rozłożone równomiernie w okresie trwania ubezpieczenia, rezerwę tworzy się proporcjonalnie do przewidywanego ryzyka w następnych okresach sprawozdawczych.

Margines ryzyka jako składnik rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ustalanych według zasad Wypłacalności 2 nie występuje w sprawozdawczości statutowej.

Poniższe zestawienie zawiera wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ujęciu brutto z wyodrębnieniem istotnych linii biznesowych.

Tabela 14. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na koniec roku sprawozdawczego podziale na linie biznesowe

LINIE BIZNESOWE	WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2			WARTOŚĆ WG STATUTOWYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH
	RTU DLA CELÓW WYPŁACALNOŚCI	W TYM NAJLEPSZE OSZACOWANIE	W TYM MARGINES RYZYKA	
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	6 683 229	6 238 729	444 500	7 872 009
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	1 465 036	1 363 858	101 178	2 157 225
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	1 420 750	1 249 469	171 281	2 799 315
Pozostałe linie	3 277 483	3 170 848	106 635	4 889 643
Ogółem	12 846 498	12 022 904	823 594	17 718 192

Podział na linie biznesowe jest zgodny ze stosowaną w załącznikach do Sprawozdania informacją ilościową tj. zawiera wartości dla reasekuracji czynnej z tytułu umów reasekuracji proporcjonalnej.

Zasady wyceny najlepszego oszacowania

Przedmiotowe zasady obejmują zarówno ubezpieczenia majątkowo-osobowe z wyłączeniem zdrowotnych, jak też ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych, zgodnie z ujęciem w bilansie ekonomicznym.

Zakres rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla ubezpieczeń majątkowo-osobowych obejmuje:

- rezerwę na niewypłacone odszkodowania i świadczenia (rezerwy szkadowe) z tytułu szkód nierentowych,
- skapitalizowaną wartość świadczeń rentowych (rezerwy rentowe),
- rezerwę składadek.

METODY STOSOWANE W KALKULACJI REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH DLA ŚWIADCZEŃ INNYCH NIŻ RENTOWE

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzy się, stosując następujące metody:

- aktuarialną – polegającą na ustalaniu rezerwy przy zastosowaniu metod matematyki ubezpieczeniowej, finansowej i statystyki, odrębnie dla każdej umowy ubezpieczenia lub każdej szkody lub sprawy szkadowej albo zbiorczo dla całego portfela ubezpieczeń lub jego części,
- inną niż aktuarialną:
 - indywidualną – polegającą na ustalaniu odrębnie dla każdej umowy ubezpieczenia lub każdej sprawy szkadowej dokładnej wielkości rezerwy, a w przypadku niemożności ustalenia dokładnej wielkości rezerwy – jej wiarygodnego oszacowania,
 - ryczałtową – polegającą na ustaleniu rezerwy zbiorczo dla całego portfela ubezpieczeń lub jego części, jako ustalonego procentu (wskaźnik ryczałtowy) składki, wartości wypłaconych odszkodowań i świadczeń lub wartości rezerwy techniczno-ubezpieczeniowej.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są tworzone zgodnie z przepisami prawa, w sposób ostrożny, wiarygodny i obiektywny; stosowane metody wyceny są odpowiednie do charakteru, skali i złożoności ryzyk leżących u podstaw zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych.

Obliczenia są dokonywane w oparciu o aktualne i wiarygodne informacje oraz realistyczne założenia.

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia (rezerwy szkadowe)

Przy wyliczaniu wartości najlepszego oszacowania wykorzystywane są następujące metody aktuarialne:

- Chain-Ladder,
- Expected Loss Ratio,
- Bornhuetter-Ferguson,
- metoda wskaźnikowa proporcjonalnego przeniesienia rezerw pomiędzy analogicznymi portfelami,
- metoda liczby szkód i średniej szkody,
- metoda szacowania spodziewanej wielkości szkód na bazie proporcji zaszłych szkód do ekspozycji pracującej.

Ponadto w przypadku wystąpienia nietypowej sytuacji uniemożliwiającej zastosowanie powyższych metod osoba nadzorująca funkcję aktuarialną może zaproponować inną, specyficzną metodę, która może być zastosowana po akceptacji członka Zarządu nadzorującego Pion Finansów.

Powyższe metody służą oszacowaniu rezerw wynikających z:

- trójkąta wypłat zakumulowanych lub ostatecznej wartości wypłat,
- trójkąta zobowiązań (suma zakumulowanych wypłat i utworzonych rezerw na szkody zgłoszone) lub ostatecznej wartości zobowiązań,
- trójkąta liczby szkód zgłoszonych lub ostatecznej liczby szkód (oddzielnie określa się wartość spodziewanej średniej szkody),
- ekspozycji portfela.

W zależności od dostępności danych i charakteru ubezpieczeń jednostką czasu w wyliczeniach jest rok, kwartał, miesiąc lub – w przypadku zdarzeń katastroficznych – dzień.

Obliczenia prowadzone są na danych w zakresie odszkodowań, dodatkowo prowadzone są analizy w zakresie kosztów likwidacji szkód i kosztów windykacji regresów oraz regresów i odzysków, a także kosztów działalności lokacyjnej związanej z obsługą zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, które są uwzględniane poprzez system narzutów w celu uzyskania pełnego szacunku wartości zobowiązań. Również inne rodzaje przepływów pieniężnych, związanych z zawartymi umowami ubezpieczeniowymi lub reasekuracyjnymi, są uwzględniane przy ustalaniu wartości najlepszego oszacowania.

W przypadku ubezpieczeń o małej liczbie danych statystycznych lub braku pełnych danych dopuszcza się stosowanie metod uproszczonych w stosunku do powyższych.

Przy obliczaniu najlepszego oszacowania na dzień 31 grudnia 2024 roku nie miały zastosowania istotne, ważne przybliżenia (uproszczenia).

W celu kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wykorzystywane są dane z systemów księgowych oraz systemów technicznych Spółki, dane przekazywane bezpośrednio przez komórki organizacyjne oraz dane publikowane przez organy państwowe (np. dane GUS, NBP). Te dane podlegają kontroli i porównaniom w celu wyeliminowania ewentualnych błędów. Za proces okresowej kontroli jakości danych oraz za poprawność danych odpowiadają komórki organizacyjne będące właścicielami przekazywanych danych. Dane z systemów księgowych objęte są procesem kontroli danych księgowych.

Przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych stosowana jest segmentacja zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych na jednorodne grupy ryzyka. W ramach linii biznesowych stosowany jest dalszy podział na szkody regularne i duże oraz wydziela się szczególnie wielkie. Uwzględniana jest również struktura organizacyjna z perspektywy zarządzania portfelem ubezpieczeń.

Z przyczyn optymalizacyjnych pewne mało istotne ryzyka zostały zaklasyfikowane w obowiązującej segmentacji do najbardziej podobnych dominujących rodzajów ryzyka.

Dodatkowo, w przypadku ubezpieczeń komunikacyjnych indywidualnych, kolejnym kryterium w stosowanej segmentacji jest podział na marki WARTA oraz HDI w celu uwzględnienia specyfiki tych portfeli klientów, a w przypadku ubezpieczenia AC ze względu na różnicowanie zakresu ubezpieczenia (marka HDI jest wykorzystywana do oferowania mniej kompleksowych ubezpieczeń komunikacyjnych).

Ponadto, oddzielnie traktuje się renty, a w przypadku ubezpieczeń komunikacyjnych stosowane jest rozróżnianie kraju szkody (krajowe, zagraniczne) oraz typu szkody (osobowe, rzeczowe).

W analizach poszczególnych segmentów ryzyka stosowane są standardowe metody badania rozwoju trójkątów szkodowych rekomendowane w naukach aktuarialnych. Wybór ostatecznej metody następuje poprzez weryfikację wyników back-testów oraz analizy porównawczej wyników uzyskiwanych różnymi

metodami. Na podstawie analiz back-testów bada się adekwatność modelu stosowanego dla danego segmentu i w wyniku tego badania wybiera się właściwy sposób szacowania parametrów, z uwzględnieniem występujących w badanym okresie trendów.

W konsekwencji wybrana metoda, w oparciu o posiadane dane, w najlepszy możliwy sposób odzwierciedla charakter ryzyka analizowanych segmentów i umożliwia przeprowadzanie obliczeń przy zastosowaniu właściwych metod aktuarialnych.

Rezerwy na szkody zgłoszone odpowiadają wartości szkód ustalonych przez likwidatorów na potrzeby sprawozdawczości statutowej. Dla szkód ze szczególnie wielką rezerwą w przypadku dokonania przez komórkę ds. likwidacji dodatkowej oceny, jest ona uwzględniana w najlepszym oszacowaniu.

Szkody katastroficzne są przedmiotem oddzielnego modelowania. Duże szkody mogą być w pewnych segmentach wydzielane do odrębnej analizy.

Dane wyrażane w obcej walucie są wykorzystywane w przypadku ubezpieczeń morskich oraz zagranicznych szkód z OC komunikacyjnego. Do przeliczenia wartości najlepszego oszacowania wyrażonych w walucie obcej stosowane są kursy średnie NBP.

Przyszłe przepływy gotówkowe odzwierciedlają przebiegi i trendy w zakresie historycznych danych o wypłatach odszkodowań realizowanych dla poszczególnych lat szkodowych.

Przepływy podlegają dyskontowaniu przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka ogłaszanej przez EIOPA w celu ustalenia ostatecznej wartości rezerw, czyli ich wartości bieżącej na dzień tworzenia rezerw.

Rezerwa składek

Rezerwę składek w ujęciu nominalnym tworzy się jako saldo przewidywanych wartości odszkodowań wraz z kosztami ich likwidacji (wynikających ze szkód, które wydarzą się po dacie bilansowej), należnych rat składek i prowizji, przewidywanych premii i rabatów oraz kosztów obsługi portfela, kosztów działalności lokacyjnej i innych rodzajów przepływów pieniężnych, które są związane z portfelem polis aktywnych na datę bilansową. Wartość najlepszego oszacowania rezerwy składek na potrzeby Wypłacalności 2 uwzględnia następujące aspekty:

- parametr przewidywanej szkodowości,
- współczynniki kosztów obsługi polis i kosztów akwizycji,
- wartość niewymagalnych rat składek i prowizji,
- wpływ rezygnacji z umów,
- przewidywane wypłaty z tytułu premii i rabatów,
- koszty działalności lokacyjnej, związanej z obsługą zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych.

Zakładana szkodowość jest uzgadniana z komórkami organizacyjnymi odpowiadającymi za produkty w celu uwzględnienia realizowanych założeń taryfikacyjnych.

Biorąc pod uwagę powyższe, wartość najlepszego oszacowania rezerwy składek odzwierciedla przewidywaną wartość zdyskontowanych zobowiązań ubezpieczeniowych z tytułu spodziewanych przebiegów szkodowych ryzyk jeszcze nie zarobionych, pomniejszoną o przyszłe wpływy.

W ubezpieczeniach majątkowo-osobowych przewidywane zachowania ubezpieczających, w tym w zakresie rezygnacji z umów ubezpieczenia, mają ograniczony wpływ na wysokość najlepszego oszacowania ze względu na krótki horyzont czasowy tych ubezpieczeń. Można przyjąć założenie, że przebieg tych procesów na podstawie danych historycznych jest w wystarczającym stopniu odwzorowany w planowanych wielkościach przychodów składkowych. W kalkulacji najlepszego oszacowania stosowane są parametry w zakresie rezygnacji z polis.

Współczynniki kosztów akwizycji opierają się na wartościach ze stosownych kont księgowych i odpowiadają postanowieniom umów z pośrednikami.

Przewidywane przepływy z tytułu rezerwy składek podlegają dyskontowaniu przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka ogłaszanej przez EIOPA w celu ustalenia ostatecznej wartości rezerw, to jest ich wartości bieżącej na dzień tworzenia rezerw.

W przypadku rezerw szkodowych nierentowych i rezerwy składek w porównaniu do poprzedniego okresu nie miały miejsca istotne zmiany w zastosowanych metodach. Prowadzone były regularne aktualizacje wartości wykorzystywanych parametrów.

Kontynuowane jest tworzenie dodatkowego składnika najlepszego oszacowania z tytułu inflacyjnego wzrostu przyszłych płatności, wprowadzonego do stosowania na koniec 2022 roku. Rezerwa ta opowiada nadwyżce przewidywanej inflacji ponad inflację oszacowaną na podstawie dostępnych danych historycznych (tzw. inflacja wbudowana) stosowanych w standardowych metodach aktuarialnych.

METODY STOSOWANE W KALKULACJI REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH DLA ŚWIADCZEŃ RENTOWYCH

Rezerwę na skapitalizowaną wartość świadczeń rentowych (rezerwy rentowe) tworzy się w wysokości odpowiadającej ustalonej lub przewidywanej ostatecznej bieżącej wartości przyszłych wypłat świadczeń i poniesionych kosztów w tych sprawach szkodowych.

Ze względu na specyfikę tej rezerwy proces dyskontowania zawarty jest w samym wyliczeniu rezerwy. W tym celu przyjmowane są założenia dotyczące parametrów indeksacji świadczeń rentowych oraz stosowane jest dyskonto dla ustalenia wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu świadczeń rentowych.

Rezerwy rentowe na szkody zgłoszone ustalane są metodami aktuarialnymi zgodnie z zakładanym dalszym trwaniem życia według wieku i płci osoby pobierającej rentę dla okresu i kwoty świadczeń rentowych. Częstotliwość i okres płatności oraz kwota renty są ustalane w ramach procesu likwidacji tych roszczeń.

Przy ustalaniu rezerwy rentowej brana pod uwagę jest też możliwość rozliczania świadczeń rentowych w formie jednorazowych kapitalizacji jako element uwzględnienia przewidywanego zachowania ubezpieczonych.

W przypadku gdy renta jest likwidowana przez korespondenta zagranicznego jako wartość rezerwy zdyskontowanej przyjmowana jest kwota podana przez niego.

Rezerwy rentowe na szkody niezgłoszone (z tytułu szkód IBNR) ustalane są metodami aktuarialnymi. Na podstawie analizy rozwoju liczby rent oraz zakładając przewidywane średnie wartości skapitalizowanych rezerw rentowych, ustala się ich docelową łączną wartość dla ubezpieczeń majątkowo-osobowych. Przewidywane średnie wartości z tytułu szkód IBNR są kalkulowane na podstawie parametrów szkód rentowych pogrupowanych według okresu opóźnienia w zgłaszaniu szkody w celu uwzględnienia zmian w poszczególnych okresach zgłaszania. Mając na względzie obserwowane dla portfela rent zjawisko, że ustalana indywidualnie skapitalizowana wartość rent odbiega w początkowym okresie likwidacji od przewidywanej średniej wartości renty, tworzona jest rezerwa z tytułu ryzyka możliwego przyrostu wartości tych rezerw.

Dla całości rezerw rentowych rezerwa z tytułu kosztów likwidacji szkód, a także kosztów działalności lokacyjnej związanej z obsługą zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, jest ustalana poprzez system narzutów w celu uzyskania pełnego szacunku wartości zobowiązań.

W związku z zanotowanymi przypadkami zmiany przez sąd na wniosek poszkodowanego sumy gwarancyjnej w ubezpieczeniu OC Komunikacyjnym na wyższą w celu zapewnienia ciągłości wypłat świadczenia rentowego, rezerwa rentowa, zarówno RBNP jak i IBNR, uwzględnia ryzyko potencjalnego przyrostu rezerw z tego tytułu.

W porównaniu do poprzedniego okresu nie miały miejsce istotne zmiany w przyjętych założeniach dotyczących wyceny najlepszego oszacowania dla świadczeń rentowych. Jedynie okresowej aktualizacji podlegały wartości stosowanych parametrów, w tym wartość początkowej stopy indeksacji oraz parametry wzrostu kosztu opieki sprawowanej przez osoby bliskie.

Kwoty należne z tytułu umów reasekuracji w wartości najlepszego oszacowania

Wartość najlepszego oszacowania kwot należnych z tytułu umów reasekuracji biernej oraz retrocesji oblicza się na podstawie udziału reasekuratorów zgodnie z postanowieniami poszczególnych umów reasekuracyjnych. Te parametry są stosowane dla poszczególnych rodzajów ubezpieczeń zgodnie

z wewnętrzną segmentacją Spółki w dodatkowym podziale na linie biznesowe (a w przypadku rezerw szkodowych także w podziale na rok zająścia szkody).

Dla szkód ze szczególnie dużą rezerwą lub zdarzeń o charakterze katastroficznym udział reasekuratorów w rezerwach dla szkód zgłoszonych jest naliczany metodą indywidualną zgodnie z postanowieniami poszczególnych umów reasekuracyjnych przez komórkę ds. reasekuracji.

Kalkulacja najlepszego oszacowania kwot należnych z tytułu umów reasekuracji w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych jest ustalana w oparciu o wyniki najlepszego oszacowania w ujęciu brutto, przy czym dodatkowo uwzględnia się na potrzeby dyskontowania różnicę w czasie między otrzymaniem kwoty należnej od reasekuratora a dokonaniem bezpośredniej wypłaty.

Oczekiwana strata w związku z niewykonaniem zobowiązania przez reasekuratora

Wartość najlepszego oszacowania kwot należnych z tytułu umów reasekuracji pomniejszana jest o oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez reasekuratora. Oczekiwana strata w związku z niewykonaniem zobowiązania przez danego reasekuratora ustalana jest przy wykorzystaniu prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania przez reasekuratora oraz średniej wysokości straty z tytułu niewykonania zobowiązania. Uwzględniana jest przy ustalaniu udziału reasekuratorów w wartości najlepszego oszacowania dla celów Wypłacalności 2, zgodnie z postanowieniami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz zgodnie z art. 42 Rozporządzenia delegowanego.

Niepewność związana z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Niepewność związana z wartością najlepszego oszacowania wynika z niepewności w zakresie rozkładu w czasie, częstotliwości i wartości szkód i kosztów, zmian w otoczeniu ekonomicznym oraz zachowaniu klientów i poszkodowanych.

Analiza adekwatności wielkości najlepszego oszacowania utworzonego w poprzednich okresach sprawozdawczych prowadzona jest na podstawie analizy wyników badania run-off dalszego rozwoju szkód w kolejnych okresach sprawozdawczych. W zakresie najlepszego oszacowania rezerwy składki analiza polega na porównaniu składników rezerwy z realizacją i zaktualizowanym oszacowaniem tych składników w kolejnych okresach. Adekwatność stosowanego modelu dla danego ubezpieczenia określana jest na podstawie analiz back-testów. W wyniku tego badania wybiera się właściwy sposób szacowania rezerw, z uwzględnieniem występujących w badanym okresie trendów.

Na podstawie analiz back-testów określa się adekwatność danego modelu dla danego ubezpieczenia. W wyniku tego

badania wybiera się właściwy sposób szacowania rezerw, z uwzględnieniem występujących w badanym okresie trendów.

Zastosowane procesy pozwalają na przyjęcie oceny umiarkowanego poziomu niepewności związanej z wartością tworzonych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Uproszczenia przyjęte w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

UPROSZCZENIA PRZYJĘTE W KALKULACJI NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA

Jak wyżej wspomniano, na dzień 31 grudnia 2024 roku Spółka nie stosowała istotnych uproszczeń w kalkulacji najlepszego oszacowania.

UPROSZCZENIA PRZYJĘTE W KALKULACJI MARGINESU RYZYKA

Margines ryzyka to część rezerw techniczno-ubezpieczeniowych służąca zapewnieniu, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiada kwocie, jakiej zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji zażądałyby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych i wywiązanie się z nich z uwzględnieniem kosztu kapitału.

Wartość marginesu ryzyka oblicza się przy założeniu, że wymogi wypłacalności po t-latach, dla poszczególnych ryzyk (np. składki i rezerw, niewypłacalności kontrahenta), są proporcjonalne do zdyskontowanego w momencie t – najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla tych ryzyk – gdzie współczynnik proporcjonalności stanowi iloraz bieżącego kapitałowego wymogu wypłacalności i bieżącego zdyskontowanego najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (obliczonych dla zakładu odniesienia) z uwzględnieniem naturalnego przejścia części ryzyka składki i rezerw do ryzyka aktuarialnego życiowego. Wymóg wypłacalności w kolejnych latach dla ryzyk katastroficznym oraz ryzyka rezygnacji z umów jest proporcjonalny do wartości składki zarobionej. Jest to uproszczenie zgodne z art. 58 a) Rozporządzenia delegowanego.

Stopa kosztu kapitału użyta w wyliczeniu marginesu ryzyka wynosi 6%, zgodnie z art. 39 Rozporządzenia delegowanego.

Spółka alokuje margines ryzyka do linii biznesowych proporcjonalnie do udziału tych linii w kapitałowym wymogu wypłacalności.

Opis przyjętej krzywej stopy procentowej

Dla celów związanych z Wypłacalnością 2 Spółka stosuje krzywą terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka ogłaszaną przez EIOPA dla poszczególnych walut.

Korekty dopasowujące oraz środki przejściowe

Korekty dopasowujące oraz z tytułu zmienności do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, a także środki przejściowe dotyczące stóp procentowych wolnych od ryzyka oraz dotyczące rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, nie mają zastosowania przy ustalaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w TUIR „WARTA” S.A.

Istotne linie biznesowe

Ogólne zasady wyceny najlepszego oszacowania przedstawione są w niniejszym rozdziale. Natomiast poniżej zaprezentowano komentarze do specyficznych dla danej linii biznesu podstaw, metod i założeń wyceny najlepszego oszacowania w zakresie rezerw szkodowych.

Zasady wyceny najlepszego oszacowania rezerwy składek przedstawione w niniejszym rozdziale są jednolicie stosowane dla poszczególnych linii biznesowych.

UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU UŻYTKOWANIA POJAZDÓW MECHANICZNYCH

W analizie najlepszego oszacowania w przypadku ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych stosowane jest rozróżnianie kraju szkody (krajowe, zagraniczne) oraz typu szkody (osobowe, rzeczowe), z wydzieleniem szczególnej kategorii krajowych szkód osobowych ze skutkiem śmiertelnym. Ze względu na zmiany w orzecznictwie sądowym w sprawie zadośćuczynień, do ostatniej kategorii zostały zastosowane szczególne zasady analizy, tj. w trójkącie szkód odmiennie traktowane są przekątne odpowiadające okresom sprzed zmiany prawa.

Zasady dotyczące rezerwy rentowej na szkody zaistniałe, lecz niezgłoszone zostały przedstawione w niniejszym rozdziale.

POZOSTAŁE UBEZPIECZENIA POJAZDÓW

W zakresie pozostałych ubezpieczeń pojazdów stosowane są standardowe metody wyceny.

UBEZPIECZENIA OD OGNIĄ I INNYCH SZKÓD RZECZOWYCH

Działalność bezpośrednia w ramach ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych

Ubezpieczenia majątkowe i techniczne obejmują swoim zakresem ubezpieczenie mienia od zdarzeń losowych i kradzieży, ubezpieczenia techniczne oraz budowlano-montażowe.

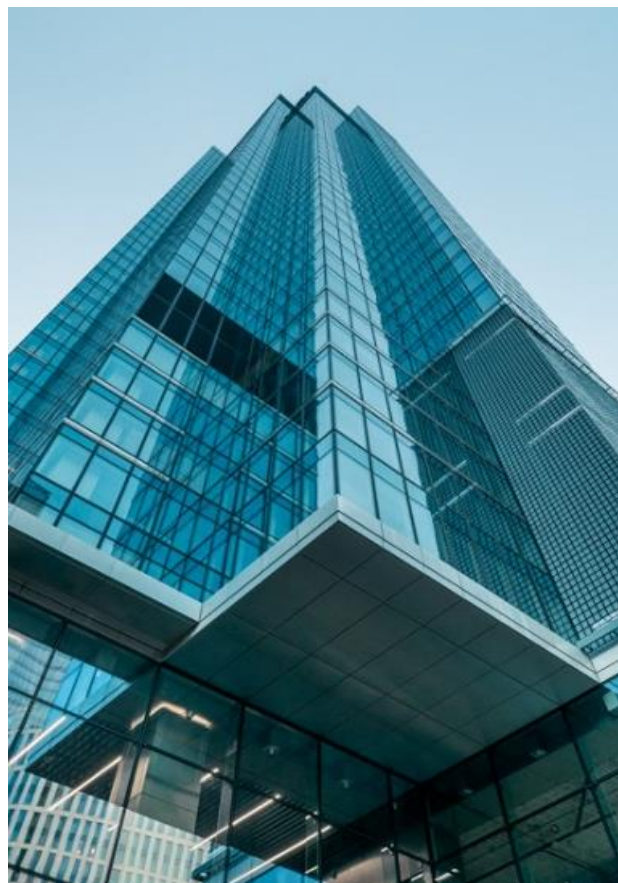
Ubezpieczenia majątkowe indywidualne obejmują swoim zakresem ubezpieczenia małych i średnich podmiotów gospodarczych, ubezpieczenia mieszkań, ubezpieczenia osobowo-turystyczne oraz ubezpieczenia rolne.

W przypadku wielkich szkód jest dokonywana indywidualna aktualizacja wyceny rezerw przez likwidatorów szkód.

W przypadku wystąpienia zdarzeń o charakterze katastroficznym wykorzystywany jest indywidualny model rozwoju szkód katastroficznym na podstawie historycznych doświadczeń dla porównywalnych zdarzeń.

Reasekuracja czynna w ramach ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych

W przypadku rezerw tworzonych z tytułu reasekuracji czynnej stosowane są analogiczne metody jak dla działalności bezpośredniej, przy czym kalkulacje do roku zaistnienia szkody 2014 są prowadzone według roku początku ochrony, a od roku 2015 według kwartału zajścia szkody.

D.3. Inne zobowiązania

Zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są wyceniane w wartości godziwej, tj. w kwocie, za jaką na

warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Po początkowym ujęciu, przy wycenie zobowiązań nie dokonuje się korekt uwzględniających zmianę zdolności kredytowej Spółki.

Tabela 15. Zestawienie zobowiązań na koniec roku sprawozdawczego

ZOBOWIĄZANIA	WARTOŚĆ WG STATUTOWYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH*	KOREKTA WARTOŚCI DO S2, Z TYTUŁU:		WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2
		REKLASYFIKACJI**	WYCENY	
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	105 857	0	0	105 857
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	8 408	0	0	8 408
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	198 733	0	346 507	545 240
Instrumenty pochodne	59 043	0	0	59 043
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	0	208 348	208 348
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	641 883	-430 301	-30 616	180 966
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	322 576	-318 550	0	4 026
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	118 168	0	-2	118 166
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	70 045	394	-70 045	394
Zobowiązania ogółem	1 524 713	-748 457	454 192	1 230 448

* Wartości wg statutowych sprawozdań finansowych zostały zaprezentowane zgodnie z zasadami prezentacji obowiązującymi w bilansie ekonomicznym.

** W kolumnie „Reklasyfikacje” przedstawiono korekty zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, rozpoznanych jako niewymagalne i ujmowanych w bilansie ekonomicznym w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

*** Pełny formularz S.02.01 zgodny z Rozporządzeniem wykonawczym ITS do SFCR stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

W dalszej części rozdziału zamieszczono opisy sposobu wyceny istotnych pozycji zobowiązań, występujących w bilansie ekonomicznym. Pozycje uznane przez Spółkę jako nieistotne nie podlegały opisom, jednakże ich brak w ocenie Spółki nie wpływa na proces decyzyjny lub ocenę dokonywaną przez użytkowników niniejszego Sprawozdania. W części D.3. wskazano również na różnice w metodykach wycen i ujęciu zobowiązań na potrzeby sprawozdania statutowego i Wypłacalności 2.

Spółka nie identyfikuje różnic w wycenie pozostałych rezerw pomiędzy bilansem statutowym a na potrzeby Wypłacalność 2.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe rezerwy klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis pozostałych rezerw i sposobu ich wyceny został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania.

Wartość oraz podział pozostałych rezerw na dzień 31 grudnia 2024 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Zestawienie pozostałych rezerw

POZOSTAŁE REZERWY (INNE NIŻ REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE)	31 GRUDNIA 2024
Rezerwa na urlopy	18 575
Rezerwa na wynagrodzenia	85 557
Rezerwa na przyszłe roszczenia procesowe	384
Pozostałe	1 341
Ogółem	105 857

AKTYWA I REZERWY Z TYTUŁU ODROCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

Na potrzeby bilansu, zgodnego z wymogami Wypłacalności 2, rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się na podstawie różnic przejściowych między wartością aktywów i zobowiązań ustaloną na potrzeby bilansu ekonomicznego i ich wartością podatkową. Wysokość rezerwy

Wycena innych zobowiązań

POZOSTAŁE REZERWY (INNE NIŻ REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE)

Pozostałe rezerwy obejmują zobowiązania, których kwota lub termin zapłaty są niepewne i są tworzone wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

W szczególności w pozycji pozostałych rezerw wykazuje się rezerwę na niewykorzystane urlopy, rezerwy na wynagrodzenia oraz rezerwy na straty z tytułu toczących się postępowań i roszczeń stron trzecich.

i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.

Spółka tworzy rezerwy i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości.

Spółka nie rozpoznaje podatku odroczonego w odniesieniu do różnic przejściowych powstałych w wyniku wyceny jednostek podporządkowanych.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, zarówno w bilansie statutowym, jak i bilansie ekonomicznym, są kompensowane i prezentowane w zależności od wyniku w aktywach lub zobowiązaniach (w ujęciu netto). Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego nie podlegają dyskontowaniu.

Wartości oraz źródła pochodzenia rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego przedstawiono w tabeli 17.

Tabela 17. Wartość skompensowana DTA/DTL na koniec roku sprawozdawczego

DTA/DTL – WARTOŚĆ SKOMPENSOWANA	31 GRUDNIA 2024	Struktura wiekowa podatku odroczonego			
		Do roku	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Niezdefiniowane
Sprawozdanie statutowe	198 733	209 592	17 490	-12 898	-15 451
Instrumenty finansowe	22 723	20 199	22 881	-10 521	-9 836
Odpisy aktualizujące należności	-21 358	-17 972	-2 203	-1 183	0
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	-35 808	-31 833	-2 806	-1 169	0
Nieruchomości	-5 324	0	0	0	-5 324
Aktywowane koszty akwizycji	238 063	238 063	0	0	0
Należności z tyt. bezpośredniej likwidacji szkód	7 731	7 731	0	0	0
Pozostałe	-7 294	-6 596	-382	-25	-291
Wpływ wyceny Wypłacalność 2	346 507	-146 294	38 038	416 553	38 210
Aktywowane koszty akwizycji	-238 063	-238 063	0	0	0
Wartości niematerialne i prawne	-35 841	-11 652	-17 977	-6 212	0
Instrumenty finansowe	-28 798	288	-151	-28 935	0
Rozliczenia międzyokresowe	2 635	-1 340	2 806	1 169	0
Nieruchomości i środki trwałe	6 046	1 979	1 025	-38	3 080
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	632 053	93 502	52 628	450 793	35 130
Pozostałe	8 475	8 992	-293	-224	0
Rezerwy na odroczonego podatek dochodowy Wypłacalność 2	545 240	63 298	55 528	403 655	22 759
Kwota niewykorzystanych ulg i strat podatkowych z poprzednich lat, dla których nie uznano aktywów	0				

Różnice dotyczące skompensowanej wartości rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego między bilansem statutowym a ekonomicznym wynikają z zastosowania odmiennych metodyk wyceny aktywów i zobowiązań dla potrzeb sprawozdawczości statutowej i Wypłacalności 2 (co wykazano przy opisie poszczególnych pozycji aktywów i zobowiązań).

Spółka zakłada, że wszystkie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęte na dzień 31 grudnia 2024 roku zostaną wykorzystane. Aktywa te dotyczą głównie wyceny instrumentów finansowych, należności oraz rezerw innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Analizując przewidywalną realizowalność w czasie aktywów i rezerwy z tytułu podatku odroczonego można zauważyć nadwyżkę rezerwy nad aktywami we wszystkich okresach. Ponadto zgodnie z przyjętym planem finansowym, Spółka zakłada osiąganie zysków w kolejnych latach, co pozwoli na realizację całego ujętego aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

INSTRUMENTY POCHODNE

Opis dotyczący instrumentów pochodnych został zaprezentowany w rozdziale D.1 oraz D.4 niniejszego Sprawozdania.

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE INNE NIŻ ZOBOWIĄZANIA WOBEC INSTYTUCJI KREDYTOWYCH

W pozycji zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych wykazywane są zobowiązania wynikające z umów najmu nieruchomości spełniających definicję kontraktów leasingowych zgodnie z MSSF 16. Obejmują one przewidywane płatności z tytułu umów najmu na rzecz leasingodawców, którzy nie są instytucjami kredytowymi.

Do celów statutowych Spółka klasyfikuje umowy najmu nieruchomości jako umowy leasingu operacyjnego. W związku z tym, zgodnie z Ustawą o Rachunkowości, Spółka nie rozpoznaje w bilansie zobowiązań z tytułu umów leasingu (o których mowa

w MSSF 16), co powoduje różnicę w stosunku do bilansu ekonomicznego zaprezentowaną w tabeli 15.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny zobowiązań został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania w części *MSSF 16 LEASING*.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ I WOBEC POŚREDNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych obejmują wymagalne kwoty należne ubezpieczającym, zakładom ubezpieczeń oraz innym podmiotom związanym z działalnością ubezpieczeniową (np. pośrednikom), które nie są ujęte w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych. Pozycja ta obejmuje także zobowiązania z tytułu reasekuracji czynnej, tj. w szczególności wynikające z:

- rozliczeń z cedentami z tytułu udziału w wypłaconych odszkodowaniach i świadczeniach z reasekuracji czynnej,
- prowizji reasekuracyjnych dotyczących składek z reasekuracji czynnej,
- udziałów cedenta w zyskach z tytułu umów reasekuracji czynnej.

Terminem wymagalności, służącym za podstawę do klasyfikacji zobowiązań do rozrachunków w bilansie bądź do przepływów pieniężnych do wyliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, jest termin płatności wynikający z umowy z danym podmiotem, wobec którego Spółka ma zobowiązanie.

Do celów statutowych zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych obejmują bieżące i przeterminowane zobowiązania, które są wyceniane w kwocie wymagającej zapłaty.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny zobowiązań został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2024 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 15.

Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. zobowiązań do wartości godziwej, efekt dyskonta nie został uwzględniony w wycenie do bilansu ekonomicznego.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU REASEKURACJI BIERNEJ

Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej obejmują wymagalne kwoty należne reasekuratorom oraz związane z działalnością reasekuracyjną, inne niż depozyty związane z działalnością

reasekuracyjną, które nie są uwzględnione w kwotach należnych z umów reasekuracji. Zobowiązania te dotyczą w szczególności wymagalnych składek z tytułu reasekuracji biernej i retrocesji. Ponadto, w pozycji ujmowane są zobowiązania bieżące z tytułu reasekuracji biernej i retrocesji dotyczące świadczeń ubezpieczeniowych już wypłaconych (uregulowanych w ujęciu brutto). Natomiast, zobowiązania bieżące z pozostałych tytułów ujmowane są jako składnik przepływów pieniężnych, uwzględniany przy ustalaniu wartości kwot należnych z umów reasekuracji. Terminem wymagalności, służącym za podstawę do odpowiedniej klasyfikacji zobowiązań jest termin płatności wynikający z umowy z danym podmiotem, wobec którego Spółka ma zobowiązanie.

Do celów statutowych zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej obejmują bieżące i przeterminowane zobowiązania, które są wyceniane w kwocie wymagającej zapłaty.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny zobowiązań został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2024 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 15. Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. zobowiązań do wartości godziwej, efekt dyskonta nie został uwzględniony w wycenie do bilansu ekonomicznego.

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (HANDLOWE, INNE NIŻ Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ)

Zobowiązania inne niż ubezpieczeniowe obejmują w szczególności bieżące zobowiązania wobec urzędu skarbowego, zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych, a także kwoty należne pracownikom i innym kontrahentom.

Do celów statutowych, zobowiązania handlowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty. Bieżące zobowiązania podatkowe są wyceniane w kwocie spodziewanej do zapłaty na rzecz organów podatkowych według stóp podatkowych (oraz prawa podatkowego) obowiązujących na dzień bilansowy.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe zobowiązania klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny zobowiązań został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania.

Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. zobowiązań do wartości godziwej, efekt dyskonta nie został uwzględniony w wycenie do bilansu ekonomicznego.

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (NIEWYKAZANE W INNYCH POZYCJACH)

Kwota obejmuje wszystkie zobowiązania nieuwzględnione w pozostałych pozycjach bilansu ekonomicznego. Na dzień 31 grudnia 2024 roku w pozycji wykazywane były zobowiązania bieżące z tytułu udziału reasekuracji biernej i retrocesji w regresach, które kwalifikują się jako osobne zobowiązania zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (i nie są ujmowane w kalkulacji kwot należnych z umów reasekuracji). W bilansie statutowym pozycja ta obejmowała odroczone przychody z tytułu prowizji reasekuracyjnych, koasekuracyjnych i dotyczące retrocesji, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz fundusz prewencyjny, które nie występują w Wypłacalności 2 oraz bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów.

Spółka nie identyfikuje biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów, które mogłyby zostać zbyte lub przeniesione do innego podmiotu, dlatego w bilansie ekonomicznym na potrzeby Wypłacalności 2 dla rozliczeń międzyokresowych kosztów przyjęto wartość zero.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe zobowiązania klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny pozostałych zobowiązań został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2024 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 15.

Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. zobowiązań do wartości godziwej, efekt dyskonta nie został uwzględniony w wycenie do bilansu ekonomicznego.

Leasing

Ogólny opis ustaleń leasingowych znajduje się w rozdziale A.4 niniejszego Sprawozdania, natomiast opis zasad wyceny dotyczący aktywów i zobowiązań leasingowych w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania w części *MSSF 16 LEASING*.

D.4. Alternatywne metody wyceny

Na potrzeby Wypłacalności 2 wszystkie aktywa i zobowiązania są prezentowane w wartości godziwej. Zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym Spółka przy wycenie aktywów i zobowiązań kieruje się hierarchią wyceny. Jeżeli niemożliwe jest zastosowanie do wyceny cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych lub podobnych aktywów lub zobowiązań, stosuje się alternatywne metody wyceny.

Niniejszy rozdział został poświęcony alternatywnym metodom wyceny aktywów i pozostałych zobowiązań Spółki, które zostały zdefiniowane jako metody wyceny, zgodne z art. 223 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, inne niż te,

które zakładają jedynie stosowanie notowanych cen rynkowych tych samych lub podobnych aktywów lub zobowiązań.

Ustalenie wartości godziwej aktywów i pozostałych zobowiązań, dla których konieczne jest zastosowanie alternatywnych metod wyceny, wymaga od Spółki dokonania estymacji i przyjęcia określonych założeń. Szacunki i założenia przyjęte do wyceny bazują na doświadczeniu wynikającym z analizy danych historycznych, danych możliwych do zaobserwowania na rynku oraz szeregu innych czynników, które zgodnie z najlepszą wiedzą kierownictwa Spółki, w danej sytuacji wydają się zasadne. Szacunki i założenia podlegają okresowej weryfikacji i mogą ulegać zmianie, na skutek przyszłych zdarzeń, wynikających ze zmian otoczenia.

Szacunki i założenia przyjęte na dzień bilansowy uwzględniają parametry i poziom ryzyka na ten dzień. Zmienność otoczenia gospodarczego stwarza jednak niepewność w zakresie dokonanych wycen, co oznacza, że rzeczywiste wartości aktywów i pozostałych zobowiązań mogą się różnić od wartości ustalonych na dzień bilansowy.

NIERUCHOMOŚCI

Nieruchomości (inne niż prawa do użytkowania z tytułu umów najmu nieruchomości) nie mają aktywnego rynku, dlatego w celu ustalenia ich wartości godziwej Spółka wykorzystuje alternatywne metody wyceny. Wartość nieruchomości na potrzeby Wypłacalności 2 ustalana jest na podstawie wyceny niezależnego rzeczoznawcy, sporządzanej co roku dla nieruchomości o wartości powyżej 1 mln PLN i nie rzadziej niż raz na trzy lata dla pozostałych nieruchomości.

Wycena nieruchomości następuje z zastosowaniem jednej z poniższych metod, której dobór przez niezależnego rzeczoznawcę uzależniony jest od dostępności danych.

Podejście porównawcze

Stosuje się, jeżeli są znane ceny i cechy nieruchomości podobnych do nieruchomości wycenianej. Polega na określeniu wartości nieruchomości przy założeniu, że wartość ta odpowiada cenom, jakie uzyskano za nieruchomości podobne, które były przedmiotem obrotu rynkowego. Ceny te koryguje się ze względu na cechy różniące nieruchomości podobne od nieruchomości wycenianej oraz uwzględnia się zmiany poziomu cen wskutek upływu czasu.

Podejście dochodowe

Stosuje się przy szacowaniu nieruchomości przynoszących lub mogących przynosić dochód, dla których nie znaleziono wystarczającej liczby transakcji nieruchomości podobnych do nieruchomości wycenianej.

Do wyceny nieruchomości stanowiących własność Spółki wykorzystano oba z powyższych podejść.

Określona przez niezależnego rzeczoznawcę wartość nieruchomości odzwierciedla stan rynku w dniu wyceny

i odpowiada cenie, jaką można by uzyskać przy zawarciu umowy sprzedaży. Do sporządzenia operatu szacunkowego nieruchomości wykorzystywane są dane oparte m.in. o transakcje na analizowanym rynku oraz o dane uzyskane od właściciela prawnego nieruchomości. Wycena dokonywana jest według najlepszej wiedzy rzeczoznawcy, zgodnie z przepisami prawa i standardami zawodowymi. Niepewność wyceny może być spowodowana niewystarczającą liczbą transakcji na rynku, brakiem nieruchomości podobnych do wycenianej, przyjęciem oszacowanych wskaźników do obliczeń, które ze względu na zmienność otoczenia mogą w przyszłości kształtować się inaczej niż założono przy dokonywaniu wyceny.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku wszystkie nieruchomości będące w posiadaniu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

Zasady wyceny prawa do użytkowania z tytułu umów najmu nieruchomości zostały zaprezentowane w części MSSF 16 LEASING.

MSSF 16 LEASING

Zgodnie z MSSF 16 Spółka jako leasingobiorca ujmuje aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania finansowe wynikające z umów leasingu.

Z powodu braku aktywnego rynku dla aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązań wynikających z umów najmu nieruchomości, spełniających założenia MSSF 16, ich wycena do wartości godziwej następuje przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

Wycena do wartości godziwej aktywów i zobowiązań z tytułu umów najmu następuje przy wykorzystaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych wynikających z kontraktu leasingowego. Do ustalenia wartości godziwej aktywów z tytułu prawa do użytkowania Spółka wykorzystuje stopę wolną od ryzyka, powiększoną o ryzyko zmian cen na rynku nieruchomości. Wartość godziwa zobowiązań leasingowych ustalana jest przy użyciu stopy wolnej od ryzyka. Do obliczeń Spółka wykorzystuje stopy wolne od ryzyka publikowane przez EIOPA.

Niepewność wyceny opisywanych aktywów oraz zobowiązań z tytułu umów najmu wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy, założeniami dotyczącymi przewidywanych kwot przepływów pieniężnych, ryzykiem cen nieruchomości, walutowym oraz stopy procentowej.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku wszystkie prawa do użytkowania i zobowiązania z tytułu umów najmu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

MASZYNY I WYPOSAŻENIE (RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE) WYKORZYSTYWANE NA UŻYTEK WŁASNY

Z powodu braku aktywnego rynku dla tego typu aktywów ich wycena do wartości godziwej następuje przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

Wycena do wartości godziwej samochodów oraz środków trwałych z obszaru IT przeprowadzana jest na koniec roku obrotowego. Jako metodę wyceny do wartości godziwej Spółka stosuje podejście kosztowe, odzwierciedlające kwotę, która aktualnie umożliwiłaby odtworzenie wydajności danego składnika aktywów. Wymaga to bazowania na koszcie poniesionym w celu nabycia lub skonstruowania zamiennego składnika aktywów o podobnej użyteczności, skorygowanym o utratę przydatności (tj. fizyczne starzenie się oraz funkcjonalną i ekonomiczną przestarzałość). Pozostałe środki trwałe podlegają corocznej analizie mającej na celu sprawdzenie, czy istnieją przesłanki mogące wskazywać na istotne odchylenia między oczekiwaną wartością godziwą a wartością bilansową netto tych środków, wykazywaną w bilansie statutowym. W przypadku stwierdzenia ww. przesłanek Spółka dokonuje oszacowania wartości godziwej pozostałych środków trwałych.

W przypadku gdy ustalona zgodnie z powyższymi zasadami wartość godziwa środków trwałych nie różni się istotnie od wartości wykazywanej w bilansie statutowym, Spółka może zastosować uproszczenie polegające na braku przeszacowywania wartości środków trwałych na potrzeby bilansu ekonomicznego. Uproszczenie to może dotyczyć środków trwałych innych niż samochody oraz innych niż z obszaru IT.

Ze względu na zmiany zachodzące w otoczeniu, wymagające od Spółki dostosowywania się do nowych warunków, występuje niepewność wyceny aktywów w zakresie zmienności cen i oceny stopnia zużycia i utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku wszystkie maszyny i wyposażenie do użytku własnego zostały wycenione przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

AKCJE I UDZIAŁY

Wycena do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny następuje, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych akcjach notowanych nie zawarto żadnej transakcji na aktywnym rynku albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski.

Wartość godziwa akcji notowanych wyznaczana jest na podstawie historycznej ceny zamknięcia z rynku, na którym obrót jest najbardziej aktualny.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących akcji notowanych w zakresie kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku akcje notowane spełniające powyższe kryteria, będące w posiadaniu Spółki, zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE

Wycena do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny następuje jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych notowanych obligacjach

państwowych oraz notowanych obligacjach korporacyjnych nie zawarto żadnej transakcji na aktywnym rynku albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski. Nienotowane obligacje komunalne oraz nienotowane obligacje korporacyjne wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

W przypadku notowanych obligacji rządowych, komunalnych oraz obligacji emitowanych na szczęblu ponadnarodowym wartość godziwa wyznaczana jest z wykorzystaniem cen bid pobranych z serwisu Bloomberg (BGN) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku albo w dalszej kolejności – na podstawie historycznych cen transakcyjnych, najlepszych ofert kupna z BondSpot lub cen bid z serwisu Bloomberg.

W przypadku notowanych obligacji rządowych i komunalnych, gdy nie jest możliwe ustalenie ceny na podstawie ww. danych historycznych, do ustalenia wartości godziwej stosowana jest ostatnia cena bid z rynku, na którym obrót danym instrumentem jest najbardziej aktualny, a w przypadku wystąpienia obrotu na więcej niż jednym rynku w tym samym dniu, rynek o największym obrocie. W przypadku braku obrotu na analizowanych rynkach, wartość godziwa wyznaczana jest na podstawie metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się na podstawie krzywej rentowności papierów skarbowych przesuniętej o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Jeżeli w przypadku obligacji emitowanych na szczęblu ponadnarodowym niemożliwe jest ustalenie wartości godziwej w sposób opisany powyżej, stosuje się metodę zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się na podstawie krzywej rentowności papierów skarbowych przesuniętej o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

W przypadku notowanych obligacji, które są w pełni, bezwarunkowo i nieodwołalnie gwarantowane przez rządy centralne, wycena jest dokonywana na podstawie historycznych cen transakcyjnych. Jeżeli niemożliwe jest ustalenie wartości godziwej w sposób opisany powyżej, stosuje się metodę zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się na podstawie krzywej rentowności papierów skarbowych przesuniętej o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Wartość godziwa notowanych obligacji korporacyjnych wyznaczana jest z wykorzystaniem cen bid z serwisu Bloomberg (BGN) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku (w przypadku papierów walutowych) albo w dalszej kolejności – na podstawie historycznych cen transakcyjnych lub cen bid z serwisu Bloomberg. W przypadku walutowych obligacji korporacyjnych, jeżeli nie jest możliwe ustalenie wartości

godziwej na podstawie ww. cen historycznych, stosuje się cenę bid określoną przez Bloomberg Valuation Service (BVAL) na ostatni dzień roboczy okresu sprawozdawczego albo w dalszej kolejności – na podstawie analogicznych danych historycznych.

Jeżeli niemożliwe jest ustalenie wartości godziwej również w ten sposób, stosuje się metodę zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się na podstawie krzywej rentowności papierów skarbowych przesuniętej o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Wartość godziwa nienotowanych obligacji komunalnych oraz nienotowanych obligacji korporacyjnych wyznaczana jest na podstawie metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się na podstawie krzywej rentowności papierów skarbowych przesuniętej o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących obligacji państwowych oraz obligacji korporacyjnych w zakresie zmienności stóp procentowych, ratingów oraz kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku obligacje państwowe oraz obligacje korporacyjne spełniające powyższe kryteria, będące w posiadaniu Spółki, zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

JEDNOSTKI UCZESTNICTWA I CERTYFIKATY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ZBIOROWEGO INWESTOWANIA

Nienotowane jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Wartość godziwa nienotowanych jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, których jedynym inwestorem jest Spółka, wyznaczana jest na podstawie ceny jednostki uczestnictwa na dzień bilansowy, przekazanej Spółce przez emitenta danego instrumentu.

Wartość godziwa pozostałych nienotowanych jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych wyznaczana jest na podstawie ostatniej dostępnej ceny jednostki uczestnictwa, przekazanej Spółce przez podmiot administrujący udziałami TUiR „WARTA” S.A. w funduszu.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania w zakresie zmienności kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania spełniające powyższe kryteria, będące w posiadaniu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

INSTRUMENTY POCHODNE

Instrumenty pochodne wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Wartość godziwa kontraktów typu swap (IRS, fx forward, fx swap, CIRS) wyznaczana jest zgodnie z modelem zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Krzywe dyskontowe wykorzystywane do wyceny instrumentów pochodnych tworzone są na podstawie kwotowań depozytów, kontraktów IRS fx forward, OIS oraz Currency Basis Swap publikowanych przez serwis informacyjny.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących wyżej wymienionych instrumentów pochodnych w zakresie zmienności kursów walut, stóp procentowych oraz ratingów.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku instrumenty pochodne spełniające powyższe kryteria, będące w posiadaniu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

DEPOZYTY INNE NIŻ EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Ze względu na krótki termin zapadalności depozytów ON, stosowane jest uproszczenie polegające na wyznaczeniu wartości godziwej ww. aktywów w wartości nominalnej lub w kwocie wymaganej zapłaty, rozumianej jako wartość nominalna powiększona o liniowo naliczone odsetki.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych w zakresie zmienności kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych będące w posiadaniu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

POŻYCZKI I POŻYCZKI ZABEZPIECZONE HIPOTECZNIE

Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie (pożyczki udzielone dłużnikom innym niż osoby fizyczne) wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Wartość pożyczek udzielonych dłużnikom innym niż osoby fizyczne wyznaczana jest na podstawie metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się w oparciu o krzywą rentowności papierów skarbowych przesuniętą o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących pożyczek udzielonych dłużnikom innym niż osoby fizyczne w zakresie zmienności stóp procentowych oraz ratingów ryzyka kredytowego kontrahenta.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie będące w posiadaniu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ I OD POŚREDNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH, NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU REASEKURACJI BIERNEJ I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI (HANDLOWE, INNE NIŻ Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ)

Z uwagi na brak aktywnego rynku dla należności, w celu uzyskania ich wartości godziwej Spółka wykorzystuje alternatywne metody wyceny. Należności wycenia się w wartości godziwej ustalonej przy wykorzystaniu metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych, na podstawie kwoty wymagalnej zapłaty przeszacowanej o wartość wynikającą z uwzględnienia stopnia prawdopodobieństwa zapłaty należności oraz sytuację kredytową kontrahenta.

Wartość korekty kwoty wymagalnej zapłaty ustala się następującymi metodami:

- ogólnej/portfelowej – aktualizującej wartość należności w przypadku których stawka odpisu uzależniona jest od stopnia ich przeterminowania. Poziom tej korekty wyliczany jest na podstawie dostępnych w systemach dziedzinowych lub/i księgowych informacji o strukturze wiekowej należności bieżących brutto,
- indywidualnej – aktualizującej wartość należności uznanych za wątpliwe i sporne, w przypadku których stawka korekty uzależniona jest od rodzaju należności i statusu prawnego sprawy,
- w przypadku należności z tytułu reasekuracji biernej/czynnej przeszacowanie do wartości godziwej następuje na podstawie analizy raportów spłacalności i struktury wiekowej należności i zobowiązań dla poszczególnych reasekuratorów/cedentów.

W wycenie należności z tytułu działalności ubezpieczeniowej, z tytułu reasekuracji biernej i pozostałych należności uwzględnia się zmianę wartości pieniądza w czasie, o ile wpływ dyskonta jest istotny. Dyskontowanie następuje stopą wolną od ryzyka. Do dyskontowania należności Spółka wykorzystuje stopy procentowe publikowane przez EIOPA.

Ponadto, przy wycenie należności z tytułu działalności ubezpieczeniowej do wartości godziwej analizuje się przewidywane koszty windykacji i przychody związane z odzyskiwaniem należności. W przypadku gdy szacowany wpływ netto ww. kosztów i przychodów jest istotny Spółka ujmuje je przy ustalaniu wartości godziwej należności. Natomiast przy wycenie należności z tytułu reasekuracji Spółka analizuje, czy szacowane koszty windykacji należności przeterminowanych mają istotny wpływ na ich wartość godziwą.

W przypadku gdy szacowany wpływ ww. kosztów jest istotny Spółka ujmuje je przy ustaleniu wartości godziwej należności.

Niepewność wyceny poszczególnych rodzajów należności wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy, założeniami w zakresie oceny prawdopodobieństwa zapłaty, a także z ryzykiem kredytowym kontrahenta, ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej. Dodatkowo niepewność dotyczy przewidywanych kosztów windykacji i przychodów z odzyskiwania należności. Ww. niepewności oznaczają, że w przypadku zmiany otoczenia rynkowego i sytuacji kredytowej kontrahentów wartości należności ustalone na dzień bilansowy mogą odbiegać od rzeczywistej kwoty, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku wszystkie ww. należności zostały wycenione do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wyznaczana jest w wartości nominalnej.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w zakresie zmienności kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku środki pieniężne i ich ekwiwalenty będące w posiadaniu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

POZOSTAŁE AKTYWA (NIEWYKAZANE W INNYCH POZYCJACH)

Należności bieżące z tytułu regresów

Stosowanie alternatywnych metod wyceny jest uzasadnione brakiem aktywnego rynku dla tego typu aktywów. Należności bieżące z tytułu regresów wyznacza się na podstawie przeglądu roszczeń regresowych, które kwalifikują się jako osobne aktywa zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości i nie są ujmowane w kalkulacji najlepszego oszacowania. Należności te wycenia się do wartości godziwej ustalonej przy wykorzystaniu metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych, na podstawie kwoty wymaganej zapłaty. W wycenie uwzględnia się zmianę wartości pieniądza w czasie, o ile wpływ dyskonta jest istotny. Do dyskontowania należności Spółka wykorzystuje stopy procentowe publikowane przez EIOPA.

Niepewność wyceny tej pozycji należności wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy, założeniami w zakresie oceny prawdopodobieństwa zapłaty, a także

z ryzykiem kredytowym kontrahenta, oraz ryzykiem stopy procentowej. Ww. niepewności oznaczają, że w przypadku zmiany otoczenia rynkowego i sytuacji kredytowej kontrahentów wartości należności ustalone na dzień bilansowy mogą odbiegać od rzeczywistej kwoty, za jaką w warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku wszystkie pozostałe aktywa zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

POZOSTAŁE REZERWY (INNE NIŻ REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE)

Z uwagi na brak aktywnego rynku dla pozostałych rezerw do ich wyceny wykorzystywane są alternatywne metody wyceny.

Rezerwy tworzone są w wysokości najbardziej wiarygodnego szacunku nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego, przy uwzględnieniu ryzyka i niepewności towarzyszącej zdarzeniom i okolicznościom prowadzącym do wypełnienia obowiązku.

W szczególności w pozycji pozostałych rezerw wykazuje się rezerwę na niewykorzystane urlopy, rezerwę na wynagrodzenia oraz rezerwę na straty z tytułu toczących się postępowań i roszczeń stron trzecich.

Rezerwa na niewykorzystane urlopy

Rezerwa na niewykorzystane urlopy przeznaczona jest na pokrycie powstałych, niezrealizowanych zobowiązań Spółki wobec pracowników z tytułu nabycia prawa do urlopu wypoczynkowego. Rezerwę ustala się dla danego pracownika jako iloczyn ekwiwalentu za 1 dzień urlopu (rozumianego jako przeciętną miesięczną kwotę wynagrodzenia podzieloną przez średnią liczbę dni pracy w miesiącu, obliczoną dla danego roku kalendarzowego) i niewykorzystanej liczby dni należnego urlopu wypoczynkowego na podstawie danych z systemu kadrowo-płacowego.

Niepewność wyceny rezerwy na niewykorzystane urlopy wiąże się z przyjętym przez Spółkę, aktualnym na dzień bilansowy, poziomem wynagrodzeń poszczególnych pracowników, które w przyszłości mogą się zmienić.

Rezerwy na wynagrodzenia

Spółka tworzy rezerwy na wynagrodzenia, obejmujące w szczególności: rezerwę na nagrody uznaniowe dla pracowników podlegających rocznej ocenie okresowej oraz rezerwy na wypłatę premii (w tym premii rocznej dla Członków Zarządu). Szczegółowe zasady ustalania wysokości poszczególnych rezerw wynikają z przyjętych w Spółce zasad premiowania.

Zgodnie z najlepszą wiedzą kierownictwa Spółki, ustalone na dzień 31 grudnia 2024 roku rezerwy na wynagrodzenia są bliskie ich wartości godziwej. Brak informacji na temat ostatecznej

realizacji poszczególnych parametrów będących podstawą do wyznaczenia nagród i premii powoduje, że istnieje niepewność w zakresie wyceny rezerw na wynagrodzenia.

Rezerwa na pozaubezpieczeniowe sprawy sądowe

Spółka dokonuje analizy potencjalnych ryzyk związanych z prowadzonymi sprawami sądowymi pozaubezpieczeniowymi i na tej podstawie podejmuje decyzje o konieczności ujęcia skutków tych postępowań w księgach. Spółka opiera swój szacunek dotyczący wysokości tworzonych rezerw o opinie prawników dotyczące poszczególnych spraw sądowych pozaubezpieczeniowych.

Stosowane zasady ustalania wysokości ww. rezerw w znacznym stopniu pozwalają na niwelowanie niepewności wyceny rezerw na sprawy sądowe pozaubezpieczeniowe.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku wszystkie pozostałe rezerwy zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ I WOBEC POŚREDNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH, ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU REASEKURACJI BIERNEJ, POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (HANDLOWE, INNE NIŻ Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ), POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (NIEWYKAZANE W INNYCH POZYCJACH)

Brak aktywnego rynku dla tego typu zobowiązań powoduje, że do ich wyceny do wartości godziwej wykorzystywane są alternatywne metody wyceny.

Zobowiązania wycenia się do wartości godziwej przy wykorzystaniu metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych, na podstawie kwot wymagających zapłaty. Zmianę wartości pieniądza w czasie uwzględnia się w wycenie do wartości godziwej, o ile wpływ dyskonta jest istotny, a przeliczenia dyskonta dokonuje się przy zastosowaniu stóp wolnych od ryzyka. Do dyskontowania zobowiązań Spółka wykorzystuje stopy procentowe publikowane przez EIOPA.

Niepewność wyceny poszczególnych rodzajów zobowiązań wiąże się z ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej. Zmienność otoczenia gospodarczego powoduje, że wartość zobowiązań ustalona na dzień bilansowy przy ewentualnej zmianie tych współczynników może odbiegać od rzeczywistej wartości, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku wszystkie ww. zobowiązania zostały wycenione do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

D.5. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

E. Zarządzanie kapitałem

Polityka Zarządzania Kapitałem TUiR „WARTA” S.A. zaakceptowana przez Radę Nadzorczą Spółki oraz Procedura Zarządzania Kapitałem TUiR „WARTA” S.A. zaakceptowana przez Zarząd Spółki stanowią podstawowe dokumenty regulujące zarządzanie kapitałem Spółki.

Głównym celem zarządzania kapitałem jest zapewnienie wypłacalności Spółki przy określonych wymogach kapitałowych, ustalonych zgodnie z obowiązującymi regulacjami, z uwzględnieniem oczekiwanych przez Akcjonariuszy wypłat dywidendy.

Zgodnie z Polityką Zarządzania Kapitałem przez zarządzanie kapitałem należy rozumieć szereg działań podejmowanych na poziomie operacyjnym, taktycznym i strategicznym.

Działania na poziomie strategicznym realizowane są przez organy zarządzające i nadzorujące Spółkę, natomiast działania na poziomie taktycznym i operacyjnym realizowane są przez wyznaczone przez Zarząd Spółki komórki organizacyjne i komitety.

Pozycja kapitałowa, wymogi kapitałowe i wypłacalność stanowią integralną część Planu Biznesowego zatwierdzanego przez Radę Nadzorczą Spółki na wniosek Zarządu Spółki.

Przy ocenie adekwatności kapitałowej Spółka posługuje się współczynnikiem wypłacalności S2, który monitorowany jest kwartalnie przez Zarząd Spółki oraz komórki organizacyjne i komitety przez niego upoważnione. Oczekiwany (w perspektywie Planu) poziom współczynnika przedkładany jest regularnie Radzie Nadzorczej przez Zarząd Spółki.

Ustalone w Spółce przedziały współczynnika wypłacalności S2 zostały przedstawione w części B.3. niniejszego Sprawozdania.

Spółka, zgodnie z Polityką Zarządzania Kapitałem, będzie podejmować dodatkowe działania w przypadku gdy poziom współczynnika spadnie poniżej poziomu „pod obserwacją”, a także gdy spadek do poziomu „pod obserwacją” ma charakter trwały/istotny.

W przypadku nagłego pogorszenia się sytuacji finansowej bądź zagrożenia pogorszeniem sytuacji w ciągu najbliższego roku Spółka może wstrzymać wypłatę dywidendy.

E.1. Środki własne

ŚREDNIOTERMINOWY PLAN ZARZĄDZANIA KAPITAŁEM

Zgodnie z Procedurą Zarządzania Kapitałem, Spółka sporządza w 5cioletnim horyzoncie czasowym, średnioterminowy plan zarządzania kapitałem obejmujący:

- projekcję kapitałów, w tym planowanych przypadków emisji akcji,
- projekcję środków własnych, z uwzględnieniem zmian poszczególnych pozycji w ramach danych kategorii wynikających z dat wymagalności, wykupu czy spłaty tych elementów kapitału,
- informację nt. rezultatu projekcji dokonywanych w ramach Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności,
- informację nt. wpływu emisji, wykupu lub spłaty bądź innej formy wyceny pozycji środków własnych na kwestie związane ze stosowaniem limitów kategorii, o których mowa poniżej,
- informację nt. wpływu zasad podziału wyniku finansowego na środki własne.

ZASADY KLASYFIKACJI ŚRODKÓW WŁASNYCH

Spółka prowadzi klasyfikację środków własnych, w tym także do poszczególnych kategorii, zgodnie z postanowieniami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

ISTOTNE ZMIANY W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Zasady klasyfikacji jak i zarządzania środkami własnymi Spółki nie zmieniły się w trakcie okresu sprawozdawczego.

ŚRODKI WŁASNE NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO I OKRESU PORÓWNAWCZEGO

Tabela 18 prezentuje zmiany w środkach własnych w okresie sprawozdawczym.

Tabela 18. Zmiany środków własnych w okresie sprawozdawczym

PODSTAWOWE ŚRODKI WŁASNE	31 GRUDNIA 2023	ZMIANY	31 GRUDNIA 2024
Kapitał zakładowy	187 939	0	187 939
Nadwyżka ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej udziałów/akcji (agio) powiązana z kapitałem zakładowym	983 008	0	983 008
Rezerwa uzgodnieniowa	3 614 243	760 318	4 374 562
Ogółem	4 785 190	760 318	5 545 508
W tym: Kategoria 1 – nieograniczone	4 785 190	760 318	5 545 508

Środki własne wzrosły w trakcie 2024 roku na skutek poniższych pozytywnych efektów:

- akumulacji wyniku finansowego odpowiadającej nominalnie 31% wyniku finansowego netto za 2024 rok,
- zwiększenia wartości nadwyżek w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych,
- pozytywnych efektów w wycenie instrumentów finansowych związanych z czynnikami innymi niż stopa procentowa,
- wzrostu wartości ekonomicznej spółki zależnej TUnŻ „WARTA” S.A., głównie wskutek akumulacji 60% wyniku finansowego i wzrostu nadwyżek rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,

które częściowo zostały skompensowane przez efekty negatywne, takie jak:

- wzrost wartości marginesu ryzyka,
- rosnące stopy procentowe,
- zwiększenie wartości niematerialnych i prawnych wycenianych w zerowej wartości w systemie Wypłacalność 2.

OCENA JAKOŚCI ŚRODKÓW WŁASNYCH

Środki własne Spółki w całości zaliczają się do podstawowych środków własnych i klasyfikowane są do kategorii 1 (z ang. Tier1), tj. środków o najwyższej jakości, jeżeli chodzi o dostępność w przypadku pokrywania potencjalnych strat. Czas trwania wszystkich środków własnych Spółki jest nieograniczony.

Istotnym składnikiem środków własnych jest rezerwa uzgodnieniowa składająca się z:

- różnic w wycenie pomiędzy bilansem statutowym a bilansem ekonomicznym, opisanych szerzej w części D niniejszego Sprawozdania,

- innych niż kapitał podstawowy i zapasowy składników kapitałów własnych (np. kapitał z aktualizacji wyceny, wynik roku bieżącego),
- oraz elementów pomniejszających wartość kapitałów ekonomicznych:
 - przewidywanej do wypłaty w 2025 roku dywidendy,
 - wartości podatku od aktywów przypadającej do zapłaty w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

ISTOTNE ZMIANY ŚRODKÓW WŁASNYCH W TRAKCIE ROKU

W 2024 roku istotnym czynnikiem wpływającym na wysokość środków własnych był wzrost nadwyżek w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych oraz pozytywny wpływ odwracania się negatywnych przecen papierów wartościowych spowodowanych wysokimi stopami procentowymi w latach poprzednich.

Spółka, pozostając w zgodzie z wytycznymi KNF, wypłaciła dywidendę w wysokości 475 752 tys. PLN.

Średnioroczny stan środków własnych w 2024 roku wyniósł 5 165 249 tys. PLN.

Spółka nie wyemitowała ani nie umorzyła środków własnych oraz nie posiada środków własnych uzupełniających ani podlegających przepisom przejściowym.

ŚRODKI WŁASNE DOPUSZCZONE NA POKRYCIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH

W tabeli 19 zaprezentowano kwoty środków własnych dopuszczonych na pokrycie wymogów kapitałowych.

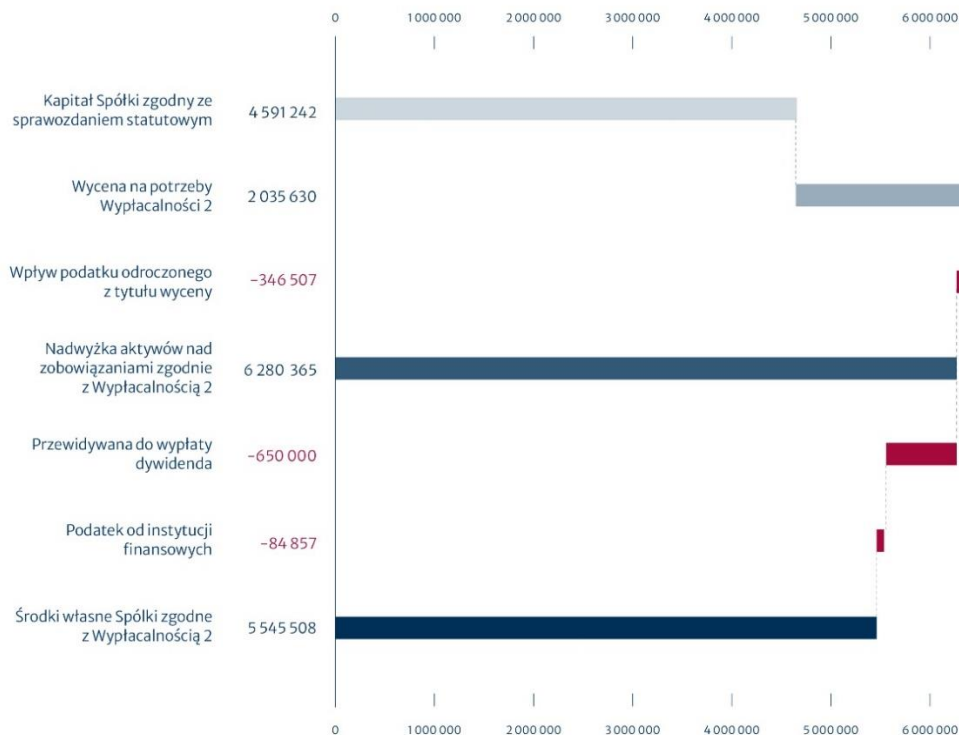
Tabela 19. Środki własne dopuszczone na koniec roku sprawozdawczego

POKRYCIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH	RAZEM	W TYM: KATEGORIA 1 – NIEOGRANICZONE
Środki własne	5 545 508	5 545 508
Środki własne dopuszczone na pokrycie kapitałowego wymogu	5 545 508	5 545 508
Podstawowe środki własne dopuszczone na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego	5 545 508	5 545 508

UZGODNIENIE KAPITAŁU WŁASNEGO ORAZ ŚRODKÓW WŁASNYCH SPÓŁKI

Na rysunku 22 zaprezentowano istotne różnice pomiędzy kapitałem własnym Spółki obliczonym zgodnie z zasadami

sprawozdania statutowego a środkami własnymi Spółki skalkulowanymi na potrzeby Wypłacalności 2 na dzień 31 grudnia 2024 roku.

Rysunek 22. Kapitał własny a środki własne Spółki

Na łączną różnicę pomiędzy kapitałem własnym a środkami własnymi Spółki na dzień 31 grudnia 2024 roku wpłynęły:

- różnice w metodyce wyceny aktywów i zobowiązań między sprawozdaniem statutowym a bilansem ekonomicznym (szczegółowo opisane w rozdziałach D.1, D.2 i D.3 niniejszego Sprawozdania), w tym także wyłączenia pozycji niewystępujących w bilansie na potrzeby Wypłacalności 2 oraz inna wycena niektórych aktywów i pasywów w łącznej kwocie 2 035 630 tys. PLN,
- wpływ podatku odroczonego z tytułu wyżej wskazanych różnic w kwocie (-346 507) tys. PLN,
- planowana dywidenda do wypłaty Akcjonariuszom Spółki w wysokości (-650 000) tys. PLN, stanowiącej równowartość 69% wyniku finansowego Spółki za 2024 rok,
- podatek od aktywów Spółki do zapłaty w ciągu kolejnych 12 miesięcy, licząc od daty bilansowej w kwocie (-84 857) tys. PLN.

OGRODZENIA WPŁYWAJĄCE NA ŚRODKI WŁASNE

Środki własne Spółki w 2024 roku nie podlegały żadnym ograniczeniom wpływającym na ich dostępność.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku nie dokonano odliczeń od środków własnych.

INFORMACJE DOTYCZĄCE ODRODZONYCH PODATKÓW DOCHODOWYCH

Wszelkie wymagane informacje na temat odroczonego podatku dochodowego zostały zaprezentowane w rozdziale D.3 niniejszego Sprawozdania.

E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

Kapitałowy wymóg wypłacalności

Na rysunku 23 przedstawiono informację na temat kapitałowego wymogu wypłacalności Spółki na koniec okresu sprawozdawczego i porównawczego.

Rysunek 23. Kapitałowy wymóg wypłacalności

Założenia przyjęte do kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności są zgodne z Rozporządzeniem delegowanym. W wyliczeniu kapitałowego wymogu wypłacalności na koniec roku Spółka stosowała uproszczenia, zgodnie z art. 88 Rozporządzenia delegowanego, głównie w następujących obszarach:

- efekt ograniczania ryzyka,
- ryzyko rezygnacji z umów.

Struktura kapitałowego wymogu wypłacalności została opisana w części C niniejszego Sprawozdania.

Spółka nie stosuje parametrów specyficznych dla zakładu do wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności. Przy kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności nie uwzględniono również tzw. transitionary measures,.

ISTOTNE ZMIANY KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI I PRZYCZYNY ZMIAN

Najistotniejszą zmianą w kapitałowym wymogu wypłacalności był wzrost ryzyka składki i rezerw, czyli głównego ryzyka Spółki, wskutek dynamicznego rozwoju jej działalności. Istotnie wzrosło też ryzyko spreadu kredytowego na skutek wzrostu ekspozycji na

papiery komercyjne, ryzyko akcji w wyniku zwiększenia wyceny spółki zależnej TUnŻ „WARTA” S.A. oraz ryzyko stopy procentowej w wyniku wydłużenia portfela lokat połączzonego ze wzrostem głębokości szoków.

ZDOLNOŚĆ ODROZCZONYCH PODATKÓW DOCHODOWYCH DO POKRYWANIA STRAT

Korekta z tytułu odroczonego podatku w kapitałowym wymogu wypłacalności (dalej SCR) wyniosła 715 974 tys. PLN i stanowiła 19% kwoty z części SCR brutto (przed korektą) zidentyfikowanego jako stanowiący stratę podatkową. Z kolei strata podatkowa w wymogu SCR została podzielona na stratę podatkową roku bieżącego i stratę podatkową zachodzącą w przyszłych latach zgodnie z tabelą 20.

Tabela 20. Allokacja podatkowa straty SCR brutto

STRATA PODATKOWA		STRATA NIEPODATKOWA
3 802 171		164 443
STRATA ROKU BIEŻĄCEGO	STRATA ZACHODZĄCA W PRZYSZŁYCH LATACH	
3 492 570	309 600	

Tabela 21. Podatkowa zdolność rozliczeniowa straty spółki

ŹRÓDŁA ZYSKU PODATKOWEGO	REALIZACJA ZYSKU PODATKOWEGO W CZASIE				
	Do roku	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Niezdefiniowane	Razem do 5 lat
Plan finansowy po zejściu scenariusza krytycznego	769 919	4 828 642	0	0	5 598 561
DTA/DTL ze sprawozdania statutowego nie ujęte w planie	0	350 218	-448 010	0	350 218
DTA / DTL wynikających z różnic w wycenie w bilansie ekonomicznym nie ujęte w planie	10 416	6 080	-152 453	0	16 496
Zyski / straty podatkowe wynikające z zejścia straty SCR zachodzące w przyszłych latach	0	181 307	-490 908	0	181 307
Ogółem	780 335	5 366 248	-1 091 370	0	6 146 582

Podstawą wyznaczania przyszłego wyniku podatkowego jest dochód podatkowy z Planu Biznesowego Spółki skorygowany ze względu na zejście scenariusza krytycznego.

Modyfikacje Planu Biznesowego polegają na:

- sprawdzeniu zdolności kontynuowania działalności Spółki po zejściu scenariusza krytycznego,
- korekcie wyniku w okresie przekraczającym horyzont planowania Spółki, polegającej na nieuwzględnianiu nowego biznesu w tym okresie,
- uwzględnieniu efektów w portfelu ubezpieczeniowym i inwestycyjnym wynikających ze scenariusza krytycznego,
- zmianie profilu płaconej dywidendy,
- pogłębieniu ochrony reasekuracyjnej,

Strata roku bieżącego podlega rozliczeniu z sumą zysków podatkowych w okresie najbliższych pięciu lat mających swe źródło w:

- zyskach podatkowych Planu Biznesowego zmodyfikowanego po zejściu tzw. scenariusza krytycznego,
- zyskach / stratach podatkowych z realizacji DTA / DTL ze scenariusza statutowego nieujętych w Planie,
- zyskach / stratach podatkowych z realizacji DTA / DTL wynikających z wyceny Wypłacalność 2 nieujętych w Planie,
- zyskach / stratach podatkowych wynikających z zejścia straty SCR zachodzących w przyszłych latach,

których suma stanowi podatkową zdolność rozliczeniową straty Spółki.

Spółka ujmuje w zdolności rozliczeniowej tylko te elementy DTA i DTL, które nie zawierają się już w projekcji wyniku podatkowego Planu Biznesowego celem uniknięcia podwójnego ujmowania.

Finalną kwotą korekty wymogu z tytułu zdolności podatków odroczonego do rozliczenia straty jest mniejsza z wartości:

- część SCR brutto zidentyfikowana jako strata podatkowa,
- podatkowa zdolność rozliczeniowa straty Spółki.

- korekcie dochodu z działalności lokacyjnej wynikającej z odmiennego poziomu stóp procentowych i spreadów kredytowych,
- innych efektów, w szczególności możliwych działań dotyczących zwiększenia środków własnych przewidzianych w Polityce Zarządzania Kapitałem oraz Procedurze Zarządzania Kapitałem.

Minimalny wymóg kapitałowy

W tabelach poniżej przedstawiono informację ilościową na temat minimalnego wymogu kapitałowego Spółki na koniec okresu sprawozdawczego i porównawczego:

Tabela 22. Formuła liniowa dla ubezpieczeń niezyciowych

UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE	31 GRUDNIA 2023	31 GRUDNIA 2024
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	4 859	6 434
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	20 865	22 852
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia OC z tyt. użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	797 986	908 223
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	277 161	321 399
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe oraz reasekuracja proporcjonalna	27 066	30 910
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych oraz reasekuracja proporcjonalna	185 609	207 399
Ubezpieczenia OC ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	142 071	153 532
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń oraz reasekuracja proporcjonalna	9 080	10 718
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	0	1
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	73 407	93 185
Ubezpieczenia różnych strat finansowych oraz reasekuracja proporcjonalna	27 231	25 515
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych, transportowych	108	99
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	587	542
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń osobowych	2 092	4 278
Minimalny wymóg kapitałowy dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	1 568 121	1 785 088

Tabela 23. Formuła liniowa dla ubezpieczeń życiowych

UBEZPIECZENIA ŻYCIOWE	31 GRUDNIA 2023	31 GRUDNIA 2024
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	0	0
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	0	0
Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowych funduszem kapitałowym	0	0
Pozostałe ubezpieczenia na życie i reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	27 632	26 954
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	0	0
Minimalny wymóg kapitałowy dla ubezpieczeń na życie	27 632	26 954

Tabela 24. Kalkulacja minimalnego wymogu kapitałowego za pomocą formuły standardowej

	31 GRUDNIA 2023	31 GRUDNIA 2024
Liniowy MCR	1 595 753	1 812 041
SCR	2 849 076	3 250 640
Górny próg MCR	1 282 084	1 462 788
Dolny próg MCR	712 269	812 660
Łączny MCR	1 282 084	1 462 788
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	17 790	17 412
Minimalny wymóg kapitałowy	1 282 084	1 462 788

Największa część minimalnego wymogu kapitałowego pochodzi z największych linii biznesowych Spółki takich jak ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych (908 223 tys. PLN), pozostałe ubezpieczenia pojazdów (321 399 tys. PLN), ubezpieczenie od ognia i innych szkód rzeczowych 207 399 tys. PLN oraz ubezpieczenia OC ogólne (153 532 tys. PLN).

Tak uzyskany minimalny wymóg kapitałowy w wysokości 1 812 041 tys. PLN jest następnie obniżony do poziomu 1 462 788 tys. PLN na skutek ograniczenia górnego (tj. $MCR \leq 45\% SCR$).

ISTOTNE ZMIANY MINIMALNEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI I PRZYCZYNY ZMIAN

Najistotniejszą zmianą w minimalnym wymogu kapitałowym był wzrost górnego progu SCR, który wynikał z dynamicznego rozwoju ubezpieczeń komunikacyjnych i majątkowych, co skutkowało wzrostem SCR głównie poprzez ryzyko składki i rezerw. Obserwowano także wzrost liniowego MCR wynikający również z dynamicznego rozwoju ubezpieczeń komunikacyjnych i majątkowych, ale jego wartość była, podobnie jak w ubiegłym roku, wyższa niż górny próg SCR.

E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Spółka nie korzysta z metody wyliczania wymogu kapitałowego akcji bazującej na duracji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Spółka nie stosuje modelu wewnętrznego do wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym

Spółka pokrywa minimalny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2024 roku i nie przewiduje problemów z pokryciem minimalnego wymogu kapitałowego w okresie planistycznym.

Niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

Spółka pokrywa kapitałowy wymóg wypłacalności na dzień 31 grudnia 2024 roku i nie przewiduje problemów z pokryciem kapitałowego wymogu wypłacalności w okresie planistycznym.

E.6. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

Zastosowane definicje i skróty

A

Akcjonariusze – podmioty posiadające łącznie 100% akcji w Spółce.

ALM (z ang. Asset Liability Management) – proces zarządzania ryzykiem niedopasowania wynikającym z rozbieżnej struktury aktywów i zobowiązań.

Apetyt na ryzyko – wielkość straty, negatywnie wpływającej na poziom zysków lub kapitałów, jaką Spółka jest w stanie zaakceptować w realizacji założonych celów i strategii. W Spółce apetyt na ryzyko definiowany jest poprzez budżet ryzyka.

B

Back-test – weryfikacja adekwatności modelu i jego parametrów (stosowany do weryfikacji kalkulacji aktuarialnych).

BIA (z ang. *Business Impact Analysis*) – Analiza Wpływu na Biznes.

Bilans ekonomiczny – zestawienie aktywów i zobowiązań wycenionych zgodnie z wymogami Wypłacalności 2.

Bilans statutowy – bilans stanowiący integralną część sprawozdania statutowego. Na potrzeby niniejszego Sprawozdania oznacza to wartości odpowiadające wartościom ze sprawozdania statutowego, zaprezentowane zgodnie z odpowiednimi zasadami obowiązującymi na potrzeby Wypłacalności 2, tj. w układzie bilansu ekonomicznego.

BondSpot S.A. – spółka akcyjna prowadząca polski rynek pozagiełdowy.

BPV (z ang. *Basic Point Value*) – wrażliwość pozycji netto (wartość obecna przyszłych przepływów pieniężnych z aktywów i pasywów netto) na wzrost krzywych stóp procentowych o 1 punkt bazowy.

Budżet ryzyka – maksymalny akceptowalny poziom kapitałowego wymogu wypłacalności.

C

CMP (z ang. *Compliance Monitoring Plan*) – plan działania podejmowany przez Departament Compliance zapewniający wykrycie ryzyka naruszenia zasad Compliance na możliwie wczesnym etapie.

CVAR (z ang. *Credit Value at Risk*) – miara ryzyka VAR dla ryzyka kredytowego.

D

Data bilansowa – dzień, na który sporządzone zostało sprawozdanie statutowe oraz niniejsze Sprawozdanie.

Depozyt ON – depozyt, który zostanie rozliczony do końca następnego dnia roboczego po dniu złożenia depozytu.

DTA (z ang. *Deferred Tax Assets*) – aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

DTL (z ang. *Deferred Tax Liabilities*) – rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Duracja – miara ryzyka stopy procentowej interpretowana jako wrażliwość zmiany wartości bieżącej przy równoległym przesunięciu krzywej stóp procentowych.

Dyrektorzy B-1 – dyrektorzy poszczególnych komórek organizacyjnych w Spółce podległych bezpośrednio jednemu z Członków Zarządu.

Dyrektywa Wypłacalność 2 – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z 25 listopada 2009 roku w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. UE.L.2009.335 z późn. zm.).

E

EIOPA (z ang. *European Insurance and Occupational Pensions Authority*) – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych.

F

Formuła standardowa – algorytm kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności określony przez Specyfikację Techniczną.

Funkcje kluczowe – funkcja audytu wewnętrznego, funkcja zgodności z przepisami, funkcja aktuarialna, funkcja zarządzania ryzykiem.

G

GPW – Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie.

Grupa Talanx – grupa kapitałowa, której podmiotem dominującym jest Talanx A.G. sprawującym kontrolę m.in. nad HDI International A.G.

GUS – Główny Urząd Statystyczny.

I

IBNR (z ang. *Incurred But Not Reported*) – rezerwy na szkody, które już zaistniały, ale nie zostały jeszcze zgłoszone.

K

Kapitałowy wymóg wypłacalności (z ang. SCR – *Solvency Capital Requirement*) – wymóg kapitałowy wyznaczony zgodnie z odpowiednimi zapisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz Specyfikacji Technicznej. Kapitałowy wymóg wypłacalności jest określany jako kapitał ekonomiczny, który zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji musi posiadać dla zagwarantowania, że upadłość nastąpi nie częściej niż raz na 200 przypadków lub, ewentualnie, że istnieje przynajmniej 99,5% prawdopodobieństwo, że zakład nadal będzie w stanie wypełniać swoje zobowiązania wobec ubezpieczających i beneficjentów przez najbliższe 12 miesięcy od daty bilansowej.

Kierownictwo Spółki – Zarząd Spółki, dyrektorzy B-1 oraz dyrektorzy/kierownicy podległych im komórek organizacyjnych (kadra menadżerska, zarządzający komórkami organizacyjnymi).

Kierownik jednostki (w rozumieniu Ustawy o Rachunkowości) – członek zarządu lub innego organu zarządzającego, a jeżeli organ jest wieloosobowy – członkowie tego organu, powołani do pełnienia tej funkcji zgodnie z postanowieniami umowy spółki, statutu lub innymi obowiązującymi jednostkę przepisami prawa. Wyłączeniu podlegają pełnomocnicy ustanowieni przez jednostkę.

KNF, organ nadzoru – Komisja Nadzoru Finansowego. KNF wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (dalej UKNF).

Kodeks Spółek Handlowych – ustawa z 29 września 2016 roku Kodeks Spółek Handlowych (Dz.U.2022.1467).

Komórka organizacyjna – departament, biuro lub centrum w randze departamentu wraz z podległymi komórkami.

Kontrakt IRS (z ang. *Interest Rate Swap*) – swap stopy procentowej – instrument pochodny, którego przedmiotem jest zawarcie kontraktu wymiany płatności odsetkowych.

Kontrakt Forward – transakcja pochodna polegająca na kupnie lub sprzedaży dobra bazowego w określonym z góry terminie realizacji i za z góry określoną cenę wykonania.

KPI (z ang. *Key Performance Indicators*) – finansowe i niefinansowe wskaźniki stosowane jako mierniki w procesach pomiaru stopnia realizacji celów organizacji.

KRI (z ang. *Key Risk Indicators*) – wybrane parametry procesu biznesowego opisujące zmiany profilu ryzyka operacyjnego tego procesu.

L

Limity inwestycyjne – system limitów inwestycyjnych określony przez Zarząd Spółki.

M

Margines ryzyka – część rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów Wypłacalności 2, służąca zapewnieniu, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiada kwocie, jakiej strona trzecia zażądałaby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz za wywiązanie się z nich.

Minimalny wymóg kapitałowy (z ang. MCR – *Minimum Capital Requirement*) – wymóg kapitałowy wyznaczony zgodnie z zapisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

MSSF 16 – Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej nr 16 w przedmiocie Leasingu (Dz.U.U.E.L.2017.291/1).

N

Najlepsze oszacowanie – oczekiwana wartość obecna przyszłych przepływów pieniężnych ważonych prawdopodobieństwem ich realizacji, obliczona przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka zgodnie z wymogami Dyrektywy Wypłacalność 2 oraz postanowieniami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

NBP – Narodowy Bank Polski.

NewConnect – zorganizowany rynek akcji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, prowadzony poza rynkiem regulowanym w formule alternatywnego systemu obrotu.

O

OCK – Odpowiedzialność Cywilna Komunikacyjna.

Osoby nadzorujące funkcje kluczowe – dyrektorzy kierujący: Departamentem Audytu Wewnętrznego, Departamentem Compliance, Departamentem Zarządzania Ryzykiem oraz Departamentem Aktuarialnym.

P

Plan Biznesowy – średniookresowy plan finansowy opracowywany zgodnie ze Statutem Spółki co roku przez Zarząd Spółki i przedkładany do akceptacji Radzie Nadzorczej Spółki.

Polityka Zarządzania Kapitałem – obowiązująca w Spółce polityka określająca zasady zarządzania kapitałem w Spółce.

Profil ryzyka – skala i struktura ekspozycji na ryzyko z uwzględnieniem specyfiki prowadzonej działalności.

UODO – Urząd Ochrony Danych Osobowych.

R

RBNP (z ang. *Reported But Not Paid*) – rezerwy na szkody zgłoszone, ale nie zlikwidowane.

Risk Scan – ustrukturyzowany proces identyfikacji i oceny ryzyk, którego celem jest identyfikacja istotnych ryzyk mogących mieć negatywny wpływ na wynik finansowy Spółki w perspektywie roku, opis mechanizmów kontrolnych dla zidentyfikowanych ryzyk, ocena ryzyk oraz adekwatności mechanizmów kontrolnych, a także opracowanie ewentualnych dodatkowych mechanizmów kontrolnych ograniczających ryzyko rezydualne.

Rozporządzenia wykonawcze Komisji (UE) dotyczące kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności – Rozporządzenia ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do:

- procedury zatwierdzania przez organy nadzoru stosowania parametrów specyficznych dla danego zakładu zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/498 z 24 marca 2015 r.),
- wykazów jednostek samorządu regionalnego i władz lokalnych, ekspozycje wobec których należy traktować jako ekspozycje wobec rządu centralnego zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/2011 z dnia 11 listopada 2015 r.),
- odchyień standardowych dla systemów wyrównania ryzyka w przypadku ubezpieczeń zdrowotnych zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/2013 z dnia 11 listopada 2015 r.),
- indeksu akcji wymaganego na potrzeby symetrycznego dostosowania standardowego wymogu kapitałowego zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/2016 z dnia 11 listopada 2015 r.),• skorygowanych współczynników służących do obliczania wymogu kapitałowego dla ryzyka walutowego w przypadku walut powiązanych z euro zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/2017 z dnia 11 listopada 2015 r.).

Rozporządzenie wykonawcze ITS do organu nadzoru – Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/894 z dnia 4 kwietnia 2023 roku ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do wzorów formularzy na potrzeby przekazywania organom nadzoru przez podlegające im zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji informacji koniecznych do sprawowania nadzoru nad tymi zakładami i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/2450 (z późn. zmianami).

Rozporządzenie wykonawcze ITS do SFCR – Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/895 z dnia 4 kwietnia 2023 roku ustanawiające wykonawcze standardy techniczne do celów stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy na potrzeby ujawniania przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji sprawozdania na temat ich wypłacalności i kondycji finansowej oraz uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/2452 (z późn. zmianami).

Rozporządzenie delegowane – Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z 10 października 2014 roku (Dz.U.UE.L.2015.12.1 z późn. zm.) wydane na podstawie Dyrektywy Wypłacalność 2 i uzupełniające ten dokument.

Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji – Rozporządzenie Ministra Finansów z 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U.2016.562).

Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie uznawania i metod wyceny oraz ujawniania i prezentacji instrumentów finansowych – Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 listopada 2024 roku w sprawie uznawania i metod wyceny oraz ujawniania i prezentacji instrumentów finansowych (Dz.U.2024.1750).

S

Specyfikacja Techniczna – zasady wyceny i wyznaczania wymogów kapitałowych określone w Rozporządzeniu delegowanym, Rozporządzeniach wykonawczych Komisji (UE) dotyczących kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności, a także w uzupełniających interpretacjach organu nadzoru.

Sprawozdanie, SFCR – niniejsze Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej TUIR „WARTA” S.A.

Sprawozdanie statutowe – sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określonymi w Ustawie o rachunkowości oraz sporządzone zgodnie ze szczególnymi zasadami rachunkowości określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. Na potrzeby niniejszego Sprawozdania oznacza to wartości odpowiadające wartościom ze sprawozdania statutowego, zaprezentowane zgodnie z odpowiednimi zasadami obowiązującymi na potrzeby Wypłacalności 2.

Statut Spółki, Statut – Statut Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” Spółka Akcyjna, zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie 8 grudnia 2021 roku, zarejestrowany 3 marca 2022 roku.

Strategia Zarządzania Ryzykiem – dokument opisujący system zarządzania ryzykiem funkcjonujący w Spółce oraz określający cele strategiczne zarządzania ryzykiem.

Ś

Środki własne (z ang. Own Funds) – środki własne wyznaczone zgodnie z zapisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, tj. aktywa wolne od obciążeń, dostępne na pokrycie strat wynikających z niesprzyjających wahań w obszarze wykonywanej działalności, zarówno przy założeniu jej kontynuacji, jak i w przypadku likwidacji.

T

Treasury Bond Spot Hurtowy – hurtowy rynek obrotu obligacjami skarbowymi oraz bonami skarbowymi.

TUiR „WARTA” S.A. – Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A. z siedzibą w Warszawie, dalej także Spółka.

U

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej – Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z 11 września 2015 roku (Dz. U.2024.838, z późn. zm.).

Ustawa o Rachunkowości – Ustawa o Rachunkowości z 29 września 1994 roku (Dz. U. 2023.120, z późn. zm.).

V

VAR (z ang. Value at risk) – miara ryzyka wyrażająca graniczny poziom straty wyznaczony przy ustalonym prawdopodobieństwie jej osiągnięcia.

W

Współczynnik wypłacalności S2 – iloraz środków własnych i kapitałowego wymogu wypłacalności (pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi).

Wypłacalność 2 (S2) – uregulowany prawnie, zgodnie z zapisami Dyrektywy Wypłacalność 2 i regulacji sporządzonych na jej podstawie, system monitorowania wypłacalności zakładów ubezpieczeń. W polskim systemie prawnym zapisy Dyrektywy Wypłacalność 2 zostały zaimplementowane Ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Spis rysunków i tabel

Rysunek 1. Profil ryzyka Spółki – główne moduły	7
Rysunek 2. Struktura właścicielska Spółki i jej Akcjonariusza, obejmująca dodatkowo polskie spółki z Grupy Talanx	10
Rysunek 3. Składka przypisana brutto w podziale na linie biznesowe	15
Rysunek 4. Przychody i koszty w podziale na linie biznesowe	15
Rysunek 5. Wskaźnik kosztowo-szkodowy netto w podziale na linie biznesowe	16
Rysunek 6. Struktura portfela aktywów	18
Rysunek 7. Wyniki działalności inwestycyjnej	19
Rysunek 8. Struktura organizacyjna Spółki	25
Rysunek 9. Funkcje kluczowe w Spółce	27
Rysunek 10. Model trzech linii obrony	28
Rysunek 11. Wymogi w zakresie kompetencji i reputacji	32
Rysunek 12. Proces zarządzania ryzykiem	35
Rysunek 13. Katalog rodzajów ryzyka	37
Rysunek 14. Struktura organizacyjna w procesie zarządzania ryzykiem	39
Rysunek 15. Funkcja zgodności z przepisami w strukturze organizacyjnej Spółki	45
Rysunek 16. Funkcja aktuarialna w strukturze organizacyjnej Spółki	50
Rysunek 17. Profil ryzyka Spółki wg formuły standardowej	56
Rysunek 18. Rodzaje ryzyka aktuarialnego	60
Rysunek 19. Rodzaje ryzyka rynkowego	61
Rysunek 20. Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	64
Rysunek 21. Ryzyko operacyjne	66
Rysunek 22. Kapitał własny a środki własne Spółki	95
Rysunek 23. Kapitałowy wymóg wypłacalności	96
Tabela 1. Dane finansowe z działalności ubezpieczeniowej	14
Tabela 2. Dane finansowe z działalności lokacyjnej	17
Tabela 3. Dane finansowe z innych rodzajów działalności operacyjnej	19
Tabela 4. Istotne umowy najmu	20
Tabela 5. Poziomy współczynnik wypłacalności S2	42
Tabela 6. Wyniki przeprowadzonych testów warunków skrajnych	59
Tabela 7. Wyniki odwrotnych testów warunków skrajnych	59
Tabela 8. Techniki ograniczania ryzyka aktuarialnego	61
Tabela 9. Techniki ograniczania ryzyka rynkowego	63
Tabela 10. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego	65
Tabela 11. Techniki ograniczania ryzyka operacyjnego	67
Tabela 12. Zestawienie aktywów na koniec roku sprawozdawczego	72
Tabela 13. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na koniec roku sprawozdawczego	78
Tabela 14. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na koniec roku sprawozdawczego podziale na linie biznesowe	79
Tabela 15. Zestawienie zobowiązań na koniec roku sprawozdawczego	84
Tabela 16. Zestawienie pozostałych rezerw	84
Tabela 17. Wartość skompensowana DTA/DTL na koniec roku sprawozdawczego	85
Tabela 18. Zmiany środków własnych w okresie sprawozdawczym	94
Tabela 19. Środki własne dopuszczone na koniec roku sprawozdawczego	94
Tabela 20. Alokacja podatkowa straty SCR brutto	97
Tabela 21. Podatkowa zdolność rozliczeniowa straty spółki	97
Tabela 22. Formuła liniowa dla ubezpieczeń niezyciowych	98
Tabela 23. Formuła liniowa dla ubezpieczeń życiowych	98
Tabela 24. Kalkulacja minimalnego wymogu kapitałowego za pomocą formuły standardowej	98

Załączniki

ZAŁĄCZNIK 1. POZYCJE BILANSOWE (S.02.01.02)

		WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2
AKTYWA	C0010	
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	385 945
Lokaty (inne niż aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	18 471 743
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	5 810
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	867 052
Akcje i udziały	R0100	98 038
Akcje i udziały – notowane	R0110	97 838
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	200
Dłużne papiery wartościowe	R0130	17 044 671
Obligacje państwowe	R0140	11 780 761
Obligacje korporacyjne	R0150	5 263 910
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	219 132
Instrumenty pochodne	R0190	70 798
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	166 242
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	50 474
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	50 474
Kwoty należne z umów reasekuracji z tytułu:	R0270	899 057
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	709 630
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	R0290	705 822
Ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	3 808
Ubezpieczeń na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	189 427
Ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Ubezpieczeń na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	189 427
Ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0
Depozyty u cedentów	R0350	50
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	223 796
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	100 674
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0380	64 364
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne w odniesieniu do pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone	R0400	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	R0410	142 021
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	19 187
AKTYWA OGÓŁEM	R0500	20 357 311

	WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2	
ZOBOWIĄZANIA	C0010	
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	11 368 686
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	11 299 023
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	10 481 740
Margines ryzyka	R0550	817 283
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	69 663
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	68 235
Margines ryzyka	R0590	1 428
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	1 477 812
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	1 477 812
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	1 472 929
Margines ryzyka	R0680	4 883
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0
Margines ryzyka	R0720	0
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieceniowe)	R0750	105 857
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	8 408
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	545 240
Instrumenty pochodne	R0790	59 043
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	208 348
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	180 966
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	4 026
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	118 166
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	394
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	R0900	14 076 946
NADWYŻKA AKTYWÓW NAD ZOBOWIĄZANIAM	R1000	6 280 365

ZAŁĄCZNIK 2. SKŁADKI, ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA ORAZ KOSZTY WG KRAJU (S.04.05.21)

Ponad 90% działalności spółki prowadzone jest w Polsce (w kraju siedziby), dlatego formularz S.04.05.21 nie jest wymagany.

ZAŁĄCZNIK 3. SKŁADKI, ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA ORAZ KOSZTY WG LINII BIZNESOWYCH (S.05.01.02)

		Linia biznesowa dla: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i reasekuracja czynna proporcjonalna)								
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090
SKŁADKI PRZYPISANE										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	107 794	226 982	0	4 099 723	2 930 288	179 901	1 530 399	589 864	44 827
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	-6 832	-1 228	0	825	8 849	46 898	334 595	41 694	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130									
Udział zakładów reasekuracji	R0140	0	824	0	27 663	7 333	80 018	288 423	82 675	-254
Netto	R0200	100 962	224 930	0	4 072 885	2 931 804	146 781	1 576 572	548 883	45 081
SKŁADKI ZAROBIONE										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	106 613	213 080	0	3 754 183	2 694 811	180 396	1 466 101	560 420	27 628
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	7 358	1 345	0	922	8 945	27 060	319 465	40 981	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230									
Udział zakładów reasekuracji	R0240	0	908	0	26 930	8 859	71 290	327 383	79 054	6 418
Netto	R0300	113 971	213 517	0	3 728 175	2 694 897	136 166	1 458 183	522 347	21 210

		Linia biznesowa dla: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i reasekuracja czynna proporcjonalna)								
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090
ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	31 336	17 316	0	2 510 406	1 732 366	92 191	794 553	237 070	-5 858
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	168	12	0	939	4 715	9 232	263 884	10 167	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330									
Udział zakładów reasekuracji	R0340	0	6 876	0	10 309	10 250	27 769	318 371	26 988	-1 064
Netto	R0400	31 504	10 452	0	2 501 036	1 726 831	73 654	740 066	220 249	-4 794
Koszty poniesione	R0550	49 339	151 653	0	1 110 052	743 534	48 877	683 627	234 519	17 841
Bilans – pozostałe koszty/przychody techniczne	R1200									
Koszty ogółem	R1300									

		Linia biznesowa dla: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i reasekuracja czynna proporcjonalna)			Linia biznesowa dla: reasekuracji czynnej nieproporcjonalnej				Ogółem
		Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Ubezpieczenia zdrowotne	Pozostałe ubezpieczenia osobowe	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia majątkowe	
		C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
SKŁADKI PRZYPISANE									
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	0	528 164	83 730					10 321 672
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	0	28	55 733					480 562
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130				0	3 250	1 089	1 696	6 035
Udział zakładów reasekuracji	R0140	0	96	64 613	0	0	0	0	551 391
Netto	R0200	0	528 096	74 850	0	3 250	1 089	1 696	10 256 879
SKŁADKI ZAROBIONE									
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	0	456 439	77 264					9 536 935
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	0	12	65 093					471 181
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230				0	3 576	808	1 591	5 975
Udział zakładów reasekuracji	R0240	0	98	53 012	0	0	0	0	573 952
Netto	R0300	0	456 353	89 345	0	3 576	808	1 591	9 440 139

		Linia biznesowa dla: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i reasekuracja czynna proporcjonalna)			Linia biznesowa dla: reasekuracji czynnej nieproporcjonalnej				Ogółem
		Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Ubezpieczenia zdrowotne	Pozostałe ubezpieczenia osobowe	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia majątkowe	
		C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA									
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	0	262 962	88 983					5 761 325
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	0	3	13 015					302 135
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330				0	12 703	270	-1 486	11 487
Udział zakładów reasekuracji	R0340	0	-161	47 347	0	0	0	-451	446 234
Netto	R0400	0	263 126	54 651	0	12 703	270	-1 035	5 628 713
Koszty poniesione	R0550	0	150 103	51 936	0	5 662	186	113	3 247 442
Bilans – pozostałe koszty/przychody techniczne	R1200								134 155
Koszty ogółem	R1300								3 381 597

		Linia biznesowa dla: zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie							Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie	Ogółem
		Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami i ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
SKŁADKI PRZYPISANE										
Brutto	R1410	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R1420	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SKŁADKI ZAROBIONE										
Brutto	R1510	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R1520	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1600	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA										
Brutto	R1610	0	0	0	0	0	172 115	0	0	172 115
Udział zakładów reasekuracji	R1620	0	0	0	0	0	29 170	0	0	29 170
Netto	R1700	0	0	0	0	0	142 945	0	0	142 945
Koszty poniesione	R1900	0	0	0	0	0	16 400	0	0	16 400
Bilans – pozostałe koszty/przychody techniczne	R2500									0
Koszty ogółem	R2600									16 400
Całkowita kwota wykupów	R2700	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Załącznik 4. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE DLA UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I UBEZPIECZEŃ ZDROWOTNYCH
O CHARAKTERZE UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE (S.12.01.02)**

		Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami lub gwarancjami	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi i innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja czynna	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE ŁĄCZNIE	R0010	0	0			0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązań przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0	0			0			0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE JAKO SUMA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA I MARGINESU RYZYKA											
NAJLEPSZE OSZACOWANIE											
NAJLEPSZE OSZACOWANIE BRUTTO	R0030	0		0	0		0	0	1472 929	0	1472 929
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązań przez kontrahenta – Ogółem	R0080	0		0	0		0	0	189 427	0	189 427
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej	R0090	0		0	0		0	0	1283 502	0	1283 502
MARGINES RYZYKA	R0100	0	0			0			4 883	0	4 883
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE – OGÓŁEM	R0200	0	0			0			1477 812	0	1477 812

		Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami lub gwarancjami	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)
		C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE ŁĄCZNIE	R0010	0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązań przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0			0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE JAKO SUMA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA I MARGINESU RYZYKA							
NAJLEPSZE OSZACOWANIE							
NAJLEPSZE OSZACOWANIE BRUTTO	R0030		0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązań przez kontrahenta – Ogółem	R0080		0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej	R0090		0	0	0	0	0
MARGINES RYZYKA	R0100	0			0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE – OGÓŁEM	R0200	0			0	0	0

ZAŁĄCZNIK 5. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE DLA UBEZPIECZEŃ INNYCH NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.17.01.02)

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna proporcjonalna								
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE ŁĄCZNIE	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE JAKO SUMA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA I MARGINESU RYZYKA										
NAJLEPSZE OSZACOWANIE										
Rezerwy składek										
Brutto	R0060	6 563	15 478	0	1 563 454	1 052 839	-12 449	230 705	46 941	14 691
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	0	-228	0	-5 785	491	-13 160	-172 096	-15 111	-923
Najlepsze oszacowanie netto rezerw składek	R0150	6 563	15 706	0	1 569 239	1 052 348	711	402 801	62 052	15 614
REZERWY NA NIEWYPŁACONE ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA										
Brutto	R0160	29 367	16 827	0	4 675 277	311 018	150 157	1 018 763	856 241	25 818
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	0	4 036	0	63 665	9 844	50 276	473 096	125 785	9 659
Najlepsze oszacowanie netto rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	R0250	29 367	12 791	0	4 611 612	301 174	99 881	545 667	730 456	16 159
NAJLEPSZE OSZACOWANIE BRUTTO OGÓŁEM	R0260	35 930	32 305	0	6 238 728	1 363 858	137 708	1 249 469	903 183	40 509
NAJLEPSZE OSZACOWANIE NETTO OGÓŁEM	R0270	35 930	28 497	0	6 180 849	1 353 523	100 591	948 469	792 509	31 773

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna proporcjonalna								
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100
MARGINES RYZYKA	R0280	436	992	0	444 501	101 178	10 246	171 281	57 797	6 485
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE – OGÓŁEM										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0320	36 366	33 296	0	6 683 229	1 465 036	147 954	1 420 749	960 979	46 994
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	0	3 808	0	57 881	10 335	37 116	300 999	110 674	8 736
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	36 366	29 488	0	6 625 348	1 454 701	110 838	1 119 750	850 305	38 258

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna proporcjonalna			Reasekuracja czynna nieproporcjonalna				Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
		Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	
		C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE ŁĄCZNIE	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE JAKO SUMA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA I MARGINESU RYZYKA									
NAJLEPSZE OSZACOWANIE									
Rezerwy składek									
Brutto	R0060	0	205 323	-13 404	0	-1 364	-712	1 294	3 109 359
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	0	102	-44 416	0	-91	0	660	-250 557
Najlepsze oszacowanie netto rezerw składek	R0150	0	205 221	31 012	0	-1 273	-712	634	3 359 916
REZERWY NA NIEWYPŁACONE ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA									
Brutto	R0160	0	54 443	277 563	0	19 051	486	5 605	7 440 616
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	0	2	220 494	0	4	0	3 326	960 187
Najlepsze oszacowanie netto rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	R0250	0	54 441	57 069	0	19 047	486	2 279	6 480 429
NAJLEPSZE OSZACOWANIE BRUTTO OGÓŁEM	R0260	0	259 766	264 159	0	17 687	-226	6 899	10 549 975
NAJLEPSZE OSZACOWANIE NETTO OGÓŁEM	R0270	0	259 661	88 081	0	17 774	-226	2 914	9 840 345

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna proporcjonalna			Reasekuracja czynna nieproporcjonalna				Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
		Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	
		C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	
MARGINES RYZYKA	R0280	0	11 937	12 206	0	303	1 137	212	818 711
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE – OGÓŁEM									
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0320	0	271 703	276 366	0	17 990	912	7 112	11 368 686
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	0	105	176 078	0	-87	0	3 985	709 630
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	0	271 598	100 288	0	18 077	912	3 127	10 659 056

ZAŁĄCZNIK 6. ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ INNYCH NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.19.01.21)

Rok szkody / rok zawarcia umowy	
Z0020	1 – Rok zajścia szkody
Wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (nieskumulowane) – rok przebiegu szkodowości (kwota bezwzględna). Ogółem zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej innej niż ubezpieczenia na życie	
Wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (nieskumulowane) – bieżący rok, suma lat (skumulowana). Ogółem zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej innej niż ubezpieczenia na życie	

Wcześniejsze lata		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	W bieżącym roku		Suma lat (skumulowana)
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110		C0170	C0180
	R0100											37 241	R0100	37 241	37 241
N-9	R0160	1 128 019	640 974	259 942	80 481	24 693	34 196	14 623	6 506	9 337	5 141		R0160	5 141	2 203 912
N-8	R0170	1 172 112	384 573	86 948	48 608	35 393	18 851	14 022	7 245	6 778			R0170	6 778	1 774 530
N-7	R0180	1 396 131	493 280	129 117	57 335	22 861	24 370	27 702	13 527				R0180	13 527	2 164 323
N-6	R0190	1 510 052	498 792	90 464	50 015	43 526	25 144	26 135					R0190	26 135	2 244 128
N-5	R0200	1 834 877	547 497	100 882	70 689	40 877	32 578						R0200	32 578	2 627 400
N-4	R0210	1 829 671	490 951	88 819	51 439	34 918							R0210	34 918	2 495 798
N-3	R0220	2 271 205	646 451	123 152	76 700								R0220	76 700	3 117 508
N-2	R0230	2 661 859	843 506	278 697									R0230	278 697	3 784 062
N-1	R0240	3 080 359	899 872										R0240	899 872	3 980 231
N	R0250	3 837 252											R0250	3 837 252	3 837 252
Ogółem													R0260	5 248 839	28 266 385

Niezdyskontowane najlepsze oszacowanie dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto. Ogółem zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej innej niż ubezpieczenia na życie													Zdyskontowane najlepsze oszacowanie rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto – bieżący rok, suma lat (skumulowana). Ogółem zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej innej niż ubezpieczenia na życie	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Wcześniejsze lata		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	Koniec roku (dane zdyskontowane)	
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300		C0360
	R0100											1 513 372	R0100	702 370
N-9	R0160	1 659 070	632 283	483 766	442 423	372 422	352 563	303 947	358 310	333 026	333 027		R0160	148 235
N-8	R0170	1 247 732	716 717	614 704	389 144	420 195	354 284	399 979	341 362	326 857			R0170	144 710
N-7	R0180	1 670 807	1 045 362	743 521	673 729	552 576	645 100	584 609	538 441				R0180	218 596
N-6	R0190	1 892 516	1 070 854	813 437	759 639	837 839	744 163	683 408					R0190	271 876
N-5	R0200	2 044 705	1 290 281	1 024 992	1 204 179	1 054 954	1 094 027						R0200	421 104
N-4	R0210	2 239 073	1 399 786	1 242 814	1 074 515	1 074 950							R0210	469 275
N-3	R0220	2 346 702	1 873 581	1 153 558	1 039 792								R0220	504 853
N-2	R0230	3 262 316	2 239 601	1 588 960									R0230	905 055
N-1	R0240	3 333 987	2 093 112										R0240	1 072 601
N	R0250	3 921 412											R0250	2 581 941
Ogółem													R0260	7 440 616

ZAŁĄCZNIK 7. WPŁYW ŚRODKÓW DOTYCZĄCYCH GWARANCJI DŁUGOTERMINOWYCH I ŚRODKÓW PRZEJŚCIOWYCH (S.22.01.21)

Spółka nie stosuje środków dotyczących gwarancji długoterminowych lub przepisów przejściowych, dlatego formularz S.22.01.21 nie jest wymagany.

ZAŁĄCZNIK 8. ŚRODKI WŁASNE (S.23.01.01)

		Ogółem	Kategoria 1 – nieograniczona	Kategoria 1 – ograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
PODSTAWOWE ŚRODKI WŁASNE PRZED ODLICZENIEM Z TYTUŁU UDZIAŁÓW KAPITAŁOWYCH W INNYCH SEKTORACH FINANSOWYCH JAK OKREŚLONO W ART. 68 ROZPORZĄDZENIA DELEGOWANEGO 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	187 939	187 939		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	983 008	983 008		0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	4 374 561	4 374 561			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	0		0	0	0
Kwota odpowiadająca wartości netto aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0				0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0
ŚRODKI WŁASNE ZE SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH, KTÓRYCH NIE NALEŻY UWZGLĘDNIĆ W REZERWIE UZGODNIENIOWEJ I KTÓRE NIE SPEŁNIAJĄ KRYTERIÓW KLASYFIKACJI JAKO ŚRODKI WŁASNE WG WYPŁACALNOŚĆ II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, których nie należy uwzględniać w rezerwie uzgodnieniowej i które nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0				
ODLICZENIA						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	0
PODSTAWOWE ŚRODKI WŁASNE OGÓŁEM PO ODLICZENIACH	R0290	5 545 508	5 545 508	0	0	0

		Ogółem	Kategoria 1 – nieograniczona	Kategoria 1 – ograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
UZUPEŁNIAJĄCE ŚRODKI WŁASNE						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 akapit pierwszy pkt 3 dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodne z art. 96 akapit pierwszy pkt 3 dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
UZUPEŁNIAJĄCE ŚRODKI WŁASNE OGÓŁEM	R0400	0			0	0
DOSTĘPNE I DOPUSZCZONE ŚRODKI WŁASNE						
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie SCR	R0500	5 545 508	5 545 508	0	0	0
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie MCR	R0510	5 545 508	5 545 508	0	0	
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie SCR	R0540	5 545 508	5 545 508	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie MCR	R0550	5 545 508	5 545 508	0	0	
SCR	R0580	3 250 640				
MCR	R0600	1 462 788				
WSKAŹNIK DOPUSZCZONYCH ŚRODKÓW WŁASNYCH DO SCR	R0620	170,6%				
WSKAŹNIK DOPUSZCZONYCH ŚRODKÓW WŁASNYCH DO MCR	R0640	379,1%				

		C0060	
REZERWA UZGODNIENIOWA			
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	6 280 365	
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0	
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	734 857	
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	1 170 947	
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0	
REZERWA UZGODNIENIOWA	R0760	4 374 561	
OCZEKIWANE ZYSKI			
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	0	
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń i innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	477 846	
OCZEKIWANE ZYSKI Z PRZYSZŁYCH SKŁADEK – OGÓŁEM	R0790	477 846	

ZAŁĄCZNIK 9. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI – DLA PODMIOTÓW STOSUJĄCYCH FORMUŁĘ STANDARDOWĄ (S.25.01.21)

Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
		C0110	C0090	C0120
Ryzyko rynkowe	R0010	823 635		brak
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	111 160		
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	110 186	brak	brak
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	96 278	brak	Ryzyko związane z rezygnacjami w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	3 271 732	brak	Ryzyko związane z rezygnacjami w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie, Ryzyko pożaru
Dywersyfikacja	R0060	-769 504		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
PODSTAWOWY KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI	R0100	3 643 487		

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności		C0100
Ryzyko operacyjne	R0130	323 127
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	-715 974
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI Z WYŁĄCZENIEM NARZUTU KAPITAŁOWEGO	R0200	3 250 640
USTANOWIONY NARZUT KAPITAŁOWY	R0210	0
w tym ustanowiony narzut kapitałowy – art. 37 ust. 1 lit. a)	R0211	0
w tym ustanowiony narzut kapitałowy – art. 37 ust. 1 lit. b)	R0212	0
w tym ustanowiony narzut kapitałowy – art. 37 ust. 1 lit. c)	R0213	0
w tym ustanowiony narzut kapitałowy – art. 37 ust. 1 lit. d)	R0214	0
KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI	R0220	3 250 640
Inne informacje na temat SCR		
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

Podejście do stawki podatkowej		TAK/NIE
		C0109
Podejście oparte na średniej stawce podatkowej	R0590	1 – Tak

Obliczanie zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat (ang. loss absorbing capacity of deferred taxes, lac dt)		LAC DT
		C0130
LAC DT	R0640	-715 974
LAC DT uzasadniona odwróceniem ujęcia zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0650	-545 240
LAC DT uzasadniona odniesieniem do prawdopodobnego przyszłego zysku ekonomicznego podlegającego opodatkowaniu	R0660	-170 734
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, rok bieżący	R0670	0
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, lata przyszłe	R0680	0
Maksymalna LAC DT	R0690	-753 657

ZAŁĄCZNIK 10. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI – DLA ZAKŁADÓW STOSUJĄCYCH MODEL WEWNĘTRZNY (CZĘŚCIOWY LUB PEŁNY) (S.25.05.21)

Spółka nie stosuje modelu wewnętrznego (częściowego lub pełnego) do kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności, dlatego formularz S.25.05.21 nie jest wymagany. Z uwagi na stosowanie przez Spółkę formuły standardowej prezentowany jest formularz S.25.01.21.

ZAŁĄCZNIK 11. MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY – DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZENIOWA LUB REASEKURACYJNA PROWADZONA JEDYNIEM W ZAKRESIE UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE LUB JEDYNIEM W ZAKRESIE UBEZPIECZEŃ INNYCH NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.28.01.01)

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie		Komponenty MCR
		C0010
Wynik MCR _{NL}	R0010	1 785 087

		Podstawowe informacje	
		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	
		Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)	
		C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	35 930	100 962
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	28 497	224 930
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	6 180 849	4 072 885
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	1 353 523	2 931 804
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	100 591	146 780
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna	R0080	948 469	1 576 574
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	792 509	548 883
Ubezpieczenia i reasekuracja proporcjonalna kredytów i poręczeń	R0100	31 773	45 081
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	259 661	528 095
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	88 081	74 850
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	17 774	6 112
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0	625
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	2 914	0

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie		
		C0040
Wynik MCR _L	R0200	26 954

Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie		
--	--	--

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	0	
Pozostałe zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	1 283 502	
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		0

Całościowe obliczenie MCR		
		C0070
Liniowy MCR	R0300	1 812 041
SCR	R0310	3 250 640
Górny próg MCR	R0320	1 462 788
Dolny próg MCR	R0330	812 660
Łączny MCR	R0340	1 462 788
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	17 412
MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY	R0400	1 462 788

**ZAŁĄCZNIK 12. MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY – DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZENIOWA PROWADZONA W ZAKRESIE ZARÓWNO
UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE, JAK I UBEZPIECZEŃ INNYCH NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.28.02.01)**

Spółka prowadzi działalność jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie, dlatego formularz S.28.02.01 nie jest wymagany. Z uwagi na charakter działalności Spółki prezentowany jest formularz S.28.01.01.